

Upravništvo. Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 150.
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za tuzemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

Angleški kralj v Ameriki

Navidezno ob strani razgibanega mednarodnega dogajanja zadnjega časa poteka obisk angleške kraljevske dvojice v Ameriki. Po tritedenskem bivanju v britanskem dominionu Kanadi sta angleški kralj in kraljica prestopila mejo med Kanado in Zedinjenimi državami Severne Amerike in se podala na uradni obisk v ameriško prestolnico Washington, kamor sta se pripeljala v četrtek dopoldne. Prvič v zgodovini je stopil vladar Velike Britanije na tla Zedinjenih držav Severne Amerike. Že samo ta okoliščina nam razlaga navdušen sprejem, ki ga je ob prihodu angleške kraljevske dvojice že na meji priredila množica nad pol milijona ljudi britanskega suverenosti. Prvič v zgodovini sta se na ameriških tleh sestala državna poglavarja obeh anglosaških imperijev, da prav v sedanjih negotovih in vzmetenih časih manifestirata odkritosrčno povezanost in tesno sodelovanje med obema državama, ki predstavljata največjo moč tega sveta.

Rekli smo, da poteka ta obisk navidezno ob strani razgibanega sodobnega mednarodnega dogajanja, toda samo navidezno. Dasi v Evropi ne zasledujemo s tolikšno podrobnostjo vseh slovesnosti, ki so ob tej priliki na programu, se vendar za potek tega obiska — vidno ali nevidno — zanima ves svet. Ne le zato, ker se s sestankom državnih poglavarjev obeh anglosaških držav vidno poudarja povezanost obeh imperijev, katerih ideali in interesi se v marsičem popolnoma ujemajo, temveč znabiti predvsem zato, ker se od tesnega sodelovanja med tema dvema velikima državama svetovoma pričakuje rešitev marsikaterega perečega sodobnega mednarodnega vprašanja, ki grozi svetu s hudimi zapletljajmi.

Nikdar ni v povojnem času predsednik Zedinjenih držav tolikokrat posegel v razvoj svetovnih in zlasti napeh evropskih dogodkov, kakor v zadnjih dveh treh letih. Stari svet je čisto z velikim pričakovanjem prisluhnil besedam, ki jih je v dobro miru izrekel Roosevelt, predsednik severnoameriške zvezne republike. Njegova beseda je tudi v sedanjih nemirnih in negotovih časih, v katerih se je izgubila marsikatera mednarodna avtoriteta, ohranila nekdanji vpliv.

Smisel izjav, ki jih je v zadnjem času prav v zvezi z mednarodnim razvojem podal predsednik Združenih severnoameriških držav, bi se dal na kratko takole označiti: Razvoj modernega orožja in skratka ves moderni tehnični napredek sta premagala staro bajko, v kateri so živel Američani, da se namreč novemu svetu »onkraj luže« ni treba zanimati za razvoj dogodkov v Evropi. Lega Amerike med dvema velikima oceanoma, tako so mislili še do nedavnega skoro vsi Američani, daje Zedinjenim državam možnost, da se izognejo, ako hočejo, slehernemu prelivanju krvi na drugih kontinentih. Z napredkom letalske in deloma tudi pomorske tehnike pa se je ta položaj čez noč spremenil ter zbližal stari in novi svet na najkrajše razdalje, ki ne izključujejo več možnosti, da se Amerika znajde v vojni vihri tudi proti svoji volji. To jo sili, da posveča čedalje večjo pozornost ne le razvoju v Evropi, temveč tudi svojem oboroževanju.

To svoje stališče Roosevelt dosledno zagovarja v besedah in dejanju. Posledica je, da spada Zedinjene države danes med tri, štiri velike sile na najvišji obrambni izdatki. Spremenil se je tudi vojaški položaj Severne Amerike, ki mora odsej z enako natančnostjo in vestnostjo skrbeti za obrambo svoje vzhodne, atlantske, kakor svoje zapadne, tihomorske obale. Vse to je Ameriko močno približalo Evropi in njenim zadevam.

Na drugi strani pa se je tudi Velika Britanija prav v zadnjem času z novo naraščajočo zaskrbljenostjo začela ozirati na posamezne ranljive točke svojega svetovnega imperija, raztresenega na vseh štirih izvenevropskih celinah. Tudi ona je spoznala, da ne bo mogla več uspešno zavarovati svojih interesov, ako se pravočasno ne vplete v sedanji nagli mednarodni razvoj in si zagotovi čim večjo varnost vseh delov svojega prostranega imperija. Tako je tudi Anglija prelomila z svojo tradicijo »sijajne osamljenosti« in odklanjanja obveznosti na evropski celine ter začela aktivno ustvarjati svojo znano »fronto miru«. V tej točki so se Velika Britanija in Zedinjene države znašle na isti poti. Prav na tej točki pa se tudi pomen prvega obiska angleške kraljevske dvojice stika s splošnim mednarodnim razvojem in trenutnim mednarodnim položajem. Zato presega sestanek državnih poglavarjev obeh anglosaških imperijev območje neposrednih odnosov med obema državama in sega v osrčje ne le evropske in ameriške, temveč svetovne politike.

ANGLIJA VNOVIČ PONUJA NEMČIJI POGAJANJA ZA MIREN SPORAZUM

Chamberlain o dveh ciljih angleške politike: vse za ohranitev miru, za vsak primer pa oborožitev — Zavračanje nemških očitkov glede obkoljevanja

London, 10. junija. br. Na zborovanju, ki ga je imel Chamberlain snoči v Birminghamu, kjer je bil izvoljen za poslanca, je ministrski predsednik podal nove važne izjave o angleški politiki. Govoril je o smotrih angleške akcije za mir in o uspehih, ki so bili doslej doseženi. Izrazil je tudi izredno zadovoljstvo z rezultati dosedanje oborožitve v Angliji.

Skušal sem dognati, je med drugim dejal, kateri bi bili vsi možni razlogi nove vojne. Odločil sem se storiti vse, da jih odpravim na miren način. To je prvi smoter naše zunanje politike. Drugi smoter pa je ojačiti Veliko Britanijo tako, da bi bila v primeru, ko bi ne bilo nobene druge rešitve, sposobna zavrniti pogoje, ki bi bili nečastni ali nasprotni njenim življenjskim interesom. Kar se tiče prvega dela te naše politike, sem doživel že mnogo razočaranj in našel le malo razumevanja tam, kjer sem menil, da bom našel zadostno podporo. Na drugi strani pa so me uspehi, ki so bili doseženi na področju naše oborožitve, naravnost presenetili in sedaj lahko izjavim, da nobeni državi, pa naj bo še tako močna, vojna proti Veliki Britaniji ne bo lahka stvar.

Ves svet ve, da mi ne organiziramo svojih sil zato, da bi jih poglajali v borbo proti onim, ki nimajo namena izzvati vojno. Čeprav tuja propaganda širi še tako zelo nasprotno vesti, sem popolnoma prepričan, da se končno noben narod ne bo dal prevarati po takih vesteh, ki so od vsega početka neosnovane. Ves svet ve, da je Anglija miroljubna in da noče vojne, razen če ji je kdo ne vsili.

Naglasiti pa moram, da se Anglija nikakor ni odrekla prvemu smotru svoje politike, kakor sem ga spočetka obeležil. Anglija je še zmerom pripravljena pogajati se in pročitati vse zahteve Nemčije ali katere druge države, če le lahko računam, da bo mogoče te zahteve sprejeti in vsa pereča vprašanja mirno urediti. Toda potrebno je, da se izpolnijo določeni pogoji, tako da se bo Anglija lahko zanesla na to, da imajo v resnici tudi na drugi strani neomajno voljo mirno doseči izpolnitev svojih zahtev. Anglija pristaja na pogajanja, ne pa na izsiljevanje.

Nazadnje je Chamberlain ponovno naglasil, da politika Velike Britanije in Francije nima značaja obkoljevalne politike. Anglija in Francija nikogar ne sovražita. Pogodbe, ki jih sklepata, bodo služile izključno le obrambi miru.

Odobrovanje francoskih listov

Pariz, 10. junija. AA. (Havas): Listi komentirajo pogajanja s Sovjetsko Rusijo v zvezi z govorom lorda Halifaxa. »Figaro« primerja Halifaxov govor z nedeljskim govorom predsednika francoske vlade Daladiera in pravi, da sta oba govora po vsebini zelo podobna. Lord Halifax je v svojem govoru dejal, da Velika Britanija noče več dajati koncesij, ker ne bi bil več možen obstanek v Evropi ob trajnem preziranju mednarodnih dogovorov. Po drugi strani je pa britanski zunanji minister podčrtal, da je Velika Britanija slej ko prej pripravljena po svoje prispevati, da se doseže boljše in znošnejše življenje med narodi. Daladier je po sodbi lista poudaril v svojem govoru podobne misli.

»Petit Parisien« piše o čedalje bolj naraščajočih vojaških ukrepih v Veliki Britaniji in pravi med drugim, da hoče britanska vlada v popolnem sporazumu s francosko vlado podčrtati, da je tej politiki »obrambe celine pred vsako hegemonijo« v bistvu edini cilj ohranitev miru. To je

v glavnem podčrtal tudi lord Halifax v svojem govoru. Halifaxov govor je pustil odprta vrata sodelovanju z državami osi. To sodelovanje je Velika Britanija zagovarjala že več let. Ta govor je bil dejansko miroljubna gesta, spremljana z opozorilom. Lahko se celo reče, da je lord Halifax izvršil to gesto zato, da bi bolj podčrtal in poudaril opozorilo.

»Populaire« odobrava prizadevanje lorda Halifaxa, da zavrne kampanjo, ki skuša demokracijam podkati željo po obkoljevanju. Demokracije ne žele nobenega obkoljevanja, toda to ne pomeni, pripominja list, da Velika Britanija ne želi uspeha pri pogajanjih s Sovjetsko Rusijo. To tudi ne pomeni, da ne bi Velika Britanija vsak dan podpirala politike odpora s povečanjem svoje vojaške pomoči. To tudi ni napoved, ki bi jo Velika Britanija, da ne bi s sprejemom, ki ga je priredila francoskemu vrhovnemu vojaškemu poveljniku generalu Gamelinu, potrdila svoje odločnosti, da hoče čedalje bolj utrditi vojaško kohezijo v koaliciji.

V Nemčiji ne verujejo vabilom

London, 10. junija. z. Poslednji govori zunanjega ministra lorda Halifaxa in ministrskega predsednika Chamberlaina, so napravili v Berlinu povsem nasproten vtis, kakor pa so v Londonu pričakovali. V vodilnih krogih smatrajo miroljubne izjave obeh angleških državnikov za manevar, ki naj zabiše končni cilj angleškega sporazuma z Rusijo. V tukajšnjih političnih krogih je nastal sprich tega vtis, da Nemčija nima namena resno baviti se s poslednjimi indirektnimi angleškimi ponudbami za obnovo pogajanj med obema blokoma vele-sil.

Izjave Chamberlaina in lorda Halifaxa pa tolmačijo nekateri krogi tudi v tem smislu, da bo Rusija sprich njih postala popustljivejša, ker ji bodo v račun opozarjali med osjo in zapadnima vele-silama.

Italijanski napadi na politiko Anglije in Francije

Milan, 10. junija. AA. (DNB). Polslužbeni »Relazioni Internazionali« se bavijo s težavami, na katere je naletela politika obkoljevanja. Plutodemokratske sile iščejo plačance in hrano za topove. Toda v interesu malih držav je, da ohranijo nevtralnost. One ne morejo želeži, da bi njihovo ozemlje postalo boljše tujih armad. Estonika je pokazala da je pravilno razumela igro. To, kar Anglija in Francija nudita Estoniki, ni nič drugega kakor vojna in komunistična invazija. Darila, ki sta jih ponudili Poljski in Rumuniji niso našla ugodnega odmeva in tudi na Balkanskem polotoku nevarna politika obkoljevanja ni našla na soglasno odobrovanje. Na izredno velike težave je naletela politika obkoljevanja tudi z ozirom na stališče Sovjetske Rusije. Vsaj za sedaj predstavljajo težave, na katere sta naleteli Anglija in Francija v batiških državah, gotovo garancijo za mir. Druge težave obkoljevanja in s tem druge stvarne garancije za mir so v tem, da plutodemokracije ne razpolagajo z dovoljimi kontinentalnimi oboroževalnimi silami, da bi se mogle zoperstaviti močnemu nemškemu italijanskemu bloku. Ako Anglija vsak mesec organizira novo divizijo, vendar ni na ta način ne more rešiti problema. Nasproti silam, ki izvajajo obkoljevanje, stoji močan blok sil osi. Ta blok predstavlja stvarno garancijo za evropski mir.

Šest predlogov Rusiji

Posebni odposlanec angleške vlade William Strang bo odpotoval v Moskvo šele v ponedeljek

London, 10. junija. o. Francoska in angleška vlada sta se sporazumeli, da izdelata šest novih alternativnih propozicij za rusko vlado. Zastopnik angleške vlade William Strang, ki je bil določen, da odpotuje v Moskvo predvsem za to, ker perfektno govori rusko, bo odpotoval šele v ponedeljek, ker bo imel v nedeljo še posvetovanja s pristojnimi činitelji angleške zunanje politike. V činitelji in Londonu računajo, da se bo Strangu končno vendarle posrečila njegova misija, čeprav je zelo kočljiva. Strang bo odpotoval predvsem zato v Moskvo, da iz bližine prouči, kaj prav za prav ruska vlada želi in hoče in kakšni so njeni pravi nameni.

Strang je imel tudi danes ves dan razgovore z vodilnimi uradniki zunanje ministrstva in tudi z zunanjim ministrom Halifaxom samim. V ponedeljek se bo še enkrat sestel zunanje-politični odbor ministrskega sveta, da bo odobril definitivna navodila in pooblastila za Strangov obisk v Moskvi.

Pariz, 10. junija. AA. (Havas). Včeraj je začelo francosko zunanje ministrstvo proučevati pripombe angleške vlade z ozirom na spremembe predloga trojne zveze, kakor ga je predložila Sovjetska Rusija. Francoska vlada bo še v teku noči odgovorila angleški vladi. Angleška vlada se sestane v ponedeljek, da sprejme zadnje potrebne sklepe v zvezi s potovanjem Stranga v Moskvo. Izve se, da bo angleška vlada predložila ruski več variant

sporazuma glede baltičskih držav ter bo prepustila Moskvi, da sprejme ono varianto, ki jo bo smatrala s svojega stališča za najugodnejšo.

Vesti o nemških predlogih Poljski

Varšava, 10. junija. br. Včeraj so se znova razširile govorice, da je nemška vlada te dni stavila Poljski nove predloge za ureditev gđanskega vprašanja. Po teh predlogih naj bi se Gđansk priključil Nemčiji, vendar bi ga nemška vojska ne smela okupirati, poljski interesi v Gđansku pa bi se z mednarodno pogodbo sankcionirali. Zastopnik poljske vlade je govorice davi odločno demantiral.

Angleška vojska šteje že 750.000 mož

London, 10. junija. br. Vojni minister Hore Belisha je snoči na nekem zborovanju izjavil, da bo prihodnji mesec štela angleška vojska že preko tri četrt milijona mož ter bo enakovredna vojnim silam največjih držav na evropskem kontinentu. V marcu je bilo sklenjeno, da se angleška prostovoljska armada podvoji. V dveh mesecih se je med prostovoljce prijavilo nič manj ko 150.000 mož. Sedaj je doseženih

že 80% števila, ki je bilo določeno za prostovoljsko armado pred dvema mesecema. V prihodnjih treh letih bo znašal dotok vojnih obveznikov še posebej 800.000 mož. V mesecu maju se je med prostovoljce prijavilo trikrat toliko ljudi kakor lani ob istem času.

Tudi zdravniško pregledovanje vojnih obveznikov se je že pričelo. V zadnjih 14 dneh je bilo pregledanih preko sto tisoč 20 letnikov. Procent nesposobnih je izredno majhen.

Vojaški ukrepi Švice

Bern, 10. junija. w. Švicarski stanovski svet je potrdil v narodnem svetu soglasno sprejete predloge o reorganizaciji armadnega vodstva. Vodstvo švicarske vojske je po tem sklepu poverjeno komisiji za državno obrambo s šefom vojaškega departmaja na čelu. Za zagotovitev enotnega vojaškega izvežbanja se imenuje armadni inspektor. Tudi izobrazba letalcev bo podrejena armadnemu inspektorju. Stanovski svet je odobril tudi nov kredit za vojsko v višini 190 milijonov frankov. V razpravi je bil napovedan nadaljnji kredit 160 milijonov frankov ob pričetku leta 1940. Ti krediti, v skupni vsoti 350 milijonov frankov, so dali povod zastopniku kantona Tesina za vprašanje, ali izdatki Švice za vojaške potrebe ne presegajo mere, ki je v skladu z njeno velikostjo, ker je za uspe-

šno državno obrambo potreben tudi zdrav finančni položaj. Vodja vojaškega departmaja je izjavil, da je ta skrb odveč in da so v sedanjem času pač potrebne večje žrtve za zagotovitev državne obrambe.

Gafencu na potu v Ankaro

Carigrad, 10. junija. AA. Na potu v Ankaro je danes prispel v Carigrad rumunski zunanji minister Gafencu. Njegovim razgovorom v Ankari pripisujejo velik pomen, ker je Gafencu sedaj predsednik Balkanske zveze. V Ankari bo ostal do 14. junija, nakar bo odpotoval v Atene. V Bukarešto se bo vrnil 19. ali 20. t. m.

Novi zapletljaji na Daljnem vzhodu

Hongkong, 10. junija. o. Iz japonskega vira se doznava, da bo v sredo Japonska proglasila blokado nad Tiencinom. Japonski trgovci so bili že pozvani, naj ukrenejo vse potrebno za odhod iz mesta, ker bo onemogočen dovoz blaga.

Zaradi čimdalje bolj zapletenega položaja na Daljnem vzhodu bo prihodnji teden v Hongkongu konferenca generalnih štabov vojske in mornarice Francije, Anglije ter Zedinjenih držav.

Matura Nj. Vel. kralja

Intimna svečanost na kraljevskem dvoru

Beograd, 10. junija. AA. Danes ob 12. je bila v kraljevskem dvorcu na Dedinju svečanost ko je končal šolsko leto Nj. Vel. kralj Peter II. Svečanosti so prisostvovali Nj. Vel. kralj, Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga. Kraljeva namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, guverner Nj. Vel. kralja s profesorji, dvorne dame ter člani civilne in vojaške hiše Nj. Vel. kralja.

Po svečanem cerkvenem obredu je guverner Nj. Vel. kralja prebral zapisnik komisije o zrelostnem izpitu, ki ga je kralj polagal, od 5. do 7. junija. Z ozirom na oceno pismenih nalog je

izpitni odbor, kakor to določajo tozadejni predpisi za srednje šole, oprostil Nj. Vel. kralja ustmenega izpita. Na podlagi pismenega izpita in po prejšnjih letnih ocenah je izpitni odbor priznal Nj. Vel. kralju zrelost in sposobnost za študij na visokih šolah in univerzah. Po sporočenem uspehu in izročitvi izprčevala je guverner Nj. Vel. kralja s kratkim in toplim govorom poudaril vrline in neutrudljivo delo visokega učenca ter posebno poudaril pomen mature. Po končani svečanosti so člani kraljevskega doma, kraljeva namestnika, guverner s profesorji kakor tudi ostali navzočni čestitali Nj. Vel. kralju na doseženem uspehu.

Povratek Nj. Vis. kneza namestnika v Beograd

Na topčiderskem kolodvoru ga je včeraj dopoldne sprejel Nj. Vel. kralj Peter II.

Ljubljana, 10. junija. a. Snoči ob 22.21 sta Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga, vračajoč se z uradnega obiska v Nemčiji, prispela s spremstvom v dvorskem vlakom na Jesenice. Njuni Visočanstvi je na naši meji na Jesenicah sprejel ban dr. Natlačen, ki ga je knez namestnik povabil v svoj salonski vagon ter ostal z njim nekaj časa v razgovoru. Ob 22.36 je dvorski vlak nadaljeval pot proti Ljubljani. Z dvorskim vlakom se je peljal od Ljubljane tudi ban dr. Natlačen.

Lokomotiva dvorskega vlaka je ob prihodu na Jesenice bila okrašena z zelenjem ter jugoslovenskimi in nemškimi zastavami.

Beograd, 10. junija. AA. Danes dopoldne sta dopotovala iz Nemčije Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga. Na topčiderski postaji je kneza namestnika sprejel in pozdravil Nj. Vel. kralj Peter II. Sprejem so prisostvovali kraljeva namestnika Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, kr. vlada na čelu s predsednikom Dragišo Cvetkovićem, predsednik narodne skupščine Milan Simonović, nemški posla-

nik Viktor v. Heeren z osebjem nemškega poslanstva, dvorske dame, civilna in vojaška hiša Nj. Vel. kralja, poveljnik Beograda general Peter Kosić ter poveljnik kraljeve garde divizijski general Stanković. Vojaško čast je izkazala četa pehote kr. garde z zastavo in godbo.

Vodilni angleški list o našem nemškem obisku

London, 10. junija. z. Po povratku kneza namestnika iz Nemčije, razglablja angleški politični krogi o možnih posledicah tega obiska. Pri tem prihajajo do zaključkov, ki so za jugoslovensko politiko zelo ugodni. V zvezi s tem opozarjajo na snočnje izjave rumunskega zunanje ministra Gafenca, po katerih so rumunski in jugoslovenski politični nazori povsem skladni. Obe državi si z vsemi silami prizadevata, da bi ohranili svojo integralnost in neodvisnost, ki jo bosta za vsako ceno branili. »Times« naglašajo v svojem uvodniku, da bo le s strogo in dosledno politično nevtralnostjo državam na Balkanu mogoče ohraniti Balkansko zvezo, ki jim je slej ko prej največje jamstvo za njihov obstoj in razvoj. To spoznanje je tudi osnova jugoslovenske politike.

Premestitve naših poslanikov

Beograd, 10. junija. AA. V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov so imenovani izredni poslanik in polnomočni minister ter stalni delegat pri Zvezi narodov dr. Ilija Šumenković za izrednega poslanika in polnomočenega ministra v Ankari; izredni poslanik in polnomočni minister v Varšavi, dr. Aleksander Vukčević, za izrednega poslanika in polnomočenega ministra v Atenah; izredni poslanik in polnomočni minister v Londonu, Dragomir Kasidolac, za izrednega poslanika in polnomočenega ministra v Bernu; izredni poslanik in polnomočni minister v Pragi, dr. Vasilije Protić, za izrednega poslanika in polnomočenega ministra v Zagrebi; izredni poslanik in polnomočni minister v Ankari, dr. Ivan Subotić, za izrednega poslanika in polnomočenega ministra v Londonu.

DANAŠNJA NEDELJA VELJA OBISKU VELESEJMA! V PONEDELJEK, ZADNJI DAN VELESEJMA, BO ŽREBANJE VSTOPNIC ZA DOBITKE

Nad štiri milijone ljudi pozdravlja kralja Jurija

Angleška kraljevska dvojica je prispela včeraj iz Washingtona v New York — Sprejem, kakršnega Amerika še ni videla

New York, 10. junija. o. Danes ob 4.20 po srednjeevropskem času sta prispela angleški kralj Jurij in kraljica Elizabeta v New York. Ko sta se peljala mimo kipa Svobode, so tamkaj zbrani parniki brigad velikanske curke več sto metrov visoko ter ustvarili izredno lepo umetno fontano, ki je zbuja občudovanje vseh gledalcev. Istočasno je nad New Yorkom krožilo okrog 60 vojaških težkih bombnikov in lahkih izvidnikov. Ko je ladja prispela v luko, je pozdravilo angleškega kralja in kraljico 21 topovskih strelcev. Vsem, ki so danes prisostvovali sprejemu angleškega kraljevskega para v New Yorku, bo ostalo v nepozabnem spominu, kar so videli. Na newyorških cestah in ulicah je bilo zbranih okoli 4 milijone ljudi, med njimi samo šolskih otrok nad

milijon. Vse strehe in okna hiš, strehe na avtomobilih, avtobusih in povsod drugod so bile polne ljudi, ki so mahali v pozdrav s klobuki, robci in zastavami. Sprejeto so otvorili štirje avtomobili, v katerih so se peljali razen kralja in kraljice guverner države New York, župan mesta New Yorka in drugi zastopniki države in mesta New Yorka. Posebno frenetično so pozdravili angleški kraljevski par zamorci, ko je sprevod šel skozi Harlem, zamorski okraj New Yorka. Sprejeto je krenil do newyorške svetovne razstave, kjer je bilo zbranih več stotisoč ljudi, ki so priredili kralju in kraljici viharne ovacije. Tu je sprejel angleški kraljevski par razstavni odbor, nakar sta si podrobno ogledala razstavo.

Pomirjenje v Kladnu

Nemške oblasti izjavljajo, da ne bodo izvajale napovedanih novih kazenskih ukrepov — Morilec nemškega policista še vedno ni ugotovljen

Praga, 10. junija. b. Včeraj popoldne je bil v Kladnu z velikimi častmi pogreb umorjenega poveljnika nemške policije straze Wilhelma Kniesta, ki so ga prepeljali v Leipzig, kjer bo pogreb v ponedeljek. Spominke besede za pokojnim je spregovoril deželni svetnik v Kladnu dr. Meusel. Po pogrebu so policijski oddelki v Kladnu defilirali pred policijskim polkovnikom Liesenom.

Nemške protektoratne oblasti so zvišale nagrado za onega, ki bi izsledil morilec pokojnega Kniesta, od 30.000 na 100.000 kron. Obdukcija Kniestovega trupla v anatomskem inštitutu nemškega vseučilišča v Pragi je ugotovila, da sta zadela Kniesta dva strela. Prvi strel mu je prebil usta, drugi ga je zadela v roko. Strela sta bila oddana iz daljave kakih 20 korakov. Zdi se, da sta na Kniesta streljala dva atentatorja.

Včeraj izdani varnostni ukrepi so bili v toliko poostreni, da je hoja po cestah in trgih kladenskega okrožja dovoljena med 20. in 5. uro samo onim osebam, ki lahko dokažejo, da gredo z dela ali na delo. Nadalje je bilo objavljeno, da bo oni, ki poznajo morilec, pa tega ne javi, pripravljeni ustreljeni, čim se to ugotovi. Rok za izsleditev morilec je bil podaljšan in poteče nekoč ob 20. uri. Prebivalstvo Kladna je bilo danes pozvano, da mora zbrati pol milijona kron za odškodnino in podporo Kniestevim svojem. Kakor pravijo listi, morajo židje in Beneševi pristati prispevati več kakor drugi češki prebivalci mesta. Na priporočilo protektorata je tudi češka vlada razpisala za izsleditev storilca 50.000 kron nagrade.

Nemško poročilo o pogrebu

Praga, 10. junija. AA. (DNB): V Kladnu so dopoldne izvršili pogrebne slovesnosti za ubitim narednikom Kniestom. Krsta je bila pogrnjena z nemško zastavo in položena na policijski voz. Pred krsto je stala častna četa policije, razen tega pa še bataljon topništva. Od pokojnika se je v imenu svojih tovarišev poslovil vrhovni poveljnik policije v protektoratu.

Pogrebne svečanosti so potekle v miru. Edino sofer nekega češkega avtomobila je skušal z glasnim trobljenjem kaliti svečanost. Soferja so aretirali in ga obsodili po kratkem postopku na 500 kron globe. Vest neke francoske časopisne agencije, da so soferja pretepli in odpeljali v koncentracijsko taborišče, je popolnoma neresnična.

Kaj pravijo v Berlinu

Berlin, 10. junija. z. V tukajšnjih političnih krogih naglašajo, da so dogodki v Kladnu značilni za napetost, ki je nastala v zadnjih tednih v Češki in Moravski. Dogodki pričajo o nerazpoloženju prebivalstva proti Nemcem, toda to nerazpoloženje je izhajalo tuja propaganda, zlasti pa je plod tuje radijske propagande, ki je češko prebivalstvo docela vznemirila in dvignila njegovo upornost proti protektoratskim oblastem.

Kar se tiče zapora šol v Kladnu, pravijo berlinski krogi, da je bila nujno potrebna zaradi pasivne resistance češkoslovaškega učitelstva. V Berlinu zatrjujejo, da kladensko prebivalstvo ve za atentatorje in bi jih prav zlahka izročilo oblastem. Pri preiskavi so doslej, kakor kaže, dognali le, da so storilci zbežali v avtomobilih iz mesta.

Razorožitev češke policije

Praga, 10. junija. o. Močno nemške straže so privedle češke policiste v Kladnu na glavni mestni trg. Tam so jih razorožile in nato odvedle v zapor. Službo v mestu so prevzeli močno oboroženi nemški policijski oddelki ter oddelki hitlerjevskih zaščitnih oddelkov.

Na merodajnih mestih trdijo, da je bil policist Kniest ubit med izvrševanjem svoje službe. Na češki strani pa trdijo, da to ni res, ker je prišel v družbi svojih znancev iz nekega lokala, kjer so se zabavali.

Namen izdanih ukrepov

Berlin, 10. junija. AA. (DNB) Dobro informirani krogi izjavljajo v zvezi z umorom nemškega policijskega narednika v Kladnu, pri čemer je protektorat rajha izdal znane varnostne ukrepe, da ti ukrepi kažejo trdno voljo vlade, da z vsemi sredstvi prepreči nadaljnje podobne incidente. Nemški krogi smatrajo ta primer za osamljen, ker so razmere v protektoratu popolnoma normalne.

Nadaljnjih kazenskih ukrepov ne bo

Praga, 10. junija. AA. (Reuter) Po sporočilu protektorata v Neurathu so nemške oblasti sklenile, da ne bodo podvzele novih ukrepov proti Kladnu v zvezi z ubojem nemškega policijskega narednika.

Berlin, 10. junija. AA. (DNB) Dosedanji uspehi preiskave, zaščitanje češkega pre-

bivalstva in dosedanj ukrepi vlade češkomoravskega protektorata so omogočili protektoratu v Neurathu, da lahko ustavi vse nadaljnje ukrepe, ki so bili podvzeti zaradi umora nemškega policista v Kladnu.

Umor češkega policista

London, 10. junija. AA. Reuter poroča iz Prage: Nocoj je bil na severnem češkem ubit neki češki policist. Po poročilih, ki so bila nocoj objavljena, je bil ta češki policist ustrelen. Poročilo pripominja, da nemške in češke oblasti vodijo skupno preiskavo. Oblasti češkomoravskega protektorata so izdale ukaz, da je treba preiskavo voditi čim hitreje in čim strožje.

Očitki velesilam zaradi podpiranja emigrantov

Berlin, 10. junija. AA. (DNB) Nemška diplomatska in politična korespondenca razpravlja danes o podpiranju čeških emigrantov po velesilah. List podaja rekapitulacijo razvoja dogodkov v CSR po Monakovi in ugotavlja, da danes ravno tiste države, ki razpolagajo z velikimi imperiji in nešteti tujimi narodnostmi, zastopajo stališče, da ta nova ureditev v CSR ne ustreza narodnostnemu načelu. Kot zunanja demonstrativna stran naj se po stremeljenju teh držav ohrani fikcija, da še obstoji češkoslovaška država. Češki emigranti uživajo v tem stremeljenju vsako podporo. Tu gre očitno za to, da se zastruplja razmerje med češkoslovaškim prebivalstvom in Nemčijo, toda to bo škodovalo samo češkemu narodu, kajti če eksaltirani posamezniki, ohrabljeni s protinemsko propagando, kalijo red, bo posledice nosil samo protektorat, ne pa Velika Nemčija.

Nova češka vlada?

London, 10. junija. o. »Times« poroča iz Prage, da so včeraj prvič po okupaciji Češke in Moravske prišli na ulice močni kontingenti nemške vojske s tanki. V Brnu je bilo opaženo, da so se nemški in češki fašisti pričeli medsebojno pozdravljati z besedami: »Heil 15. Juni!« Tudi ko je policija te dni razganjala fašistične demonstrante v Pragi, so ti vzvikali: »Na svidenje 15. junija!« Zato nekateri menijo, da bo 15. junija postavljena nemško-češka fašistična vlada, v kateri bodo nemški hitlerjevci in Gajdovi češki fašisti.

Smrt zaslužne srbske javne delavke

Beograd, 10. junija. AA. Umrila je skromna, a zelo zaslužna žena narodnega borca Steve Milčevića, prvega srbskega poklicnega novinarja, s katerim je pokojna Zivana Milčevićeva delila dobro in zlo polnih 18 let v emigraciji za časa Obrenovićev. Umrila je v 76 letu starosti in je živela v zelo skromnih razmerah.

Delo pokojne Zivane je bilo mnogovrstno. Prevajala je politične in literarne članke z ruskega jezika, sodelovala z možem v tedanji »Samoupravni«, katere urednik je tedaj bil pokojni Steva. V tujini je sodelovala v »Srbobranu« in v ostalih srbskih političnih in književnih časopisih. Bila je tovarišica svojemu možu in njegova najintimnejša sodelavka v zelo težkih političnih časih, ko je bilo njih obeh življenje v nevarnosti. Bila je tudi tovarišica z vsemi velikimi tedanjimi srbskimi javnimi delavci, z Nikolo Pašićem, Ljubo Jovanovićem-Sremcem, Nušićem, Domanovićem, Veselinovićem, Ljubo Davidovićem, Aco Stanojevićem, Milošem Pavlovićem in drugimi zaslužnimi borci za kulturni in narodni napredek takratne male Srbije. Razen v Rusiji je bila tudi na Bolgarskem, Črni gori, na Hrvaškem, v Bosni in Vojvodini. Zadnja leta njeno življenje ni bilo rožnato. Pozabljen skoraj od vseh, jo je podpiralo samo Jugoslovensko novinarsko združenje po svoji beograjski sekciji.

Hitler na Dunaju

Dunaj, 10. junija. w. V okviru gledališkega tedna so uprizorili nocoj v državni operi »Mirovni dan« v počastitev 75letnice skladatelja Richarda Straussa. Predstavi je prisostvoval tudi kancelar Hitler, ki je zvečer prispel na Dunaj.

Obnova španije

Burgo, 10. junija. AA. Včeraj se je vršila seja vlade, ki ji je predsedoval general Franco. Sprejeti so bili važni sklepi obnove Španije in ustanovitve sindikalnih delavskih in gospodarskih organizacij. Minister za zunanje zadeve je poročal o mednarodnem položaju. Sprejet je bil tudi zakon o pogojni kazni za politične prestopke.

Beleške

Proslava bratov Radičev

Danes proslavlja hrvaški narod rojstni dan svojih pokojnih voditeljev Stjepana in Antona Radiča. Proslava se bo vršila v vseh hrvaških mestih, trgih in vaseh po posebnem programu, ki ga je izdala Seljačka sloga kot vrhovna prosvetna organizacija HSS. Letos je združena s proslavo rojstnega dne bratov Radičev tudi glavna skupščina Seljačke sloge in revija hrvaške kmetijske prosvete v Zagrebu. Po skupščini bo slovesno odkritje doprinskih spomenikov bratov Radičev in Matije Gubca pred Seljačkim domom v Zagrebu.

Hrvaški narod slavi v bratih Radičih idejno in organizatorno ustanovitelja hrvaškega kmečkega pokreta, ki je danes neločljivo povezan s politično borbo hrvaškega naroda. Pokojna brata Radiča sta z organiziranjem Hrvatske seljačke stranke ularila temelje današnjemu vsenarodni hrvaški politični organizaciji, ki je postala legitimirana predstavnica Hrvatov s svojim predsednikom dr. Vladimirjem Mačkom na čelu.

Jugoslovenski nacionalisti se pridružujejo proslavi bratov Radičev v polnem priznanju njihovih velikih naporov ne le za hrvaško, temveč tudi za skupno jugoslovensko stvar in preko teh še za splošno slovensko misel.

Predsednik Živković

v timoški krajini

V Negotin je prispel predsednik Jugoslovanske nacionalne stranke Peter Živković v spremstvu podpredsednika JNS Jovana Banjanina in senatorja Dunjića. Na poti v Negotin se je ustavil v Prahovu, kjer je govoril na konferenci tamonjšnih pristašev JNS. Po prihodu v Negotin je bila konferenca delegatov strankinskih organizacij iz vse timoške krajine. Govoril so predsednik Živković, podpredsednik Banjanin ter senatorja Krsta Radovanović in Dunjić.

Konferenca v Zagrebu

V Zagrebu je bila v petek popoldne konferenca, katere so se udeležili senator dr. Kramer, narodni poslanec dr. Šutej, senator Milan Kostić, Večeslav Vilder in Sava Kospović. Dr. Šutej je ob tej priliki zlasti poročal, da so se politične prilike v Bosni v zadnjem času razveselile ustale in to predvsem zaradi lojalnih in priateljskih odnošajev, ki so se razvili med HSS, odnošeno Kmetško demokratsko koalicijo in JNS.

Poziv „Slovenskemu domu“

Dokaj ostra sodna obsodba žurnalističnih metod »Slovenca« in »Slovenskega doma« v tožbi, ki jo je naperil senator dr. Kramer proti temu dvema listoma zaradi žalitev in klevet, očitno še ni dosegla svojega namena. Zlasti »Slovenski dom« skuša sedaj z novimi izpadi in zavijanjem ublažiti vtis svoje obsodbe. Ne bomo izgubljali časa in prostora z njih zavračanjem, saj si je naša javnost že davno ustvarila sodbo o takem pisanju in je sedaj izričljivi in jasnemu mnenju tudi sodišče. Le na eno stvar naj se še povrnemo.

Opoldansko glasilo »Slovenca« pograva ob tej priliki svoje volilno podtikanje, češ da je dr. Kramer l. 1934. denunciral »Slovenca«, ter mu očitno, da se zaradi tega ne upa tožiti. Ta stvar je bila sicer za časa volilne dobe že razpravljana, a če jo sedaj »Slovenski dom« ponavlja, očitno spekulira, da mu ne grozi nobena nevarnost. Kdor namreč pozna potek tiskovnih pravnih, ve, da tožba, ki je vložena sredi junija ne more biti pravomočno končana pred 1. decembrom. Ta dan pa je dan splošne amnestije za tiskovne delikte. »Slovenski dom« naj da obvezno izjavo svojega lastništva, da bo očitke o denunciranju »Slovenca« po dr. Kramerju v Beogradu ponovil takoj v eni prvih številkih, ki bodo izšle po eventualni letošnji amnestiji, in garantiramo mu, da bo dr. Kramer takoj drugi dan po tej izjavi vložil tožbo zaradi klevete.

Čehi in Slovaki

v Jugoslaviji

Na Telovo je bila v Daruvaru glavna skupščina Osrednje zveze češkoslovaških gospodarskih združenj v Jugoslaviji, v kateri je organiziranih 57 združenj. Takoj za njo je bil občni zbor osrednje organizacije češkoslovaških prosvetnih društev v Jugoslaviji, »Zveze Čehoslovakov v Jugoslaviji«. Na običnem zboru so predložili nekateri češki učitelji, naj se v bodoče osnujeta dve osrednji kulturni organizaciji, ena za češka, druga za slovaška prosvetna društva. Proti predlogu so protestirali zastopniki slovaških prosvetnih organizacij, ki so izjavili, da se Slovaki v Jugoslaviji ne dajo pod nobenim pogojem ločiti od svojih bratov Čehov. Njihov nastop je vzbudil veliko navdušenje ter je bil predlog o delitvi Zveze Čehoslovakov z veliko večino odbit. V zvezi je včlanjenih 600 češkoslovaških organizacij v Jugoslaviji s kakimi 20.000 člani; med njimi je polovica Slovakov in polovica Čehov.

Dva jubileja

krščanskih socialistov

Krščansko-socialna Jugoslovanska strokovna zveza obhaja letos 30letnico svojega obstoja in obenem 45letnico slovenskega krščansko-socialnega gibanja. »Delavska pravica« posveča tema dvema jubilejema skoraj 300 zadnjo številko. Zanimiv je članek Boga Grafenauerja, ki govori o krščanskem socializmu in imenu katoliških akademikov organiziranih v »Zarji«. Grafenauer pravi v svojem članku med drugim: »Danes vidimo Jugoslovansko strokovno zvezo zopet v ostrih bojih, v katerem brani v duhu velikega dr. Janeza Ev. Kreka dve veliki načeli: svobodo strokovnega gibanja v nasprotju s pretesno povezanostjo s stranko in načelo, da si more izvoljevati delavstvo svoje pravice le, če bo v delavskih zadevah složno, ne glede na razlike političnega in kulturnega naziranja. To je načelo, ki ga je dr. Krek prav izrecno poudarjal. Mi mladi gledamo na Jugoslovansko strokovno zvezo in na njeno težavno borbo s posebno simpatijo, ker pomeni njen boj samo del velikega boja slovenskega naroda za njegovo notranje osvobodjenje.«

Postani in ostan član Vodnikove družbe!

Kulturno sodelovanje med Italijo in Nemčijo

Rim, 10. junija. AA. (Stefani) V Rimu je bil ustanovljen inštitut za pospejevanje kulturnega industrijskega, poljedelskega in trgovskega sodelovanja z Nemčijo.

Marlena Dietrich

ameriška državljanka

London, 10. junija. o. Iz Hollywooda poročajo, da je slovita nemška filmska igralka Marlena Dietrich po povratku iz Nemčije v Ameriko sprejela ameriško državljanstvo.

»Slovenec — časten naslov!«

Pod tem naslovom prinaša »Koroški Slovenec« zelo zanimiva razmatranja v katerih poleg drugega čitamo:

»V zadregi bi bil, kdor bi hotel vrednoto narodne zavesti izraziti z denarjem. Zdrava pamet pravi, da je narodna zavednost vrednota značaja in duševnosti. Vsi denarni zakladi sveta ne morejo odtehtati njene cene. Razsodnemu človeku se upira zdravi čut, da bi vzvišeni svet duševnosti poniževal in blatil z zemeljskim prahom.

Slovenska narodna zavest te včlenjuje v dvamilijonski slovenski narod, po katerem si član velikega in mladega evropskega plemena Slovanov. Daje ti pravo na dvatisočletno slovensko zgodovino, po kateri si v krvnem in duševnem sorodstvu z davnimi slovenskimi vojvodi, kmeti svobodnjaki, branilci domače zemlje pred krvočolnim Turkom in zaščitniki kmečkega dostojanstva v časih gospodske nasilja. Včlenjuje te v duševno občestvo z velikani slovenskega duha. Slovenska knjiga je tvoja knjiga, slovenska pesem tvoja pesem, sloven-

V gostilni in restavraciji

zahtevajte vedno izrecno

Rogaška mineralno vodo!

Ona Vam na prav prijeten način pospešuje prebavo in Vaš organizem Vam bo za to hvaležen.

ska umetnina tvoja umetnina. Slovenska beseda je posoda tvoje molitve in srednica tvoje kulturne in pravne rasti. Krvna in duševna sorodnost te veže z mladimi slovenskimi narodi, katerih število bo v desetletjih doseglo polovico evropskega števila. Ze danes dobiva beseda »Slovenec« nek doseg še nepoznan, blagolassen prizvok, ki ga razodene dogledna bodočnost v vsej njegovi silni vsebini. Vse to in še več je duševni zaklad, ki ti ga posreduje tvoja slovenska narodna zavednost.

Slovenska narodnost je torej vredna žrtve. Če tako zahteva čas ter njegove prilike, moramo biti junaki slovenske narodne družine, odločni, pripravljeni na vsako trpljenje in za vsako žrtev na oltarju narodne zvestobe. »Kjerkoli stojiš na naši zemlji kot Slovenec, pobornik si dejavne državljanske zvestobe, član si mladega, zdravega naroda in plemena, junak si človečanske kulture. Tvoje ime ti bodi časten naslov!«

Težave mlade slovaške samostojnosti

»Slovake«, glasilo Hlinkove stranke in slovaške vlade, se bridko pritožuje, da mnogi slovaški uradniki ne vrše svojih poslov kakor bi bilo treba in kakor to zahteva korist države. Razen tega se izven uradov ogibljuje javnega udejstvovanja in so polni ogorčene kritike na vse, karkoli odredi vlada. Vlado glasilo preti takim uradnikom z odpustom in priznava, da so z odhodom čeških uradnikov nastale v slovaški upravi prav občutne vrzeli, ki se še niso dale zamašiti. Pokazalo se je, da Slovaki še nimajo dovolj izvežbanih ljudi, da bi polnovredno zasedli izpraznjena mesta in bili tudi kos upravnim poslom.

Zlasti v gospodarskem oziru se kaže veliko pomanjkanje strokovno izvežbanih ljudi. Tako se ne premakne z mesta vprašanje železnar v Podbrezovi, ki so last države. Lani so bile železarne prodane brnski Zbrojovki, toda prišlo so znane izpremembe, preden je prodaja postala pravomočna. »Essener Nationalzeitung« pravi, da niti ravnateljstvo samo ne ve, kdo je lastnik podjetja, kar je tem hujše, ker delajo železarne z izgubo, odkar niso več v zvezi z Zbrojovko. Gre v glavnem za vprašanje, kdo bo plačeval pasiva.

Rimska »La Tribuna« objavlja zelo črnogled članek svojega poročevalca o razmerah na Slovaškem. V vsej državi, pravi list, vlada zmešnjava v gospodarstvu, upravi in politiki. Za vlado dr. Tise stoji le še peščica mladeži iz Hlinkove garde, dočim je državna samostojnost ves narod že strahovito razočarala.

Ze parkrat smo zabeležili iz »Slovaka« razne članke, ki so pričali o prihajajočem streženju med sedaj vodilnimi Slovaškimi

Vpliv upravne razdelitve države na razvoj hrvaškega vprašanja

V Jugoslovenskem kulturnem klubu v Beogradu je imel predsednik Državnega sveta dr. Stefan Sagadin predavanje o pečetih političnih vprašanjih. Posebno obširno je govoril o hrvaškem vprašanju in dejal, da je pripisati velik del nerazpoloženja Hrvatov proti jugoslovanski misli tudi dejstvu, da se je v njenem imenu izvršila enostranska in nepravilna upravna razdelitev države. Razvijal je nato naslednje misli:

Pričetki hrvaškega vprašanja leže že v času med svetovno vojno, ko se je pojavil konflikt med takratno srbsko vlado in Jugoslovanskim odborom zaradi bodoče ureditve države. Jugoslovanski odbor je zastopal stališče zedinjenja vseh Jugoslovenov in njihovih pokrajin. Srbska vlada pa je želela priključitev osvojenih Jugoslovenov in njihovih pokrajin k Srbiji. Supilo je zahteval unitaristično državo s federalistično upravljanjem pokrajinami, Pašić pa je zahteval unitaristično državo s federalizacijo. Krfska deklaracija je bila sicer plod kompromisa, vendar pa ni bila dovolj jaka, da se ne bi takoj po zedinjenju po-

javilo hrvaško vprašanje kot naše najbolj važno notranje politično vprašanje. Vi-dovdanska ustava je bila sprejeta proti volji večine Hrvatov ter je nosila v sebi klico smrti, ker ni pravilno rešila problema notranje ureditve naše države. Vidovdanski ustavi je sledila nova ustava z razdelitvijo države na banovine. Ugotoviti je treba, da ta ustava ni bila izvedena v celoti, ker niso bile izvedene določbe o banovinski samupravi. To je izzvalo novo nezadovoljstvo med Hrvati, ki so bili znova potrjeni v svoji veri, da služi jugoslovenstvo gotovim krogom samo za zastor, za katerim izvajajo gospodarsko in politično hegemonijo Srbov.

Dr. Sagadin je zaključil svoje predavanje z izjavo, da mora priti do sporazuma med Srbi in Hrvati, ker je to kategoričen imperativ, od katerega izpolnitve je odvisna bodočnost države. Po njegovem pričanju bo nastopil čas zmagovitega pohoda jugoslovanske misli med našim ljudstvom tisti trenutek, ko bo sklenjen sporazum med Srbi in Hrvati.

Gospodarski odnošaji med Nemčijo in Španijo

Berlin, 10. junija. AA. Svetnik nemške vlade za gospodarska vprašanja Wohltat je odgovoril na Španijo, da začne s španskim vlado pogajanja o bodočih gospodarskih odnošajih z Nemčijo.

Slovenec utonil v Beogradu

Beograd, 10. junija. p. Danes popoldne ob 16. je v Dunavu utonil 20-letni Slovenec Peter Režnik. S tovariši se je kopal v bližini železniške postaje. V vodi ga je zgrabil krč. Tovariši so mu priskočili na pomoč, a mu niso mogli več pomagati. Njegovo truplo je voda odnesla. Doslej ga še niso našli.

Sava poplavlja polja v brodskem srezu

Slovaški Brod, 10. junija. p. Sava, ki je v zadnjih dneh močno narasla, je pri Gornjih Rebrinah odnesla 2 km dolg in visok nasip. Voda se je razlila čez 500 ha koruznih njiv. Mnogo vasi je resno ogroženih. Sava je dosegla višino 7.27 m.

Zemunska vremenska napoved: Delno oblačno vreme v vsej državi s krajevnimi nevihtami.

Dunajska: Izpremenljiva oblačnost, hladno, možnost neviht.

Zdravim varstvo - bolnim pomoč!

Obisk v ljubljanskem protituberkuloznem disperzerju

Ljubljana, 10. junija

Poleg raka je jetika še zmerom najbolj razširjena bolezen pri nas. Sicer je število umrljivosti zanjo spričo napredujoče medicinske znanosti precej padlo, število obolenj in možnost okužbe pa slej ko prej rase, prav gotovo v prvi vrsti zaradi težkega, razrvanega socialnega položaja ljudi in s tem združene pamajkljive higijene. Zdravim varstvo, bolnim pomoč je bila parola letošnjega obrambnega tedna. Zaščita zdravih, zlasti otrok, sistematska pomoč obolelim v zdraviliščih in okrevališčih, disperzerjih in zdravstvenih domovih — vrsta velikih vprašanj in važnih nalog v pobijanju tuberkuloze.

Majhen pogled iz teorije na prakso. Blagor bolniku, ki mu življenjske razmere dopuščajo, da se sam zdravi, ker so mu dosegljive tri važne, neobhodne reči: dobra hrana, popoln mir brez telesnih in duševnih naporov in higijenska ureditev bivališča s svežim zrakom in solncem. Kaj pa preostane ljudem iz socialno šibkih slojev, kjer jetika najbolj razsaja? Obisk v ljubljanskem protituberkuloznem disperzerju nam poleg razveseljivih dejstev o zatiranju tuberkuloze odkritje tudi brez konca in kraja žalostnih, bednih strani življenja, ki ga žive tisoči prebivalcev našega belega mesta. Široko je delovno

področje disperzerja. Ne samo zdravljenje bolezni, ampak tudi zdravljenje socialnih razmer spada med prve njegovih nalog.

Do konca aprila je disperzer letos opravil 4986 pregledov in 2435 rentgenoloških preiskav. Ugotovili so 8 primerov odprte in 192 ponovno odprte tbc. Izvršenih je bilo 137 pnevmotoraksov, a zaščitne sestre so napravile 178 hišnih obiskov. Intervencij za socialno pomoč je bilo 154. Dnevni obisk disperzerja je znašal povprečno 60 do 70 bolnikov. Področje disperzerja obsega vse mesto s Šiško, Vičem in Mostami. Največ jetike je med delavskimi sloji, zlasti med sezonskimi delavci, ki so socialno najmanj zaščiteni. Tudi če so zavarovani, jim po 52 tednih zdravljenja poteče doba bolniškega zavarovanja, da ostanejo s tuberkulozo kratkomo na cesti.

V ozki, pretesni čakalnici — palači Okrožnega urada se iz dneva v dan tare bolnikov, prosilcev, otrok — blede, prepaši obrazi z zardelim licem. Nekateri so si pač že zboljšali zdravje in prihajajo samo na kontrolne preglede. Službujoči zdravnik brez oddiha preiskuje, briže injekcije, polni bolne prsne votline z zrakom in sproti z zaščitnimi sestrami konferira o gmohtem položaju bolnika. Problemi, več ko problemi. Zapisniki in izkušnje

razodevajo kaj žalostna dejstva... V kletnem stanovanju živi šest ljudi. Oče dela nezmožen, z odprto tbc. mati na tem, da sama zboli, štirje otroci stalno ogrojeni. Vлага, pomanjkanje solnca, zraka in hrane. Občina je očetu naklonila 50 din mesečne podpore... Mlad zakonski par. Mož je bil zavarovan. Zaradi tbc., ki je v resnih primerih zmerom dolgotrajna bolezen, mu je že zdavnaj potekla pravica zavarovalnega zdravljenja. Potem je zbolela še ona. Zdaj sta oba v oskrbi disperzerja...

Primerov na stotine, ki jim ni treba komentarja. Pretresljive so zgodbe, zlasti še, ker disperzer spričo pomanjkanja sredstev in pomanjkljivosti zaščitnih zakonov ne more pomagati. Prva bi bila zaščita otrok, ki naj bi pod vsakim pogojem obvarovala mladino smrti od tbc. Prišla je učiteljica s periferije in poroča žalostne reči. Otroci iz delavskih vrst hodijo bos v šolo, nekateri še v trdi zim. Pomanjkljivo oblečeni, zanemarjeni, sestrani. Najboljša tla za tbc. Učiteljica prosi za podporo, da bi mogla najpotrebnejšim vsaj mleko nuditi vsak dan...

Letos ima liga v načrtu ustanovitev tako zvane gozdne šole. Samo kje se bodo vzela sredstva? Za vse, ki jim je pri srcu zdravje mladine in zdravje naroda, velja dolžnost, da z vsemi silami priskočijo na pomoč.

...zobovje
kot s 30 leti!

Zjutraj,
zlasti
pa
zvečer

SARGOV

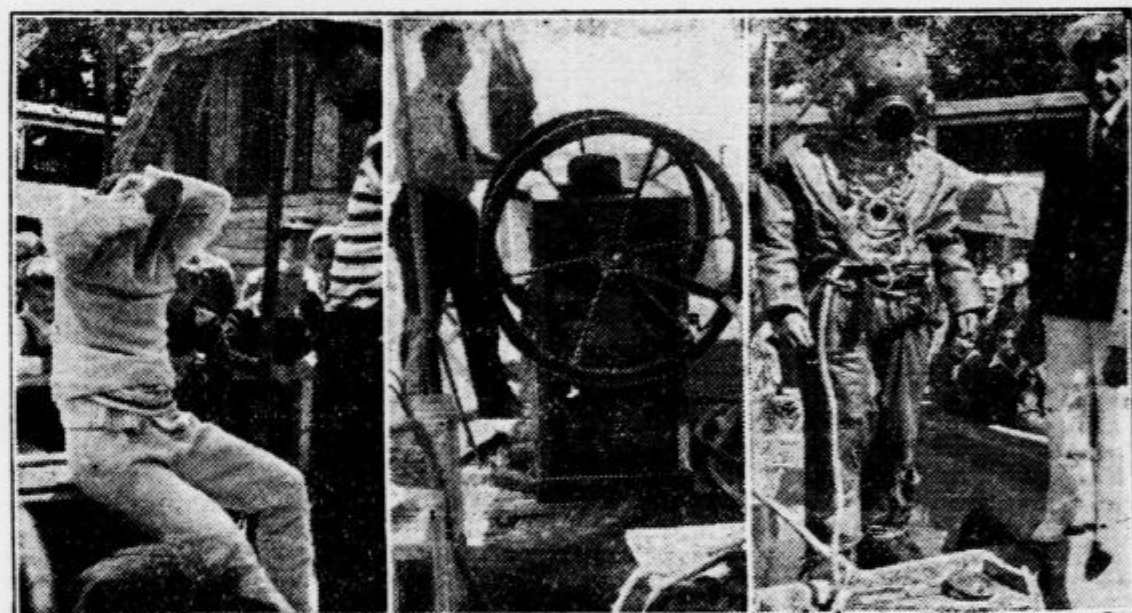
KALODONT

Proti
zobnemu
kamnju

Zares, trdni zobje v starosti so pol zdravlja! Zaradi tega je posebno važno, da čimprej poskrbite za odstranitev zobnega kamna, ker on preli z razmakanjem in izpadom zob!

Uporabljajte zato vedno Sargov Kalodont! Ta izvrstna zobna pasta, z učinkovitim sulfonin oleatom, razkroji polagoma, vendar zanesljivo, zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje. Samo tedaj, če so zobje brez zobnega kamna, bodo ostali vedno trdni in zdravi!

Potapljač — atrakcija na velesejmu

Potapljač je pod potapljaško opravo oblečen v več garnitur debelega volnenega perila, da ne bi prezebal pri daljšem opravku pod vodo. V sredi je videti moža, ki poganja s strojem sveži zrak potapljaču pod vodo, na desni pa je potapljač v vsej svoji častitljivi uniformi, pripravljen za pot na »morsko dno«.

Potapljač je ves dan deležen velikega obiska

Ljubljana, 10. junija
Na vsem velesejmu ni predmeta, ki ne bi zaslužil pozornosti, zato tudi ni razstavljalca, ki ne bi imel vsak čas svojo »publiko«. Potapljač — on pa je atrakcija letošnje prireditve in junak tisočih obiskovalcev. Tam okrog globokega, betoniranega bazena je vedno drem. Kar težko se je priti do ograje, koder je mogoče slediti pogumnemu početju potapljača. Pa ne le pogumnemu, tudi vstrajnemu in napornemu delu, kajti potapljač se nenehoma spušta na dno, se znova slači in oblači — gledalcem je treba temeljito razložiti in prikazati postopek. Gledalci pa so tako zaverovani vanj, da jih mora častnik, ki pojasnjuje potapljačevo početje, pogostokrat opozoriti, naj tisti, ki stoje že dolgo časa ob ograji, prepuste prostor drugim obiskovalcem. Nekateri bi za 2 dinarja vstopnine najraje vsedli na sloneli na ograji in opazovali moža, kako se spušta in leze iz »morskega« dna.
Jadranska straža je baš pravi čas nastopila s potapljačem, saj je prav sedaj

o tem poklicu toliko govorjenja in pisanja; živa je še nezgoda ameriške in angleške podmornice. Mornarski častnik razlaga gledalcem ves napor, ki ga mora premagovati potapljač v vodnih globinah. Govoril o pritisku, atmosferah, kisiku, telefonu in vseh mogočih signalnih in varnostnih napravah, potrebnih pri reševanju pod vodo. Mornar natakne potapljaču železno čelado in potapljač, obtežen s svincem in oborožen z bodalom zoper morske pse in polipe leze počasi pod vodo. Se gleda železna buča iznad vodne površine, in preden se skrije, pomečejo gledalci vanjo nekaj dinarjev, da dobro zazveni. Znamenje, da bo imel potapljač pod vodo, nekaj posla. Potapljač pritise za ventile, da švrkne zračni curek izpod vode, potem ga pa vsega objame voda in ga skrije oči, dokler se ne pojavi spet na površju z »rešenimi« dinarji v rokah. Potapljaču pridejo prav, rad se po napornem delu odpočije ob cigareti in hladni pijači, kar ljudje razumejo in še precej radi prispevajo k temu, potapljaču prav potrebnemu oddihu.

Strašna toča je opustošila Ribniško dolino

Stara Cerkev pri Kočevju, 10. junija
Včeraj pozno popoldne se je po lepem solnčnem vremenu nenadno močno pooblačilo nad Ribniško dolino. Nastal je hud naliv in že je kazalo, da ne bo imel zlih posledic. Zidajci pa je potegnil močan veter s severa in v širini 4 km od sten Velike gore dalje se je vsula kot orehi debela toča. Ledeno zrnje je uničilo vse posevke in pridelke na poljih, travnikih in vrtovih. Najbolj so prizadete vasi Zadolje, Dolenja vas, Podgorica, Nemška vas, Otavice, Lipovica in Makovž. Debela toča je nepretrgoma padala kake pol ure. Skoda je velikanska. Sadno drevje je čisto okleščeno. Ponekod štrle kvišku le še gole veje. Uničeni so zelje, fižol, pšenica in koruza.

Ljudje hodijo jokaje na polje in zaman iščejo, kje je bilo kaj posejano. Toča je zbila vso mlado rast v zemljo, da ni nikjer ostalo niti sledu po posevkih, ki so letos obetali plodno leto. Po mnogih hišah so razbite tudi šipe v oknih in ope-

ka na strehah. V vrtačah in kraških kotlinah se je ponekod nabralo do kolien visoko debele toče.
V Otavicih je nekemu kmetu razbila slamnato streho nad hišo, a ko je stopil v hlev, je bil ta pol metra visoko natrpan s točo, ki mu jo je voda nanesla v hlev skozi razbita vrata.

Vaš poročevalec si je ogledal pozorišče nesreče okrog Lipovca in je bil priča obupnih prizorov ubožnih kmečkih ljudi. Take nesreče ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Splošna sodba je, da je toča v Ribniški dolini in v okolici povzročila še večjo škodo kakor lani v Dobropoljah. Po zadnjih nalivih, ki so prav tako prizadejali prijazni Ribniški dolini mnogo škode, so pretekli teden po mnogih krajih znova nasadili krompir. Toda tudi to zadnje upanje jim je toča uničila. Kazalo je tudi, da bo zlasti ječmen dobro obrnil, zdaj pa je šlo vse po vodi, od ječmena tudi bilka ni ostala več cela. Toča je prebivalstvu uničila vse in ljudje so nujno potrebni izdatne pomoči.

Ljubljana — središče majskih izletov Mladina z veseljem ogleduje mesto in velesejem

Dolski šolarji s svojim učiteljem na dvorišču Narodne tiskarne. Vsak je dobil svojo »Domovino«.

Ljubljana, 10. junija

Solarske izlete smo včasih opravili v maju, tako je bila starodavna šega. Majski izlet, to poslednje veselje h koncu šolskega leta, ima pri mladini še vedno nekaj romantičnega čara, saj pomenja za marsikoga prvi korak iz območja domače vasi, prvi daljši korak v svet.

Letošnji maj pa je bil kaj malo pripraven za izlete. Ves mesec je deževalo kakor za zgodnjo pomlad. Majskih izletov zato tudi ni bilo, pač pa se je vreme v juniju doslej lepo držalo in podeželske

seca. Drug drugega vodijo za roke, za dokaz resničnosti, da imajo še nekaj običajnega stika z realnostjo.

V uredništvu in v tiskarni imamo večkrat obiske šolskih izletnikov. Novi časi zbuja zanimanje za moderne naprave tudi med mladino. Dnevnik, knjiga, predmeti, ki imajo vsak dan z njimi opravka — k jasnosti in pravi predstavi o njihovem postanku jih žene radovednost.

Pred nekaj dnevi smo imeli spet tak ljubezniv obisk. Deklice in dečki osnovne šole iz Dola pri Hrastrniku so nas obiskali pod vodstvom svojega učitelja. Da bi jih videli, koliko zanimanja so pokazali za črno umetnost. Pa saj jim je vse bilo kakor pravljica: od kosa svinca, ki se je stopil v kotlu pa do velike vrste z imenom vsakega obiskovalca posebej, ki so jo dobili za spomin. Od stavnih strojev jih kar ni bilo moč odpraviti in gospod Egon je dolgo predaval in pojasnjeval, da jim je bilo delovanje linotype za silo pojasnjeno. Seveda nismo smeli izpustiti nobenega člena od svinca do časnika. Metiranje, kalandiranje, stereotipiranje in potem veliko čudo — pogon rotacije. V tiskarni so se nekoliko podvzivali in spravili v stroj »Domovino«, ki se je pred očmi strmečih šolarjev usipala iz stroja z naglico, kakor bi lečo stresal iz žaklija.

Na žalost pri nas nimamo hišne kantine, niti druge okrepčevalnice, da bi našaščaj pogostili. Kljub temu pa so bili srečni in zadovoljni, saj so spoznali nastanek časnika in bodo o vsem vedeli tudi staršem povedati mnogo zanimivega in novega.

— Pri zlati žili, bolečinah v križu, zaštoju krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju žolčeca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo. Bolniki radi jemljejo preizkušeno »Franz-Josefov« grenko vodo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.

Ogl. reg. št. 30474/35.

Spomenik Viteškemu kralju v Trbovljah

Na Jadranu sinjem čaka brod na vladarja, da pelje ga v temne dalje. Se li vrne? — Mrtve vrnil se med svoj je rod.

Vsem Jugoslovenom so še v živem spominu oni mračni oktobrski dnevi leta 1934., ko nam je tujina vrnila mrtvega našega ljubljene vladarja kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Najbrže še ni bilo vladarja na svetu, ki bi bil od svojega naroda tako ljubljen in čigar smrt bi bila tako odkritosrčno in tako splošno objokovana od ljudstva.

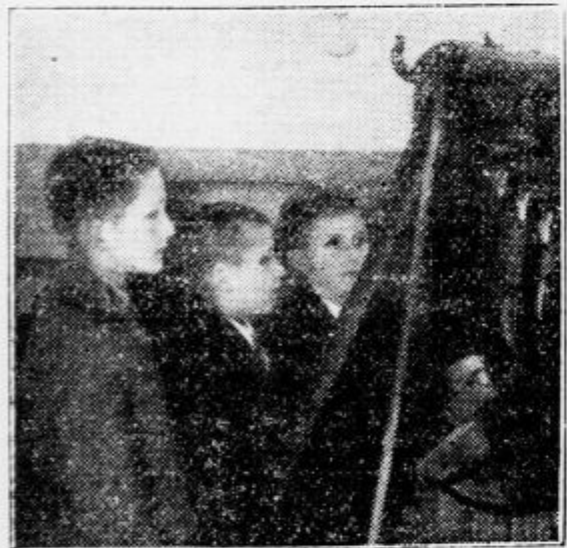

Temu ljubljene vladarju — junaku bo dne 18. t. m. tik ob glavni cesti, ki leži od trboveljske postaje po trboveljski dolini, poleg sokolskega doma odkrit spomenik. Spomenik bo stal v senci v polkrogu posajenih topolov. V ozadju v dalji se vidi Mrzlica in stožasti Ostenjki.

Spomenik bo predstavljal pokojnega kralja v nadnaravni velikosti 2,15 cm. Lfk bo odel v generalski plašč. S sabljo v levici in v koraku, kakor da hoče stopiti med svoj narod. Njegova desnica z iztegnjenimi prsti bo dvignjena z gesto, kakor bi hotel reči: »Trije bratje ste enega rodu. Vsem vam je bila mati Slava in ker ste iz rodu Slovenov, bodite zvesti Jugosloveni. Kakor moji trije sinovi ljubijo svojo mater, tako ljubite tudi vi drug drugega, a vsi skupaj bodite zvesti svoji s tolikimi žrtvami osvobojeni domovini, zemlji, za katero sem padel tudi jaz. Vaša ljubezen in zvestoba do Jugoslavije bodita granit, na katerega ste mi postavili spomenik!«

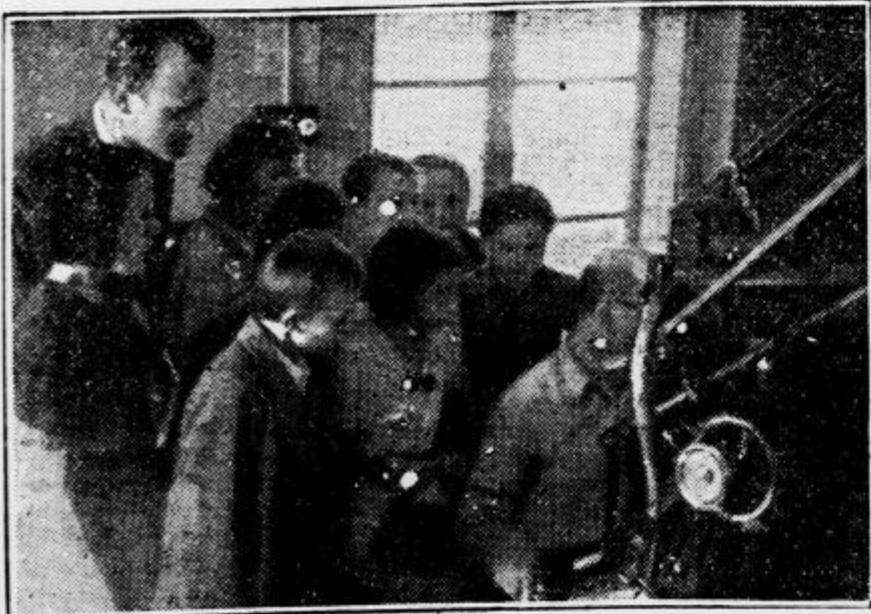
Trbovlje, dolina rudarjev, bo postavila kralju Aleksandru I. Zedinitelju spomenik, da tako pred vsem svetom izpriča, da je jugoslovenska državna misel med trboveljskim prebivalstvom globoko vkoreninjena, da tudi rudar ljubi Jugoslavijo.

Pridite 18. t. m. v Trbovlje, v to tako imenovano črno dolino, ki je pa zdaj polna junijskega solnca in cvetja. Pridite in ko boste videli naše življenje, bodo izgini-li vsi vaši predsodki o našem kraju.

Trije s prav posebnim zanimanjem za mehanizem

Ble sedaj marljivo izkoriščajo svojo pravico do šolskega izleta. V Ljubljani srečujemo dan za dnem dolge vrste malčkov, ki korakajo za svojim učiteljem ali učiteljico po mestnih ulicah. Vse jim je novo, zanimivo, sleherni stvar je vredna njihove pozornosti. Mesto! Koliko časa so sanjali o njem in si delali predstave, ki jih pa resnica še vse prekaša s svojimi prvimi, mogočimi vtisi. Koliko jih je med temi malimi, ki so se tokrat prvič vozili po železnici. Sama čuda, toliko nepoznanosti, da jim je kar tesno pri

Pri linotypu so se imeli šolarji časa nagledati

Gospodarstvo

Razvoj našega gospodarstva v aprilu

Naša Narodna banka izdaja poleg obsežnih četrtletnih poročil še nekaj let tudi mesečna statistična poročila, v katerih beleži najvažnejše tekoče statistične podatke. V zadnjem času so bile pri izdajanju teh publikacij izvršene važne reforme. Četrtletno poročilo za prvo leto štirih let, ki je izšlo nedavno, je v svojem tekstem delu znatno razširjeno. Poročilo samo obsega 37 strani velikega formata in je opremljeno s številnimi primerjalnimi statistikami. Poročilo je priključeno čisto statistično poročilo, ki je prav tako izpopolnjeno.

Tudi mesečno statistično poročilo za mesec april je izšlo v novi obliki s kratkim uvodom in razširjenim statističnim delom. V uvodu prinaša aprilski zvezek splošni pregled, iz katerega posnemamo med drugim naslednje:

Splošni pregled

Gospodarsko življenje v Jugoslaviji je bilo letos v prvih štirih mesecih pod vplivom zmanjšanja izvoza zaradi manjših izvoznih presežkov kmetijstva. Na gospodarsko življenje je vplivalo tudi zmanjšanje kupne moči širokih slojev potrošnikov. Izvoz je bil po količini za 18% manjši nego v prvih štirih mesecih lanskega leta. Tudi število natovorjenih vagonov je bilo za 4,3% manjše (lani se je v prvih štirih mesecih v primeru z ustrežajočim razdobjem prejšnjega leta povečalo za 13,2%). Vzporedno s tem razvojem se kaže tudi nazadovanje indeksov cen kmetijskih proizvodov. Zato je bil splošni indeks ob koncu aprila za 3% nižji nego pred enim letom. Kot nadaljni znak nekoliko zmanjšane obsega poslov se opaža počasnejše tempo naraščanja industrijske produkcije. Medtem ko se je lani v prvih štirih mesecih rudarska produkcija v primeru z ustrežajočim razdobjem prejšnjega leta povečala za 19%, znaša letos povečanje le 6,9%. Promet na efektivnih borzah je bil za 4,5% manjši nego v prejšnjem letu. Hranilne vloge pri bankah in hranilnicah pa so bile ob koncu aprila za 123 milijonov din ali za 1,1% manjše nego pred enim letom. Iz statističnega dela poročila posnemamo še naslednje podrobnosti.

Gibanje cen

Indeks cen v trgovini na debelo (1926 = 100) se je od marca do aprila povečal za 0,2 na 77,1 točke (lani v aprilu 79,3). Od posameznih delnih indeksov kaže indeks cen rastlinskih proizvodov padec za 0,4 na 84,9 (lani 87,1), indeks cen živine in živalskih proizvodov padec za 0,4 na 63,5 (lani 65,1), indeks cen mineralnih proizvodov povečanje za 0,9 na 91,9 (lani 90,2) in indeks cen industrijskih proizvodov povečanje za 0,2 na 76,8 (lani 80,2). Indeks cen glavnih izvoznih proizvodov se je od marca do aprila nebitveno povečal na 75,7 (lani 75,3), indeks cen glavnih uvoznih proizvodov pa se je dvignil za 0,4 na 74,2 (lani 70,1). Indeks cen glavnih izvoznih proizvodov je bil torej v aprilu le še 1,5 točke višji, kakor indeks glavnih uvoznih proizvodov, medtem ko je lani znašala v aprilu ta napetost še 5,2 točke.

Indeks cen v trgovini na drobno v 10 glavnih mestih Jugoslavije se je od marca do aprila zmanjšal le za 0,1 na 92,1 (lani 91,8). Medtem ko se je nasproti lanskemu aprilu indeks cen v trgovini na debelo zmanjšal za 3%, kaže indeks cen trgovine na drobno malenkostno povečanje za 1/3%.

Promet na borzah

Devizni promet na naših borzah je znašal v aprilu 246 milijonov din (lani 298), v prvih štirih mesecih pa 1154 milijonov (lani 1188). Promet z efekti je znašal v aprilu 52 milijonov (lani 44) in v prvem letošnjem četrtletju pa 167 milijonov (lani 194).

Ves promet na jugoslovenskih borzah je dosegel v aprilu vrednost 298 milijonov (lani 341); od tega prometa je odpadlo na ljubljansko borzo 39 milijonov (lani 29). V nasprotju s ostalimi borzami kaže ljubljanska borza letos povečanje prometa, kajti celotni promet v prvih štirih mesecih se je dvignil letos na 180 milijonov din nasproti 116 milijonov v istem razdobju lanskega leta.

Klirinški

Naše terjatve v klirinškem prometu z inozemstvom so letos precej nazadovale, prav tako so se zmanjšali tudi naši dolgi v klirinških. Ob koncu aprila smo imeli po klirinških računih z inozemstvom za 265 milijonov din terjatve (lani za 348), in za 116 milijonov din dolgov (lani za 320 milijonov).

Zmanjšanje hranilnih vlog

Pri vseh bankah in hranilnicah v naši državi so 1. marca hranilne vloge dosegle najvišje stanje 11.809 milijonov din. V teku marca pa so pod vplivom mednarodnih političnih dogodkov nazadovale za preko 300 milijonov din in so znašale 1. aprila 11.505 milijonov. V primeru z lanskim letom je bilo pri posameznih skupinah denarnih zavodov naslednje gibanje (v milijonih din):

	drž. samoupr. zasebni	zav. hran.	zav. skupaj
1. IV. 1938	2801	2316	6511
1. IV. 1939	2870	2522	6113

(+ 69 + 206 - 398 - 123)

V primeru z lanskim stanjem dne 1. aprila se je stanje vlog pri samoupravnih hranilnicah letos povečalo za 206 milijonov in pri državnih denarnih zavodih za 69 milijonov, medtem ko se je pri privatnih zavodih stanje zmanjšalo za 398 milijonov, tako da so bile letos 1. aprila vse hranilne vloge v celoti za 123 milijonov manjše nego lani 1. aprila.

O gibanju hranilnih vlog v teku aprila pa so znani podatki le za državne denarne zavode in za 20 največjih bank v Jugoslaviji. Nervoznost, ki je med vlagatelji zavladala po mednarodnih dogodkih, je bila vzrok, da so hranilne vloge pri Poštni hranilnici od konca februarja do konca aprila nazadovale za 146 na 1219 milijonov (po najnovejših podatkih so se v maju zopet dvignile na 1229 milijonov), pri Državni hipotekarni banki je znašalo nazadovanje vlog od konca februarja do konca aprila 109 milijonov in so vloge ob koncu aprila znašale 1412 milijonov. Pri 20 največjih bankah v Jugoslaviji pa so hranilne vloge od konca februarja do konca aprila nazadovale za 177 na 2862 milijonov.

Gibanje prometa

Tovorni promet na naših železnih cest je bil tudi v aprilu nekoliko manjši nego lani v istem mesecu. Natovorjenih je bilo 132.226 vagonov nasproti 135.981 vagonom v lanskem aprilu. V prvih štirih mesecih zadnjih let se je število natovorjenih vagonov gibalo takole:

	388.623 vagonov
jan.-april 1935.	403.205 "
jan.-april 1936.	468.025 "
jan.-april 1937.	527.320 "
jan.-april 1938.	504.637 "

Tovorni promet na naših železnih cest je bil v prvih štirih mesecih letošnjega leta za 4,3% manjši nego lani. V ostalem je omeniti, da je znašala v letošnjem aprilu skupna tonaža v naše pomorske luke došlih ladij 1,76 milijona ton (lani 1,94), v prvih štirih mesecih t. l. pa 5,69 milijona ton (lani 6,78). Tudi pomorski promet v naših lukah je bil torej po tonazi ladij za 16% manjši nego lani. Državna rečna plovba pa je zabeležila v prvih štirih mesecih letošnjega leta promet v višini 245.000 ton, medtem ko je bila lani v blaga.

Nemški kapital v našem gospodarstvu

Že večeraj smo poročali, da bo v kratkem ustanovljena v Beogradu delniška družba pod imenom »Adire, d. d.« za izločanje rudniških ležišč in za njihovo eksploatacijo ter za ustanovitev obratov kemije in metalurške industrije. Ustanovna glavnica znaša 3 milijone din. Med glavnimi delničarji je znano nemško kemično in rudarsko podjetje I. G. Farbenindustrie.

Sedaj poročajo iz Beograda, da je prišlo v nemške roke znano gradbeno podjetje »Konstruktor« d. d., ki se bavi tako z gradbenimi kakor tudi z rudarskimi posli. Večino delnic je kupila nemška družba »Ergesellschaft zur Erschlichung von Nichtmetallen G. m. b. H.« Ta nemška družba je v tesni zvezi z Deutsche Länderbank. Po prevzemu podjetja napovedujejo povečano aktivnost poslovanja. Predvsem je v načrtih, da bo družba »Konstruktor« prevzela in izvrševanje večja javna dela v naši državi.

Gospodarske vesti

== Ponudba italijanskega blagovnega kredita. Nedavno smo poročali, da je poseben italijanski konzorcij v katerem sodelujejo največja industrijska podjetja, ponudil naši državi blagovni kredit v višini 500 milijonov lir. Iz tega kredita naj bi se izvršila tudi elektrifikacija železnice Sušak-Srbske Moravice. K temu poročajo »Jugoslovenski kurir«, da bo ta ponudba verjetno sprejeta. Nadalje poročajo, da bo v kratkem italijanska težka industrija ponudila nadaljnji blagovni kredit 150 milijonov lir izključno za potrebe naših železnic.

== K ustanovitvi dveh državnih tvornic za celulozo. Poročali smo že, da namerava naša država zgraditi dve novi tvornici celuloze, in sicer eno v srednji Bosni s kapaciteto 20.000 ton na leto in drugo v bližini gozdnih kompleksov Gorskega Kotarja in Like s kapaciteto 25.000 ton. Obenem namerava preurediti in modernizirati tvornico celuloze v Drvarju, ki obratuje sedaj v okviru državnega gozdnog industrijskega podjetja šipada. K temu poročajo sedaj iz Beograda, da bo država v ta namen ustanovila posebno delniško družbo »Jugoslovenska celuloza d. d.« To družbo namerava ustanoviti v 5 tekočem mesecu. Nova družba bi prevzela že obstoječo tvornico v Drvarju in bi nato izvršila priprave za gradnjo obeh novih tvornic.

== Ugodnost za izvoz sadja. Narodna banka sporoča vsem zainteresiranim izvoznikom, da bo za sveže sadje, ki se bo v teku junija izvozilo v neklirinške države proti plačilu v svobodnih devizah, dajala pooblastila, da se izvoznaška potrdila lahko upravičijo do 30% z uporabo internih dinarjev upnikov iz neklirinških držav. Prošnje za ta način plačila bodo izvozniki predlagali preko pooblaščenih denarnih zavodov. To izjemno postopanje se pri izvozu svežega sadja uvaža začasno in zaradi tega, ker še ni določen način pospeševanja izvoza v neklirinške države in se seznam izvoznega blaga, pri čigar izvozu se bodo lahko uporabili interni dinarji, še pripravljajo.

== Načrt za nabavo lokomotiv. Iz Beograda poročajo, da je v generalni direkciji državnih železnic izdelan načrt za nabavo lokomotiv v letošnjem letu. Nabava se bo izvršila na podlagi pooblastila iz § 78 finančnega zakona, po katerem sme prometni minister skleniti posojilo 500 milijonov din za potrebe državnih železnic. Za letošnje leto je predvidena nabava 125 lokomotiv. Prav tako je izdelan načrt za nabavo lokomotiv v prihodnjih letih.

== Plačilna pogajanja z Madžarsko. V Beogradu se mudi direktor madžarske Narodne banke Falkacs. Z zastopniki našega emisijskega zavoda se pogaja o uređitvi plačilnega prometa med našo državo in Madžarsko. Pred kratkim je Narodna banka opozorila madžarski zavod, da se izplačevanje naših terjatev zavlačuje ter je stavila nekaj novih predlogov za uređitev tega vprašanja.

== Švedska se zanima za uvoz naših pridelkov. V Beogradu se mudi generalni tajnik švedskega združenja industrije in izvoznikov G. Olson, ki vodi obnem oddelka trgovine z Levantom pri tej organizaciji. Švedski gospodarstveniki so prišli do zaključka, da je njihov izvoz v Jugoslavijo odvisen od uvoza jugoslovenskih pridelkov. Zato ima G. Olson nalogo proučiti, kateri jugoslovenski izvozni predmeti bi prišli v poštev za uvoz v Švedsko.

== Uvoz inozemskega sladkorja. Poročali smo že, da bomo morali pred novo sladkorno kampanjo uvoziti iz inozemstva 600 do 800 vagonov sladkorja. Tej informaciji je še dodati, da bo finančni minister odobril znižanje uvozne carine na ta sladkor, da se ne bi cena v nadrobni prodaji povišala. Sladkor bodo uvozili pod kontrolo državnih tvornic sladkorja. Verjetno je, da bo treba uvoziti sladkorja za dvomesečno potrošnjo in bo količina najbrž presegla 1000 vagonov.

== Nove telefonske centrale. V aprilu je izšla uredba o postavitvi novih avtomatskih telefonskih central in omrežij ter o razširjenju že obstoječih central. V tej uredbi je predvideno, da se bodo postavile telefonske centrale za mrežne skupine Kranj, Celje, Skopje, Sušak, Petrograd, Cetinje, Kotor, Banjaluka in Bitolj in da bodo razširjene centrale v Beogradu in Novem Sadu. Sedaj poročajo iz Beograda, da je ministrstvo za pošto, telegraf in telefon na podlagi te uredbi že razpisalo licitacijo za nabavo in postavitev avtomatske telefonske centrale za mrežno skupino Skopje. Prav tako je izdan nalog, da se razpiše licitacija za dobavo in postavitev centrale v Osijeku in za razširjenje beograjske centrale.

== Hmeljski nasadi v Savinjski dolini. Zalec, 9. t. m. Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini je doslej zadovoljivo. Hmeljska rastlina se zlasti v zgodnji reza-ni nasadih krepko razvija, vendar pa je ogrožena po raznih škodljivcih. Dolgotrajno deževje je sicer odstranilo nevarnost bolhače, toda namesto njih se pojavljajo ponekod v večjem številu hmeljske stenice, ki nastopajo skoraj vsako leto, toda v malem številu. Stenice so zelo nevarne škodljivce, čim se močno razmnožijo, ker lahko povzročijo tudi popolno jalovost (oslepelost) hmeljske rastline, kateri izsajajo neke vrste mladice in trt. Navrtani vršički zakrnijo, razvijejo le slabotne liste, cveti pa ostanejo drobni in ne

Obiščite svetovno znano zdravilišče

ROGAŠKA SLATINA

MINERALNI VRELCI: Tempel - Stira - Do-nat. ZDRAVILO: vse bolezni želodca, črevesja, ledvic, žolčnih kamnov itd. - Dieta kuhinja. Pomeni hvališča. - Moderni komfort - V priložnosti posezani znane cene. - Krasi sportni ba-zen za kopanje in sončenje. - Zabave, ples, dnevi koncerti - izleti. - Najlepša zdraviliška dvorana v državi - čitalnica. - Vse informacije in rezervacije sob pri zdraviliški direkciji.

dajo pravih kobil. Hmeljske stenice je treba zatirati, čim se pojavijo v večjem številu, takoj z brozgo kvasije z mazavim milom, slično kakor hmeljske ušice, oziroma s petrolejsko emulzijo. Dolgotrajno deževje pa je pospešilo tudi v velikem obsegu razvoj peronospor, ki se je zlasti na hmeljskih na vlažnih tleh celo nevarno razvila. Večina hmeljarjev je že pričela s škropljenjem proti temu najhujšemu sovražniku hmeljske rastline. Pozivamo hmeljarje, da posvečajo vso skrb in pozornost tako rastlinskih kakor tudi živalskim škodljivcem, ki jih je treba pravočasno in z učinkovitimi sredstvi energično pobijati. Hmeljsko društvo za dravsko bavinovino v Zalcu.

== Razpisana senzalska mesta. V »Službenem listu« z dne 3. t. m. razpisuje Ljubljanska borza štiri senzalska mesta, in sicer eno za žito ter deželne prideleke, dve za les, a eno za vrednote. Prošnje je vložiti do 21. t. m. pri tajništvu Ljubljanske borze, Gregorčičeva ul. 27.

== Gradbena dela. Banska uprava je razpisala licitacijo za prevzem prve skupine gradbenih del pri gradnji internata banovinske kmetijske šole v Poljčah (proračun za zidarska dela 1,14 milijona din, za tesarska 192.000 din, za krovska 31.500 in za kleparska 26.900 din). Nadalje je banska uprava razpisala drugo licitacijo, za oddajo mizarskih del pri gradnji vseučiliške knjižnice v Ljubljani (proračun 1,22 milijona din).

== Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Tekstilne družbe z omejeno zavezo v Košakih pri Mariboru (poravnalni upravitelj dr. Fran Tomšič, odv. v Mariboru; poravnalni narok 17. julija ob 9, prijavni rok do 10. julija).

== Prikojevalni tečaj za krojače v Mariboru. V drugi polovici julija t. l. bo po sporazumu kralj. banske uprave z Zavodom za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani prikojevalni tečaj za krojače v Mariboru. Dan otvoritve se bo določil pozneje. Pogoji so običajni. Interesenti naj se prijavijo najkasneje do 1. julija t. l. pisмено s točnim naslovom poslovalnice Zavoda za PO Zbornice za TOI v Mariboru, kjer dobe na željo tudi potrebna pojasnila.

== Alpine Montan. Znana avstrijska železarska družba Österreichische Alpine Montangesellschaft, ki je, kakor znano, prišla v last nemškega državnega podjetja Reichswerke Hermann Göring, je imela te dni izredni občni zbor, ki je sile-

nil spremembo naziva firme v Alpine Montan A. G. »Hermann Göring« in prenos sedeža podjetja z Dunaja v Linz. Izvoljen je bil tudi nov upravni odbor.

== Uredba o nedvigljivih sodnih zapuščinah. Na podlagi pooblastil iz točke 9, § 35 finančnega zakona je pravosodni minister v sporazumu s finančnim ministrom predpisal uredbo z zakonsko močjo o nedvigljivih (propadli) sodnih zapuščinah.

== Licitacije. Dne 12. t. m. bo pri ekonom. odd. gen. direkcije drž. železnice v Beogradu licitacija za dobavo repičnega olja, 17. t. m. pa za dobavo armiranega telefonskega kablo. Dne 15. t. m. bo pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu licitacija za oddajo gradbenih in obrtniških del za novo zgradbo glavne, gnojnice in popravilo župne cerkve zdravilišča Klenovnik. Dne 27. t. m. bo pri upravi jetniške okrožnega sodišča v Ljubljani ofertalna licitacija za dobavo večje množine razne pšenice in koruze moke (v primeru, da prva licitacija ne bo uspela, bo druga licitacija 6. julija).

Borze DEVIZE

Curi. Beograd 10, Pariz 11.7550, London 20.7025, New York 443.625, Bruselj 75.50, Milan 23.2250, Amsterdam 236.12, Berlin 177.80, Stockholm 107, Oslo 104.35, København 92.70, Praga 15.10, Varšava 83.62, Budimpešta 87, Atene 3.90.

Blagovna tržišča ZITO

* Chicago, 10. junija. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 74.875; koruza: za julij 50.625, za sept. 51.875.

* Winnipeg, 10. junija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 61, za okt. 62, za dec. 63.625.

ZIVINA

* Mariborski svinjski sejem (9. t. m.). Okoliški kmetje so pripeljali 210 svinj, prodanih pa je bilo 92. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 90 do 115 din, 7 do 9 tednov stari 120 do 140 din, 3 do 4 mesece stari 200 do 280 din, 5 do 7 mesecev stari 310 do 460 din, 8 do 10 mesecev stari 470 do 515 din, 1 leto stari 710 do 920 din. Svinje so se prodajale po 6 do 8 din za kg žive teže in po 8 do 11 din za kg mrtve teže.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Slovenske gorice hudo prizadete Toča je oklestila mnoge vinograde in sadovnjake

Maribor, 10. junija. Dočim je sročne neurje prizaneslo Mariboru in bližnji okolici, je povzročilo veliko škodo onemu delu Slovenskih goric, ki se razteza ob črti Sv. Ana, Sv. Benedikt, Negova. Najprej je besnel vihar, ki je odnašal opeko s streh, lomil vejave in povzročil škodo na gospodarskih poslopih. Viharju je sledila toča, ki je bila ponekod debela kakor lesenki. Toča je napravila grozno opustošenje zlasti v vinogradih, sadovnjakih in goricah. Trsje leži uničeno in pokončano na tleh. Vinogradniki in viničarji so usodno

prizadeti. Letošnji pridelek je uničen za dobro tretjino. Zlasti je toča oklestila razno sadno drevje in najbolj so trpele češnje. Na poljih in njivah so uničeni posejki, da so izgledi za letošnjo letino obupni. Ljudje že dolgo ne pomnijo tako usodnih posledic besnečega in uničujočega neurja. Po končanem neurju so ljudje solznihi oči zapuščali hiše ter pohiteli v vinograde, kjer so bili priča strahotnega opustošenja. Skrb, obup in žalost so se naselili v srca prizadetih vinogradnikov in viničarjev, saj gre škoda v težke tisočake.

Najnovejši slovenski prvak

Celje, 10. junija. Le tja med vsakdanjo kroniko je bila uvrščena vest, da si je letos Celjski šahovski klub priboril prvenstvo Slovenske šahovske zveze. Mi Celjani pa smo na svoje šahiste zelo ponosni. Za nekaj časa zavzema njihov uspeh v naših pogovorih večji obseg nego sporazumi in pomdornice.

Cim sem zvedel za veselo novico, sem hitel v kavarno »Evropo«, kjer ima naš šahovski klub svoj sedež, da izrazim svoje čestitke. Našel sem tja podpredsednika g. prof. Grašerja, ki sploh velja kot nekaka neoficijska duša Celjskega šahovskega kluba, v krogu številnih drugih članov kluba. Čudno, pričakoval sem, da bodo »sedeli na svojih lavorikah«, se pravi: razigrano kramljali in razpravljali, ali celo - pili. (Bože moj, saj smo Slovenci!) Kaj še! Po dva in dva so sedeli pri šahovnicah, vsi zatopljeni.

Prof. Grašer je še hitro napravil rošado z levim stolpom, preden mi je na moje čestitke dal roko. In ves najin pogovor se je nato razvil med eno potezo na deski in drugo. Iz tega pogovora sem zvedel sledeče:

Celjski šahovski klub je bil od nekdanj trda kost za vsakega nasprotnika. Razvijal se je pod skrajno neugodnimi razmerami. Prej so bili šahisti stisnjeni v mal, temen kot kavarna »Evropa«. Drugi gostje so bili njim v nadlego, oni pa gostom. Odkar se je prenovila kavarna, je vse drugače. Klub je dobil svoje lene, svetle prostore v prvem nadstropju. Ponavljajo se stara resnica, da je uspešno društveno delovanje odvisno v prvi vrsti od primernih društvenih prostorov.

Pri teh besedah sem se razgledal po mali dvorani. Res, lepa je, toda šahisti jo morajo deliti z biljardisti. Le-ti so bili tedaj ravno posebno glasni.

»Ali Vas ta hrup nič ne moti, gospod profesor?« sem vprašal.

»Prav nič. Še skoraj potreben nam je. Bolj se poglabljam. Zdi se nam kakor izletniku šumenje gozda. Z biljardisti se izvrstno razumemo. Včasih oni pokomarijo k nam, včasih pa mi k njim. Tudi ne štedimo za medsebojnimi več ali manj tehtnimi nasveti.«

Nekoliko bolj glasna sva postala s prof. Grašerjem. Zdi se, da se oglašuje ga hrupa pri biljardih rezek glas

»Mir tam, vi pri šahu!« Sapo mi je vzela taka drznost. Prof. Grašer pa je nadaljeval šepetaje: »Najbrž se bo pri nas ponavljala basen o listi in jezu. Prej smo bili sami, sedaj pa sta tu že dva biljarda. Imamo pa zagotovilo s strani uprave kavarne, da se bo vse preuredilo. — Potrpite, da vzamem tega lovca!«

In zvedel sem še to-le: Boj s Trboveljčani je šel še nekam gladko. Mariborčani so že nudili hud odpor. Z Ljubljancem pa je šlo kar trdo. Prvo srečanje, ki se je moralo izvršiti v dveh obrokih, je končalo neodločeno, v drugem so Celjani zmagali tesno s 4/4 proti 3/4.

»Ponosni pa smo!« je dejal prof. Grašer, »pomislite, da Slovenci zavzemamo glede šaha vodilno mesto v državi, štejemo v Sloveniji kakih 30 klubov, močnej imamo v sorazmerju z našim številom med vsemi narodi v Evropi največ šahistov. No, in za enkrat smo mi Celjani prvaki!«

Široko se je nasmejal. Jaz sem ta čas opazoval profile drugih igralcev: Levjo glavo inž. Pipuša, njemu nasproti skoraj ravno tako Cijanovo glavo, krepko izklesane poteze Volkarja, fini, skoraj nežni izraz inž. Savojca, poleg njega sedi še bolj nežni Modic, ostri Skitek, prof. Gabrovšek s profilom, ki spominja na Byrona, sanjavi dr. Cerin, dobrodušni Kosmač. Le pri kakem zborovanju juristov sem še naletel na tako raznolične, preduhovljene obraze. In pa mali Vlado Diehl! Njega ne opisem, ker bi me utegnil tožiti. In vendar: večina »komarjev« smo mnenja, da je njegova igra najbolj duhovita, enodušna pa smo vsi v tem, da so opazke, s katerimi spremlja igro, nepreoklopljive. Kjerkoli se pojavi Celjski šahovski klub, najbolj ga »pihne« z igro in nastopom mali Diehl.

»In Vaši načrti za bodočnost?« sem vprašal.

»Imamo že celo vrsto ponudb in vprašanj. Odlučili še nismo nič. Za enkrat pridno igramo naprej. — Sedaj pa pojte k biljardistom, gospod doktor, drugače bom to igro še izgubil!«

Kar prikloni sem se pred tako stvarno resnostjo. Našim celjskim šahistom: Ju-pački zdravilo Dr. Mikuletič

Nemško-jugoslovenski trgovinski sporazum

Že večeraj smo obširno poročali o rezultatih pogajanj v okviru nemško-jugoslovenskega stalnega gospodarskega odbora, ki so se v Kölnu začela 23. maja in so bila zaključena 7. t. m. O pogajanjih so Nemci izdali komunikle, iz katerega posnemamo naslednje:

Gospodarska pogajanja nemško-jugoslovenskega glavnega odbora, ki so bila zadnje tedne v Kölnu, so zaključena in je v sredo prišlo do podpisa sporazuma in protokola. Doseženi sporazum ureja gospodarske odnose med protektoratom Češke in Moravske in med Jugoslavijo do trenutka, ko bo ta protektorat vključen v nemško carinsko območje. Zaenkrat se bo blagovni promet med protektoratom in Jugoslavijo vršil na dosedajni način. V tem okviru bo mogoče preprečiti motnje v plačilnem prometu tudi tedaj, če se bo povečal uvoz protektorata iz Jugoslavije, ker je istočasno zagotovljen izvoz iz protektorata v Jugoslavijo v potrebnem obsegu. V tej zvezi je jugoslovenska Narodna banka izjavila pripravljenost izpostaviti ukrepenje postopanja s klirinškimi čeki, ki je bilo nedavno uvedeno. Obratunski promet med Jugoslavijo in protektoratom se bo v bodoče zopet razvijal po paritetnem tečaju (op. ur. 150 din za 100 K).

Poleg vprašanj, ki so nastala v zvezi z ustanovitvijo protektorata, je mešani odbor proučil možnosti nadaljnjega razširjenja nemško-jugoslovenskega gospodarskega prometa. Pri tem je bilo v ospredju

vprašanje tečaja klirinških čekov na marke. Odbor je nadalje obravnaval razna dejajna vprašanja in je med drugim sklenil, da se pospeši sklenitev sporazuma o dvojnem obdavčenju in o pravni pomoči v stvarih davčne odmere in izterjevanja. Najkasneje v avgustu letošnjega leta se bodo pričela tudi pogajanja o uređitvi jugoslovenskih predvojnih posojil.

Češko-Moravska bo vključena v nemško carinsko območje po 31. marcu 1940.

»Pester Lloyd« poroča, da je madžarska delegacija o priliki pogajanj v Berlinu prejela obvestilo, da bo protektorat Češke in Moravske vključen v nemško carinsko območje najbrž po 31. marcu 1940. Do tega termina so določeni novi kontingenti za promet med Madžarsko in protektoratom Češke in Moravske. V nemško-madžarski pogodbi je med drugim predvideno, da bo Madžarska izvozila do konca marca prihodnjega leta v protektorat 30.000 debehlih svinj (lanski izvoz je znašal 25.400 svinj). Te dobave svinj se bodo kompenzirale s češkimi dobavami koka. Nadalje so v novi pogodbi določeni kontingenti za madžarski izvoz slanine, masti, surovega masla, sira, salame, sadija, zelenjave, vina, paprike, leče, prosa, živih ovac, perutnine, jaje in bukovke lesa. Češko-M

Na solnčni jug

Poletie na Adriji

ABBZIA

Mondeno obalno
kopališče. Priredil-
tve. Sport. Golf.

LAURANA

GRADO

Krasne obalne, morsko-
vodne in peščne kopeli.

PORTOROSE

Obalne in termalne kopeli

LUSSINI

Otok zračnih kur
z mnogimi mož-
nostmi za razve-
drilo in okrepčilo.

LIGNANO

8 km proste plaže.

Capodistria, Grignano, Parenzo, Umago

Idealno
bivališče v kopališčih za rodbine.

TRIESTE

V CASTELLO DI S. GIUSTO
Velike operne predstave

TRIESTE

ABBZIA - Pension Helvetia

Prvovrsten domači pension.

obalni promenadi. Sodoben komfort. Zelo povoljni aranžmani. Zahtevajte prospekt! — Direktorja Dušan Vras.

Abano Terme

Vrelo
87°

KOPELLI, MOCVIRNE
KOPELLI - INHALA-
CIJE zoper revmati-
zem v členkih, artritis
in druge bolezni.

Italija — pri Padui. Na liniji Benetke-Bologna.
Pojasnila: Azienda di Cura — Abano Terme.

HISNA ZDRAVLJENJA V VSAKEM HOTELU.

Reale Orologio: Pensione Lit. 45-50 — Trieste e Vittoria L. 40-55 — Savola Tode-
schini L. 36-44 — Cortesi Meggiorato L. 29-36 — Due Torri L. 23-32 — Glaccon
Monteortone L. 23-28 — Massaggio L. 22-27 — Salus L. 22-25 — Terme Littore
L. 20-29 — Aurora L. 20-27 — Roma L. 20-26 — Terme Menegoli L. 20-25 —
Belvedere L. 18-27 — Mioni Pezzato L. 18-27 — Sorelle Mioni L. 18-27 — Alba
L. 18-24 — Buia Monteortone L. 18-24 — Casino Nuovo L. 18-24 — Formentin
L. 18-23 — Vena d'Oro L. 18-22 — Sole L. 18-21 — Morosini L. 16-21.

Pojasnila: ENIT, Terazije 16, Beograd

in pri vseh uradih »Putnika«.

Domače vesti

Klinika za dušo in srce

je naslov novi rubrike, ki jo z jutrišnjim
dnevom uvaja ponedeljska izdaja »Jutra«. Zivimo v tako razvinih časih, da so red-
ki ljudje med nami — pa naj se nahajajo
na visokih ali nizkih položajih — ki ne bi
bili zmerom iznova postavljeni pred de-
jstva in probleme, ki jih človek ne more re-
ševati s svojim izkuštvom. Uredništvo po-
nedeljske izdaje »Jutra« je uspešno pridobi-
lo za sodelavca uglednega individualnega
psihologa in psihografologa g. Winterja, ki
je po daljšem bivanju v inozemstvu pred
kratkim prispel v Ljubljano, da bo s svo-
jim strokovnim znanjem brezplačno na
razpolago vsem naročnikom, pa tudi osta-
lim čitateljem ponedeljske »Jutra«, ki bi si
želeli nasveta v kakršnekoli osebnem
življenjskem vprašanju ali strokovne ana-
lize na podlagi rokopisa. Zato jutri na vsak
način vzemite v roke ponedeljsko izdajo
našega lista, da se seznanim o namenu in
pomenu nove rubrike. List pa bo poln še
mnogokaterih drugih zanimivih branj. Da
vse mimogrede opozorimo samo na to, da
poročajo o Ljubljani, mestu v vrhovih, o ve-
leslojmi sredi sudskega pragozda, na raz-
mišljanje, kakršno je vsakomur potrebno
ob koncu solskega leta, in še o mnogih dru-
gih aktualnih rečeh. Ponedeljska izdaja »Ju-
tra«, ki se naroča pri upravi »Jutra« v
Ljubljani, Knafljeva ulica 5, velja na me-
sno po raznašalcu 5 din, po pošti pa samo
4 din.

* Kongres strojevodij. V Domu kulture
na Senjaku v Beogradu zaseda XVII. kon-
gres združenja strojevodij. Kongresu se
udeležujejo poleg predstavnikov prometne-
ga ministristva in raznih prometnih usta-
nov delegati iz vse države, ki predstavljajo
2.590 organiziranih strojevodij. Z navdu-
šenjem so kongresisti odobrili udanostne
brojavnice Nj. Vel. kralju in Nj. Vis. kne-
zu namestniku, pozdravili pa so tudi bol-
garskega kralja Borisa, ki je častni član
združenja naših strojevodij. Najvažnejša
točka kongresa je preureditev organiza-
cije ter ustanovitve zveze strokovnih or-
ganizacij prometnega osebja.

Strugnano pri Trstu na istrski obali —
PENSION NAZIONALE — najboljša ku-
hinja, lastno obrežno kopališče. Se govori
slovenski. Last. Olga Jalovec.

* Spomini na junaka Malgaja. Da bi ob
20letnici bojev za slovensko Koroško pri-
merna spominska knjiga mogla nuditi na-
ši javnosti pravo sliko takratnih burnih in
usodnih dogodkov, je treba se zbrati in iz-
polniti spomine, ki jih imajo razne or-
ganizacije in privatniki. Mnogo zapiskov
junaka Malgaja je v posesti njegovih se-
ster, a tudi ti zapiski in spomini so potreb-
ni izpolnitve. K sestavi spominske knji-
ge bodo mnogo pripomogli oni, ki pošljejo
svoje spomine na Malgaja in njegovo četo
na naslov: Mirka Vajda, Ljubljana, Cesta
na Rožnik št. 17. ali Malči Virantova, Ce-
lje, Ostrožno št. 1.

Konec šole — kaj bo za poklone?
Daj študentu fine ČIK-BONBONE!
Pri sončenju uporabljajte Tschamba
Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA
GREGORIC, Ljubljana. Prešernova 5.
Pri zaprtju in motnjah v prebavi vze-
mite jutraj na prazen želodec kozarec
navadne Franc. Jožefove grenčice.

ZÜNDAPP GLAZASTOPSTVO
KVALITETNI O.ŽUZEK
MOTOCIKLI LJUBLJANA
TAVČARJEVA 11
Razstavljamo na velesejnu v lastnem paviljonu
pog. Slamiča

* Zrakoplovna pošta Jugoslavije-Se-
verna Amerika. Po ureditvi rednega zrak-
oplovnega poštnege prometa med New
Yorkom in Maršellesom je naše poštno
ministristvo dobilo pismo od francoskega
zrakoplovnega društva Air France, ki da-
je naši pošti na razpolago udeležbo pri
tej zrakoplovni pošti. Na ta način
dobimo direktno pošto zvezo s Severno
Ameriko in severnim delom Južne Ame-
rike. Naše poštno ministristvo je že določilo
posebno pošto tarifo za pošto, ki se bo
posluževala te zrakoplovne poštne proge
ter odredilo, da bodo vse pošiljke oprem-
jene z napisom »Zrakoplovna pošta Fran-
cija-Severna Amerika«. Vse pošiljke te
vrste se bodo zbirale pri pošti Zemun 5.
na beograjskem letališču.

* Smederevska trdnjava bo obnovljena.
Posebna komisija vojnege ministristva je
izročila smederevski občini v varstvo sta-
ro trdnjavo, katero je zgradil despot
Branković leta 1430. Za preureditev te
rednjeveške trdnjave je dobila smederev-
ska občina 1 milijon dinarjev iz sklada za
javna dela in izdelani so tudi že potrebni
načrti. V stari trdnjavi bodo zgradili ve-
lik stadion za sportne prireditve, sokolski
dom, strelišče in igrališče za tenis. Nadzor-
stvo nad izvedbo vseh teh načrtov bo pre-
vzel odbor, ki ga bodo v kratkem izvolili.

* Visoko odlikovanje gasilske organiza-
cije v Varaždinu. Plenum gasilske zveze
kraljevine Jugoslavije je soglasno sklenil,
naj se Prvo hrvatsko prostovoljno gasil-
sko društvo v Varaždinu odlikuje z veli-
kim križem I. stopnje, ki je najvišje ga-
silsko odlikovanje v naši državi. Tega od-
likovanja nima doslej še nobena gasilska
organizacija v državi, imajo pa ga neka-
teri visoki gasilski funkcionarji v inozem-
stvu. Med našimi gasilci pa je bil s tem
odlikovanjem odlikovan samo pokojni ga-
silski pionir in organizator Mirko Kolarič.
Na Boču je zdaj najlepše, zato vsi na
Boč. (—)

* Dar Jadranske straže mornariški šoli
v Korčuli. Jadranska straža v Splitu je
darovala mornariški šoli trgovske morna-
rice v Korčuli dva čolna z vso opremo, ki
sta bila zgrajena v korčulanski ladjedel-
nici. Ta dar je mornariški šoli dobrodošel,
ker je imela premalo šolskih čolnov. V
korčulanski ladjedelnici je dala zgraditi
Jadranska straža več čolnov, ki predstavl-
jajo vrednost nad 100.000 din.

* Konjske dirke na Krškem polju. Tra-
dicionalne konjske dirke na zgodovinskem
Krškem polju, se bodo vršile letos v ne-
deljo dne 6. avgusta. »Jahajno in dirkalno
društvo« v Krškem naproša zaradi tega že
sedaj vsa okoliška društva, da bi event-
svoje prireditve, ki so določene za ta dan
preložila. Podroben program za prijavo
konj itd., bo objavljen enkrat prihodnjé.

* Štipendije za študij v Italiji. Re-
ktorat univerze kralja Aleksandra I. v
Ljubljani razglasa: Italijanski generalni
konzulat v Ljubljani je z dopisom z dne
5. junija 1939 sporočil, da je italijanska vla-
da dala naši univerzi na razpolago študijske
štipendije za prihodnje akademsko leto,
ki se prične v Italiji meseca oktobra 1939.
Štipendije, katerih število bo določeno v
najkrajšem času, bodo podeljene rednim
služateljem in mlajšim diplomiranim ab-
solutom katerekoli fakultete ljubljanske
univerze. Prošnje morajo biti vložene naj-
kasneje do štetega 20. junija 1939 pri re-
ktoratu univerze. Prošnje morajo biti se-
stavljene v italijanskem jeziku, vidrane od
pristojnih gg. dekanov in naslovljene na
»Kr. generalni konzulat Italije«. Navesti je
treba tukajšnje bivališče, stroko, v kateri
se hoče prosilec izpolniti, ter univerzo in
fakulteto, ki ju bo obiskoval. Priložiti je
treba: študijske listine v izvorniku in v
italijanskem prevodu, ki ga bo overil
tuk. ital. gen. konzulat, krstni list v do-
kaz, da so prosilci in njihovi starši arji-
skega pokolenja, potrdilo o zadostnem prak-
tičnem znanju italijanskega jezika. Kom-
petenti morajo biti neoporečni ter morajo
imeti najboljšo študijsko kvalifikacijo. Iz-
brani kandidati se bodo morali osebno pred-
staviti tuk. kr. ital. gen. konzulatu. — Ra-
zen tega bo podelila kr. ital. vlada tudi
štiri počitniške štipendije po 1000 lir za
redne slušatelje naše univerze, ki biva-
jo v konzularnem območju kr. ital. gen. kon-
zulata v Ljubljani in ki žele posejati bo-
diti počitniške tečaje za inozemce na uni-
verz v Perugii ali pa druge take tečaje,
ki jih je v raznih italijanskih mestih or-
ganiziral »Zavod za kulturne zveze z ino-
zemstvom«. — Pogoji so enaki kakor zgoraj
navedeni, razen tega pa morajo reflekt-
tanti za te štipendije predložiti potrdilo de-
kanata, da posejajo predavanja o italijan-
ščini na ljubljanski univerzi.

Gevaert
filmi, plošče, papirji najnovejših
emulzij za vse vrste fotografije
Samo kvalitetna izdelava za amaterje
Drogerija Ivan Kane
Ljubljana — Nebotičnik

* Državni izpit za pooblaščenega inžen-
erja elektrotehnične stroke je položil v
Beogradu g. inž. Rihard Pompe iz Ljub-
ljane.

*Radar veš, rožis
ni pokujes - mišli
na Grouppe!*

* Albanski emigranti se vračajo v do-
movino. Ko je prišel v Albanijo na oblast
kralj Zogu, je pribežalo v našo državo iz
Albanije mnogo pristašev Fan Noli in
se je večja skupina teh albanskih emi-
grantov naselila tudi v Mostarju. Že pred
dvema letoma je bila albanski emigran-
tom v Mostarju objavljen amnestija, a
se niso hoteli vrniti v domovino, ker men-
da obljubam niso zaupali. Zdaj pa se vsi
vračajo v svojo domovino.

ZÜNDAPP GLAZASTOPSTVO
KVALITETNI O.ŽUZEK
MOTOCIKLI LJUBLJANA
TAVČARJEVA 11
Razstavljamo na velesejnu v lastnem paviljonu
pog. Slamiča

* Nova grobova. V Kranjski gori je umrl
upokojeni železničar in posestnik g. Alojzij
Petterman. Pogreb bo danes ob 15.30 na
župnijski pokopališče. — V ljubljanski
bolnišnici je preminil kot žrtev karambola
absolvirani inšpektor g. Srečko Bekš, sin
davnega inšpektorja in pesnika g. Jože
Bekša. Pogreb bo danes ob pol 16. iz
mrtvaške veže na Sv. Križu. — Rajnkima
blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* Zahvala. Izletni odbor šentpetr-
ske CMD v Ljubljani se zahvaljuje š. g. Jer-
neju Kovaču, lastniku svečarne v Ljubli-
ni, ki je že drugič poklonil krasno svečo
za Oplenac, kakor tudi g. Ženku, blagaj-
niku in namestniku direktorju Nabavjal-
ne zadruge v Beogradu, za izkazane zasluge.
Navedena sta v zahvali, objavljeni v če-
trtek, po pomoti izostala.

* Družbi sv. Cirila in Metoda je nakazal
g. Fran Varšek, kon. mest. stavbenik v
Beogradu, din 200 namestov venca na krsto
prijatelja pok. Josipa Lenartiča, tovarnar-
ju in veleposredniku na Verdu. G. Ivan Žol-
nir, šol. uprav. v p. v Ptuj, je nakazal din
100 ker zaradi odločnosti ni mogel spre-
govoriti nekaj poslovnih besed ob po-
grebu sošola in tovariša pok. Valentina
Kajhna iz Ptuja. Darovalcema iskrena
hvala!

* Maturantje humanistične gimnazije v
Ljubljani iz leta 1924 proslavijo 15letnico
mature v soboto 17. t. m. v gostilni
»Katra« v Rožni dolini. Udeležbo je pri-
javilo 17. t. m. opoldne na naslov: Dra-
go Kornhauser, odvetnik, Ljubljana, Dal-
matinova 10. Telefon 32-77. Sestanek 17.
t. m. ob 8. zvečer. (—)

Ne, četrť ure še lahko poležim!

Gospodje, ki se sa-
mi brijejo, lahko
dalj časa spijo!
Naravnost čudovi-
to, kako hitro se
človek obrije, če se
je najprej namazal
z NIVEO! Potem
je namiljenje in
bričje vprašanje
samo nekoliko mi-
nut, a obrijete se
absolutno brez bo-
lečin in brez po-
škodb na koži. Ko-
ža ne spoka, ne
peče in ne vleče!

SIMPATICA MLADA UMETNICA
nepozabna iz lepega filma »Renac« v sijajni
veseloligri duhovitega humorja — zabave,
dekliske romantike in mladostnih
pustolovščin

Sodelujejo:

Paul Hörbiger — Dagny Servaes,
Rudolf Carl in Hans Holt.

Kino Union, tel. 22-21

**Geraldina Katt
Florentina**

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri
(dopoldanska matineja odpade!)

Toliko smeja, vrisča in aplavza še ni
bilo v kinodvorani, kakor pri filmu
Poleg Beograda in Zagreba je tudi v Ljubljani deležen film največjega navdušenja
in priznanja. Nabavite si vstupnice v predprodaji. Predstave ob 15., 17., 19. in 21.

CIGANČEK Kino Matica,
tel. 21-24

Kino Sloga, tel. 27-30

DVOJNI PROGRAM:

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Dick Foran in njegov čudežni konj
»Smoke« v filmu divjih pustolovščin, nežne romantike in požrtvovalne ljubezni.

**BANDITI DIVJEGA ZAPADA
SMRTNI JEZDECI**

**ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI — Telefon 41-79.**

Romantična ljubavna romanca

Poštarjeva hči

V gl. vlogah: Harry Baur, Jeanine
Crispin, Georges Rigaud
Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9.
ter jutri ob pol 9. uri.

Prihodnji spored:
Živi mrtvec

— Nove redukcije pri cestnem nadzor-
stvu? S tem naslovom smo pred kratkim
objavili notico, ki mestnemu cestnemu
nadzorstvu očita, da svoje delovne sile
obnavlja na ta način, da stare delavce,
med katerimi so mnogi družinski očete,
ljubljanški občani, nadomešča z novimi,
mlajšimi, med katerimi so tudi kmečki si-
novi iz podeželskih občin. Z mestnega po-
glavarstva smo dobili pojasnilo, da cestno
nadzorstvo še nobenega delavca ni odpu-
stil. Če bi pa mestna občina pričela od-
puščati mlajše moči in bi jih zamenjala s
stariji ljudmi, bi s tem ne ustregla davko-
plačevalcem, še manj delavstvu. Kar se
tiče očitka, da nekateri pred kratkim spre-
jeti delavci prejemajo po 4 din mezd na
uro, na drugi strani imajo pa že več let
zaposleni prehodni delavci samo po 3.50
din za uro, ugotavlja občina, da je cestno
nadzorstvo novembra zvišalo mezdo od
3.50 din na 4 din za uro. Tega zvišanja

KOLESA S. Rebolj & družica LJUBLJANA, Miklošičeva 18

* Opozorjamo na današnji oglas znane-
ga parobrodarskega društva Norddeut-
scher Lloyd, ki objavlja svoje prvo veliko
polarno potovanje v seriji ostalih letošnjih
potovanj. (—)

Iz Ljubljane

— Koliko jetičnih je šlo v zadnjih dneh
mimo tebe, pa se nisi spomnil nanje. Ob
zaključku tedna, ki je posvečen ne »amo
mislim, marveč tudi dejanjem, smo. Zato
se spomni vsaj zadnji dan bednih jetičnih
bolnikov in ne preslihi ponovnih klicev
Protituberkulozne zveze!

Cvet iz perja

modni šlager Pariza!

Dame z okusom, še dva dni je raz-
stavljena pariška kolekcija — edini
vir v Ljubljani — na velesejnu
»H« paviljon!
Elegantno — moderno — trajno!

— Umetnostna razstava Franceta Kra-
lja v Jakopičevem paviljonu, ki je bila
že ob otvoritvi deležna tolikega moralne-
ga uspeha, je odprta le še tri dni, v pone-
deljek zvečer se pa nepreklicno zaključijo.
Opozorjamo vse one, ki si še niso ogle-
dali, naj ne zamude zadnje prilike in naj
obiščejo to pomembno prireditev. Zrebanje
za tri slike z razstave bo v ponedeljek zve-
čer.

— Četniksko združenje poziva vse brate
četnike, da se udeležijo pogreba brata Sre-
čka Bekša, požrtvovalnega delavca v četni-
škem pokretu in predsednika nadzorstve-
nega odbora. Pogreb zaaluznega brata bo
danes ob pol 16. iz mrtvaške veže sploš-
ne bolnišnice.

— Občni zbor ženskega pokreta bo v
petek 23. t. m. v dvorani Zveze gospodinj.
Začetek ob 18.

Morsko kopališče Grado — hotel Parco — Alla Salute,
znana dobra meščanska hiša nasproti obrežju. — Ugoden pavšalni aranžman za ves
čas bivanja. Ravnateljstvo: dr. ORANSZ.

Kvalitetna optika
Ljubljana PASAŽA NEBOTIČNIKA
Lajec

* Ustanovljeno je združenje za slovan-
ske emigrante v Jugoslaviji. V Beogradu
je ustanovljeno združenje za slovenske
emigrante v Jugoslaviji. Ko so bila potrje-
na pravila novega združenja, je bila takoj
sklicana ustanovna skupščina ter izvoljen
upravni odbor, ki ga tvorijo znani javni
in kulturni delavci. Namen te organizacije
je združevanje vseh emigrantov slovenskih
narodnosti ter snovanje podružnic združe-
nja po vseh krajih Jugoslavije, kjer se je
nastanilo večje število slovenskih emi-
grantov. Dalje bo združenje skrbelo za
gnotno in moralno pomoč slovenskim emi-
grantom, in prvi vrsti pa bo skušalo za njih
ustanoviti primerne kolonije. Člani udru-
ženja lahko postanejo vsi emigranti slo-
venske narodnosti in vsi državljani Jugo-
slavije. Pri sprejemanju novih članov na-
stopajo stari člani združenja in rojaki kot
priče, ako prosilec sam ne more dokazati
z dokumenti svojega slovenskega porekla.
Prosilci za sprejem morajo tudi dokazati,
da niso ničesar storili proti interesom svo-
je narodnosti in proti slovenski solidarnosti.

Grobnice in spomenike
kamnoseška stavbna dela
izvršuje po nizkih cenah
kamnoseško kiparsko
podjetje
Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ —
Ljubljana — Tel. 49-09.

* Kongres svetovne ženske alianse v
Kopenhagnu bo od 8. do 13. julija. Vožnja
do tja velja v III. razredu 587 din, v II.
862 din. Program in točne informacije
dobite v torek 13. t. m. ob 10. do 12. in
od 16. do 18. v damski sobi kavarnе
»Emone« v Ljubljani. Pismene informacije
daje do 18. t. m. predsednica ženskega
pokreta g. Štebi-Pleško, Ljubljana, Alek-
sandrova ulica 4. Izvolite priložiti znamko
za odgovor.

u— Haydnov oratorij za soli, zbor in orkester »Stvarjenje« ima tri dele. V vsakem delu se vrstijo nastopi solistov in zborov. Solisti nastopajo tudi v duetu in tercetu, zborovski stavki pa so po večini izredno veličastni. Vse spremlja orkester. Delo je svetovne slave, danes prav tako sveže in aktualno, kakor pri prvih izvedbah pred 100 in več leti. Oratorij je nastudiral prof. dr. Danilo Švara, ki bo vodil tudi njegovo izvedbo. Solisti: Valerija Heybalova, Slatoljev Anton in ravnatelj Betetto Julij, zborovski part bo pel mešani zbor drž. konservatorija, orkestralnega bo igral konservatorijski orkester, pomnožen z 10 člani opernega orkestra. Opozorjamo na edino izvedbo tega dela jutri v ponedeljek ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani. Sedeži po 5 in 3 din, stojšča po 2 din in v prodaji v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

ZA PRIDNO DIJAKINJO ALI DIJAKA

je najlepše darilo fotoparast vel. 6x9 znamke Balda z opt. 1.63, lepo torbico in ivema

ISOCHROM filma. — Vse skupaj dobite za konkurenčno ceno Din 320.—

Vsak pri nas kupljen fotoparast, se zavezuje tudi zamenjati, ako bi z istim ne bili zadovoljni ali če pride iz tovarne nov model.

Sveže filme zadnjih emulzij pošiljamo znanjamo amaterjem poštnoobratno. Filme razvijamo na željo v par urah kakor tudi naredimo slike.

Priporočamo se, da vse Vaše filme iz izletov zaupate nam, kar vam res priznava prvovrstno razvijemo in napravimo slike.

Priporočila se

Foto Tourist — Lejze Šmuc
LJUBLJANA, Aleksandrova c. 8 in podr.
Prešernova ulica 9 — poleg glavne pošte.

u— Novi tramvajski škropilni voz je prišel večer izdatno škropilni ljubljanske ceste od St. Vida do Viča, od Rakovnika do Most in do Sv. Križa. Ker pa tramvajski škropilni voz škropi cesto na eno stran tudi 20 m široko, a kadar škropi na obe strani, pa poškropi celo 30 m širok pas, zato mestno cestno nadzorstvo že danes opozarja občinstvo, naj samo pazi, da ne bo premočeno. Po drugih mestih se mora občinstvo samo ogibati škropilnim vozom in avtomobilom, edino v Ljubljani se morajo težki avtomobili umikati gibljim pešcem in urnim kolesarjem. Mestno cest. no nadzorstvo zato prosi vse pešce, kolesarje in drugo občinstvo po cestah in ulicah, naj se samo umakne tramvajskemu škropilnemu vozu, ker zaradi njegove nagle vožnje in močnega curka ni mogoče paziti na pasante. Če bi se voznik tramvajskega škropilnega voza oziral na miloide, bi moral voziti počasi ter bi zato zastajal ves tramvajski promet. Nastale bi torej nove pritombe zaradi zamud in neredne vožnje električne cestne železnice, ki bi jo zakrivilo občinstvo samo, če bi se ne umikalo škropilnemu tramvaju. Seveda pa ta prošnja velja tudi glede škropilnih voz in avtomobilov, saj so Ljubljanci že tako razvajeni, da se čudi vsak tujec, kako se mora v Ljubljani vsakemu pešcu ogniti težki in neokretni škropilni avtomobil, česar pač še ni videl nikjer drugje na svetu.

MED. UNIV.

dr. ČAVIĆ M. DJORDJE

ZDRAVNIK — je otvoril privatno prakso v Škofji Loki — Nunska ulica 11.

u— Tri nesreče, večerja o pripetljavi na kirurški oddelku 19-letnega grobovnega delavca Rudolfa Vauca za Brezovico. Zaposlen je bil pri popraviljanju železniških tirov med Brezovico in Notranjimi gorami, pa mu je padel na treh težkih prah in mu prizadel hude notranje poškodbe. V Liji je neki avtomobilist podrl 29-letnega delavca Franceta Pokovca za Grbina, zaposlenega pri Gorenčevem stavb nem podjetju. Pokovec se je peljal s kolesom pa je avtomobilist prvožil za njim. Ko ga je hotel prehiteti, pa ga je od strani sunil da je padel v jarek in se precej poškodoval po nogah. Iz Dragomerja pri Lukovici pa je moral v bolnišnico Jože Japelj, ki je padel v stavbo in dobil precej hude poškodbe.

DANES POPOLDNE VSI NA PRIREDITEV SOKOLA II V TRNOVEM

u— Tragična smrt mladega študenta. Na svojem domu v Zelenikarjevi ulici v šiški se je v petek popoldne iznenada ustrelil 17-letni Ciril Belič, dijak VII. razreda klasične gimnazije in sin znanega trgovca. Nesrečni študent je prišel v petek kmalu po 12. čimov, nato pa se je sestal z enim izmed svojih tovarišev, ki mu je med drugim pripovedoval, da je izvedel nekaj o njegovem neuspehu v šoli. Belič se je vrnil domov kjer se je še nekaj časa razgovarjal s svojim bratom in z domačo služkinjo, pa pri tem ni kazal nikakih znakov potrtosti. Okrog 16.30 pa je stopil v svojo sobo, iz katere so trenutno domači začuli strel iz flobertovke. Fant se je iz obupa ustrelil. Brž so poslali po zdravnika dr. Cibra, ki pa mu ni mogel več pomagati. Mladi Belič se je ustrelil pod srce in je kmalu izdihnil. Truplo nesrečnega fanta so prepeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice.

Dr. Stanko Žvokelj NEUROLOG ne ordinira do 25. junija

u— Vpisovanje v klasično baletno šolo g. Maksa Kurbosa se vrši dnevno v prostorih bivšega kina Tivoli od 10. do 12. in od 15. do 19. ure. Pouk za mladino od 5. leta naprej in za odrasle, ki žele doseči specialno gimnastiko lepo linijo telesa. (—)

BAŠKA NA KRKU

okoli 2 km peščne plaže. 15 komf. hotelov in pensionov. Električna razsvetljava, vodovod, kop. zdravnik, lekarna. Kompl. pension z vseni takšnimi od 55.— do 75.—

u— Ogenj v šiški. Večera jutraj je začel na Vodnikovi cesti blizu Galetove grašine v šiški gorati »kedenj posestnice Ivane Sitarjeve. Ker je bil skedenj poln slame, sena in poljedelskega orodja, je poslopje kmalu zgorelo v enem samem silnem plamenu, ki bi bil ogražal tudi stavbe naokrog, če ne bi bili gasilci takoj na mestu. Najprej so prihiteli domači iz Spodnje šiške nato iz Zgornje šiške. Drajvelj in izza Bežigrada, prostovoljnimi pa so priskočili na pomoč tudi mestni poklicni gasilci pod vodstvom podpoveljnika Rozmana. Z združenimi močmi so ogenj kmalu ugasili. Škoda znaša nad 30.000 din. Sitarjeva je sicer zavarovana, a za manjšo vsoto. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen. Policija je uvedla preiskavo.

Kopališče Ilirija v a b i

Kristalnočista in temperirana voda. Tople in mrzle prihe — idealno ležeče solnčališče. Temperatura vode: 22° C. Zrak: 27°—30° C.

u— Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2 zaključil šolsko leto z završnimi izpiti vred 28. t. m. Redno vpisovanje za šolsko leto 1939/40 bo 27., 28., 30. t. m. in 1. julija ter 9., 11., 12., 13. in 14. septembra od 9. do 12. in od 3. do 7. popoldne. Na tečaj se sprejemajo prvenstveno absolventi meščanskih šol z završnim izpitom ter učenci gimnazij, ki so uspešno dovršili nižjetražni izpit. Vendar se sprejemajo tudi kandidati z nižjo predizobrazbo, ki morajo predhodno opraviti sprejemni izpit. Pričetek rednega pouka bo 15. septembra ob 8. jutraj. Vsa pojavnost se dobe v pisarni zavoda ustno ali pismeno tudi med počitnicami. (—)

u— Pedikiranje, odstranjevanje kurjih oces brez krvavenja in bolečin, zdravljenje nohtov in masažo nog, bo odslej dalje v kopališču hotela Slon v novem lokalu izvrševal g. Dekanič, odličen strokovnjak, za ceno 9 din. (—)

**Zdravim
varstvo-
bolnim!
pomogo!**

Darujte!

Vse za fotografijo!

Kvalitetna amaterska dela — fototrgovina

Janko Pogačnik,
LJUBLJANA — TYRSEVA C. 20.

u— Počitniški ponavljalni tečaj za popravne izpite. Društvo brezposelnih profesorov kandidatov priredi tudi v letošnjih počitniških tečaj za popravne izpite, na kar starše že sedaj opozarjamo. Na željo prisrčni društvo tudi posebne inštrukcije strokovnjake. O tečaju, ki se bo pričel okoli 18. julija, in o inštrukcijskih se dobe vse informacije v prostorih društva, Krakovska ulica 35.

Obiskovalcem velesejma

se priporoča — restavracija TONE HUČ, paviljon

„GRAJSKA KLET“

na veseličnem prostoru, na razpolago vedno razna topla in mrzla jedila. — Toči se priznana izborni dolenski cvetki, in fina štajerska vina, posebno se gostje opozarjajo na specialiteto vina, štajerski »RULANDE« katerega naj po možnosti vsak gost poizkusi, da se prepriča o kvaliteti izbranih vin. Vsak dan koncert, ples.

Se vljudno priporoča vsem cenjenim obiskovalcem velesejma

TONE HUČ

u— Cenjen izlet v Belo Krajino (Črnomelj in Metliko) priredi »Putnik« 18. t. m. na belokranjski festival. Voznina z vstopnino na prireditve in kosilom skupaj din 45 (pri izletu do Metlike din 50). Natančnejše informacije pri »Putniku«. Prijava do 15. t. m. (—)

Kupujte srečke loterije rejccev malih živali!

u— Kresna veselica društva Rdečega križa na Ljubljanskem gradu je postala v nekaj letih ena največjih ljudskih prireditev v našem mestu. Izobraženec kakor preprost človek posetita rada to veselico, ker vesta ceniti delo društva in samarjanov. Opozorjamo že danes na to prireditev, ki bo danes teden 18. t. m. popoldne. Koncert, kres, ples, srečolov itd. Izvrstna jedaja in pižaja. Vstopnina samo 2 din.

u— Pozor! Za 860 din se lahko udeležite pet in pol dnevnega potovanja v Italijo od 24. do 29. t. m. Odhod iz Ljubljane v Gorico, Videm, Vittorio Veneto, Trient, vzdolž Gardskega jezera v Rivo, skozi Brescia in Milan. Povratek preko Verone, Vicenze, Padove, Trsta, Opatije in Reke v Postojno. Prostih je samo še nekaj mest, zato se prijavite takoj pri Ivan Mihelčiču, Borštnikov trg 1, telefon 2704. (—)

u— Kopalne obleke in vse za plažo pri K. Soss, Mestni trg. (—)

u— Za 36.000 din koškov za smet bo mestna občina namestila na zidove hiš in na kandelabre po najpomembnejših ulicah in trgih, seveda pa tudi po parkih, da ljudje ne bodo več metali papirja, kostanjeh in pomarančnih lučnic ter drugih odpadkov kar po tleh. Odmetavanje odpadkov po ulicah in cestah ter nasadih je itak že po cestnopolijskem redu strogo prepovedano in tudi kaznivno, saj po drugih mestih stražniki pobirajo globo kar na lico mesta.

Iz Celja

u— Zaključni nastop gojencev Glasbene Matice v Celju. V ponedeljek 5. t. m. zvečer je bil v Mestnem gledališču v Celju tretji, zaključni nastop gojencev Glasbene Matice v Celju. Nastop je obsegal v glavnem višjo stopnjo, bil pa je kljub p. strosti nekoliko predolg, saj je trajal nad tri ure. Nastopili so gojenci in gojenke klavirskih šol ge. Mirce Sancinove, Ljudmle Božičeve in Marjete Pizak-Sancinove, violinskih šol g. rav. Karla Sancina in Dušana Sancina ter solopeske šole ge. Hele. ne Lapajnetove. S solidno šolo in lepim znanjem so se uveljavili pianist Šurina, pianistke Kumrova, Hofbauerjeva in Uršičeva ter violinista Bržič in Antlejš. Visoko tehnično stopnjo je že dosegel violinist D. Brodar, ki je izvajal dve težki skladbi eksaktno, s čistim, polnim tonom in fineso. Iste vrline odlikujejo tudi violinista A. Königa. S subtilno in eksaktno igro sta se odlikovali pianistki N. Vizjakova in S. Dolničarjeva. Izgleda je klavirska tehnika Brede Rajhove, ki je znova izpričala, da je močan talent. Od lani je znatno na. predoval ciolinist V. Jegrišnik, ki ga odlikuje toplina tona in temeljito obvladanje instrumenta. Visoko tehnično stopnjo je tudi že dosegel talentirani pianist Mario Sancin. Nastopili so tudi dve gojenki in dva gojenca solopeske šole ge. Helene Lapajnetove, ki je javnosti znana kot odlična koncertna pevka. Gojenci so izpričali, da je njena šola nadvse solidna, temeljita, skrbna in uspešna. Ta šola se je zelo poznala baritonistu g. D. Poženelu in altistki ge. L. Stojanovi, ki razpolagata sicer s skromnim glasovnim materialom, a sta pokazala, da oblikuje njuna glasova mojstrska roka. Z obsevnim glasovnim materialom razpolaga baritonist g. J. Polc. Njegov glas je sočen in polno zvonen ter se bo z vztrajnim šolanjem še močno razvil. Altistka gđ. K. Müllerjeva je pevka s formatom. Njen glas je izredno zvočen in prodoren ter je zelo lep in barvit tudi v višini. Če se bo gđ. Müllerjeva intenzivno posvetila šolanju svojega glasu, bo mo o njej še mnogo čuli. Ob zaključku večera je izvajal komorni orkester pod vodstvom g. rav. K. Sancina njegovo »Mladinsko suito«, ki je pisana zelo priskočno in efektno ter je polna lepih domislic in motivov. Komorni orkester je izvršil svoj nalog zelo eksaktno in je tvoril krep. ko enoto, ki je združila tehnično plat z občutjem in harmoničnim stilom. Večer je bil zelo dobro obiskan. Občinstvo se je odložilo za užitek z navdušenimi aplavzi. Odličnemu učitelstvu Glasbene Matice v Celju, ki je letos zopet pokazalo bogate sadove svojega dela, iskreno čestitamo k uspehu! — R. P.

u— Kje je higiena in socialni čut? Mestna občina čisto rada poudarja svoj socialni čut in potrebo higiene. Opozoriti pa jo moramo, da tega ne vidimo v njenem lastnem posloplju, v pritličju mestnega poglavarstva. Tam ima mestna policija sobo, kjer spijo stražniki. V tej sobi so štiri postelje, ki so namenjene 20 stražnikom. Postelje pa so v takem stanju, da se človek zgrozi, če jih vidi. Zimnice so tanke in docela izrabljene, prav tako tudi blazine, ki so poleg tega še vse umazane. Odeji pa sploh ni. Pričakujemo, da bo občina tu čimprej napravila red, ker so policijski stražniki, ki opravljajo ob izredno skromni plači težko in odgovorno službo, tudi potrebni higiene in socialnega obravnavanja.

u— Sresča skupščina JNS in OJNS za celjski srez se bo pričela danes ob 10. popoldne v mali dvorani Celjskega doma v Celju. Na skupščini bo poročal senator g. Ivan Pucelj.

u— Kongres rezervnih podoficerjev kraljevine Jugoslavije bo 15. in 16. julija v Beogradu. Prijave za kongres in za pristop v organizacijo sprejema g. Avgust Pavčnik, uradnik ekspoziture OUZD v Celju.

u— Smrt izdajatelja »Deutsche Nachrichten«, V Zagrebu je umrl na Telovo v starosti 42 let tamkajšnji trgovec g. Karl Hermann, po rodu iz Laškega. Pokojni je bil izdajatelj v Zagrebu izhajajočega nemškega nacionalnega tednika »Deutsche Nachrichten«. Truplo so prepeljali iz Zagreba v Laško, kjer bo pogreb danes ob 16.

u— Diplomski izpit je napravil na filozofski fakulteti ljubljanske univerze cand. phil. g. Branko Prekoršek iz Celja. Čestitamo!

u— Pogreb žrtov strela. Danes popoldne bodo položili 45-letnega zidarja Martina Gračnerja in 28-letnega zidarja Jožeta Krivca, ki ju je v petek ob 17.30 pri delu v novi stanovanjski hiši g. Antona Fazarinca v Medlogu pri Celju usmrtila strela, ki večnemu počitku, Pogreb Martina Gračnerja bo ob 15. iz Medloga na okoliški pokopališče, pogreb Jožeta Krivca pa ob 16. s Sp. Hudinje prav tako na okoliški pokopališče.

u— Katastrofalne posledice toge. V občini Vransko in Sv. Jurij ob Taboru je toča v petek popoldne uničila ves hmelj in poljske prideleke, oklestila sadno drevje in povzročila tudi na travnikih ogromno škodo. Toča je pokrajino docela pobelila in ji dala za nekaj ur zimsko sliko. Škoda znaša nad 2 milijona dinarjev. Prebivalstvo, ki ga je toča tako strašno prizadela, je obupano in je nujno potrebno izdatne pomoči. V St. Juriju ob juž. žel. je v petek popoldne med nevihto treščilo v brzojavni drog pri neki hiši. Strela je drog preklala in preskočila na hišo, a je k sreči ni vžgala. Na pragu hiše sta stala takrat dva moška, ki ju je strela oplazila in lažje poškodovala. Moška sta se zgrudila nezavestna, a sta si kmalu opomogla.

u— Zaradi čiščenja uradnih prostorov mestnega poglavarstva v Celju bo mestni urad v torek 13. in sredo 14. t. m. zaprt. Stranke, ki so povabljeni za omenjena dneva k mestnemu poglavarstvu, naj se zgledajo v četrtek 15. t. m. ob uradnih urah.

u— Zdravniško dežurno službo za člane OUZD v Celju bo imel danes g. dr. Podpečan na Mariborski cesti 15 a.

Varčujte na pravem mestu, ob pravem času..

Perilo velja tisočake, milo pa samo nekaj dinarjev! Dragoceni zaklad perila ohraniti se pravi: prati perilo z blagim in dobrim milom! Schichtovo terpentinsko milo je čisto in izdatno, se bujno peni ter je daljše mencanje perila nepotrebno. Tako se perilo varuje in ostane dolgo kot novo.

**SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO**

u— Nepošten popotnik. Te dni se je vračal posestnik Ivan S. iz Celja s kolesom iz Tremerja domov. Spotoma je stopil v Pantnerjevo gostilno na Poluhah in pustil kolo pred hišo. Ko je kmalu nato stopil iz gostilne, je opazil, da mu je bil nekdo ukradel kolo. Policija je že drugi dan ugotovila, da je ukradel kolo 28-letni frizerski pomočnik Danek, českoslovaški državljani, ki je potoval takrat mimo gostilne in izrabil priliko ter ukradel kolo in se odpeljal z njim proti Mariboru. Storiha še niso izsledili.

Iz Maribora

u— Smrt vrliga moža. Preminil je pisarniški oficij pri državnem tožilstvu v Mariboru g. Anton Holc, star 56 let. Blagi pokojnik je bil doboročeren in narodno zaveden. Do svojih tovarišev je bil iskren in prijateljski. V službi se je odlikoval po vestnosti in korektnosti. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v svetlem spominu. Pogreb bo danes ob 16. na pobeškem pokopališču. Zalutujom naše iskreno in globoko sočutje.

SPALNE SOBE,
kuhinjske opreme, stolce vseh vrst,
dobavlja najceneje

»Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6.

u— Gostovanje mariborske drame v Ljutomeru bo v sredo 14. t. m. Uprižorilo se duhovita komedija »Dva tučata rdečih rož. Sodelujejo Rasbergerjeva, Savinova M. Košič ter Jože Kovič, ki režira.

u— 5.4. Ogromno zanimanje je zbudila nogometna tekma med mariborskimi novinarji in gledališkimi igralci na železni. čarjemv igrišču. Gledališki igralci so darovali novinarjem dobro pitano raco, novinarji igralcem pa ogromno gospe pero. Tekma je zbudila precej zabave, ki bi je pa lahko bilo še več. Prvi strel je sprožil gđ. Jelka Iglčeva. Sodil je objektivno ter odlično šet obneje policije g. S. Krajnovič. Vneto so sodelovali kot samarjani in samarjanke gđ. E. Starčeva, gđ. Rasbergerjeva in L. Štandeker. Rezultat tekme je bil 5:4 za gledališke igralce. Kot straniški sodnik je nastopil g. Božo Podkrajšek. Zanimivo poročilo o poteku zabavne tekme se obeta v »Totem listu«.

Udeležite se danes sokolskega okrožnega izleta v FRAM pri Mariboru!

u— Gledališka razstava bo v okviru letošnjega Mariborskega tedna. Organizacijo razstave vodi režiser g. J. Kovič.

u— Ustanovitve gledališča mladega rodu. Danes popoldne ob 10. bo v mali dvorani Narodnega doma ustanovni občni zbor društva »Gledališča mladega rodu«. Namen novega gledališča je predvsem ekribeti za redno vzpiziranje umetniško, pedagoško in narodnostno vrednih dramskih del.

u— Lekarniška in zdravniška dežurna služba. Nočno lekarniško službo imata tekoči teden lekarni g. Minafika na Glavnem trgu in g. Remsa na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste. Zdravniško dežurno službo za nujno zdravniško pomoč pa ima danes v nedeljo zdravnik OUZD dr. Stanko Pogruje, Tyrseva ulica 14.

u— Danes gremo vsi na tombolo Rdečega križa! Pričetek ob 3. uri popoldne. Nad 40 prekrasnih tombolskih dobitkov, med temi eleganten in udoben avto. Vse za 5 din. (—)

u— Sreča v nesreči. Na nekem ovinku pri Paki se je hotel sofer avtobusa, ki je last g. Viktorja Faktorja iz Črne, izogniti motociklu. Pri tem je zavozil ob rob ceste in se je avtobus preuknil v občestni jarek. Sreča v nesreči je bila, da je dobilo več potnikov le lažje poškodbe. Avtobus pa je precej poškodovan in ima lastnik 6.000 din škode.

u— V tajni razpravi je mali kazenski senat v zvezi z obtožbo zaradi uboja v Hoti, nji vasi dne 5. marca t. l., katerega žrtve je postal viničarski sin Franc Krivec, obsojdi Mihaela K. in Franca K., oba mladoletnika, in sicer Mihaela K. na 8, Franca K. pa na 4 mesece strogega zapor. Soobtoženi Alojzij K. je bil oproščen. Razen tega je bil obsojen Franc K. na 4 mesece zapor, ker je 22. februarja t. l. skupno z dvema drugima tovarišema pobežnil iz framskih občinskih zaporov.

**SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO**

u— Nevihla je divjala predvečerajšnjim popoldne tudi nad Mariborom. Nebo se je v trenutku zastirilo s temnimi oblaki, tako da je legla nad mesto tema. Vihla se je plohla, vmes je grmelno in so švigale strele. V Mariboru in bližnji okolici ni bilo toče. Za pet minut električna razsvetljava zaradi nevihte ni funkcionirala. Ploha ni trajala dolgo in je nato sledil rahel dež, ki pa je tudi kmalu ponehal.

Iz Kranja

u— Gostovanje članov Narodnega gledališča iz Ljubljane v Narodnem domu bo v torek 13. t. m. Igrali bodo Bevkovo igro v treh dejanjih »Partija šaha«. Dejanje pokaže boj med dvema možema za ženo. Zanimivi prizori, polni napetosti razkrivajo razmerje med štirimi osebami ki na stopajo v dejanju. Moža bo gral Bratina, ženo Mira Danilova, Galeta Drenovec in Marto Slavčeva. Delo je režiral Valo Bratina. Opozorjamo na to gostovanje.

Hotel „Stara pošta“, Kranj Danes vrtni koncert!

u— Počitniška kolonija revne dece. Na članek, ki smo ga o tem objavili 8. t. m. nam je sporočil g. Adolf Prah, tovarnar iz Kranja, da se je v navedbi imen pripetila pomota in sicer se morata pravilno glasiti imeni veletrgovcev: Franc Berjak in M. Koki, ne pa, kakor je stalo pomotno Franc Bežjak in M. Kohl. Pristavljamo še, da je tvrdka J. Zabret, Kranj—Bobovk, po svojem ravnanju g. Hamu darovala ves potrebni les za postelje, mize in klopi. Na biralna akcija se nadaljuje in se bodo ime na novih darovalcev objavila naknadno.

u— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 4. in pol 9. dvojini spored: prekrasen vefilm »Metropola« in zabaven komad »Penzion filoda«. (—)

Iz Kamnika

u— Vse prijatelje nadarjene mladine ter godbe in petja vabimo na koncert, ki ga priredi mladi harmonikarji iz Domžal pod vodstvom g. T. Sameja v nedeljo 11. t. m. ob 20. v Kamniškem domu. Nastopilo bo okrog 40 fantkov in punčk s prav lepim sporedom.

Iz Hrastnika

u— Velika tombola gasilske žete bo v nedeljo 18. t. m. v Hrastniku pred restavracijo ge. Šentjura. Glavni dobitek je par volov. Pa tudi drugi dobitki so res prav krasni. Razložen je v Gasilskem domu. Srečke po 3 din se dobe vstopovod. Segajte po njih, dokler je še čas.

u— Utonil je v petek popoldne znan ribič, delavec Janez Pečnik, Lovlj je ribe z mrežo na skalnatem bregu Save med Mozinom in postajo. Pri dviganju mreže mu je menda spodrsnilo ter je padel v Savo na ostre čeri in se močno poobil po glavi. Pri tem se je cnesvestil in utonil. — Janez se je pečal tudi s poslom, da je spravljal utoplenice in samomorilce na oddaljeno pokopališče. Sedaj so pa drugi njega. Pogreb bo danes na dolskem pokopališču. Naj v miru počiva! Prizadetim naše sožalje!

Z Jesenic

u— Zvočni kino Radlo predvaja danes ob 3. uri pop. in pol 9. zvečer vefilm »Zaupni nalog«. Med dodatki tudi glasbeni film »Glasbene senzacije iz Amerike« in Paramountov zvočni tednik. — Sledi »Upornica«. (—)

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

MOŠKI!

**Pri spolni slabosti
(Impotenci)**

poskusite hormonske pilule

HORMO-SEKS

Dobivajo se v vseh lekarnah. 30 pilul din 84, 100 pilul din 217, 300 pilul din 560. — Po pošti diskretno razpošilja: LEKARNA BAHOVEC, LJUBLJANA. — Glavno skladišče: Farm. kem. laboratorij »VIS-VIT«, Zagreb, Langov trg 3.

Ogl. reg. S. br. 5846-39.

Tako žive matere s številno družino

Tudi lukarice se ne boje štokrlje

Sv. Marko, v maju Ker tudi na drugih popriščih »Lukarice« niso med zadnjimi, so tudi pravčasno preskrbele da se jim ne bo očitelo, da imajo dovolj bodočih vojakov in kuharic. V Lukarici je populacijska statistika še dokaj ugodna. Precejšnje število nezakonskih otrok sicer nekatere tudi moti, toda na drugi strani kaže temperamentera življenjsko silo ljudstva, kateremu se ni potreba vsiljevati populacijske propagande. V našem kraju so redke družine, ki bi imele le dva ali tri otroke. Po šest, sedem do dvanajst otrok pri eni hiši ni nič nenavadnega. Statistično je ugotovljeno, da revščina ne zadržuje rojstev. V razprtih kočah je več otrok, kakor pa v postavnih hišah. Bogatim kmetom je dovolj, če jih običe v celim babica le nekolikokrat, a batarice se vse do petdesetega leta starosti leto za leto pozabavajo z neobjenjenimi, ki jih prinašajo štokrlje ali pa privlečejo mačke z repiša.

Zakonca Franc in Marjeta Petrovič iz Bukovca št. 140 imata v markovski fari eno najštevilnejših družin. Marjeta je mati šestnajstih otrok. Trije so zaradi otroških bolezni umrli, 13 pa jih še živi. Sama lepa imena imajo: Ana, Marjeta, Marjeta, Angela, Franc, Jože, Janez, Stanko, Konrad, Julijana, Liza, Anton, Katarina. Ker sta tudi roditelja še mlada od 43, ona 42 let so tudi še vsi otroci nedoletni in ne-preskrbljeni. Ana je stara 20 let, Katica pa 1 leto. Če bo »Jutro« čez štiri leta ponovno razpisalo nagradni natečaj, potem ni izključeno, da bo Petrovičeva Marjeta med onimi slovenskimi materami, ki imajo oziroma bodo imele največ otrok.

Življenje pri Petrovičevih je zelo razgibano. Otroci so vsi popolnoma zdravi in zato ni čudno, če v svoji razgibanosti spočeno različne vragolije. Pet jih hodi še v ljudsko šolo in letos je vseh pet bilo pri sv. birmi. Boter in botra sta pač lahko bila

ponosna na tako številne birmance. Pa tudi roditelja sta zadovoljna s tako obilnim božjim blagoslovom. Držita se pač starega rekla: več nas je za jelo, več nas bo za delo!

Kakor povsod, tako je tudi pri Petrovičevih trdo za vsakdanji kruh. Imajo majhno posestvo, leso do kakor staro, s slamo krito hišo in nekaj glav živine, pa koliko. Ko sem se ogledal pri njih, so mi posebno otroci z velikim ponosom pripovedovali o svoji kobilici, ki jo imajo predvsem zato, da z njo razvažajo luk po »celem svetu«. Uboga lukarska kobilica pač ve, kje je zlo doma, kajti najprej vlačil plug in brane, potem pa jo zaprežejo v voz, nato vrenje s čebulo, česnom, krompirjem in drugim semeni, in kobilica »maršira« po znanih štajerskih cestah proti Mariboru, Celju, Slovenjem Gradcu ali pa tudi proti Kranju, Varazdinu in v vse smeri. Ni noben luksuz hoditi in voziti se na tržnjo v oddaljena mesta in trge. Zadržati leta se silno slabo zaslužijo. Treba je stradati, spati kar na vozu ali pa v hlevu in preden proda en venec čebule, bi si lahko lukarica »znučala« jezik. Toda zemlja sama ne more prerediti vseh, zato je nujno, da ljudje gredo v svet in nekaj denarjev si le prinesejo s trštv.

Pri tako številni družini se sicer vse sproti porabi, vendar za najnujnejše je dovolj. Otroci niso nikdar lačni. Zganci, zelje, krompir in čebula, to je glavna hrana Petrovičevih in ob tej doraščajo pravi korenjaki in brhke dedke. Ko zvečer sede vsa številna družina za mizo, zaropče petnajst žlic in stari Petrovič se nasmeje ter pravi svoji Marjeti: »Vidiš stara, to bodo nekoč kosci in grabljevi! Na stara leta bova v miru živela in umrli, kajti svojo dolžnost sva storila. Čas, ki nama je bil odmerjen, sva pametno uporabila!«

Bogomir Kostanjevec, notarski pripravnik

Požesova mati pri Trebnjem

Trebnje, konec maja.

V Studencu pri Trebnjem živi Franciška in Anton Požes, roditelja 15 otrok, od katerih jih živi še 12. Tako majhna je njuna hiša, da se začudeno vprašuje, kako se more stiskati pod njeno streho ta številna družina. V Požesovi mami zamaščen veselj in korajže do življenja, čeprav ji je šele 42 let. Od svojega 23. leta rodi otroke: 14 živih, 1 mrtvorojenega.

Naši kraji nimajo industrije. Tu more živeti le grunt, kočar životarji. Gruntarju bo okopal vinograd, pomagal pri poljskem delu, žagal drva. Ne dobiš 300 din za ves mesec takega dela. Niti samega sebe ne bi preživel, kaj šele 14 člansko družino. Požesova mama ima takle jedilnik: žganci zjutraj, opoldne krompir, zvečer krompir, kruh za božič in veliko noč. Majhna njiva

rodi krompir fižol, koruzo. Res drugače Požesova mama ne more kuhati.

Ljubi Požesova mama svoje otroke. Čeprav je njeno srce strpljeno od skrbi, kako bo preživela, oblekla, obula svojo dečo, čeprav je njeno telo vse slabo od porodov, bi rada imela tudi svoje mrtvorojenke in še one tri med živimi. Prvi se ji je rodil sedaj osemnajstletni Ladislav. Vsako leto mu slede: Janez, Marija, Anton, Justina, Jožef, Ana, Alojzij, Alojzija, Franciška, Ignacij, Angela, Veronika, mrtvorojeni, Adolf. Prvi se uči za mizarja, drugi za čevljarja, tretja služi na Gorenjskem, četrti služi v Trebnjem. Ostali drobiž pa preživlja, res z žulji svojih rok, bolehi očie. Tako je Požesovi družini. Če bi se očetu in materi hude gojilo, bi videli, kako vzorno bi bila preskrbljena ta družina!

Tako živi viničarska družina

Nova cerkev v Halozah, v maju.

V Halozah, ki so znane po veliki siromastnosti, živi v vasi Gorci, občina Podlehnik, mati Ilčeva. Pripravljala mi je:

— Kot 18letno dekle sem se poročila z viničarjem Joškom Ilcem. Postala sva mlada viničarka in to delo nadaljujemo še danes, ko nama je Bog podaril 14 otrok (trije so umrli). Vsi, ki poznate viničarjevo življenje, se boste čudili, kako nama je bilo mogoče živeti in preživljati tako številno družino. Zasluživa vsak po pet din na dan in to nam mora zadostovati. Ko poje motika v gospodarstvu vinogradu, se v njegovi hiši smejejo ali pa tudi jokajo najini otroci. Najmlajši je star nekaj tednov in mnogokrat bom morala preslišati njegov klic, saj je moj delavnik od 8. do 12. in od 13. do 18. ure. Kdo da materi poleg tolikoga dela vsaj malo časa za otroke? Zemlja zahteva svoje, otrok že zna počakati...

Smehljala se Ilčeva mati, ko pripoveduje o svojih otrokih, saj so ji kakor vsaki materi v radost in veselje. Kdo drugi razume tako srečo, ki je samo trpljenje in skrb, kakor mati? In res je lahko ponosna na otroke, saj z neverjetno lahkoto premagujejo težave življenja in se postavljajo v šoli na prvo mesto.

Kako preživlja Ilčeva mati svojo družino, ni mogoče vprašati, saj gotovo ne bi mogla povedati. Kot učitelj več otrok imenovane, ki so hodili k meni v šolo, poznam razmere in lahko rečem, da sem mnogokrat opazil, kako so njeni otroci prihajali predčasno v šolo z namenom, da pregledajo in poiščejo med klopmi, če je kje ostalo kaj kruha. Njihova glavna hrana so žganci, meso poznajo le poredkoma.

H. Čermelj, šol. upravitelj.

Prekmurska družina Lackovičevih

Družina Lackovičevih biva v Hotizi v Prekmurju v tuji, v najem vzetih hiši. Poseduje samo 4 orle agramne zemlje; lastne zemlje nima. Od 19 rojenih otrok jih še danes živi 12. Najstarejši je star 26 let, najmlajši eno leto in tri mesece. Tri najstarejše hčerke so poročene. Njih možje so dinarji. Dva od njih sta na delu v Franciji, eden pa v Slavoniji. Dve hčerki, Verona in Kristina služita v Franciji in pomagata staršem vzdrževati mlajše brate in sestre. Hči Ana hodi doma skupaj z očeto delat drugam. Vprego, ki jima jo posodijo sosedje za obdelavo polja, morata odslužiti s svojim delom, ker družina nima nobene živine. Kljub vsej revščini so Lackovičevi otroci polni hile, razigrane volje, zdravi. Njihova mati Magdalena pravi, da jim ne škoduje ne leto ne zima.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Trideset let Sokola na Bledu

25. zlet gorenjske sokolske župe

Bled 10. junija.

V vsej svoji lepoti je Bled vendar obmejno letošnje in veliko je prilike, ko se domačemu ljudstvu lahko vsiljuje narodna nezavednost in mlačnost. Kolikor večja je tuja propaganda, toliko odločnejša mora biti odpornost in borbenost zavednih domačinov. Sokolsko društvo se je torej znašlo ob isti nalogi, kakor jo imajo vsa naša obmejna društva. To svojo nalogo vrši Sokol na Bledu z vsemi silami. V jubilejnem letu je dal vsemu svojemu delu za današnje čase najpomembnejše geslo: Slovan ne vdaš se, udari! Ta značaj ima vsa naša vzgoja v telovadnicah, ta značaj imajo vse naše prireditve, s katerimi hočemo v sodelujočih in gledalcih dvigniti samozavest in odstraniti usodno plašljivost in mlačnost. V smislu

teh misli bodo tudi jubilejne prireditve 17. in 18. junija združene z 25. zletom župe Kranj.

V soboto 17. junija bo odigrala od 19. do 20. ure godba glasbenega društva iz Kranja promenačni koncert, ki bo obsegal izključno slovenske skladbe. Zvečer ob 21. je slavnostna akademija, pri kateri bodo sodelovala društva Kranj, Škofja Loka, Strazšče, Trzin, Železniki, Radovljica in Bled. Skupno bo čez 300 sodelujočih. Telovadne točke obsegajo najbolj znane skladbe: Naprej U boj, Slovenski plin, si, Kozarek in drugo. Posebna zanimivost bo revialni nastop 150 deč sokolskega društva Bled, ki bo v 15 skupinah izvajala vaje z najrazličnejšimi telovadnimi orodjem. Pri akademiji sodeluje poleg orkestra tudi mešani zbor radovljanskega Sokola in mladinski zbor domačega društva.

Ki bosta izvajala pomenljive slovenske pesmi.

V nedeljo ob 8. bodo skušnje, ob 11. sprejeto ob pol 16. nastop vseh oddelkov. Novost bodo vaje deč, ki izvajajo »Po jeziku« in vaje z obroči in ruticami. Zanimiva je godbena spremljava, ki obsega izključno narodne pesmi. Za zaključek nastopijo vojski s sceno »Na mrtvi straži« in slikovitimi vajami »Odrinaz«.

Veselim se na ta zlet, ker nas v slavnostnem razpoloženju navdaja prepričanje, da v vsem času svojega obstoja nismo kolebali in menjavali svojih načel, da vkljub velikim oviram, ki so se pojavile posebno v zadnjih letih nismo popustili. Želimo, da se razvijajo naše proslave v veliko narodno manifestacijo, kjer bodo lahko z uspehom sodelovala tudi druga narodna društva, ki jih po tej poti iskreno vabimo na zlet. Podrobna navodila za zlet dobite pri vseh sokolskih društvih župe Kranj. Imejte za 17. in 18. junij vsi edini cilj: sodelovanje na zletu sokolske župe Kranj na Bledu!

Za nagrobni spomenik dr. Ivanu Lahu

Odbor za postavitev nagrobnega spomenika dr. Ivanu Lahu v Ljubljani je prejel od 5. maja do vključno 7. junija t. l. naslednje prispevke:

- din 5.500: Dramatsko društvo »Ivan Cankar«, Cleveland, Ohio,
din 500: Neimenovana, Ljubljana,
din 200: Neimenovani, Ljubljana,
din 100: dr. Brezigar Milko, Klub Primorsk, Neimenovani, Zalar V. M., Ljubljana; Dolčal Lojze, Maribor,
din 70: Skalar-Zagradnik Martina, Ljubljana,
din 50: Hrovatinova M., Jarc Janko, Potočnikova Nilka, dr. Tičar Jožip, Ljubljana; dr. Orožen Milan, Celje; dr. Gorišek Milan, St. Lenart v Slov. gorah; Sinigoi Julijan, Vojnik,
din 30: Prenerjeva Ljuba, Ljubljana.

Vsem prisrčna hvala!

Odkritje pisateljevega poprsja v bronu na granitem stebru se bo tiho in skromno izvršilo na Vidov dan, 28. t. m., ob pol 18. na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani.

Te dni bomo poslali položnice, oz. nabiralne pole še nekaterim znancem in prijateljem pokojnega književnika in nacionalnega borca, ki so prezrli naša dosedanja vabila za prispevanje, pa bi jim gotovo ne bilo ljubo, če bi njihovih imen ne bilo v seznamu darovalcev.

Odbor.

Prekmurski teden bo velika prireditev

Murska sobota, 10. junija

V četrtek zvečer je bila glavna seja odbora Prekmurskega tedna pod predsedstvom župana g. Hartnerja. Po govoru predsednika in poročilih referentov je bilo spoznati, da bo prireditev Prekmurskega tedna res velika in tako pomembna obletnica, kakor je proslava 20letnice priključitve Prekmurja k Jugoslaviji, vredna prireditve, ki bo povzdigla zanimanje za to najsevernejšo in najmlajšo slovensko pokrajino.

Zanimivo je bilo predvsem poročilo razstavnega odbora, iz katerega je razvidno, da se je prijaviло toliko razstavljalcev, da je zmanjkalo prostora in so morali nekateri odkloniti, čeprav so razširili paviljon in dogradili še en trakt, za večje prireditve na razstavišču pa tudi ogromen gostilniški paviljon.

Za Prekmurski teden je železniška d. l. rekcija dovolila polovično vozno, ki velja že od 16. t. m. Obiskovalec mora na obeh postajah kupiti cel vzni listek z obrazcem K 13, ki mu bo s potrdilom o obisku veljal za povratek.

Za vstopnico na razstavljeni prostor Prekmurskega tedna se je določila minimalna pristojbina 3 din za odrasle in 1 din za mladino. Permanentne vstopnice pa bodo po 10, 15 in 20 dinarjev.

Otvoritev Sokolskega doma v Metliki

Dne 9. julija t. l. bo naš doslej največji sokolski praznik: otvorili bomo svoj novi sokolski dom, ki se ponosno dviga na najlepšem prostoru našega mesteca, na Pungertu v znožju naše vinorodne Veselice. Zvečer pred tem praznikom bomo imeli slavnostno akademijo, v nedeljo pa bo dopolne svečana otvoritev doma s povorko. Popoldne bo javna telovadba, po njej bratska zabava. Celotna svečanost bo sicer v skromnem okviru dopustnih razmer, vžle temu pa bo preskrbo iskrena in domača. Vabimo brate in sestre, naj nas v velikem številu obiščejo, da se bodo z nami radovali uspeha našega dela in da se naučijo lepote in posebnih čarov Bele Krajine! Naši beli rojaki žive razkopljani po vsej Jugoslaviji, kamor so morali s trebuhom za kruhom. Vabimo jih, naj v onih svečanih sokolskih dneh posetijo svoj rodni kraj. Onih rojakov, ki so daleč v inostranstvu, v Ameriki, v Nemčiji in bog zna, kje še, seveda ne moremo pričakovati, a mislimo na one, ki so blizu nas. Ti se naj zmislijo na Metliko in na našega Sokola. Bratske edinice in poedinici, ki so se odločili, da pridejo k nam, prosimo, naj nam do 1. julija javijo svoj prihod in število, da jim bomo mogli preskrbeti vse, česar jim je treba, da se bodo ugodno počutili med nami. Vsi dobro nam došli!

Iz Vojnika

Velika sokolska tombola v Vojniku. Marljivo Sokolsko društvo v Vojniku, ki si je v Petrovi petletki zgradilo svoj dom, priredi danes v nedeljo 11. t. m. na svojem letnem telovadišču svojo prvo veliko tombolo v korist dozidave svojega nove postavljenega doma. K domu je namreč treba pridizati še nekaj prizidkov, da bo popolnoma služil svojemu namenu. Zato je čisti dobiček te velike tombole namenjen tem prizidkom. Ker v trgu in okolici prevladuje kmetijski sloj, je društvo izbralo kot prvi dobiček lepo plemensko kravo in ne kakor običajno motorno kolo ali kaj sličnega. Poleg tega dobitka je še pet glavnih dobitkov, 30 izbranih petork in nad 300 ostalih dobitkov. Po tomboli se vrši na istem prostoru velika vrtna veselica.

Predsednik Društva za ceste dr. Vinko Vrhunec:

Bilanca javne akcije za naše ceste

Obletnica cestnega kongresa in cestne razstave v Ljubljani — Dosedanje izkušnje s cestnimi fondii

Na pobude Društva za ceste je bil pred letom dni v Ljubljani I. jugoslovanski kongres za ceste; istocasno je bila prirajena prva večja razstava cest in turizma na ljubljanskem velesejmu. Ti dve prireditvi sta bili pomembna javna manifestacija v akciji za obnovitev in izgraditev naše cestne mreže. Propagandno delovanje Društva za ceste je zaneslo zanimanje in razumevanje za potrebe sodobnega cestnega prometa v najširše kroge in med odločujoče činitele javnega življenja, ki imajo v vseh teh vprašanjih končno besedo. Cestni kongres zato ni bil važen samo radi strokovnega obravnavanja cestno-prometnih vprašanj, temveč iz razloga, ker je postavil zahtevo po ureditvi naših cest v taki pereči obliki, da se ji državna gospodarska politika ne more izogniti. Zato predstavlja delovanje društva za ceste važen prispevek privatne iniciative v reševanju te ogromne tehnične in finančne naloge.

Ob obletnici cestnega kongresa bo koristno pregledati, v koliko in kako so izpolnjeni predlogi in zahteve, ki so bili ob prireditvi cestnega kongresa postavljeni. Po zamisli kongresa naj bi se obnova in izgraditev cestnega omrežja izvršila po vnaprej sestavljenem tehničnem in finančnem načrtu. Šestletni načrt javnih del na naših cestah odgovarja v glavnem tej zahtevi, daš program gradbenih del vsebuje samo podatke splošnega značaja, a ne konkretnih prometnih in konstruktivnih osnov. Podrobni tehnični načrti se valed tega izdelujejo postopoma za one ceste, ki prihajajo trenutno v poštev za gradnjo in obnovo.

Za pokritje stroškov je določen znesek dveh milijard dinarjev, ki je vsekakor nezadosten za izvedbo novogradnje in modernizacij vseh onih cest, ki so v šestletnem programu navedene. Valed tega se predvidena dela ne bodo mogla izvršiti v celoti in v vsej dolžini naštetih cest, temveč le v omejenem obsegu. V Sloveniji bi mogla biti obnovljena samo prva tretjina državnih cest in zgrajena cestna zveza z morjem v terenskih delih brez gradnje sodobnega cestnišča. Za dokončanje ureditev najvažnejših cestno-prometnih zvez v naši banovini bo pa potrebna pri doseganju doletitvi finančnih sredstev še druga šestletka.

Objava uredbe o državnem in banovinskih cestnih skladih je izpolnila davno zahtevo naše javnosti, za kar se je od vsega začetka najbolj zavzemalo Društvo za ceste. Žal niso bili pri sestavi uredbe dovolj upoštevani utemeljeni predlogi naših gospodarskih in prometnih organizacij, ki so želele organizacijo cestnih skladov na decentralistični osnovi in z jasnimi določili glede razdelitve dohodkov po načelu, da vsaka pokrajina dobi v glavnem zneske, ki odgovarjajo njenim vplačilom v cestni sklad. Vendar je naša javnost uvedbo cestnega sklada z zadovoljstvom sprejela v upanju, da se bo poznejšim spremembam in dopolnitvam posrečilo prilagoditi določila stvarnim potrebam posameznih banovin.

Že v teku prvega leta se je pokazalo, da donosnost cestnega fonda ni zadostna za tekoče financiranje del, oziroma za pokritje odplačil posojila, iz katerega se financirajo dela šestletnega načrta. Čeprav je bilo najprirodnejše, da se v cestne sklade stekajo javne dajatve, ki se pobli-

rajo neposredno od cestnega prometa, so iz dohodkov izostale uvozne carine na motorna vozila ter carina in trošarina na bencin in olje. Društvo za ceste je valed tega pravčasno započelo akcijo radi spremembe in dopolnitve te uredbe, ker je potrebno pravčasno zagotoviti zadostna finančna sredstva, da ne bi dela nenadoma zastala. To vprašanje mora ostati nadalje v središču javnega interesa, ker na cestnih skladih počiva celoten sistem izgraditve in modernizacije naših cest.

Reorganizacija tehnične službe ni dosedaj izvedena na način, kakor bi to odgovarjalo posebnim prirodi sodobnih cestnih gradenj. Prilagoditev notranje sestave državne cestne uprave tej nalogi še ni izvedena. Moderne ceste lahko grade samo ljudje modernih in naprednih nazorov, svobodni bremena birokratskega formalizma. Prav tako ne more dosedaj kongres za ceste izboljšati vidnejšega uspeha v svojih zahtevah, da se zboljšajo pogoj za vzdrževanje cest in povečajo proračunska sredstva. Sredstva za vzdrževanje cest so še nadalje globoko izpod minila, dasi bi ogromno povečanje prometa na naših cestah zahtevalo že iz tega razloga znatno boljše vzdrževanje. Spričo položaja našega gospodarstva in državnih financ vsekakor ne bi bilo težko najti obilnejša sredstva za pravilnejše vzdrževanje obstoječih cest. Zdravo gospodarjenje zahteva predvsem vzdrževanje obstoječega, a šle potem investicij za novogradnje.

Postavlja se vprašanje, kakšni so konkretni uspehi javne akcije za naše ceste v izvajanju samih cestnih del v naši banovini. Ne bi bilo pravilno trdit, da v tem oziru ni zabeležiti nobenega napredka in da se cestna uprava ne trudi, da v okviru danih finančnih možnosti zboljša stanje naših cest. Na državni cesti Ljubljana—Bled sta v gradnji dva odseka modernega cestnišča v dolžini 16 km, a za prihodnje dni je razpisana licitacija za oddajo modernizacijskih del ceste Maribor—Fram. Upravičeno je upanje, da se bo v ureditvi skrajno slabe ceste pri Mariboru začelo že letos. Prav tako je v programu razširitev mosta čez Savo pri Kranju in ureditev prehoda skozi Kranj. Cestna dela na gradnji moderne ceste pri Lescah ugodno napredujejo. Ako bodo načrti za železniška nadvoza na Sorškem polju in pri Naklem pravčasno dogotovljeni, bo cesta Ljubljana—Bled do pozne jeseni v celi svoji progji v glavnem modernizirana.

Vendar so cestno-prometne potrebe v Sloveniji z ozirom na njen domači in turistični promet tako ogromne, da so vsa ta dela skromna in nezadostna, ako hočemo v doglednem času urediti najglavnejše ceste mednarodnega prometa v Sloveniji. Ne moremo dovolj naglasiti nujnosti in prvenstva sodobne ureditve cest v dravski banovini radi interesa, ki ga imajo druge pokrajine na tem, da se najprej obnovijo dohodne in prehodne ceste mednarodnega prometa, ki prihaja v našo državo preko vrat Slovenije. Valed tega naša javnost bolno občuti, da še vedno ni zastavljena lopata za gradnjo prepotrebne cestne zveze z Jadranskim morjem, ki bi dovela svež turistični promet v naše kraje in v vse naše Primorje. Ti dve pokrajini bi tako postali prometna in turistična celota, ena najprejstnejših in najzanimivejših v vsej Evropi.

S Koroškega

Slovenskim društvom dovoljen nadaljnji obstoj

Kakor poročajo »Koroški Slovenec«, je Slovenska prosvetna zveza prejela 2. junija sledeče obvestilo:

»Na podlagi zakona od 17. maja 1938 je komisar za avstrijska društva sporazumno z državnim komisarjem za pridružitve Avstrije k Nemčiji odredil, da so slovenska društva dovoljena. Društvom se naroča: 1. da uvedejo arjiški paragraf; 2. da prevzamejo v pravila načelo imenovanja društvenih voditeljev (Führerprinzip). Slovensko prosvetno zvezo pozivam, da nakaže na račun komisarja za društva, organizacije in zveze kot doklado za izgradnjo in upravnji prispevek skupno 1.000 mark.

K temu dodaja »Kor. Slovenec«, da je sedaj končno veljavno razčiščno, da se smejo slovenska društva v smislu svojih pravil svobodno udeleževati in s svojim premoženjem svobodno razpolagati. Zveza je pristojno oblast svojočasno zaprosila, naj vsem prosvetnim organizacijam slovenske narodne družine na Koroškem dovolj enotna pravila. V enotnih pravilih se bo upoštevalo tudi zgoraj navedeno naročilo društvenega komisarja.

Slovenske materske proslave

Slovenske materske proslave. Lepo število društev se je že odzvalo pozivu Prosvetne zveze, naj pomladno delovno sezono zaključijo z matersko proslavo. Na binkoštni ponedeljek so vabila na take proslave kar tri društva: škocijansko, šentvidsko in škofjsko. Kljub hudemu dežju so se rojaki vabilom društev radevolno odzvali. Prav dostojen je bil spored vseh treh prireditev. Naj bodo posebej omenjeni škofjski pevci, škocijanski igralci in škofjski tamburaši, ki so želi še prav prisrčno priznanja.

Nekaj vesti iz Zilje

Sredi maja so imeli v Smohorju okrožni kmečki dan. Udeležila se ga je vsa okolica. Na trgu in v gostinah se je govorilo ponajveč slovensko. Najlepša točka je bil poleg slavnostnih govorov nastop Ziljanov in Ziljanov v slikovitih slovenskih nošah. Kakih 150 fantov in deklet je jahalo, oziroma korakalo v sprevodu. Brski fantje so pokazali oštevanje ter »rej pod lipce«. Tudi par Nemk je bilo oblečenih v slovensko nošo, pa se jim je takoj poznało, da jim noša ni domača. Ziljska »dečla« se v noši zaveda, da mora govoriti samo svoje mehko ziljsko narečje, če naj bo pristna Ziljanka.

V gospodarskem in socialnem pogledu beležimo napredek. Ljudje imajo delo in zaslužke, potepuhov in beračev ni. Večina dobliva podpore za otroke.

Regulacija Zilje napreduje. Med Dolami in Napolami teče reka globoko v strugi in ne vidi več preko bregov, kam bi jo udria ob deževju. Celo ob sedanjem deževju ni bilo več poplav.

Drobilj V Vogrčah je ob nevihti zadela »treles« posestnika Janeza Rožiča, ko se je s parom volov in v družbi svojega etna vračal s polja domov. Ob udaru se je onesvestil tudi sin in celo živali so popadale na tla, vendar pa je sinko kmalu prišel k zavesti in prikladal ljudi na pomoč. Kljub prizadevanju, da bi Rožiča obudili k življenju, se to sosedom ni posrečilo. Pokojnik je bil vedno zavezen Slovenec in vester gospodar.

Češča preko Visokega Kleka je zopet odprta. S tem so odprte vse koroške ceste na severu in jugu.

V okvirju organizacije KDF bodo nastopali igralci celovskega gledališča v nemških veseloigrah v vseh večjih krajih dežele, med drugim v Dobrli, Železni kapli in Borovljah.

Na Krčanjah je toča uničila domača ves poljski in sadni pridelok.

Hotel »Feldkirchnerhof« je državna policija dala na razpolago koroški deželni vladi. Hotel je bil doslej last sester sv. Križa.

Iz življenja na deželi

GORENJI LOGATEC. Po skoro celomesečnem deževju nam je vendarle zasijalo solnce. Deževje nam je pa povzročilo obšutno škodo na sadju, ki ga letos ne bo, predvsem pa na cestah, ki so postale skoro neuporabne. Pozivamo pristojna oblastva, zlasti cestni odbor, da se ceste že zaradi tujskega prometa nemudno popravijo. — Lep pomladni dan je izvalil v nedeljo precejšnje število Sokolov v Kočevju. Tukajšnji Sokol pa priredi v nedeljo 18. t. m. z začetkom ob pol 16. letni javni nastop, na katerega vabimo že danes. Pri nastopu bo sodeloval Floramjazz iz Ljubljane. Zveze iz Ljubljane in iz Notranjske so prav poveljne in se bo lahko vsak udeleženec poslužil nedeljske karte.

VURBERG PRI PTUJU. Krajevna protituberkulozna liga priredi danes v nedeljo veselic s srečolovom v prostorih go. stine g. Berlingerja. Sodelovala bosta pevsko društvo »Jadrans« iz Maribora in ptujska mestna godba. Začetek ob 15. Vel prijatelji protituberkulozne borbe ste vjudno vabljani. Vstop prost. V primeru slabega vremena bo prireditev 18. t. m.

Jadranska zavest med Slovenci

Danes je v Ljubljani glavna skupščina Oblastnega odbora Jadranske Straže

Vsem danes v Ljubljani zbranim pionirjem Jadranske zavesti sporočamo tople pozdrave. Želimo uspešno zborovanje in mnogo uspehov v bodočnosti. Čuvajmo naše morje!

Predsednik dr. Oskar Pirkmajer

Spet se danes zbere v Ljubljani zastopniki krajevnih organizacij Jadranske Straže z vsega območja bivše ljubljanske oblasti, da na glavni skupščini oblastnega odbora JS na pragu nove sezone pregledajo delo za naš Jadran. Občni zbor bo ob 9.30 v dvorani »Sloga« v palači železniške direkcije. Kakor se vsako leto, je tajnik oblastnega odbora dr. Željko Jeglič tudi letos strnil svoje poročilo v 16 tipkanih strani obsejajo pregled, iz katerega pozvamo nekatere tehtnejše podatke:

Pod vodstvom predsednika dr. Otmara Pirkmajerja je oblastni odbor JS v Ljubljani posvečal zlasti ideološki propagandi mnogo pozornosti, bil je v stalnem stiku z ostalimi oblastnimi odbori, posebno priručne pa so bile vezi z izvršnim odborom JS v Splitu. Uspehi Jadranske Straže so poleg organizacijske razpredenosti po vsej državi dokaj vidni tudi vzdolž naše morske obale. Deset domov JS pričakuje male in odrasle jadranske stražarje. Člani kakor podmladek se v vedno izdatnejši meri poslužujejo za letovanje ali za krajše izlete teh domov ob Jadranu. Za propagando jadranske ideje je Viktor Pirnat imel pri 26 edinicah 35 predavanj. Bila so tudi predavanja v radiu ob 20-letnici naše svobode na Jadranu. Z oblastnim odborom vred so se tudi njegove edinice trudile, da z vneto propagando približajo slovenskega človeka Jadranu ter ukoreninijo med ljudstvom jadransko zavest. Priredile so 128 predavanj v zvezi z našim morjem.

Poročilo podrobneje navaja delo posameznih edinic. Navedbe so kratke in stvarne, vendar povedo ponekod prav mnogo. Za primer naj samo navedemo, da je krajevni odbor JS na Bledu zbral lani 10.000

din ter popeljal 46 podmladkarjev na 5-dnevni izlet na morje. Posebno lepo so se izkazali v Kočevju, kjer so priredili najprej tombolo, ki je dala 4.136 din čistega dohodka, nato so za mladino priredili 10-dnevni plavalni tečaj, ki se ga je redno udeleževalo 60 otrok. Uspeh je izlet 63 odraslih članov JS v Baker in na Sušak. Kroga prizadevanja in uspehov pa je bilo 10-dnevno letovanje mladine: 44 dečkov in 50 deklic z vsega Kočevskega z nadzorstvom in starši skupno 106 oseb, je letovalo v Bakru. Skupni stroški letovanja so znašali 20.170 din. Tudi Ribničani so na lastne stroške poslali 14 deklet na 14-dnevno letovanje ob morju. Trboveljčani pa so 95 podmladkarjem omogočili večdnevni izlet na morje. — Na območju oblastnega odbora ljubljanskega deluje 29 krajevnih odborov s 5.309 člani in 12 poverjenistev s 378 člani. Mnogo je še krajev, kjer pogrešamo postojanko Jadranske Straže in premnogo je še ljudi, ki bi jih Jadranska Straža želela pozdraviti v svojem krogu.

Podmladek Jadranske Straže je razširjen po vsej državi, najmočnejši pa je med slovensko mladino, kjer razvija njegova organizacija že šesto leto svojo plemenito vzgojno nalogo. Sekciji JS načeljuje šef prosvetnega oddelka dr. Lovro Sušnik, idejne, propagandne in pisarniške posle pa vrši referent prosvetnega oddelka g. Viktor Pirnat. V sekciji PJS ima po enega zastopnika tudi vsaka kategorija šol, da je organizacija tesno povezana s šolstvom in prosvetno upravo. Ob koncu preteklega leta je bilo v Sloveniji skupno 490 podmladkov in 50.289 članov. Odpadlo je nekaj podmladkov na ljudskih šolah, a meščanske, srednje in podobne šole so število članstva še dvignile. Vsa vplačana članarja

na ostane podmladkom samim za njihove izlete in letovanja. Učitelstvu pritiče prevestvena zasluga za visoko stanje mladinske pomorske organizacije.

Izlete in letovanja obravnava tajniško poročilo v posebnem poglavju. Iz posebne Mladinskega sklada je oblastni odbor lahko pomagal 29 podmladkom, da so mogli pohiteti na morje, posredoval in delno financiral pa je lani štiri mladinske kolonije, da je skupno letovalo ob morju 279 otrok v starosti od 8 do 15 let z vseh predelov odborovega področja. Oblastni odbor je k letovanju prispeval 13.660 din. Gospodarsko stanje ni ravno razveseljivo in bodoči odbor bo pač moral najti nov vir dohodkov.

Mladinski sklad izkazuje 842.186 din in je tudi v preteklem letu prejel nekaj lepih prispevkov, toda po večini od podmladkov samih. Oblastni odbor je tudi v preteklem letu razmotril načrte glede lastnega doma ob morju. Slabe izkušnje, ki so jih že imeli drugi oblastni odbori JS ob gradbi domov z nezadostnimi sredstvi, so nalagali upravi posebno pažnjo in previdnost. Zato je uprava za enkrat oddala svojo parcelo v Kaštelu Štafiliču v zakup Mladinskemu domu dravske banovine in to za lanko kakor tudi za tekoče leto. Letos je bila oblastnemu odboru ponudena v najem popolnoma opremljena večja zgradba v Aleksandrovcu na otoku Krku, kjer bi se moglo mladini kakor tudi odraslemu članstvu nuditi letovanje. Uprava proučuje to ponudbo. V bodočem poslovnem letu bo ljubljanski oblastni odbor s svojimi edinicami posvečal skrb naslednjim življenjskim potrebam organizacije: da se poveča število članstva, da se svečano proslavi jadranski dan in da se priredi najmanj eno predavanje po edinicah, sodelovanje s podmladki JS v posameznih edinicah, podpiranje podmladkov ob izletih na morje in povečanje Mladinskega sklada.

V znamenju Prekmurskega tedna Prekmurje bo dostojno pokazalo svoje sposobnosti

Prekmurje se pripravlja na veliko gospodarsko in kulturno manifestacijo, ki bo od 17. do 26. junija v Murski Soboti pod imenom »Prekmurski teden«. Maribor ima svoj teden, Celje svojega, kakor ga ne bi imelo še Prekmurje! Ne zato, da bi Murska Soba stopila v vrsto z Mariborom, Celjem in Ljubljano. Prekmurski teden je rodila želja, da bi dežela kneza Kocelja ob 20-letnici priključitve k Jugoslaviji pokazala svoj napredek v svobodni državi in z razstavo dala priliko naši slovenski in jugoslovski javnosti, da v večjem številu obišče Prekmurje, ga spozna in vidi vse njegove lepote in vrednosti ter potem še bolj vzljubi. To in nič drugega ni bila želja prirediteljev, ki so požrtvovalno šli na delo.

Vsa javnost je pozdravila Prekmurski teden in odziv je povsod dovoljen. Že zdaj se je prijavilo toliko razstavljalcev, da bodo morali razstavne paviljone podaljšati. Nič ni čudnega, da so razstavljalci pokazali tako veliko zanimanje za prireditve. Prekmurje je dober odjemalec za nekatere proizvode, zlasti pa za vse one, ki se tičejo racionalnejšega obdelovanja zemlje. Naši sezonski delavci pošiljajo iz tujine denar, ki ga domači uporabljajo večinoma za odplačevanje dolgov in ureditev domačega gospodarstva. Vsak gleda, da si izboljša gospodarsko orodje in da mu racionalnejše obdelovanje zemlje prinese čimveč koristi. Razni tečaji in predavanja, ki jih imajo stalno naši kmetijski strokovnjaki, so v tem pogledu dosegli že velik uspeh. Seveda pa je še dovolj ledine, ki jo bo treba orati v bodočnosti. Prekmurski teden bo mnogo pripomogel, da bo naše ljudstvo videlo na razstavi vse praktične pridobitve umnega gospodarstva, ki mu bo pomagalo pri stremiljenju za doseg večjega blagostanja. V tem bo posebno velike važnosti kmetijska razstava, ki bo urejena nalašč za tukajšnje prilike.

Paviljone za razstavo so že pričeli graditi in bodo ta teden narejeni. Delo je prevzel gradbenik g. Stefan Sraka, ki je spretno izkoristil razpoložljivi prostor. Stali bodo na prostoru, ki je določen za stavbišče novega gimnazijskega poslopja,

veselični prostor pa bo v nadaljevanju proti gradu. Tam bo stal tudi velik gostinski paviljon, v katerem bodo veliki skupni obedi pri raznih zborovanjih. Najprej bo že na sam dan otvoritve 17. junija v njem družabni večer delegatov in gostov trgovskega kongresa o priliki letne skupščine trgovskih združenj dravske banovine. V soboto 24. junija zvečer pa bo v njem sestanek vseh bivših uradnikov, ki so kdaj službovali v Prekmurju. S tem sestankom bo v zvezi tudi poseben kulturni in zabavni program, ki ga bodo predvajali bivši uradniki sami.

Mnogo razstavljalcev bo zgradilo tudi lastne paviljone, tako da bo ves prostor lepo izrabiljen in bo nudil pisano sliko med ogromnimi hrasti, smrekami in platanami, ki so tu ostale še od nekdanjega Szaparyjevega parka.

V okvirju Prekmurskega tedna bodo še druge prireditve, za katere se vršijo že

Tip prekmurskega kmetovalca

živahne priprave. Meddruštveni odbor se je s polno paro vrgel na delo, da bo spomenik prekmurskim književnikom izklesan in postavljen že za otvoritev tedna. Soboški igralci pripravljajo v režiji prof. Potokarja uprizoritev župančičeve »Veronike Deseniške«, ki bo na dvorišču soboškega gradu. Meddruštveni pevski zbor se pridno vadi za manifestacijsko prireditev, na kateri bodo nastopili moški, ženski in mešani zbor pod vodstvom pevovodje g. Grma. Gasilci iz murskosoboške župe, ki je največja v naši banovini, so polni skrbi v pripravah za veliko zborovanje in vajo, ki bo zadnja nedeljo Prekmurskega tedna. Takisto pa seveda tudi člani Aerokluba, ki bodo organizirali letalski miting, na katerem bodo sodelovala vojaška in civil-

Kdo je kriv?

Stari zvezdogledi so prav sodili, da so zvezde odgovorne za marsikak nered na zemlji

Stari zvezdogledi so trdili, da sta obratovanje sveta in življenje od vsega početka določena ter da tega predpisane reda nič ne more izpremeniti. Kdor zna, pa v zvezdah lahko bere, kako se bo razvijala usoda nas vseh in vsakega posameznika. Moderni astronomi, hladnim računarjem, ki so odkrili v primeri z zemljo neizmerno velike dimenzije zvezdnega sveta, seveda ni šlo v račun, da bi bila ogromna nebesna telesa kakor so sonce in zvezde stalnice, kometi in vsemirske meglice le zato tukaj, da bi s svojim položajem nakazovala, ali bo neko prilikovo človeče umrlo jutri ali šele pojutrišnjem. Moderna astronomija je do kraja pometla s podmeno, da bi imela nebesna telesa kakšen vpliv na našo zemljo in na življenje.

Ali, kakor velja v mehaničnih pojavih zakon akcije in reakcije, tako se ponavljajo tudi v duhovni dinamiki zmerom reakcije proti strujam, ki so premočeno narasle. Tako je bilo tudi v primeru astronomije. Novi čas je odkril poleg svetlobnih žarkov, ki so nekaj veljali za edino vez med našo zemljo in drugimi nebesnimi telesi, še mnogo drugih tokov, ki se prelivajo med vsemirskimi gmetami. Tu imamo v prvi vrsti v mislih kozmične žarke. Njih prave narave sicer še zdaj popolnoma ne poznamo, vemo pa, da zelo močno posegajo v dogajanja na naši zemlji. Odkod ti žarki prihajajo, kakšen je mehanizem njih delovanja, lahko samo ugibamo. Točno vemo le to, da se zmešom nahajamo v njihovem območju, ter da predstavljajo neko energijo, ki se po vseh naravnih zakonih nekako mora uveljaviti.

Poleg kozmičnih posegajo tudi razni žarki sonca z nevidno roko na naš planet. Naša zemlja ne prejema od sonca samo žarkov luči in toplote, ampak jo sonce neprestano obsipuje s sestavnimi delci atomov — z elektroni. Učenjaki so odkrili, da so prav ti elektroni, kadar prodirajo globoko v našo atmosfero, odgovorni za prelepe svetlobne pojave, ki jih opazujemo kot severni sij. Da je ta domneva resnična, so dokazali že v fizikalnih laboratorijih, kjer so na majhnem modelu zemlje umetno ustvarili severnemu sijju podobne svetlobne efekte. Znanstveniki so dalje dognali, da so ti elektronski žarki v veliki meri krivi vseh motenj v radijskem sprejemu. In s temi žarki so v najbližji zvezi magnetične motnje, ki povzročajo zagonetni ples magnetne igle ter motnje v telefonskem in brzojavnem omrežju.

Bolj ko so fiziki študirali medsebojno zavisnost opisanih pojavov, bolj so prihajali do spoznanja, da morajo biti v nekakšni zvezi s pegami, ki se v gotovih razdobjih pojavljajo na soncu. Danes je že

na motorna letala ter tudi brezmotorna letala.

Kaj naj pa šele rečemo o delu naših sokolskih edinic, ki se pripravljajo na zlet mariborske sokolske župe za nedeljo 18. junija. To bo velika manifestacija obmehnega Sokolstva ob 20-letnici priključitve Prekmurja k naši državi skupnosti. Sokoli bodo na prejšnji večer zletali položili venec na grob padlim junakom dobrovoljcem, ki so dali življenje za svobodo Prekmurja, nato bo slavnostna akademija v dvorani Sokolskega doma, v nedeljo popoldne ob 3. pa bo nastop SK Mure na stadionu.

Veliki plakati, za katere je izdelal osnutek profesor risanja na soboški gimnaziji akad. slikar g. Rajko Subić, vabijo na to največjo sokolsko prireditev, kar jih je bilo do zdaj v Prekmurju.

Tako bo Prekmurski teden povezal vrsto gospodarskih in kulturnih prireditev, zborovanj in manifestacij, ki naj vse pokazejo stremiljenje našega Prekmurja za gospodarskim in kulturnim uveljavljanjem v svobodni državi. V tej harmonični skupnosti raznih prireditev je sestavljen tudi znak Prekmurskega tedna, ki ga je takisto napravil prof. Subić. Kmetijska, industrijska in obrtna razstava, zborovanje trgovskih združenj, kulturna razstava, vse je v njem. Industrijsko kolo, volovska glava in pšenični klas, trgovski znak, dve knjigi in začetnici PT povedo, kaj obsega Prekmurski teden. Ta znak je na velikih in malih lepkih za Prekmurski teden, pa tudi kinematografi predvajajo zelo lepe diapozitive s tem znakom in vabijo našo slovensko javnost, da si med 17. in 24. junijem pride ogledat Prekmurje — starodavno deželo kneza Kocelja, ki je v tisočletnem življenju pod tujim gospodvom znalo obraniti dediščino slavne slovenskega kneza za neoviran razvoj in napredek v zedinjeni domovini.

povsem dognano, da postajajo opisane motnje tem bolj izrazite, čim močnejše so pege na soncu, da mora biti torej v pegah njihov pravi izvor.

Sončne pege se pojavljajo na soncu periodično in dosegajo največjo jakost približno vsakih 11 in pol leta. Letos so spet zavladale v vsej svoji razsežnosti in jakosti, pa ni čuda, da nastopajo spremljajoče motnje z vso svojo močjo. Dočim pa so znanstveniki sprva dožili te pege za motnje zgolj fizikalne narave za električne in magnetične motnje ter njihov vpliv na naše ozračje, torej tudi na vreme, se pa v najnovijem času bavijo z njimi vse bolj tudi fiziologi in psihologi, ki skušajo najti neke zveze med spremembami na soncu ter med posameznimi karakterističnimi telesnimi in duševnimi reakcijami pri ljudeh in živalih.

To iskanje nekih odvisnosti med kozmičnimi dogajanja in življenjem na zemlji ni prav nič prisliljeno. Vse bolj se nam odkriva, da so vse reakcije slehernega živega organizma samo pojavi fizikalne in kemične narave, da igrajo pri njih poglavitno vlogo kemične spremembe in fizikalne spremembe, ki se uklanjajo istim zakonom, kakor pri presnavljanju mrtve prirode. In kakor so svetlobni, toplotni, kozmični in elektronski žarki v stanju motni redni tek presnov v mrtvi materiji naše zemlje in njenega ozračja, prav tako mora energija, ki jo prinašajo s seboj, na neki način vplivati tudi na ono drugo skupino zemeljskega sestava, ki ji pravimo živa priroda in ki napram mrtvi materiji ni ločena z nobeno ostro potegneno mejo.

Če danes astronomi in drugi znanstveniki ne zanikujejo, da utegnejo imeti zvezde neki vpliv na našo zemljo in življenje na njej, potem je to močan dokaz, da smo sredi tiste velike reakcije, kakršna je morala slediti zgolj »številčni znanosti, ki strogo odklanja vse, kar z računi ne more dokazati, čeprav človek instinktivno v tiste reči trdovratno verjame.

Kdo je kriv, da se na svetu v periodičnih razdobjih pojavljajo neke psihoze — kakor na pr. sedanja vojna vročica — ki si jih nikakor ne moremo razlagati drugače, nego da so nastale pod nekim močnim vplivom od zunaj. Ta zunanji vpliv pa po naših prejšnjih preudarkih lahko pride k nam samo v obliki energijskih žarkov, ki nam jih pošiljajo sonce in druga nebesna telesa. Krog prastare ljudske vere v moč zvezd se s tem spet zaključuje. In od mističnih astrologov do današnje eksaktne znanosti smo samo toliko napredovali, da si znamo po nekih umetno skonstruiranih mehanizmih razlagati tisto, kar so naši predniki instinktivno doumievali.

V. Zupan

Kraljestvo Silba na Jadranu

Dvanajst ur se vozimo s parnikom od Sušaka. Z ležalnega stola na palubi gledamo otoke in pristanišča. Mimo Krka in mimo Raba reže parobrod peno se belo stezo v modro Jadransko morje.

Ko se bližamo otoku in zavijemo mimo svetilnika in valoloma v malo pristanišče Silbe, nam nosi veter z otoka nepoznani sveži vonj v obraz. Pravijo, da je to ozon in da diši otok milje daleč v morje. To je vonj mirtin in borovih gajev. Ob morju se giblje nekaj ribiškimi bark. Stari mornarji, ženske ter otroci otoškega naroda stoje na obrežju, da te pozdravijo.

Kdo pozna Silbo? Malokdo se bo oglašil. Tudi mi je nismo poznali. In vendar je to otok čudez, otok slavne zgodovine, otok eksotične lepote; Silbo je poznal stari carski Petrograd po silbenskem grozdju. Silbo je poznalo vse Sredozemsko morje po največji ladji »navi« San Stefano v dobi beneške republike.

Otok ima podobo številke 8 in je dolg osem km, širok pa dva do tri km. Leži 29 morskih milj severozapadno od Zadra. Obala je zelo členovita. Največji zalivi Papranica, Loišče, Pernastica, Slatina, Južni port in Sotarišče nudijo krasne kopalne prilike. Dno je iz finega peska. V topli vodi do prsi hodiš 100 do 150 m daleč v morje. Na obali pa so gaji mirte, leč v morje, vmes vinogradi in med oljke in bora, vmes vinogradi in med oljke agave ter zimzelena grmičja. Skalami agave ter zimzelena grmičja. Tam, kjer je osmica otoka preščinjena,

leži mesto Silba s 760 prebivalci. Z mornarji, ki so raztreseni po vseh morjih pa jih je 1000. V zlati dobi Silbe je imel otok 1800 prebivalcev. Silba je središče in občina 6 obljudenih in 30 neobljudenih otokov in grebenov. Otok je ves poraščen in steze vodijo na vse strani med smrekami, bori, oljkami, zimzeleno makijo, lozo, smokvami, breskvami, oranžami in citronami. Mrčesa ni na otoku nobenega in ni niti ene vrste strupenih kač. Najvišji vrh otoka je visok 80 m. Na vzhod je pogled na »gordi« Velebit, na zapad pa na širo mo drpo morskog plan.

Prebivalstvo se bavi z ribištvo in mornarstvom, prodaja pa drva, mleko in sir celo v Ameriko. Narečje je čakavsko. Ob obeh straneh otoka sta kanala, in tokovi stalno ližejo in čistijo obrežje in zalive. Na otoku raste crnika, drevo, ki ima les trd kakor hrast, za gradnjo brodov, in plod žir, liste pa bolj oljčnim enake.

V svoji knjigi »O imperiju« omenja Silbo že Herodot, ko pravi, da Silbe niso zavzeli barbari (Hrvat). Nato je otok večkrat menjal gospodarje. 1073. leta je za vlade Petra Krešimira pripadel zadarski občini in kraljeva sestra je na njem ustanovila samostan sv. Marije, ki ga je 1804. leta Napoleon razpusil. Nato je bil otok last beneške republike, ki ga je prodala kapitanu Antonu Soppeju, ta pa zopet beneški rodbini Morosinijev, Morosiniji so v prvi četrtini 19. stoletja prodali otok

Marku Ragusiniju, ki se je 13 let pravdal s Silbani. Zahteval je od otočanov četrtino letnih dohodkov, slednji pa je l. 1852. prodal otok Silbanom. Proti stalnim napadom gusarjev so zgradili tri kule, ki so sedaj v razvalinah; na eni se še bere napis: Si deus pro nobis, quis contra nos (Če je bog z nami, kdo bo proti nam?).

Silbani so imeli svojo mornarico in trgovska rodbina Brnetičevih je imela slavno ladj »San Stefano«, ki je bila v tistih časih največja ladj v Sredozemskem morju sploh in je ščitila otok kakor tudi trgovsko mornarico pred napadi gusarjev. Se danes strašijo matere porede otroke z vzklikom: »Gusar gre!« Z jadrnicami »mariljanami«, z manzerami in kastrerami so vozili Silbani drobnico v Benetke in s trabakuli ter bracerami vole z vzhodnih obal na zapad.

Preden je filoksera uničila trto, so prodajali grozdje na Dunaj, v Berlin in v Petrograd pod imenom »silbensko grozdje«; letni dohodek od grozdja je mnogokrat prekoračil letnih 50.000 forintov. Ko pa je prišla filoksera, se je izselil velik del prebivalstva v Ameriko.

V bogati dobi Silbe so si Silbani volili kralja, ki je vladal od 26. prosinca do Treh kraljev. Kralj je imel 12 ministrov in je imenoval glavarja, poljske čuvaje in vodjo stražarjev, arambašo. V dobi svojega vladanja je reševal pravde in prepire med otočani. Proti njegovi razsodbi ni bilo priziva. Po Treh kraljih je odstopil in zavladal od njega imenovani glavar. Ta običaj je bil v 19. stoletju ukinjen; kraljeva krona pa je še spravljena v zakladnici farne cerkve.

Po hišah in v cerkvi je nebroj umetniških slik in kipov narodnih in tujih umetnikov. Tu najdeš umetnine italijanskega, hrvatskega, japonskega in egiptovskega izvora; največ je vsekakor benečanskih slik.

Cez 50 Silbanov je služilo v Avstrijskem Lloyd, ki je ob prevratu vstrel v italijanske roke in postal Tržaški Lloyd. Razen enega je vseh petdeset vtritalo za Italijo in posledica je bila, da je oni edini izgubil kruh in službo. Živel je v silnem siromaštvu in ni dobil niti službe na svetilniku, za katero je prošil in ki bi mu prinesla 300 din plače. Umril je — edini zvesti od petdesetorice — od gladi.

Človek hodi po malem kraljestvu Silbe in odkriva presenečenje za presenečenjem. Kdo bi pričakoval toliko žive zgodovine na malem dalmatinskem otočku in — toliko tragike!

Na »grobju« počiva pod borovci mož — preprosti učitelj — borec za svobodo in pravico svojega naroda za časa avstro-ogrškega terorja, ubit od hajduške roke. Bil sem v hiši, kjer je živel, in pokazali so mi odprto knjigo Hrvatske Matice, ki je vsa polna s strjeno krvjo. V viharni noči ga je skozi okno ustrelil s puško avstrijski žandar. Žandar je bil potem — premeščen.

Tako leži ob modrem morju svedok neugane borbosti slavlanskega naroda. Letoviščarji pa se sprehajajo po senčnih stazah, po obali zalivov, kjer stoje stare stražarnice pred gusarji in po pomolih pristanišča, ki se je nekoč ponašalo s svojo mornarico. Ob praznikih plešejo Silbani svoj narodni ples »tanac silbenjski«.

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Pravna

I. S. G. R. Radi bi se iznebili nepotrebnih pravde s tesarskim mojstrom, ki vam je pomanjkljivo napravil osterže. — Podjetnik je dolžan, da izvrši delo osebno ali da skriži za to, da se izvrši pod njegovo osebno odgovornostjo. Ker vam je mojster že poslal račun za izvršeno delo se svoje pravice in odgovornosti torej v polni meri zaveda. Ako hiba na osteržu ne omejuje redne rabe ali ako ji je moč odpraviti, smete zahtevati le primerno znižanje plačila, ki ga zahteva mojster v računu ali pa popravilo hibe ali pa še dopolnitev dela v toliko, v kolikor ga nedostaja, da bo osterže pravilno. Sporočite zaželeno zahtevo in stavite gotov rok za izvršitev popravila, ali pa zahtevajte znižanje.

S. V. Lj. Ali bi mogli po očetovi smrti ovreči oporo, ki se vam zdi zelo krivična. — Ako je vaš oče sodno proglašen kot zapravilec in pod skrbstvom, mora v poslednji volji razpolagati le s polovico svoje imovine. Druga polovica pa pripada zakonitimi dedičem, v vašem primeru torej otrokom iz obeh zakonov in preživeli ženi; slednji do četrta zapuščine. Šele po očetovi smrti boste mogli po proglasitvi oporoke presoditi, ali je krivična ali ne, saj jo more še vsak čas spremeniti. Zdi se nam, da si delate že pregledaj nepotrebne skrbni.

B. D. K. Stalno zaposlenemu delavcu bi radi zarubili mezo, pa vam njegov službodajalec nudi na roko. — Predlagajte rubež in preodkaz dolžnikove meze pri pristojnem sodišču, pa bo dolžnikov službodajalec obvezan odgovoriti dolžniku mezo v višini, kot bo to dovolilo sodišče, sicer vam odgovarja za škodo. Po sedaj veljavnem izvršilnem postopku je možno zarubiti delavcu mezo do 1/3, vsekakor pa mora ostati dolžniku najmanj din 20. dnevnih prostih.

M. K. R. L. Kot nedoletna ste prodali svojemu bratu, ki je bil vaš varuh, nekaj sveta, pa bi pogodbno radi razveljavili. — Nepremičnino, ki je last nedoletnika, se po zakonu sme prodati le v stiski ali v očitno nedoletnikovo korist, toda samo z dovoljenjem varstvenega sodišča ter sme sodišče le iz važnih razlogov dovoliti prodajo pod roko, ker se mora sicer nedoletnikovo zemljišče prodati na javni dražbi. Svetujemo vam, da nemudoma stopite k varstvenemu sodniku in mu obrazložite celoten položaj in ga prosite, da vam naj svetuje, oz. ukrene vse, kar je v vašo korist, da se čimprej doseže razveljavitev pogodbe z vašim bratom.

L. R. K. Poročili bi se radi še v nedoletnosti. — Brez privoljenja varstvenega sodišča ne boste mogli stopiti v veljaven zakon. Varstveno sodišče sme nedoletniku, ki je izpolnil 20 let, prepustiti čisti prebitek njegovih dohodkov v lastno prosto upravo. S tem, da je dalo varstveno sodišče dovoljenje stopiti v zakon, se niste upravičili razpolagati s svojo imovino, naloženo v denarnem zavodu. Glede svoje osebe boste prišli ob omejitvi pod možno oblast, vašo imovino pa mora upravljati do polnoletnosti varuh. Pri varstvenem sodišču pa morete, ako ste izpolnili 20 let, zaprositi za izprejeto starost in za proglasitev kot polnoletna. Ako bi vam sodišče dopustilo izvrševati trgovino ali obrt, vas bo s tem hkrati proglasilo za polnoletno. Tako izrečena polnoletnost ima enak pravni učinek, kakor resnično dosežena polnoletnost.

G. A. M. Ste prevzitarica, vdova, kateri je padel sin v svetovni vojni. Ali bi mogli dobiti kakšno podporo. — Po novem invalidskem zakonu imate kot mati, v vojni padlega sina pravico do podpore, če ste pa ubožni, pa še do posebne določenosti. Zgleda, da čimprej pri pristojni občini, kjer so vam dolžni dati vse potrebne podatke in listine, nakar napravite prošnjo za podporo in dokladno na invalidsko sodišče za okolišnje sodišče v Mariboru.

H. P. Kot nezakonski oče bi radi otroka, ki nima prave vzgoje in reda pri starši materi, vzeli v svojo oskrbo. — Ako ne, zakonska mati ne vzgaja svojega otroka primerno in mu ne da oskrbe in reda, kot bi bilo prav, ga vam bo sodišče dovolilo vzeti, ako boste dokazali vse te okoliščine. Po zakonu ste celo dolžni otroka vzeti od matere, ako je njegov blagor v nevarnosti in ga vzeti k sebi ali pa spraviti kam drugam varno in dostojno. Posvetujte se z varstvenim sodnikom ali pa napravite to, zavezujočo vlogo na varstveno sodišče.

Zdravniška

Pomlad: Imate slabo srce. Ako se vozite s kolesom, ali pa, ako hodite po stopnicah, vam srce hitro utripuje. — Iz teh skromnih podatkov, ne morem že sklepati, da imate srčno napako oziroma, v kakšni meri je srce oslabele. V vašem primeru je pač potrebna preiskava, ki bo odločila o načinu zdravljenja in pa o tem, da li smete kolesariti, ali ne. Tudi ljudje s srčno napako so sposobni za sportno udejstvovanje, ako se podvržejo preje primer, nemu zdravljenju.

A. K. Bradavice vam pokajo in se gnoje. — Potrebna je skrajna paznja, da se ne razvije iz tega gnojno vnetje prsi. Najbolje bo, da greste k zdravniku, da vam predpiše sredstva za desinfekcijo in pa za zdravljenje razpok. Poleg tega eksistirajo posebni gumijasti nastavitvi, ki ščitijo bradavice.

13. A. B. 16 let ste stari, pa nimate še mesečne perila. — Najverjetneje se mi zdi, da gre v vašem primeru za motnjo v razvoju jajčnikov. Pojdite k specialistu za ženske bolezni, da vam odredi primerno zdravljenje s hormonskimi preparati.

N. B. 57 let ste stari. Sedaj ste dobili oster izloček, ki je brez duha. — Verjetno gre za vnetje nožnice, ki je pogosto zlasti v vaših letih. Od domačih zdravil ni priporočljivo, da se obrnete na zdravnika.

Lj. G. Karmen: Bradavice, ki jih vi opisujete, se vedno pojavljajo tam, kjer se koža draži vesled stalnega izločka, zlasti pri kapavici. Ker sumim, da gre v vašem primeru za omenjeno bolezen vam svetujem, da greste nemudoma k zdravniku, ali pa v bolnico.

V. L. Vrh 34: V vašem primeru svetujem, da nadaljujete z masažo in elektriziranjem še do konca leta. Spremembe, ki potem ostanejo, so definitivne. Po tem času pridejo v poštev razne operacije in ortopedske naprave.

Zdravlj: Razmak, v katerem imate vi perilo, je sicer še vedno smatrati normalnim, vendar je mogoče deloma v zvezi z neugodnostjo, ki vas tare. Na tem nestrane morem obširneje razpravljati o tej za-

devi in vam priporočam, da se obrnete na zdravnika, ki vam bo vse pojasnil.

Z. I. Ljutomer: Kot vidim, ste izčrpali skoro že vsa sredstva proti prhljaju in dvomim, da bi se dalo izpadanje las po polnoma ustaviti. Obrnite se še na katkega specialista za kožne bolezni. Mogoče le uspe, da ostane izpadanje las vsaj v gotovih mejah.

Ljubljana: Receptov na tem mestu ne priobčujem. Proti glitiam imamo razna sredstva. Ako vam eno izmed sredstev ni pomagalo, se obrnite na zdravnika, da vam predpiše drugo. Poleg zdravil je potrebna skrajna skrbnost. Po vsakem iztrebljenju si je treba umiti roke. Opisane gliste povzročajo neznosen srbeč okoli danke. Tudi s praskanjem se lahko ponovno okuži. Zato pazite!

**Ne kupujte mačka v vreči!
Ne pijte kisle vode, ne da bi
pazili, katero pijete!**

Vaše zdravje je toliko vredno — da zahtevate

Radensko
tisto z rdečimi srci,
našo najboljšo mineralno vodo,
izrecno
v originalnih steklenicah!

Isti: Oploditev je še možna.

Kosti: Na podlagi mer, ki ste jih poslali (višina 179, teža 81), se mi ne zdi, da bi bili predebeli. Ako pa hočete shujšati, vam priporočam, da se hranite predvsem s sočevjem in mesom. Masti, sladkih stvari in kruha, pa se ogibajte. Pisarniško delo vam seveda nemore pomoči do krepkih mišic. Gojite dnevno telovadbo in druge vrste sporta.

Dvomim: Po mojem mnenju gre v vašem primeru za oslabele živce. Pojdite k zdravniku, s katerim pa morate odločiti, govoriti in misliti, da se bo stvar kmalu uredila.

H. I.: Za vas velja isto.

ŠAH

Za olimpiado v Buenos Airesu je javljen sedaj naslednji novi program: odhod evropskih udeležencev iz Antwerpena 27. julija, olimpiada od 23. avgusta do 19. septembra, vrnitev v Antwerpen 21. oktobra. — Po uradni angliškem poročilu je prišlo do odločitve, ker je argentinsko prosvetno ministrstvo dovolilo premajhno subvencijo za olimpiado. Med tem pa je baje zagotovila financiranje prireditve mestna uprava v Buenos Airesu. Bolgarski listi so te dni javili, da je bolgarska šahovska zveza prejela od svetovne šahovske federacije FIDE obvestilo, da je olimpiada odpovedana. Poslovni odbor J. š. saveza v Zagrebu ni doslej o tem ničesar sporočil, kakor sicer tudi sploh še ničesar o pripravah za udeležbo na olimpiadi. Če se izkaže vest o odpovedi olimpiade kot točna, bi bilo morda umestno, da se z denarjem, ki je na razpolago za našo reprezentanco, priredi večji mednarodni turnir, morda v Rogasčji Slatini. Ker je v letošnjem poletju na programu zelo malo mednarodnih prireditve, bi bilo najbrž razmeroma lahko pridobiti za udeležbo večje število velemojstrov iz inozemstva, predvidoma tudi bivšega svetovnega prvaka dr. Euweja, ki se je letošnji spomlad celo sam zanimal za udeležbo na turnirju v Jugoslaviji.

Danes se v okviru tekmoovanja za klubsko državno prvenstvo vrši v Zagrebu tekma med Ljubljanskim š. k.-om in Grafičkim š. k.-om iz Zagreba. Slednji je proti pričakovanju osvojil prvenstvo v zapadni skupini Savske banovine. Premagal je najprej Zagrebški š. k. in pred tednom s 4½:3½ še Amaterski š. k. iz Zagreba (Karlovčaki š. k. je od tekmoovanja odstopil). Ljubljanski š. k. je, kakor znano, osvojil prvenstvo skupine Dravske banovine brez borbe, ker mu je Celjski š. k. prepuštil zmago s kontumacijo. — Za današnjo tekmo je prejel Ljubljanski š. k. obvestilo od Poslovnega odbora J. š. saveza — na dopisnici — šele tri dni pred tekmo (!). Kljub temu bo Ljubljanski š. k. nastopil predvidoma z najmočnejšim moštvom in gre v borbo kot visoki favorit.

V finalu za klubsko prvenstvo Slovenske šahovske zveze je preteklo nedeljo Celjski šahovski klub premagal drugo moštvo Ljubljanskega šah. kluba s 4½:3½. Prva tekma je imela rezultat 4:4, pa je tako skupno 8½:7½ osvojil Celjski šahovski klub za letošnje prvenstvo Slovenske šahovske zveze. Odločilo je padla pravzaprav že v semifinalu. Ljubljanski š. k., ki je nastopil v tekmovalju s tremi samostojnimi moštvii, je namreč v semifinalu med svojim prvim, reprezentativnim moštvom in svojim drugim moštvom s postavitvijo nekaj rezerv dovolil zmago drugemu moštvu. V finalu torej Lj. š. k. ni smel nastopiti z nobenim izmed svojih močnejših igralcev, drugo mesto pa se je izkazalo proti močnim Celjancem kot preslabo. Vsekar pa je osvojitev prvenstva lep uspeh za zelo agilni Celjski š. k., pa mu je samo želeli še več nadaljnjih!

V revanžni tekmi so o binkoštnih Holanci premagali Angleže s 5½:4½, tako da je skupna meddržavna tekma ostala neodločena z 10:10. Druga dne je dr. Euwe remiziral z Alexandrom, Landau pa podlegel Thomasu, toda na nižjih deskah so Holanci imeli premoč.

Medkubske tekme za nemško državno prvenstvo, ki so se o binkoštnih vršile v Stuttgartu, so dale sledeči vrstni red: I. Berliner Schachgesellschaft 28½, II. Deutscher Schachverein (Dunaj) 25, III. Hamburg 19½, IV. Mannheim 18½, V. Mün-

A. + A.: Proti vašim težavam lahko vzamete eno izmed sredstev, ki jih omenjate. Po mojem mnenju gre verjetno pri vas za nekaj občutek manjvrednosti, oziroma neopravičenega strahu. Ko to premagate, boste lahko izhajali brez vsakih sredstev. Priporočam poleg tega, da se telesno odpočijete, ker predvidevam, da imate težko delo in pa da jeste pretežno mesno hrano. Katar: Že mesec dni imate katar, ki ga dosega brezuspešno lečite. — Priporočam, da poskusite še inhalacije z mentolovim oljem! Par kapljic mentolovega olja na en liter tople vode.

Kmetijska

Krepka krmila ali pogače

J. O. Od. V čudodelne praške ne verujete pač pa cenite vrednost oljnatih pogač, čeprav niste z njimi še krmili. Hočete torej poskusiti polagati pogače kravam množicam, katerih mleko zelo ugodno množite. Želite vedeti, katere vrste pogače so najboljše in koliko jih je vredno polagati.

Oljnatih pogač ali tropin je več vrst. Tako n. pr. dobite v trgovini: lanene, repične, bučne, sončne, kokosove, sazanove in še druge pogače. Med njimi in drugimi je seveda razlika v ceni in ravno tako v krmilni vrednosti. V vašem primeru vam priporočam lanene ali bučne tropine, ki jih dobite v naših domačih oljarnah vedno v svežem stanju. Bučne so še boljše od lanenih, zato je težje jih dobiti. Vprašajte v oljarni Hohmiller v Mariboru ali v Framu pri Pragerskem, tam se preša precej bučnega olja.

V začetku dajte na kravo 1 do 1.50 kg zdrobljenih tropin, ki jih pred polaganjem nekoliko namočite z vodo, da se ne bi prašile. Če bo uspeh dober, glede na izkupicev v mleku zadovoljiv, lahko povšate porčijo pogač na 2 kg dnevno. Pretravati seveda ne smete, sicer dobi mleko okus po olju, in tudi živali bi lahko zbolele.

Gosenice na treju

J. K. Pt. Na trstu so se pojavile male gosenice, ki žro liste. Vi mislite, da je to seneni črv, o katerem smo na tem mestu že poročali. Iz popisa smo mnenja, da je škodljivec listna gosenica, ki se pojavlja v zgodnji pomladi, tako da se v teku tega meseca že prvokrat zabubi. Škodljivce druge generacije ne napravi veliko škodo, ker se izležejo gosenice šele konec avgusta, do srede septembra.

Pokončevanje obstoji v obranjanju bub, ki so prvo na listih, drugič pa pod lubjem trsa. Staro lubje na trtah je dobro odstraniti, nato pa namazati trto s kakšno katroško tekočino kakor n. pr. z dendrinom ali arborinom.

chen 14½, VI. Leipzig 14. — Za Berlin je igral na 1. deski Richter, za Mannheim Bogoljubov, za Dunaj Müller. Slednji je imel najboljši rezultat (4½ iz 5). — V drugem razredu je zmagala Jena pred Königsbergom, Lincom in Magdeburgom.

Damsko - indijska obramba
Beli: Bogoljubov Črni: O' Kelly
(Stuttgart, 9. kolo, 23. maja).
1. d2—d4 Sg8—f6
2. Sg1—f3 e7—e6
3. c2—c4 b7—b6
4. e2—e3

Tudi Bogoljubov smatra ta Heinickejev sistem proti damsko-indijski obrambi kot najboljši.
4. Lc8—b7
5. Lf1—d3 Lf8—e7
6. 0—0 0—0?

Tu je potrebno takoj c5. d7—d5

Do tu je bila partija identična z mojo proti Aviroviću na turnirju v Zagrebu. Avirović je tu igral slabše c5, nakar pride beli z 8. d5! v veliko prednost. Po partiji so nekateri priporočili mesto c5 d5 kot pravilno nadaljevanje za črnega. Bogoljubov pa na prav enostaven način dokazuje, da tudi d5 ne zadostuje za izenačenje.

8. c4: d5! e6: d5
9. b2—b3
Se precizneje je morda najprej 9. Dc2 ter po Sbd 7 potem 10. Se5 ter event. 11. f4. Beli pa se ne boji sledečega manevra črnega ter tudi obdrži prav.

9. Sf8—e4
10. Lc1—b2 Sb8—d7
11. Tal—cl Se4: c3

Trajno črni ne more držati skakača na e4. (Grozilo je že 12. Dc2 z napadom na e4 ter event. še na h7 in c7). Če ga utrdi z f5, nima več možnosti, da bi pregnal belega skakača, ki bi skočil na e5, ali pa mora po zamenjavi na e5 dopustiti bele-mu močnega prostega kmeta.

12. Tc1: c3 Le7—d6
13. Sf3—e5! Sd7—f6
Črni kmeta ni smel vzeti! Le5: 14. de5; Se5: 7, 15. Lh7+: Kh7: 16. Dh5+, Kg8, 17. De5. Kljub neenakim lovem mora beli potem zmagati. (Napad na točki g7 in c7).

14. Se5—c6! Dd8—d7
Razmeroma manjše zlo je bilo že Lc6; čeprav ima beli potem seveda prednost dveh lovcev.

15. Dd1—c2 Dd7—g4? Se vedno je bilo neobhodno poteg Lc6. Po napaki v partiji odloči beli na eleganten način.

16. Sc6—e5! Dg4—h5
Po Le5, 17. de5: bi črni izgubil seveda vsaj kmeta, in na 17. d4 bi prišlo 18. f3, Dg5, 19. Tc7.

17. Ld3—e2 Dh5—h4
Beli je z zadnjimi potezami močno delapliral črno damo, kar mu omogoča sledečo kombinacijo:

18. Tc3: c7! Ld6: c7
19. Dc2: c7 Lb7—c8

Tudi na Tab8 bi bilo sledilo 20. La3, na pr. Tf8, 21. Df7+: Kh8, 22. Le7, Tdc8, 23. Ld6 itd.

20. Lb2—a3 Lc8—e6

Črni mora že vrniti kvaliteto. Na Te8 bi sledilo 21. Df7+: Kh8, 22. Lf8, Dh 6, 23. De8; Se8: 24. Sf7+, Kg8, 25. Sh6; Kf8: To nadaljevanje bi bilo za črnega nekoliko ugodnejše nego ono v partiji.

21. Dc7: f8 Ta8: f8
22. La3: a7 h7—h5
23. Da7: b6

Črni je brez kompenzacije izgubil tri kmete in je seveda popolnoma izgubljen.

23. Dh4—g5
24. f2—a4 Dg5—h6
25. a2—a4 Tf8—c8

26. a4—a5 črni se vda.
A — kmeta niti ni mogoče več zadržati.

Vasja Pirc

Za nedeljski popoldan Novi orehi

Izločilnica

VEZAVA — KRUPA — MAJNIK — VSEBINA — VOZNIK — JORDAN — MOSTICAR — VOŠČILO — RIENZI — MARIBOR — POGAN — ALBATROS — POSTAR.

Iz vsake besede vzemi dve zaporedni črki in sestavi iz njih znan rek.

Računska uganka

V družini so oče in mati, sin in hči. Mati šteje še enkrat toliko let kakor sin in trikrat toliko let kakor hči. Med sinom in hčerjo je ista starostna razlika kakor med očetom in materjo, vsi skupaj pa štejejo 144 let. Koliko let ima vsakdo izmed njih?

Premikalnica

DASBURG
LUPINA
NASLEDNIK
MORACA
CLOVEK

Premikaj te besede tako, da dobiš v treh zaporednih navpičnih vrstah našo reko, kraj v Sloveniji in mesto na Hrvaškem.

Magičen kvadrat

1.	A	A	A	A	A
2.	A	B	B	D	D
3.	G	G	H	I	I
4.	L	N	N	N	O
5.	O	O	O	R	R

Pomen besed: 1. naklonjenost, 2. električen tečaj; 3. slov. pisatelj; 4. ameriška država; 5. plemič.

Besede se berejo enako v navpičnih in vodoravnih vrstah.

Rešitev je treba poslati do petka na uredništvo »Jutra« (Oddelek za uganke).

Med reševalce bo razdelil stric Matic nekaj lepih knjižnih nagrad.

Strti orehi

Premikalnica: Rimini, Apatin, Korana. Zasluge: Janez, Oton in Pavel zaslužijo po 84, 73 in 62 dinarjev na dan. Znam dajo po 38, 37 in 26 dinarjev na dan, vsakemu pa ostane po 36 dinarjev.

Skrivalnica Vsaka ptica svoje gnezdo ljubi.

Obratnica: Ivan Cankar.

Množenje s črkami: 254×34.

Med reševalce je razdelil stric Matic šest knjižnih nagrad, ki jih dobe po žrebu naslednji:

1. Alojzij Murovec, Ljubljana, Krakovski nasip 10, Ana Bole, Trst, Rojan, Moreri 81 in Pavla Pernus, Prevalje dobe po en roman iz »Jutrovec« knjižnice.

Franjo Ferjan, Jesenice, Gosposvetska 24, Jošip Mohorčič, Hrastje 40, Sv. Peter na Krasu, in Marija Rus, Ljubljana, Svet. čeva 8 pa dobe po eno knjigo revije »Življenje in svet«.

R A D I O

Nedelja, 11. junija

Ljubljana. 8: Vesel nedeljski pozdrav (Malenkov trio). 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (prof. F. Terčelj). — 10: Ljubljanski pevski zbor četrti in plošče. — 11.15: Pevski zbor (plošče). — 12: Nedeljski koncert Radijskega orkestra. — 13: Napovedi, poročila. — 13.20: Radijski šramel, vmes plošče. — 17: Kmet, ura: štajerska kokoš (inž. Greif Anton). — 17.30: Oktet pevskega društva »Šmartno« pri Litiji. — 19: Napovedi, poročila. — 19.40: Kako sta pojmovala jugoslovansko Strosmajer in Račič. — 20: Veseli zvoki radijskega orkestra. — 21.15: Rezervirano za prenos s velesejma. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za krajši čas (plošče).

Beograd. 16.40: Pester glasbeni spored. — 20: Narodne pesmi. — 20.30: Simfonični koncert. — 21.30: Lahka in plesna muzika. — Zagreb. 16.45: Plesni komadi. — 20: Komorna glasba. — 20.45: Godalni orkester. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Praga. 19.15: Godba na pihala. — 19.35: Češke pesmi. — 20: Češki večer. — 21.15: Smetanov spominski koncert. — 22.35: Mali orkester. — 22.55: Plesi in plošče. — Varšava. 20.30: Plošče in pesmi. — Sofija. 18: Lahka plesna muzika. — 20: Pevski večer. — 21: Operetna muzika. — 21.30: Orkester in solisti. — Dunaj. 11.35: Jubilejni koncert glasbe R. Straussa. — 15.15: Štirinoročne klavirske skladbe. — 15.40: Jugoslovanske novele. — 16: Lahka glasba. — 20.15: štajerski večer. — 22.30: Nedeljski ples. — 24: Nočni koncert. — Berlin. 19.15: Plošče. — 20.15: Kakor Dunaj. — 22.35: Nočni koncert in ples. — 24: Koncert velikega orkestra. — München. 19.10: Plošče. — 20.15: Kakor Dunaj. — 22.30: Plesna muzika. — Pariz. 19.30: Plošče. — 20.15: »Cyrano de Bergerac«. — 22.45: Plesi in plošče.

Ponedeljek 12. junija

Ljubljana. 12: Godbe na pihala (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Zdravniška ura: Moderni način zdravljenja bolezni (dr. Ivan Kanoni). — 18.20: Glaszuvljiva simfonična pesnitev Stenka Razin (plošče). — 18.40: Oktetna zgodovina koroških Slovencev okrog 1848 (dr. Lojze Potoknik). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Predavanje inspekcije drž. obrambe. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Charlie Kunz igra svoje venčke za klavir (plošče). — 20.30: Pevski in orkestralni koncert. Sodelujeta ga. Pavla Lovšetova in radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos s velesejma.

Beograd. 18.20: Klavirske skladbe, plošče in pesmi. — 20: Mešan glasbeni spored. — 22.15: Plošče. — Zagreb. 20: Lahka godba. — 21: Klavirski koncert. — 22.20: Salonski orkester. — Praga. 19.25: Lahka glasba. — 20.10: Spevoigr. — 21.10: Pester spored. — 23: Češka glasba. — Varšava. 21: Petje in klavirske skladbe. — 22: Plesi s plošč. — Sofija. 17.30: Orkester in bolgarske pesmi. — 19: Haydnove, Beethovneve in Schubertove pesmi. — 19.40: Simfonični koncert. — 21.40: Lahka godba in ples. — Dunaj. 12: Orkester. — 16: Vesela muzika. — 18.50: Pevska ura. — 20.15: »Plavi ponedeljek«. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — 24: Nočni koncert. — Berlin. 19: Plošče. — 20.15: Odločki iz oper in operet. — 22.30: Lahka glasba. — 24: Nočni koncert.

Še en spomin izza dvajsetih let

Kakor je »Jutro« obširneje poročalo, so odkrili marljivi tovariši koroški borci v Guštanju spominsko ploščo pred dvajsetimi leti padlemu borcu Jovanu Zapundjiću. Vsa čast vrlim tovarišem, ki so se po toliko času hvalno spomnili hrabrega dobrotljivega srbske vojske, ki ni šel na povratku iz Soluna v rodno Liko na odpočitek, temveč je prihitel nam na pomoč na Koroško. Ob priliki odkritja spominske plošče junaku Zapundjiću se je narod poklonil še na grobu padlega borca Ermenca in pred spomenikom junaka Malgaja.

S tovarišema Francetom Trčkom in Teodorjem Černetom smo se peljali že večer prej na proslavo v Guštanj. Ostali naši tovariši iz Ljubljane, predvsem funkcionarji Legije koroških borcev, pa so prišli v Guštanj v nedeljo jutraj. Med potjo smo prenočili v Dravogradu, kraju naših spominov izza dvajsetih let. Naključje je naneslo, da smo prenočili v Dravogradu prav pod onim krovom, kjer smo stanovali prve dni leta 1919. Razlika je sedaj samo ta, da smo sedaj turisti, tedaj pa smo bili vojaški prostovoljci, ki smo se odzvali klicu domovine. Tokrat smo se prišli pokloniti spominu padlih tovarišev, prišli pa smo tudi pogledat hribe in doline in deročo Dravo, nad katero smo imeli svoje postojanke. Le žal, da nam je megla zakrivala Ojstrico, Sv. Lovrenca in druge višine. Videli smo le Sv. Petra, Sentjanj, proti Viču in Gruberju. Najbolj smo seveda želeli

Nаша ženska stran

Dvajset let Društva diplomiranih babic

V nedeljo 4. junija je bil v magistratni dvorani v Ljubljani redni občni zbor Društva diplomiranih babic, ki je bil ob enem skromna proslava dvajsetletnice obstoja društva. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1919. na pobudo župnika Hafnerja, da bi branilo stanovske pravice slovenskih babic. V vedno težjih okoliščinah je društvo svojo nalogo vršilo vestno po svojih najboljših močeh, najprej pod predsedstvom ge. Poljančeve, ki je bila na obnem zboru soglasno izvoljena za častno predsednico, zadnjih 13 let pa pod poštvovalnim vodstvom ge. Kvartičeve, ki je bila ob enem z odobrom nanovo izvoljena. Prvič so se ob čenega zbora udeležile tudi zastopnice dveh drugih jugoslovenskih babilških organizacij: Jugoslovenskega združenja babic iz Beograda in Udruženja primalske savske banovine iz Zagreba. Udeležil se je občenega zbora tudi inspektor dr. Abramović kot zastopnik banovine, primarij dr. Zalokar, profesor babilške šole in ob enem zastopnik Unije za zaščito dece, ter asistent dr. Lavrič. Od ženskih društev je bila zastopana Jugoslovenska ženska zveza. Članice je prišlo kakih sto — med njimi mnoge stare, izdelane ženske z rutami na glavah — predstraža higijenske službe na vasi, tako vse premalo upoštevana in spoštovana.

Ga. Kvartičeva je v začetnem govoru povedala nekaj iz zgodovine društva pa tudi njegove glavne težnje: odkar so bile ukrajine oblastne samouprave in so prišle babice po večini v občinsko službo, so se njihovi dohodki tako katastrofalno zmanjšali (občinske babice dobe po rezultatih neke ankete od 205—300 din na mesec!), da babice ne morejo živeti od svojega poklica in so prisiljene v razne neprimerne stranske poklice. To pa ima spet slabe posledice za porodnice na vasi, ki izgube zaupanje v babice in se obračajo deloma tudi zaradi tega vedno bolj k neizkušenim mazačkam. Zato je stara zahteva babic, da bi jih prevzela na svoj proračun banska uprava, jim zagotovila dohodke najmanj 400 din temeljne plače na mesec in pokojnino. Sedanje babice sploh niso zavarovane za starost in pri svojih dohodkih si tudi ne morejo nič prihraniti.

Druga težava je obdavljenje, ki uvršča babice med »svobodne poklice«, kakor so odvetniki, zdravniki itd. Tako so davki pogosto vzeli babici kar polovico njene kosmatega letnega dohodka. Zdej je finančna direkcija dravske banovine končno dala navodilo, da se mora računati obdavljenje po dejanskem zaslužku, ne po številu porodov. Saj babica marsikaj porodi opravi zastoj, ali nikdar ne more izterjati zasluženega plačila, ali se zadovolji za malenkostjo, ne v denarju, temveč v naravi.

Mazaštvo je tretji veliki problem naših babic, a da takoj poudarimo nikakor ne le babic, ki jim jemlje zaslužek, temveč vsega naroda, ki mu jemlje življenje in zdravje mater in otrok. Babice so doslej aktivno pomoč zdravnikov in duhovnikov v zatiranju mazaštva, vendar bo resnično zelelo le temeljito izboljšanje položaja babic, ki bo dvignilo njihov življenjski standard, njihov ugled in s tem tudi kvaliteto njihovega dela.

Babice so razmeroma slabo organizirane — od 512 slovenskih babic jih je v društvu le 150. Ker je le v slogi moč, zahtevajo babice ustanovitve Babilške zbornice z obveznim članstvom, podobno kakor so urejene zdravniške in odvetniške zbornice.

Zastopnici iz Beograda in Zagreba sta pozdravili občni zbor in povedali svoje zahteve za svoj stan, ki so bile sicer postavljene ločeno od zahtev Društva diplomiranih babic, a so z njimi skoraj identične: prevzem v banovinsko službo, obdavljenje sorazmerno z dohodki, borba proti mazaštvu, ustanovitve babilške zbornice. Poleg tega so beograjske babice še postavile zahteve: da morajo babice v privatni službi biti zavarovane za bolezni in starost; več porodnišnic za revne porodnice in abnormalne porode; da smejo v bolnišnicah samo babice opravljati porode (v nekaterih bolnišnicah se namreč dogaja, da opravljajo porode navadne sluškinje); in zvišano izobrazbo — tri leta babilške šole s temeljitim poukom v otroški higieni, in štiri razrede gimnazije kot predizobrazbo. Sedaj se je namreč zgodilo babilcam, ki so nastavljene kot dnevničarke, da so jim odbili stalno nastavitev, češ da »nimajo kvalifikacij«. To se seveda krivda naših zakonov, ki vse premalo upoštevajo potrebno strokovno izobrazbo in polagajo

vso važnost na formalno splošno izobrazbo. Zato so tudi gimnazije vse prenapolnjene. Gimnazija je najbrže nepotrebna, mislim pa, da bi bilo priporočati vsaj v krajih s splošno visoko pismenostjo za babice osemrazredno ljudsko ali meščansko šolo (sedaj so potrebni le 4 razredi ljudske šole). — Delegatka iz Zagreba je povedala še, da mislijo babice v Zagrebu graditi svoj dom.

Vsa tri društva so sklenila, združiti se v eno samo jugoslovensko babilško društvo s sedežem v Beogradu. Prav tako bo Babilški vestnik, ki je zdaj glasilo le Društva diplomiranih babic, odslej izhajal v vseh treh narodnih jezikih in obeh pisavah.

Dr. Abramović je pozdravil zborovalke v imenu banovine in jim zagotavljal njeno naklonjenost in pomoč. Dr. Zalokar je v prisrčnem govoru povedal svoje mnenje o vzrokih, ki so krivi težkega položaja babic, in med njimi v prvi vrsti našel premajhno spoštovanje vseh odločujočih činiteljev do materinstva. Kdor hoče skrbeti za matere in za otroke, mora skrbeti za zdrav in sposoben babilški stan. In narod, ki ne skrbi za svoje matere, propade. Prav zanimiv je bil govor dr. Lavriča, ki je povedal nekaj statističnih podatkov. V vsej Jugoslaviji je 2859 babic, tako da bi ob enakomerni razdelitvi in ako bi bila babica pri vsakem porodu, prišlo na babilico okrog 175 porodov letno. Ker je fizično nemogoče, da bi babica opravila na leto več kot sto porodov, manjka torej v Jugoslaviji še 2000 babic. Povrh so še slabo razdeljene. Tri banovine — dravska, savska, dunavska — imajo skupno 2354 babic (in še te jih imajo premalo!) ostalih šest banovin pa jih ima skupaj 505. Medtem ko pridejo pri nas 4 babice na 10.000 prebivalcev, pride v vardarski banovini 1 na 30.000. To pa seveda ne sme biti izgovor, da bi se znižalo število babic pri nas — kakor rečeno jih niti mi nimamo zadosti — temveč le opomin, kako ogromno delo je še potrebno v nekaterih drugih banovinah. Dr. Lavrič je bil tudi mnenja, da bi mogla babice v banovinski službi mirno zahtevati 800 din na mesec. To bi bilo bolj v skladu z njihovimi potrebami, državo pa bi stalo le 50—60 milj. na leto — toliko, kakor stane večja stavba. In ta denar bi bil obilo poplačan z zmanjšanjem umrljivosti porodne in otrok. (Ne pozabimo, da v Jugoslaviji od sto živorojenih otrok 16 umre v prvem letu!) in s prihranki stroškov za dolgotrajno zdravljenje bolezni, ki nastanejo zaradi pomanjkanja strokovne nege ob porodu. Svojo nalogo pa bi morale poleg države vršiti tudi velike bolniške zavarovalnice, predvsem OUZD.

Se majhna slika za konec: Ko sem po zborovanju zapuščala dvorano, vidim staro, zgarano ženo v naglavni rutici, ki bridko joka v objemu tovarišice. Kaj je? »Garala sem, dokler nisem mogla več, stara sem, srčno napako imam, zdaj pa me je občina vrgla na cesto. Družine nimam, nikogar nimam — kaj naj storim?«

Ali naj večno tako ostane, da bodo one, ki so svojo mladost in svoja najboljša leta žrtvovali za pomoč drugim ženam, za reševanje življenj mater in otrok, na starost vržene na cesto brez koščka kruha, da beračijo? Ali bodo končno odločujoči ljudje v naši zakonodaji in zdravstvu znali doseči, da se uredi babilško vprašanje, uredi vprašanje porodništva na deželi in da dobe delavke na našem najvažnejšem polju — na polju narodne higijene — plačilo, ki ga je vsak delavec vreden?

Ne pestuj otrok!

Se vedno je dovolj mater, ki se jim smili otročiček, če ga ne utegnejo v enomer prenašati sem in tja. Tako vidimo nešteto krat slabotne, šibke mamice, kako pestujejo svojega krepkega dojenčka, dasi šteje morda komaj pet ali šest mesecev. Zlasti na kmetih imamo priliko opaziti, da so dojenčki, pa tudi večji otroci ves čas po naročjih, če ne spe. Tu se babice ali pa starejše, še docela nerazvite sestre, ukvarjajo s pestovanjem male dece. Matere pač ne vedo, da se otrok najbolje počuti v svoji ograjeni postelji, kjer se po mili volji premika sem in tja, seda in zopet vstaja, a ko se dovolj utruji, včasih tudi malo zaspi. Poleti služi v ta namen trata, ki smo jo pregrnili s staro odejo ali ruto. Majhen otrok, ki ga ne gugamo, ne pestujemo, ne vozimo, je skromen in zadovoljen z vsem. Otrok pa, ki smo ga razvabili,

zahteva ves dan družbo poleg sebe. Če se vda mati vsem otrokovim muham in mu v vsem ugoti, postane tak razvajenček pravi tiran, ki v kasnejših letih čestokrat strahuje vso hišo. Kdor torej hoče sebi in otrokom dobro, naj ne bo preveč popustljiv in naj ne zamenjava pojma dobrote s pojmom slabosti.

Tedenski jedilni list

Kako bi kuhala, če ...

Ponedeljek. Obed: Cvetačna juha s svežim grahamom. Teletji naravnih zrezki. Solata. Črešnjave rezine. Večerja: Teletja jetra na beneški način (pražena na olju z mnogo čebule).

Torek. Obed: Ječmenčkova juha s kranjsko klobaso. Svinjska pečena z mizo fižolovo omako. Pretlačen fižol začnjen s sesekljano čebulo, oljem, kisom in gorčico. Palačinke. Večerja: Nadevana kolerabe v beli omaki. Rabarbarin kompot.

Sreda. Obed: Na goveji juhi rezanci. Govedina, obložena z različnimi prikuhami. Kremov puding. Večerja: Rezanci z gnjato. Solata.

Četrtek. Obed: Na juhi ocvrti grah. Faširani dvojarvni zrezki v pečici z gorčico. Krompirjev pir. Črešnjav kompot. Večerja: Vampi s parmezanom. Solata.

Petek. Obed: Postni rižot s svežim grahamom. Kuhana riba z majonezo. Snežne kepe v vanilijni kremi. Večerja: Beluš z maslom. Jajčni praženec. Črešnjav kompot.

Bele poletne obleke

Kakor hitro pokaže junijsko sonce svojo moč, se prične moda zanimati za bele obleke, ki se tako bleščeče odražajo od poletne sinjine neba in od bujnega zelenja poletne narave. Zato tudi nosimo belo obleko na deželi in ob morju — najčistejše se uveljavljata jasna belina, kadar se odbija od svežih, naravnih barv. Bela obleka je hladna, ne le zaradi tega, ker belo tvo. rivo odbija toplotne žarke, hladna je tudi po svojem zunanjem videzu, kakor sneg ali led. Zato tudi ima vsaka dobro krojena, bela obleka v sebi mnogo tiste hladne, neosebne elegancije, ki dopušča, da jo nosi mlada dekle, kakor tudi starejša dama. Šele z barvastimi podrobnostmi — z rutico, pasom ali gumbi dodela beli obleki svojo osebno noto — toda dostikrat na škodo enotnega, brezhibno elegantnega učinka.

Med poletno ogorelo poltjo in med hladnostjo belega tvoriva nastane eden tistih pikantnih kontrastov, ki jih moda tolikanj ceni. Toda tvorivo mora biti res belo — bela obleka, ki je izgubila svojo svežino, učinkuje mučno in nevedno. Zato pridejo tukaj v poštev le dobro pralna tvoriva, kakor platno, piké, šantung, ekotično platno in pralni krep. Belo tvorivo je vsled svojega elegantnega učinka vsestransko uporabljivo, iz belega platna na primer lahko ukrojujemo tako popoldanski kostum, kakor izrazito sportno obleko ali kopalo garnituro s »shorts« in malim bolerom. Prav tako učinkuje ob vsaki priliki elegantno preprosto bel plašč, ki ga lahko nosimo k vsaki beli ali barvasti obleki.

Posebno mladostno učinkuje dvodelna letna obleka s širokim, modernim krilom in s tesnim životom, ki ga prepašemo z belim ali barvastim pasom. Životek je izpod

LEPOTA IN SREČA

ležiča deloma v
Vaših rokah. Ču-
vajte to drago-
ceno imetje! Ne-
gujte svojo kožo
z učinkovito
Solea-kremol

SOLEA
krema za boljšo
prehrano
kože

kratkega sedla drobno nabran, mali ovratnik je okroglo krojen. Obleko zapenjamo z okroglimi gumbi iz belega tvoriva (1. skica).

Naslednja obleka je iz belega šantunga in ima spredaj in zadaj po dva stranska dela, ki sestojita iz drobnih, spodaj se razširjajočih gub. Nagubani deli izhajajo iz posebnega sedla na životu. Vratni izrez je prevezan z zadrgo iz istega blaga (2. skica).

Renesance - danski salon
Lepotica iz 18. stoletja
deluje po najnovejši barvisti metodi
oblike in plašča. Lena Krcmar.

Obleka, ki učinkuje po svoji preprosti, a skoraj klasično, ima spredaj naguban život, ki ga po sredi zapenjamo z drobnimi gumbi iz biserne matice. Gube života se navidezno nadaljujejo v zgornjem delu krila, ki je prešito z drobnimi robovi v presledkih, ki sledijo širini gub. Krilo je zvončasto krojeno. Mali ovratnik ima obliko ovratnikov, ki jih vidimo na moških srajcah (3. skica).

Belo obleko lahko prevezemo z barvastim pasom, kakor je videti na naši skici. Obleka, ki jo prinašamo na tem mestu, ima spredaj s tremi globokimi gubami razširjeno krilo, na životu pa dve plitvi, dvostranski gubi in majhen, iz dveh konic se stoječ ovratnik (4. skica).

Brez težav

deluje Darmol. 4. temu prijetnost pri uporabi nobenega kuhanja čajev, niti požiranja kroglic in ne grenkih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z neprijetnimi kušenimi preparati, temveč uredite svojo prebavo z dobrim odvajalnim sredstvom.

Belo, platneno obleko okrasimo jako okusno z vezanimi v narodnem slogu. Široko krilo prešijemo z lepim, ne preveč širokim obrokom v križnih stiliziranih nageljčkov, z dvema enakima programi pa okrasimo tudi život. Spredaj v pentljo zavezani pas je lahko izvezen ali pa iz gladkega tvoriva (zadnja skica).

ELITNA KONFEKCIJA
Massek
MARIBOR
PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

Na sportnih oblekah

Na sportnih oblekah in na sportnih jopicah prinaša letos moda z barvastimi preliki izvežene začetne črke imena nositeljce. Črka je lahko v zvezi s prav tako barvastim izveženim, stilizirano sportno figuro, ki daje preprosti črki originalno noto. Črko izvežemo na šepet naše sportne obleke, na levo stran izreza ali pa na levi rever naše sportne jopice.

Otroci o materah

SESTLETNA DEKLICA:

Ce ne bi imela mamic, bi zelo jokala. Mamica mi zna pripovedovati najbolj zanimive pripovedke, vsako nedeljo mi speče šarkelj in nikomur ne dovoli, da bi mi kaj storil.

SEDEMLETNI DEČEK:

Mamico imam sploh med vsemi ljudmi najraje, čeprav očka več stvari razume. Mamica pa razume samo nas in mi je zato najljubša.

SEDEMLETNA DEKLICA:

Mamica mi je med vsemi ljudmi najljubša — ljubša od očeta, ker ni nikoli slabe volje in me vedno pazljivo posluša, kadar ji hočem kaj pripovedovati, očka pa raje čita časopis.

OSEMLETNA DEKLICA:

Ce bi bili otroci punčke, če bi ležali v košari in ne bi jezili mamic, bi ji bilo prav lepo. Kadar natepem punčko, je lepo tiha. Toda otroci, zlasti dečki, zelo jokajo, če so tepeni. Ce bi bili otroci pridni, bi jih hotela imeti vsaj pet, ko bom velika. Samo deklice. — Ce bi me jezile pa bi mi bila tudi ona dovolj.

DEVETLETNI DEČEK:

Mamico imam zelo rad in ko grem ob praznikih k babici, ko mnogo bolj pogrešam kakor očeta. Ko pa se vrnem domov, mi je očka ljubši, ker se razume na stroje in letala.

DEVETLETNA DEKLICA:

Mamico imam zelo rada, toda čudno se mi zdi, da tako skrbi za nas, čeprav od tega nič nima. Včasih prinese očka iz pisarne čokolado ali pomaranče in jih da mami. Ona pa vse razdeli nam in si pridržijo le majhen košček. Ko dorastem, hočem biti jaz mamica, toda ohranila si bom od čokolade in pomaranč večji košček.

DESETLETNI DEČEK:

Kako nerodno mi je, ko imam že vse naloge spisane, mamica pa ima še toliko dela. Brišem ji posodo, toda zato mi mora dati dinar. Tudi iz ljubezni bi ji prav tako rad pomagal, ko pa človek le potrebuje kak dinar...

DESETLETNA DEKLICA:

Mamica je najlepša v domači obleki in v predpasniku. Ko gre včas z očetom v gledališče in se lepo obleče, se mi zdi, da je postala neka tuja gospa. Zjutraj pa je spet kar naša.

ENAJSTLETNA:

Mislim, da mamica ni posebno lepo, pa vseeno bi hotela biti nekoč tudi jaz mamica, ker je nekaj čisto posebnega, imeti svojega otroka. Čisto svojega otroka! Ko sem se igrala s punčkami, mi je bila vsaka skoraj enako ljuba, če je bila le karkoli čedna. Mamica pa ima rada svojega otroka, tudi če je grd, jaz bom imela lepega otroka.

ENAJSTLETNI:

Mislim, da me mamica bolje razume kakor očka. Oče me neprestano opominja, naj se učim, naj bom trden, možat in naj se ne dam. Zato vse svoje skrbi, tudi šolske, raje potolžim mamici, ki me ima rada takšnega, kakršen sem.

ENAJSTLETNI:

Ko prinesem iz šole slabo spričevalo, se oče vselej zelo jezi name, toda čuva mamica, ki mu očita, da ni bil dovolj strog z menoj in da nikoli ne bo nič iz mene.

ENAJSTLETNI:

Ce me kaj boli ali mi ni dobro, vselej to zaupam očetu, ker je mamica vedno tako prestrašena, da mi je je žal in bi najraje ne bil bolan.

DVANAJSTLETNA:

Mislim, da je velika razlika med deklicami in dečki, dočim tega med očetom in mamico ni. Tudi med čisto majhnimi fantki in punčkami ni nobene razlike.

TRINAJSTLETNA:

Najraje imam mamico, ko sediva zvečer skupaj in mi pripoveduje, kakšna je bila, ko je bila mlada, kaj jo je zanimalo, kakšne tovarišice je imela in kateri fantje so hodili za njo. To je povsem drugačno pripovedovanje kakor v knjigah, vse bolj resnično in verjetno. Najraje poslušam, kako se je seznanila z očkom.

TRINAJSTLETNI:

Imam tovariša, ki pravi: Mati — naša mati, Prav nič lepo se mi ne zdi to in ta

ko tuje zveni. Najlepše in najpravišnje ime je mamica!

ŠTIRINAJSTLETNI:

Moja mamica hodi v pisarno, ker je vdova in mora zaslužiti denar. Opoldne greva na kosilo v restavracijo in vseej sem ponosen na to, da imam tako lepo in ljubko mamico. Zvečer jeva doma in si pripovedujeva, kaj naju je čez dan doletelo. Včas je mamica zelo nervozna, najbrže zaradi dela. Zelo se mi smili in tolažim se, da bom kmalu velik in ji bom pomagal.

ŠTIRINAJSTLETNA:

Najljubše so mi mamine roke, ki delajo, pa so vendarle tako nežne in mehke. Ko ji hočem kaj zaupati, jo držim za roke in brž se izgube vse skrbi.

PETINAJSTLETNI:

Mamico imam rad in konec! Najraje jo imam, ko sedi zvečer pri radiu in posluša kak koncert. Takrat ima njen obraz mirne in pobožne poteze. Šele takrat si jo lahko bolj ogledam, kajti čez dan nimamo časa, da bi se opazovali. Šele zvečer čutim, da mamica je nekdo!

SESTINAJSTLETNA:

Z mamico je grozen križ. Ko gre z mano na ples, hoče, da bi neprestano plesala. Takrat je srečna. Če pa le za trenutek ne plesam, postane sitna in takoj mi pripoveduje, da so se pred dvajsetimi leti za njo pullili vsi fantje.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Kaj se dogaja na soncu?

Nevarne konjunkcije Jupitra v letošnjem in prihodnjem letu — Zvišana temperatura v jonosferi — Po deževnem maju dobimo najbrže suho in vroče poletje

Ceprav je znanost o soncu napovedala višek delovanja sončnih peg že lani v jeseni, je videti na naši osrednji zvezdi ta čas izredno velika erupcijska ognjišča, ki niso izžvala samo neprijetne spremembe v vremenu, neviht in hladu, temveč tudi mnoge

motnje v zemeljskem magnetizmu.

brzjavni in telefonski službi ter v radiu. Od konca aprila sem je pas ob sončnem ravniku posut z obsežnimi pegami, ki se širijo nekako do 30. stopinje severne širine, tako da je ves ta sončni predel v silovitem prevratu.

Najprvo so opazili dve veliki dvojni skupini, ki sta se razprostirali več nego 100 tisoč km daleč. Dne 26. aprila so našli 15 skupin peg

z 209 črnimi jedri.

iz česar so izračunali za tisti čas relativno gostoto peg s številom 349. Za primerjavo navajamo, da je znašalo relativno število za mesec december l. 1929, ki se je po-
našal z mnogimi pegami, komaj 108.

Omenili smo, da je posledica tako močnega delovanja sončnih peg marsikatera motnja v zemeljskem ozračju. Nič se ne smemo čuditi, če je bil letošnji maj

v vremenskem pogledu nenormalen

in da je s svojim hladom ter s svojimi ne-

prestanimi naliivi povzročil strašno škodo. Tudi potresi v zadnjem času utegnejo biti v zvezi s tem, na vsak način pa je pripisati sončnim pegam na račun krašne polarne sije, ki so jih opazovali nedavno tega in ki se bodo bržkone ponovili, kajti na vzhodnem, levem robu sonca so se

pojavele še nove pege.

Ko pojdejo ta erupcijska ognjišča mimo, — kar se je med tem mogoče že zgodilo — se bo vreme gotovo pomirilo in ogrelo.

Novi nemir na soncu je tem bolj nepričakovan, ker bi moralo biti viška v delovanju sončnih peg na temelju enajstletne periode, kakor smo že zgoraj dejali, konec že lanske jeseni. Toda astronomi so opozarjali že prej na to, da imata velika planeta Jupiter in Saturn v letošnjem in prihodnjem letu

trikratno konjunkcijo s soncem.

Takšna konjunkcija, ki jo zvezdoslovci imenujejo veliko konjunkcijo, učinkuje po vsej priliki na sončno površino. Oba ogromna planeta sta bila 6. marca in 11. aprila, torej po kratkem presledku, v isti smeri s soncem, zemljo in mesecem. Zavoljo tega se je okrepila skupna privlačnost na potujoče meteorske mase, ki so se v velikosti peščenih zrnc od utrinkov po 1000 in več ton klonile proti soncu in popadale nanj. Pri padcu v žareče mase sonca

se meteori potopujejo

po mnenju astrofizikov najprvo tisoče kilometrov globoko vanje, na kar prej ali pozneje eksplodirajo. Sončne pege nam potem izdajajo te silovite dogoke. Iz nastalih žrel vrejo iz sonca mogočni veletoki žarečega vodika ter najrazličnejših vrst žarkov, ki prispejo tudi do naše zemlje. Elektroni, ki prispejo z brzino svetlobe do nas, učinkujejo kakor

večdnevni bobneči ogenj

na najvišjo ozračno plast, tako zvano jonosfero, in neke raziskave kažejo, da more jonosfera pri tem zvišati svojo temperaturo tudi za 1000 stopinj. Jasno, da učinkuje to tudi na nižje ozračne plasti in na najnižjo, na našo troposfero, v kateri se izvršijo potem siloviti vremenski preobrati. Učinki na zemeljski magnetizem,

nevihte in včasih celo potresi so potem posledica.

Vremenslovci pa napovedujejo, da je pričakovati sedaj dobe večjega miru, kajti če sonce še spomladi na takšen način potrosi svojo energijo, utegne slediti suho in vroče poletje. To sicer po vsej škodi, ki so jo napravili naliivi v maju, nikakor

ni preveč razveseljivo

za kmetovalce. Šele v jeseni, ko nastopi 27. septembra oziroma 22. oktobra druga velika konjunkcija Jupitra in Saturna, je pričakovati novega nemira na soncu, kar bo imelo spet svoj vpliv na naše vreme.

Ljubezen na ladji

Kakor je prišla, tako je tudi izginila

Miss Mary Paterkonova, mlada tajnica iz Londona, se je vračala s počitniškega potovanja v Kanado. Na parniku se je seznanila s Sidneym Ranicarom, bogatim kanadskim rejcem srebrnih lisic, ki je potoval na počitnice v London.

Mister Ranicar se je na mestu zaljubil v mično tajnico in ji je že prvi dan predlagal poroko. Bil je tako nestrpen, da ni mogel čakati niti na prihod v London. Tako je opravil kapitan poroko na parniku ob navzočnosti mnogih potnikov in ga Paterkonova je bila najsrečnejša žena na svetu. Ko je parnik pristal v Liverpoolu pa

je zaman iskala svojega moža. Že pred njo se je bil izkrcal in je odlejel izginil brez sledu.

Mlada žena išče sedaj obupano svojo ubego srečo, kajti v brzini dogodkov je bila pozabila vprašati moža celo za njegov naslov. Možno pa se je bil gotovo skesal svojega prenapetega sklepa in se mu je zdelo potrebno, da izgine po »francosko«. Ta čas iščejo oblasti po vsej Angliji mistra Ranicarja, kajti če se je zakona naveličal že po treh dneh, vendar ne gre, da bi pustil svojo ženo, ki je padla iz oblakov, kar tako na zemlji temveč bo moral poskrbeti za alimente.

Vitamin C v mleku

Poleti spada mleko na temen prostor v hlad

Kadar nastopijo topli poletni dnevi, se povečajo tudi skrbi gospodinje za živila. Toda ne samo zaradi vročine; poleg vročine je namreč i svetloba važen činitelj, ki vpliva na prehrano.

Kemiki, ki preiskujejo mleko, so odkrili, da vsebuje to hranivo poleg drugih sestavin tudi vitamin C, zaradi katerega priporočajo higijeni uživanje oranž in citron. In tukaj smo dospeli do kritične točke. Gospodinja, ki hrani mleko v svetlem in sončnem prostoru, greši proti njegovim najbistvenejšim sestavinam Vitamin C, ki je le v majhnih količinah na razpolago, se namreč izgubi.

Poleg vitamina C vsebuje mleko še drug

vitamin, in prav ta vitamin pomaga uničevati vitamin C, če je mleko preveč izpostavljen svetlobnim vplivom. Zato moramo poleti paziti, da hranimo mleko ne le v hladnem, ampak tudi kolikor mogoče temnem prostoru. Narava postopa kakor povsod, tudi v tem primeru smotrno: kjer se dogaja, da prihaja mleko naravnost iz vime v želodec, tam obrani mleko vse svoje dragocene sestavine, ki koristijo mladičevu. Kjer pa se mleko hrani v posodah na obilnem zraku in soncu, tam izginejo njegove najbolj dragocene snovi. Gospodinja naj se torej vsaj v poletnih mesecih drži pravila: Mleko spada na kolikor mogoče temen prostor!

Smrt na železniškem prelazu

Dvanaest izletnikov ubitih, 15 hudo ranjenih

V nedeljo zjutraj se je primerila v bližini železniške proge Buchholz-Lüneburg pri Hamburgu nenavadno huda prometna nesreča. Na nekem nezavarovanem železniškem prelazu je lokomotiva zgrabila avto-bus, ki je prečkal progo v trenutku, ko je privozil po nji vlak.

Lokomotiva je potegnila avto za seboj in ga je vlekla kakšnih 15 m daleč. Šele potem je mogel strojevodja ustaviti vlak. Bilo pa je že prepozno. V avtobusu je bilo ubitih 12 oseb, 15 ostalih pa je bilo hudo ranjenih. Tudi od teh petnajstih bodo

še nekateri umrli, kajti več jih je strašno razmesarjenih.

Avtobus je peljal večjo družbo na izlet. Vsi poškodovanci so bili iz vasi Garstedt. Vozač avtomobila priznava da je zakrivil nesrečo s tem, da je namesto da bi zavrl vozilo, dal več plina...

Vojaška obveznost v Turčiji

Turška velika narodna skupščina je uglasovala zakon, ki določa, da traja v primeru vojne vojaška obveznost od 15. do 65. leta.

Magična zrcala proti morski bolezni

V Liverpoolu dovršujejo novi prekomornik družbe White Star Line. Ta ladja bo imela novost, ki je ne more pokazati noben drugi parnik, namreč magična zrcala. Kdor se pogleda v takšno ogledalo, se vidi zdravega in z breskovo rdečim nadihom na licih. To zrcaljenje baje silno sugestivno deluje na človeka in bolezen ter prepreča potnika, da je zdrav. Nu, sugestija časih tudi nekaj pomeni!

Strupi Borgijevcev

Navadni arzen, ali strup iz prašičjih trebušnih organov?

Kemiki, kriminalisti in zločinci so vedno znova poskušali, da bi razkrili skrivnost strupov, ki so jih uporabljali Borgijevci, da so svoje nasprotnike spravljali na oni svet. Neštete teorije govore o teh strupih. Med tem ko so trezni zgodovinarji menili, da so Borgijevci uporabljali povsem navadni arzen, so drugi na podlagi poročil iz tistih časov domnevali, da je zloglasni

strup »cantarella«

nastajal iz prašičjih trebušnih delov, ki so jih po nekem skrivnem receptu mešali z arzenom, fosforjem in bakrom. Neki drug strup so izdelovali spet iz drobovja medvedov in raznih kemikalij.

Na popolnoma drugačnem stališču stoji londonska pisateljica Marjorie Pollardova, ki je

ponovno iskala recepte

borgijevskih strupov in jih je tudi našla. kakor poroča »American Weekly«. Miss Pollardova je proučevala vire za nov zgodovinski roman, ki je obravnaval zgodbo iz italijanske renesance. Pri tem je hotela dobiti tudi recepte za gori omenjene strune. Ker na Angleškem ni bilo človeka, ki bi ji znal o tem kaj določenega povedati, se je

odpeljala v Italijo

in se je nastanila v Rimu, da bi svoje raziskave opravila na mestu.

Potapljaški zvon je stara naprava

Poznali so ga že pred 150 leti

Prvič je o priliki zadnje katastrofe, ki je doletela največjo ameriško podmornico »Squalus«, uspelo, da so rešili ljudi, ki so bili zaprti v ladijskem trupu visoko pod morsko površino. To je pravi trijumf moderne tehnike, da je bilo mogoče rešiti 33 mornarjev iz hladnega groba, čeprav je ob tej priliki še vedno izgubilo življenje 26 vrlih mož.

Potapljaški zvon je bil tista naprava, ki je omogočila to rešitev in ki so jo v ameriški vojni mornarici v ta namen sedaj prvič preizkusili. Ta priprava je bila prvotno določena samo za podvodna dela in je stara v svojih početkih že 150 let, torej dosti starejša od novodobnih podmornic. Ideja potapljaškega zvona je celo še dosti starejša, saj jo nabajamo že med zanimivimi tehničnimi konstrukcijami, s katerimi se je bavil genialni italijanski slikar Leonardo da Vinci. Uresničil pa je to idejo šele tehnik John Smeaton l. 1790, ki je zgradil prvi uporabljeni potapljaški zvon.

Potapljaški zvon sestoji, v kolikor rabi prvotnemu namenu, iz nekakšnega zabojnika, ki je spodaj odprt in ima v notranjosti klopi za delavce ter orodje. Od zgoraj prihaja vanj skozi cev sveži zrak. Ko spu-
stijo zvon v vodo, zadruže zrak, ki se nahaja v njem vodo, da ne more prodirati v notranjost. Tako lahko delajo ljudje v zračnem prostoru na predmetu, potopljene-
nem ladijskem trupu, zaboji ali kakšnem

V razne liste je dala oglas, v katerem je obljubljala visoko nagrado človeku, ki bi ji priskrbel pravi recept Borgijevcev. Že naslednji dan sta prišla k njej dva moža,

uradnika italijanske policije, ki sta hotela vedeti, zakaj je objavila ta oglas. Angležinja jima je pokazala razne priporočilne listine, pa sta spet odšla. Toda še isti dan so se javile druge osebe, ki so izjavljale, da bi ji recepte, »starodavno rodbinsko last«, rade prodale. Pollardova je bila dovolj previdna, da je zahtevala dokazil in ker teh ni bilo, do kupčije ni prišlo.

Potem pa sta prišla

dva stara kemika,

kakor poroča ameriški list, in ta nista zahtevala nobenega plačila, temveč bi bila že tega vesela, kakor sta izjavila, če bi še kdo drug razen njiju vedel za skrivnost. Po kratkem pogajanju sta izročila Angležinji kar deset receptov smrtnih okrepčil, ki so jih Borgijevci servirali svojim gostom. Pristnost te receptov sta

potrdila z dokazili,

ki izvirajo iz časa Borgijevcev.

Najbolj presenetljivo je pri teh strupih to, da so vsi rastlinskega izvora in iz primesti, ki so same na sebi nedolžne. Rastline, iz katerih so borgijevski strupi, rasejo

baje na vsakem vrtu z normalno porcijo plevela. Skrivnost je le v tem, da se nedolžne rastline zmešajo v pravih razmerjih. Strup, ki nastane pri tem, je brez okusa in duha, zadostujeta pa

dve kaplji, da umorita

najkrepkejšega moža v četrto uro. Neki drugi strup pa je iz prekuhane skorje navadnih poplavi. Tudi ostali recepti so uporabljali takšne preproste sirovine.

Pollardova je zadovoljna odpotovala v London, da se pogovori s svojim založnikom. Ta pa je menil, da je bolje, če se preprosta skrivnost smrtnih strupov svetu zamolči. Prosil je pisateljico, naj

receptov ne objavi

Pollardova ni hotela biti kriva kakšnih skrivnostnih smrti na britskih otokih in je knjigo z recepti izročila policijski centrali, Scotland Yardu. Scotland Yard jo je skrbno shranil. »American Weekly« ne poroča, ali je prišla ta knjiga v oklepno blagajno ali pa v tako zvani »kabinet smešnosti«, kjer hranijo tudi »recepte« za smrtne žarke in tibetske morilne hipnoze.

A NEKDOTE

General Latour-Maubourg je v neki bitki izgubil eno nogo. Ko so ga prinesli v dvorano in ga položili na operacijsko mizo, je videl, da se njegov sluga joka. Tedaj se je napol vzdignil in rekel z osornim glasom:

»Čemu plakaš tepec, ali si že pomislil na to, da mi boš zanaprej čistil samo en skorenj?«

Slavnega slikarja Giotto je nekoč na pašniku podrla čreda svinj. Umetnik je polagoma vstal in ko se je nekoliko oodil, je rekel svojim učencem:

»Če stvar dobro premislim, moram dati živalim prav. Maščevale so se nad menoj, ker sem s čopci iz svinjskih ščetin že toliko zasmušil, ne da bi jih en samkrat pogostil pri koritu...«

VS AK DAN ENA

»Gospod, presim, položite noge na mizo, da pomijem tla pod vami.«
»Everybody's weekly«

Nevesta za 500 zlotov

Krvav obračun zaradi banditove ljubice v Varšavi

V Varšavi so se te dni spoprijeli banditi zaradi ženske. Vodja razbojniške tolpe Kotleciarz, ki je bil trenutno v veliki denarni zadregi, je imel ljubico, ki so jo gangstri poznali pod imenom »mis Varšava«. Vlomilec Bosak, ki se ga zaradi njegovih nasilnih metod vsi bojijo, je po tej ženski vrget oko in je sklenil izrabiti stisko svojega razbojniškega tovariša Kotleciarza za kupčijo, ki bi vstregla njegovim ljubavnim poželenjem. Predlagal je Kotleciarzu, naj mu proda svojo ljubico.

Kupčija je bila že skoro sklenjena. Vodja razbojniške tolpe je pristal na Bosakov predlog in »mis Varšava« je prešla za 500 zlotov v last nasilnega bandita, ki je izročil naplailo v znesku 250 zlotov prodajalcu ženske kar na cesti. »Mis Varšava« pa ni soglašala s kupčijo, bodisi da je sama

tako želela, ali pa da je bila od Kotleciarza za nagovorjena k temu. Branila se je novega gospodarja s telesom in dušo... Slednjič se je navidez vdala v usodo. Toda le za trenutek. Kajti čim sta bila z Bosakom sama, je planila razbojniku v obraz z nohti in ga razpraskala do krvi, ki je lila od nasilnika v potokih.

To je dalo povod, da so začeli Bosakovi pajdaši žensko nadlegovati, kar zopet ni bilo po volji njenemu bivšemu ljubimcu. In zgodilo se je, da je Kotleciarz zažvižgal. Iz kotov vseh ulic so se na njegov žvižg zbrali razbojniki, ki so se vrgli v divji pretep za prodano ljubico. Z bodalji in boksarji sta se obdelovala sovražna tabo-
na na cesti tako dolgo, dokler ni bila obveščena policija, ki je polovila razbojnike, da pridejo zdaj pred sodišče.

Davek na brade

V Franciji so ga svojčas imeli, v Rusiji tudi

Francoski finančni minister Reynaud je spravljal državne finance v red. Treba pa je bilo za to mnogo dela, pred vsem pa mnogo davkov. Vse je obdavčeno, posredno in neposredno, dohodki, vžgalice in tudi samci. Zakaj bi ne obdavčili tudi brade?

Ta predlog, ki ga je postavil znani večernik »Intransigeant« finančnemu ministru, seveda ni bilo resno mišljen, a nazadnje bi ne bilo nič presenetljivega, če bi se bil gospod Reynaud oprjel tudi te bilke. Davek na brade bi namreč ne bil nič novega, celo v Franciji ga je uvedel kralj Franc I. Okrog l. 1520. so m-ali marsikateri plemeniti plačevati državi lepe denarce za svoje lepe brade in še celo l. 1894. je tedanji italijanski finančni minister predlagal takšen davek, pa mu ni uspelo.

Nasprotno pa so imeli davek na brade zelo dolgo v Rusiji in tu so navajali tudi edini sprejemljivi razlog za takšno obdavčenje. Kdor hoče imeti lepo brado in si jo hoče gojiti, mora imeti mnogo časa in denarja, da lahko plačuje brivca. Zakaj bi država ne pobirala davka po tem

zunanem videzu blagostanja? Tako si je mislil sam Peter Veliki in njegovi birliči so uprizarjali prave pogone na bradate ljudi — tedaj pa je nosil skoraj vsak Rus brado. Gorje bradavcu, ki se ni mogel izkazati s posebno oznako, da je svoj davek že odrajal! To oznako je videti še danes v nekaterih muzejih kovancev ter je upodobljena tudi v numizmatičnih publikacijah. To je izrazita davčna oznaka, kakor slovita pasja znamka, in nosi napis »Denar pobrane«.

Seveda je imel Peter Veliki svoje posebne misli pri tem lovu na brade. Ruse je hotel preobličiti v zapadnjake. Na zapadu s tvejanje možje nosili sicer kite, po obrazji pa so bili obriti in napudrani. Brez vseh teh zahrbtnih misli pa so Petrov davek na brade potrdili Katarina I., Peter II. in carica Ana, samo za to, da bi imel fiskus več dohodka. Šele Katarina II. je ta davek odpravila. Toda od l. 1728. so smeli v Rusiji imeti brade samo kmetje in še to le zategadelj, ker se je bil med tem pojavil odpor proti zapadnjaštvu.

Časi so se spremenili in »Intransigeant« ima prav, če meni na koncu koncev, da bi davek na brade danes nazval »zgodovinski« vzgledom imel le malo uspeha. Kako bi pa bilo, če bi kdaj za spremembo začeli pobirati davek na gladko obrtne obraze?

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Možiček, dokler sva bila zaročena, si me vedno prevažal v avtomobilu, zdaj ko sva postala mož in žena, se voziva samo v tramvaju. Čemu tako?«

»Ženička, takoj ti bom pojasnil to stvar. V tramvaju lahko vidi mnogo ljudi, da imam lepo ženo, in to je moja iskrena želja. Kdo te pa more videti v dirajočem avtomobilu?«

V detektivski urad stopi dražestna mlada dama in spregovori:

»Imam zaročenca, ki je zelo mlad, visoke postave, lepega lica ter ima majhne brčice.«

»Kako mu je ime in kje stanuje?«

»Saj to je ravno tisto, kar bi rada izvedela pri vas...«

Ob treh zjutraj stoji pri postajališču cestne železnice gospod, ki se z vso opreznostjo opira na palico, da ne bi izgubil ravnotežja. Mimo pride stražnik in reče:

»Pojdite, pojdite domov gospod! Čas je že...«

»Gospod stražnik, jaz čakam na tramvaj.«

»Kakšen tramvaj? Ali ne veste, da tu di tramvaj počiva v teh urah?«

»Tako?« se začudi gospod. »Čemu pa še vedno stojijo tukaj tračnice?«

»Dečko, ali bi hotel ta-le zavitek položiti v tramvajski voz? To je zajtrk za mojega moža.«

»To lahko storim, gospa, samo povejte mi, v kateri voz naj ga odložim.«

»To je vse eno, v katerega. Moj mož je zaposlen pri tramvaju v uradu za najdene predmete, pa mu bodo že izročili zajtrk.«

Tragedija v treh dejanjih.
(»Wroble na dachu«)

Pred zaključkom velesejma

Danes je zadnja nedelja letošnjega pomladnega velesejma, jutri pa bo pomladna velesejska prireditelj zaključena. Letos je bilo zanimanje za velesejem nenavadno veliko, saj je prireditev že do petke posetil 80.000 ljudi in bo celotno število po setnikov do zaključka daleč preseglo 100.000. K temu uspehu ni pripomoglo samo ugodno vreme, temveč je bila v znatni meri merodajna okolnost, da je letošnji pomladni velesejem tako močno zaseden, kakor menda še nikoli. Razstave se je udeležilo 611 razstavljalcev, od tega 119 ino, zemskih (iz Nemčije 62, iz Amerike 16, iz Češko-moravske 14, iz Italije 13, iz Nizozemske 4, iz Francije 4 itd.).

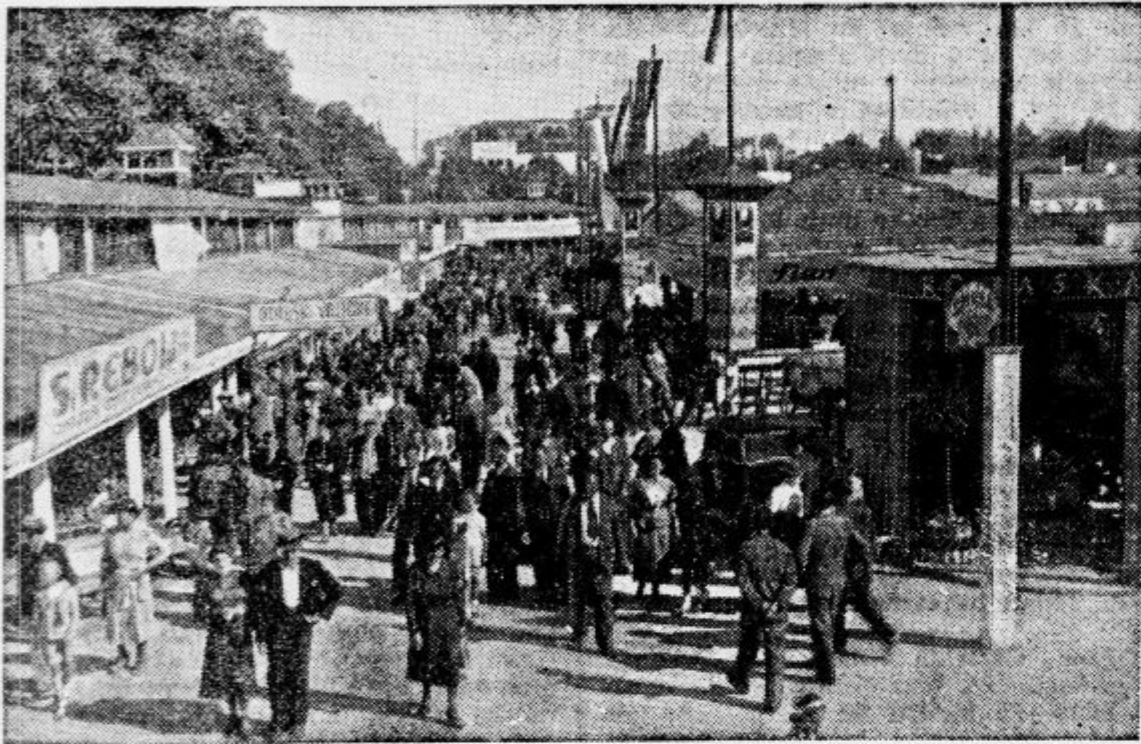
Tudi zadnje dni so bile na velesejmu sklenjene številne nove kupčije. Navedli smo že, da se zlasti naši kmečki gospodari zanimajo za nove moderne kmetijske stroje. Razstavljeni so tudi številni novi stroji za razne panoge obrti, ki vzbujajo pri naših obrtnikih veliko zanimanje. Mnogo pozornosti vzbujajo tudi razstavljeni stroji za gradnjo cest. Tu vidimo moderne cestne valjarje, na pogon z Dieslovim motorjem in številne druge stroje, ki se uporabljajo pri gradnji cest. Tehnika gradnje cest je v zadnjih letih povsod zelo napredovala, predvsem v zvezi z mehaniziranjem obdelave cestne površine ali gradnje cestišč. Na velesejmu so zlasti

razstavljeni manjši stroji, ki si jih koristno lahko nabavijo naše občine za vzdrževanje in gradnjo občinskih cest.

Ponovno moramo opozoriti tudi na razstavo tujsko prometnih zvez. Obe slovenski tujsko prometni zvezi, ljubljanska in mariborska, sta že večkrat sodelovali pri razstavah ljubljanske velesejma. Namen teh razstav je propagirati lepoto in urejenost Slovenije in vabiti k obisku. Ljubljanski velesejem je za take razstave izredno prikladno mesto, saj gredo mimo razstavljenih slik in razstavljenih predmetov desetletja obiskovalcev. Letošnja tujsko prometna razstava se razlikuje od sedanjih predvsem po uporabljenem gradivu. Medtem ko smo doslej na takih razstavah obdučevali lepoto Slovenije po fotografijah, so za letošnjo razstavo uporabljeni veliki od zadaj razsvetljeni transpareniti. Razstava v resnici zasluži vso pozornost obiskovalcev.

Komisijsko žrebanje vstopnic bo 12. junija. Izžrebane bodo vse prodane vstopnice razen legitimacij ljubljanskih, razstavljalških, uslužbenških in inozemskih. Vsa karta vstopnica ima kupon, na katerega lastnik napiše svoje ime, ga odtrga in vrže v zapečateno žaro ob glavnem vstopu.

Žrebanje nagrad v vrednosti okrog 100.000 din bo jutri popoldne ob pol 6. na velesejmu pred paviljonom »K«.

Sportno-tehnične novosti na velesejmu

Obiskovalci velesejma se s posebnim zanimanjem ustavljajo med prostorom paviljona E in F ter si ogledujejo patentirane sportno-tehnične novosti, ki jih razstavlja tvrdka »Interpromet« iz Ljubljane, Aleksandrova 10. Med temi so patentirani zložljivi šotori »Premier«, ki se odpirajo in zapirajo kot dežniki v kratkem času 1 do 3 minut. Ta šotor je lahek, stabilen. Izdelan je iz duralumina ter iz specialnega lesa. Šotori »Luxus Premier« imajo prevleko iz balonske svilne s kromiranim ogrodenjem ter se zapirajo z zadrgo. Posebno tehnično popolnjen so patentni šotori »ITET«, izdelani po najnovejših angleških modelih ter so zelo praktični, odporni, stabilni in posebno priporočljivi za daljše bivanja. Posebna novost je pa tudi »ITET« patent za sušenje perila, ki zani- ma zlasti naše gospodinjice. Med drugimi praktičnimi novostmi, ki zanimajo tako meščane kakor turista, so tudi solidno in praktično izdelane ter udobne vrtnice in klubske garniture, ležalni stoli, patentne postelje in higiencijske, z zrakom polnjene blazine. Svoje priznane izdelke bo tvrdka po končani razstavi na velesejmu razstavljala na vrtu, Aleksandrova cesta 10. (—)

Najpopularnejši mali avtomobil

Vsak človek, ne samo profesorji, ima svojega »konjčka«. Moj konjček je avtomobil. Vsak njegov napredek me živo zanima in s posebno vno spremljam vsak nov model, posebno v njegovem prizadevanju, kako bi si pridobil simpatije občinstva. Nekaterim uspe, da se brez truda vse do vozača v srce, drugi pa nekako zmerom ostanejo zunaj, pred vrati. Posebno zanimivo so v tem primeru mali avtomobili DKW. Nešteto krat sem se vpraševal, kaj je na njih, da so postali toliko popularni. Zakaj vozači, ki se enkrat vsedel v DKW, tako nerad preselijo na kakšno drugo znamko. — O priliki že povprašam, sem si dejal. Ta prilika se mi je ponudila zdaj na velesejmu. Stopil sem do tovarniškega zastopnika avtomobilskega koncerna »Auto-Union« v čegar tovarnah se izdelujejo vozovi DKW in izvedel sem prav zanimive reči:

Za svojo popularnost se morajo vozovi DKW zahvaliti samo svoji preprostosti, pregledni in robustni izdelavi. Poglejte samo motor teh vozov — je dejal zastopnik — in ga primerjajte z drugimi avtomobilskimi

motorji. Če odvzamete normalnemu 4 cilindrnemu avtomobilskemu motorju dva cilindra, z bati in ojnica ter pol gredi, dalje vseh osem ventilov s kompliciranim krmilnim mehanizmom, dve svečici, črpalko za olje, črpalko za vodo z ventilatorjem in pogonom, dalje zamašnjak, pogon dinam in še dinamo sam ter slednji motorni zaganjač, potlej ostane naš dvotaktni DKW avtomobilski motor, ki pa še zmerom bolj vleče od enake velikega štiritaktnega stroja. In s tem, da smo iz motorja odstranili cel kup kompliciranih delov, smo odstranili tudi prav toliko virov moten in napak. Zato tudi ni čuda, da so DKW vozovi zmerom pripravljeni za vožnjo. Nič muhavosti ni v njih, ampak zmerom gladko startajo, pozimi kot poleti in ob vsakem vremenu. Bat, ojnica in gred so v DKW motorjih edini gibljivi deli in ker dobivajo z gorivom vred zmerom sveže olje ter so na ta način izvrstno mazani, tudi nikoli ne odpovedo in trajajo leta in leta brez vsakih popravil. — Pa ugovarjaj, če moreš proti takim argumentom. Jaz sem za sebe prepričan, da so inženjerji tovarn DKW v tem stroju »pogrnuli« avtomobilski motor bodočnosti.

Nič manj kot motor, mi ni všeč pri vozovih DKW pogon na sprednji kolesi. Zastopnik mi je našteval njega prednosti na naših slabih in brdovitih cestah, ampak o tem sem se že sam nešteto krat prepričal. Pride oster ovinek, posut po vrhu in zmlat, da zadnja kolesa, ki jih poganja motor, izpodrsnejo in zanesle zadnji del voza daleč iz ovinka. Pri DKW zadnji kolesi ne moreta izpodrsniti in voz zaradi tega sedi v ovinku kakor na gladki, ravni cesti. Vozač ne potrebuje nobenih akrobatskih spretnosti in vožnja tudi v težkih situacijah niti malo ni riskantna. Druga prednost frontalnega pogona je preprosta konstrukcija. Motor tvori skupaj s sklopko, menjačem in diferencialom kompaktno celoto. Tako konstrukcija je lažja, manjša in zato cenejša. Kako bi drugače mogel dobiti kupca za tako majhen denar tako odličen voz?

Kar se tiče prostornosti in udobnosti DKW avtomobilov, sem zmerom dejal, da toliko prostora, kot v karoserijah DKW, čisto celo v večjih vozovih ne dobiš. Ne gre tu za strogo kubaturo, ampak za to, kako svobodno lahko s komolci giblješ in noge razteguješ. V tem pogledu so DKW avtomobili zares edinstveni. In gotovo je v veliki meri tudi v tem in ne samo v njih elegantni liniji, ekonomičnosti in drugih prijetnih atributih utemeljen njihov »sex appeal« ki jih dela toliko priljubljene.

di on siromaček brez mamice in atka, pa lepo prosil, če imamo še kaj zanj: hlačka da ima zelo raztrgane, pa tudi tople majice nima. Me pa smo pravkar vse razdale in zdaj je bilo treba spet okrog prositi. Tudi se pokaže, da je kaka družina v silni potrebi (opozorilo pride od učitelja ali od kakega drugega opazovalca). V takih primerih se gotovo ne more čakati na tisto oficijelno božično obdaritev, marveč je treba takoj priskočiti na pomoč. Zato je za ta namen nujno potreben vsaj majhen sklad, ki naj omogoči takojšnjo pomoč.

Vsi tisti, ki so darovali, naj se ne boje, da bi se denar nepravilno uporabljal: za vse izdatke in dohodke ima prav vsakdo vpogled. Že zdaj se vodi evidenca o vsakem kosu perila in obleke, ki smo ga prejeli in kam smo ga odposlale. Prav tako se vodi seznam vseh knjig, ki jih sprejmemo, in o vsakem listu ki se pošilja ven.

Zelo žalostno je, da se morajo ljudje, ki skoro neprestano delajo za druge, nazadnje še opravičevati, vendar je to potrebno za one, ki niso poučeni, pa so glasno dajali duška svojim dvomom: »Saj bi več dal, če bi vedel, kam gre denar! Ali pa: »Seveda, vi potrebujete spet nov klobuk!« Neka zelo lepo oblačena gospa je izjavi-

la: »Imam sama otroke, ne morem«. Toda vse na njej je bilo silno dragoceno: obleka, torbica, nogavice, čevlji in šminke. Res je imela s seboj dva otročička v prekrasnih oblekah... Nobenega razumevanja ni pokazala za ugotovitev: »Oni, za katere zbiramo, bodo tudi vašim otrokom branili domovino!« Našla se je tudi gospodična, ki je malo skavtko opijevala. Nedvomno je pripadala višji rasi... Za vsa taka razočaranja smo bile plačane z ganljivimi prizori: Bogat gospod se obotavlja in izgovarja, češ da ne more, da je preveč dajatev. Pa pristopi majhen umazanček, prebere, za kaj nabiramo, pa pravi: »O, jaz bom pa dal dinar!« Gospoda je postalo sram in je velikodušno spustil v puščico 50 par! Neka žena, ki se je nismo upale nadlegovati, je rekla: »Zakaj me ne vprašate, če ves čas imam pripravljena dva dinarja! Sploh se je izkazalo, da so delavci in preprosto oblečeni ljudje pokazali največ razumevanja, da je skoraj vsak dal vsaj majhen dar; zlasti pa ni izmed teh nihče grobo nahrulil nabiralk, dočim nas je dosti vsaj na videz boljših ljudi prav oholo odklanjalo. Zato pa tistim, ki so težko dali, še enkrat posebna zahvala!

resne skupne opremljene, lahko vidimo, kako so sestre na jugu dobro organizirane. Povsod srečamo zadrage, ki na primeren način skrbijo za najprejmernejšo prodajo izdelanih vezenin. Kolikokrat smo pri nas že jadovali in se gizzaali, da vsi naša kleklane tipke tuju na ogled na zaprašenih plotovih sejnišč in letovšč ne glede na dejstvo, da se morejo kositi ne le z marsikaterimi našimi narodnimi vezenimi, ampak tudi z marsikaterimi svetovno najbolj znanimi izdelki te vrste. Kaj se čudimo, da tuje spregleda pravo vrednost izdelka, če mu je na prodaj v prahu ob plotu, vso možno zvlečeno kramo pa najde v ličnih paviljončkih? Za malo več trgovskega duha za prodajo izdelkov pridnih ženskih rok ki jim je ročno delo življenjska preskrba, bi res morali iti v šolo k se tram na jugu. Tudi v tem gre pohvala mariborskemu ženskemu društvu, ki je svoje zanimanje posvetilo ne le ohranjanju lepe narodne vezenine, ampak obenem že tudi dostojnemu izročanju dela na trg.

Koncert »Slavca«

Ljubljana, 10. junija

Pevsko društvo »Slavca« se je sredi predstavilo v franciskanih dvorani s samostojnim koncertom. Na sporedu so bile malone same skladbe v narodnem slogu ali pa kar narodne. Zborovodja Venturini je sestavil spored v izrazito narodnem duhu. Ta se je sredi njegovega mešanemu zboru kaj lepo posrečil. Štetu mu je treba v dobro, da je svojemu koncertu vdihnil zaokroženo enoto pristno narodnega diha, po drugi strani pa na spored postavil skladbe, ki jih je zbor obvladal s pravim umetniškim gonom.

Tej okolnosti je treba pripisati, da je mogel zbor peti takorekoč iz srca, kar je posvedočil tudi s tem, da je ves spored zapel na pamet. Tudi zborovodja se ni poslužil kakega notnega pripomočka. Tako sta mogla zbor in zborovodja posvetiti izrazu in podajanju vso pozornost ter sta v dvorano priklicala pristno narodno občutje. Občinstvo je bilo zaradi tega radodarno s priznanjem. Če bi dvorana ne bila redko zasedena, bi rekel, da je bil koncert izrazito propagandnega značaja. Zborovodja je vsakekorektno povedati, da je petje stvar srca in da so v našem glasbenem folkloru še nedvigljeni zakladi, ki neprestano kličejo po novi obdelavi.

Temu je dal zborovodja izraza tudi z lastnimi skladbami — bilo jih je 7, oziroma z dodatkom 8 od 17. Občutene, drobne stvarce, zelo izrazite, pri tem pa sila mehke, nekatere uprav skladkorne. V skladatelj Venturini imamo verne naslednike. Prelovca in Adamič, le da se od poslednjega odmiha še bolj k narodnemu napetu in njegovi harmoniji. Zna pa ubirati tudi nova pota, kar je potrdil s svojim »Mornarjem«. Prav živahna skladba se odlikuje z izvirno obdelavo in sočno temo.

Mešani zbor razpolaga s krepkimi glasovi. Njegova moč leži v medsebojni ubranosti in skladki mehkobi v lirčnih partijah. Zborovodja Venturini bi moral z njim na podeželje. Prepričan sem, da bi baš v sedanjih časih, ko se v naši notranjosti oglašajo trepet za naše narodno bistvo in potrebujemo opore, žel obilne uspehe. V narodno krepilnem pogledu bi utegnil izpolniti ogromno nalogo.

Ga. Tinka Tomšič-Dolenčeva je ob spremiljavi gd. prof. Vekjetove zapela tri solopseve z izdatnim, a tudi mehkim in čistim glasom. Pevka je žela prav navdušeno priznanje navzočih.

Koncert je zaslužil močnejši obisk. Opozorjam tudi naš radio, naj v izdatnejši meri pritegne zbor k propagandi naše narodne pesmi. Kaže namreč, da se je na tem področju osredotočil.

Dr. B.

Iz Murske Sobotne

ms — Znaki Prekmurskega tedna so že v prometu in z veseljem lahko ugotovimo, da jih že precejšnje število meščanov s ponosom nosi. Znak je lično izdelan in stane samo 2 din. Izdelajo jih je znano kleparsko podjetje g. Ditrha.

ms — Neprestani požari v Prekmurju. Nedavno je gorelo v Križevcih, kjer je ogenj uničil gospodarsko poslopje Stefana Kūronje, sestojajoče iz devetih objektov. Zaradi silnega ognja je bilo ogroženih osem sosedov, vendar pa so požarovalni gasilci iz Križevcev in Peskovcem požar omejili. Gasili so skoraj pet ur, pri čemer so bili poškodovani dva gasilca in dva vaščana. Škoda je velika, zavarovalnica pa je znašala komaj 4000 din. — V Kukeču je požar upepelil hlev, šupo in dve gospodarski poslopji posestnika Ludvika Oškole, v Dolini pa je gorelo gospodarsko poslopje posestnika Aleksandra Ritupera. Tudi tu je bila velika nevarnost za sosedo, vendar so gasilci preprečili večjo škodo. Na hiši je zgorelo samo ostrešje, škoda je krita z zavarovalnico.

Iz Ptujja

ptj — Jadralno »Slavca«. Kakor vsako leto, je tudi letos doživel Ptuj veličastno manifestacijo ljubljani za naše morje. V četrtek so prihiteli gostje iz bližnje in daljne okolice na slavo, delegate pa so poslala tudi mesta Maribor, Čakovec in Zagreb. Po poldne se je razvila skozi mesto povorka, v kateri je navdušena mladina vzklikala kralju, državi in našemu morju, ter odšla na pripravljeno mesto v parku ob Dravi. Ob zbrani veliki množici ljudi je stopil na oder predsednik krajevnega odbora JS g. Jerše Ljislav ter pozdravil vse navzoče, nadalje pa je v zanosnih besedah proslavil Jadransko morje in pozval k zvestobi kralju, državi in morju. Za njim je v daljšem govoru očrtal pomen propagande za Jadransko tajniki oblastnega odbora g. Pirca iz Maribora. Nato se je pojavil burno pozdravljen na odru delegat iz Zagreba dr. Knežević, ki je v kratkem govoru orisal vrednost morja za državo. Po govorih je mladinski pevski zbor ljubko in dovršeno zapel nekaj pesmi pod vodstvom g. Hasla, sodeloval pa je tudi pevski zbor »Zeleni čar«. Sledile so lepo zamišljene telodnevne točke, ko so jih predvajali gimnazijci in dijaki meščanske šole. Zvečer je bila na Dravi bengalična razsvetljava, ki je napravila slavnost še veličastnejšo.

n a r o č a j t e
»J U T R O«!

Za železniško izogibalnico v Osluševcih

Osluševci, junija

Kakor je železniška uprava iz prometnih razlogov zgradila na gorenski progi več izogibalnic, tako namerava tudi na progi Pragersko-Kotoriba pristopiti k zgradbi izogibalnice in sicer zaenkrat med postajama Moškanjci-Ormož, v km 33,5. Med tema dvema postajama sta postajališči Osluševci in Velika Nedelja in sicer prvo imenovano v km 31,5, slednje pa v km 35,8. Kakor je izogibalnica sedaj predvideno, bi bilo oddaljeno od postajališča Osluševcev 2 km, od Velike Nedelje pa 2,3 km ter bi bilo zaenkrat le izogibalnica, brez osebne ali tovorne prometa.

Pred kakimi desetimi leti je pristojna občina storila korake, da se pri postajališču Osluševci zgradi javno tovarnišče. Vršil se je komisijski ogled izgotovili so načrte in stroškovnik, ki je znašal 677 300 din. Kateri bi morali plačati izključno interesi? Ker ni bilo niti misliti, da bi se mogel zbrati tolikšen znesek, so vso stvar odložili na boljše čase. Ko se je letos v februarju vršila železniška komisija v svrhu gradbe izogibalnice ter določila, da se izogibalnice zgradi 2 km nižje od postajališča Osluševci, je občina takoj vložila na železniško direkcijo v Ljubljani prošnjo in predlog, da se nameravano izogibalnice postavi pri postajališču v Osluševcih. Občina je zaprosila, naj bi morda železniška uprava še korak dalje in naj bi istočasno zgradila skladiščni tir in skladišče, kar bi bilo v interesu železnice kakor prebivalstva. Če pa že tega zaenkrat ne bi bilo mogoče izvesti, tedaj bi se naj za sedaj zgradilo v Osluševcih le izogibalnico in pri tem upoštevajo, da bo do tovarne postaje v doglednem času prišlo. Temu stališču so se pridružile vse sosednje občine iz razloga, ker je postajališče zvezano s prav dobrimi cestami, dočim pri projektiranem izogibalšču tega ni.

Vkljub solidarnemu nastopu zainteresiranih občin pa se ališ, da železniška uprava ni osvojila iznešenih predlogov in vloženih prošnje, marveč je vztrajala pri svojem prvotnem predlogu, da se izogibalnice zgradi v sredini med postajališčema Oslušev-

ci in Velika Nedelja, kjer je tudi matematična sredina med postajama Moškanjci in Ormož, ter je ta svoj predlog predložila na pristojno mesto v odobritev.

Proti tej nameri moramo iz več razlogov najodločneje ugovarjati, kajti ne moremo verjeti, da bi bila 2 km razlike v daljavi odločujoča, vsi drugi vidiki pa bi se zastopljivali. Oskrbovanje izogibalnice pride železniški upravi gotovo dražje, kakor če je združeno s postajališčem ali pa morda celo s postajo. Če pa namerava železniška uprava iz razlogov štednje sosednji postajališči ukiniti ter obe prenesti v projektirano izogibalnico, bi to bila za prebivalstvo velika krivica. Niti postajališče Velika Nedelja, niti postajališče Osluševci ni bilo zgrajeno v režiji bivše južne, ali sedanje državne železnice marveč so v obeh primerih interesi v celoti doprinesli svoj delež. Ne zanikamo ugodnosti ki jih je z otvoritvijo novih postajališč prebivalstvo deležno, z isto pravico pa železniško upravo prosimo, da upošteva žrtve, ki jih prebivalstvo v zvezi z ustanovitvijo novega postajališča doprinese. Pisnu teh vrst je dovolj dobro znano, koliko truda, žrtve, poti, prošnje in kaj še s tem v zvezi je bilo potrebno, preden se je dosegla otvoritev postajališča v Osluševcih, saj so učinkovite denarne žrtve znašale nad 63.000 din, da ne omenjamo drugih dajatev v materialu in vožnjah. Pred 13 leti otvoreno postajališče donosno železnici letno okrog 130.000 din, tako da od otvoritve do danes lahko računamo nad poldrug milijon dinarjev donosa v prilog železnici blaginje. Mimogrede omenjamo, da je na postajališču Osluševcih bilo lanske leto odpravljenih 25.888 potnikov, da je dnevno povprečje nad 70 potnikov. Pri taki frekvenci in pri takih dohodkih bi upravičeno pričakovali, da se našim prošnjam posveča nekoliko več pozornosti, posebno še, če je železnica tukaj zaradi prebivalstva in ne narobe Apeliramo na odločujoče činitele, da preprečijo namero ljubljanske direkcije in se zavzamejo zato, da se izogibalnice, po možnosti s skladiščnim tirom, zgradi pri postajališču Osluševcih.

Pesem — kapljica za bolezen

Ljubljanska Glasbena Matica na Golniku

Sredi protituberkuloznega tedna — na Telovo — se je ustavil mešani zbor ljubljanske Glasbene Maticе v nizu svojih podeželskih koncertov tudi na Golniku. Stanovniki zdravilišča in Matični pevci so že ves mesec čakali na ugodno vreme in pričakali slednjič pravo razkošje, ki ga je razlila pomlad baš ta dan na obronke pod Križno goro, kjer stoji to zdravilišče kot ogromna zdravilna kaplja, kot živi izvir novemu zdravju v tišini med dremodimi gozdovi, na vzhodu sivih skal.

Dolga vrsta Matičnih pevcev in pevka z malimi rečimi srčki, kakor jim je bil poklonil msgr. Janko Barle v zavalju po občinstev s pesmijo letošnjega 20. maja v Zagrebu, se je vilo od opoldanske vlaka s postaje Križe na Golnik. Kakšen mir, kakšna tišina vladata v zdravilišču in krog njega, kjer je celo mravljišče pacientov in uslužbenčev! Ali ne bo petje, mogočno petje, iz domala sto grl, motilo te bojažljive tišine? O, nel Vsa okna velikega poslopja, terase, klopice in naslonjači so zasedeni po pacientih vseh stanov, med njimi zdravniki, usmiljeniki in drugo zdraviliško osebje. Še več pa se je zbralo okoličanov na še nedograjenem obširnem prizidku železniškega bolniškega fonda, ki raste iz tal desno od dosedanjega poslopja, po tratah in senčnih gozdovih krog in krog zdravilišča.

Tej deloma vidni deloma nevidni množici je zadonela pod vodstvom ravnatelja Polića Foersterjeva »Mogočno se dvigajo naše gore« v pozdrav, da je odmevalo od sten poslopij in planin, po katerih so se plazili kakor beli zmaji zadnji snežni plazovi. Stik med občinstvom in zborom je bil v prvem trenutku dosežen. Sledili so značilni Lajovčevi »Kroparji«, »Zeleni Jurji« z gospodično Milico Polajnarjevo in »Napičnica«, potem pa še cela vrsta melodioznih, bojažljivi skladb: Nedvedova »Najaz v planinski raje, Točeva »Svatske«, Slavenskega »Voda zviraj«, Mokranjeva »deseta rukovet« Biljana, Adamičeva »Čudna zdravila«, Švabova »Zdrava Marija« z gospodično Poldko Zupanovo ter vrsta narodnih v Hubadovi harmonizaciji. Pesmim so sledila topla odobranja, ki so izražala obenem srčno zahvalo, ki jo je v imenu pacientov in uslužbenstva izrazil Matičnemu zboru v iskrenih besedah ravnatelj dr. Neubauer. Predsednik zbora g. Silvan Pečenko je tolmačil čustva izvajalcev, ki so čutili potrebo, da ponese pesem kot zdravilne kapljice tudi v ta skriti kotiček naše slovenske zemlje, ter je izrazil g. ravnatelju v imenu pevskega zbora čestitke k godu. Zadonela je še Adamičeva otočna »Hribi se beli so«, in tiho kakor se je zbrala, se je množica tudi razšla s klici izvajalcem: »Kmalu na svidenje!«

Mariborčanke na razstavi narodnih vezenin

Ljubljana, 9. junija.

Kakor smo te dni že pisali, zasluži na letošnjem pomladnem velesejmu posebno pozornost na pobudo Splošnega ženskega društva in Zveze gospodinj organizirana razstava slovenskih narodnih vezenin, ki je gotovo ena izmed najbogatejših in najpopolnejših vrst, kar smo jih kdaj pri nas videli. Tu najdemo lep pregled izbranih in krasno izdelanih umetniških pridnih ženskih rok, ki iz stoletja v stoletje s drobnimi tisočeriimi vbodi vezejo v platno bogato premoženje narodnih motivov vedno lepo in nikdar zastarelo ali neprimerno za se tako moderno dobo, ki je ali ki ima priti. Prav hvaležna in zaslužna je zamisel ženskih društev, ki hočejo na tak način prikazati našim ljudem, koliko bogastva za lepoto našega doma si lahko naberejo v skromnih siromašnih domovih, kjer se gibčna roka preproste žene sklanja nad vezenjem, po kakršnem mora imeti poželjenje vsaka nevesta ali gosposinja, ki zna ceniti lepo delo.

Da med toliko zbrano lepoto ne bo šlo mimo širše javnosti tisto, kar je na razstavi vzbujalo toliko upravnih pozornosti, naj z zadovoljstvom zabeležimo, da je

tudi naša severna meja po zaslugi mariborčanke ženskega društva prispevala nekaj izredno lepih del, ki bodo ponesle slovo slovenske narodne vezenine s pristno slovenskimi vzorci s peč daleč preko ožjih meja. Vezenje, ki je v današnjih »modernih« časih skoraj prišlo ob upravičeni ugled, je tu našlo svoje mesto na krasnih namiznih prti in prtičih, kakršni morejo krasiti tudi najbolj razkošne mize. Ogledovalci, ki so se na razstavi dalje časa pomudili ob razstavljenih delih, so bili polni vprašanj in hvale, odkod to lepo delo in mnogo jih je bilo, ki so povpraševali za možnost nakupa. Tako je prav gotovo, da bodo potrovalne gospe v Mariboru, ki se več let vodijo to koristno delo, dobile marsikatera častna naročila od blizu in daleč, od njih pa bodo imele vezilje, ki so iz siromašnih slojev prebivalstva, možnost, da bo ohranjanju narodnih motivov in vezenja največje tudi skromen košček kruha. Samo mimogrede naj še omenimo, da izdeluje žensko društvo »Maribor« tudi zelo lepe društvene preproge z narodnimi vezeninami.

Na razstavi je tudi mnogo vezenin s našega juga. Po napisih, s katerimi so

V zahvalo tistim, ki so darovali...

Prejšnjo soboto in nedeljo dopoldne so imele nabiralna dneva ženske organizacije, ki so se združile k skupnemu delu za socialno pomoč siromašnim otrokom ob naši severni meji in na Kočevskem. Nabralo se je 8593 din. Med denarjem je več nerabnih kovancev No, nič ne. Vsem ostalim pa se iskreno zahvaljujemo za njihove prispevke. Prav tako tudi vsem, ki so pomagali nabirati, zlasti skavtkam in učenkam šentjakobske meščanske šole.

Spričo opazki in vprašanju, padajočih na račun nabiralk, naj ponovno pojasnimo kako se bo uporabil nabrani denar. Naša ženska društva skušajo sistematično organizirati socialno pomoč zlasti v narodno ogroženih krajih. Razširiti hočejo akcijo, ki so jo učiteljice začele že lansko leto. Ta pomoč se bo vršila v temle obsegu: V jeseni potrebujejo otroci šolskih potrebščin — saj je znano, da mnogi zaostajajo samo zato, ker nimajo ne knjig ne zvezkov. Tudi obutev je treba oskrbeti še pred božičem ali Miklavžem. Za božič se prirede po šolah teh krajev božičnice, na katerih bodo obdarovani najpotrebnejši učenci s

toplo obleko. Iz denarja, ki se je nabral, se bo kupila volna, iz katere bodo pletle šolske dekle in članice ženskih društev pletenine za obdarovanje. Za materinski dan meseca maja bomo pa mislili na najsiromašnejše matere. Med počitnicami, ki prihajajo prirede naše dijakinje nekaj tabovor, kjer bodo skušale vršiti narodno vzgojno propagando. Priredile bodo po možnosti tečaj ali pa bodo zgolj predavanja o higieni, vzgoji in drugih vprašanjih, pač po potrebi kraja. Toda samo predavanja na primer o negi dojenčeka bo malo za leglo, če ne bodo dale materam vsaj nekoliko možnosti, imeti otroke v snagi in na suhem. Zato pa morajo prineseti s seboj otroškega perila. Tudi so sklenile, osnovati knjižnico, kjer se bo izkazala potreba. Za vse to bo treba denarja, ki ga bomo še skušale nabrati. Pri tem bi želele vsaj majhno vsoto ohraniti za naš ženski narodno-obrambni sklad, da ne bi bile brez denarja v takih primerih, ko je pomoč nujna. Tako je bilo že več primerov, ko je ubožen otrok izvedel za obdarovanje, pa se je obrnil na nas z milo prošnjo, češ da je tu-

SPORT

Spored za silo

bo danes na sportnih igriščih daleč naokoli

Kakor da bi se naši sportniki hoteli še prav posebno pripraviti za obsežni spored, ki ga mislijo izvesti prhodno nedeljo v okviru olimpijskega dneva, tako se nam zdi danes, ko zbiramo podatke o današnjih prireditvah na zelenem polju ali drugod po sportnih prizoriščih. Nogometaši počivajo igralce je skorajda presenetljiva sezona čez noč, vsi ostali pa — kakor kaže — tudi ne bodo imeli pokazati presenetljivega. Omembe vredne so danes le naslednje prireditve:

Mars-Litija

Ob 10.30 na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno

Danes bo zanimivo srečanje med moštvi Marsa in Litije. Litija je močan klub, ki razpolaga z dobrimi in nadarjenimi igralci. Kdor je zasledoval zadnje tekme, ki so se odigrale v Litiji, je moral opaziti viden napredek in uspeh litijskega moštva. Marsovci bodo lepo zaigrali s svojo znano prodorno igro. Zato bo tekma kar vroča, saj so oboji srditi v napadih in nevarni strelci pred golom. Tekma bo že ob 10.30 na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno in bo vredna obiska.

Enourni tek

Na istem igrišču ob 16.30

Atletiki bodo imeli v režiji atletskega podsaveza na igrišču SK Ilirije za Kolinsko tovarno

tovarno enourni tek, in sicer za verificirane in neverificirane atlete kot posebno pravo za drž. prvenstvo in maratonu.

Prireditve se bo začela ob 16.30.

Oficijalni nogometni spored obsega naslednje prireditve:

v Ljubljani Grafika : Disk ob 17. na igrišču Ilirije, Hermes : Korotan jun. ob 10.15 na igrišču Korotana in Jadran : Ljubljana jun. ob 10.15 na igrišču Jadrana.

V Hrastniku bosta ob 17. nastopili v prvenstveni tekmi enajstoričniki Hrastnika in Daska.

Zanimiva nogometna tekma v Celju. Prijateljska nogometna tekma članov okroglih odborov in sodniških poverjenikov iz Maribora in Celja se bo pričela danes ob 17.30 na Glaziji v Celju. Ob 16. bo predtekma med SK Štorami in mladino SK Celja.

Kolesarji bodo imeli danes dirke za državno prvenstvo juniorjev, in sicer na progi od Stenjevca pri Zagrebu do Brezice in nazaj, naša državna nogometna reprezentanca pa bo danes v Amsterdamu igrala proti Holanďem. Italijani imajo danes tretjo tekmo na turneji po jugovzhodu Evrope, in sicer v Bukarešti.

Kaj so Finci že pripravili za olimpiado?

Organizatorji prihodnje olimpiade niso samo veliki mojstri v areni, temveč tudi za zeleno mizo

Dne 19. julija 1938. je prejelo mesto Helsinki vabilo za organiziranje XII. olimpiade. Čeprav je ta ponudba prišla za finsko prestolnico popolnoma nepričakovano, so bili vendar tamkaj vsi tako pripravljeni nanjo, da so ponudbo lahko sprejeli. Že dva dni po dobljenem vprašanju mednarodnega olimpijskega odbora so Finci odgovorili pritrdilno.

Ne samo v Helsinkih, temveč po vsej državi pa so se dobro zavedali, da bo treba z deli močno pohiteti, kajti mesto Helsinki je imelo za priprave na razpolago samo dve leti, torej polovico časa, ki so ga dozdaj imela ostala mesta razen Anverse leta 1920., ko so prevzemala organizacijo olimpiade.

Stadion, ki so ga začeli graditi pozimi leta 1934., je bil lansko sponlad dogotovljen, toda imel je samo za 30.000 gledalcev prostora in ni bil pripravljen za olimpijske igre. Za morebitno povečanje stadiona so na vzhodni strani pustili veliko odprtino, ki so jo domači kratko malo imenovali »olimpijski odprtino«.

Razen stadiona so imeli Helsinkilani julija na razpolago še nekatera olimpijska tekmovališča, dalje garancijo države, da bo pomagala zgraditi še vse potrebno ter slednjič ogromno navdušenje vsega naroda, da bi te igre uspele. Tudi časni odbori so naglo proučili vprašanje nastanitve, olimpijske vasi in novih tekmovališč.

Takšne so bile razmere, ki je bil dne 18. avgusta 1938. ustanovljen organizacijski odbor za XII. olimpiado in bančni ravnanatelj J. W. Rangell izvoljen za njegovega predsednika.

Prva naloga organizacijskega odbora je bila določitev termina za igre. Po poročilih osrednje vremenske opazovalnice v zadnjih 50 letih je bilo razvidno, da bi bil čas od 20. julija do 4. avgusta meteorološko najbolj prikladen za njihovo izvedbo. Zato so takoj začeli sestavljati spored in 16 raznih sportnih odborov je začelo takoj delovati. Na dan 12. septembra 1938. je ta odbor odprl svoj urad, ki je imel takrat 9 nameščenec.

Dne 19. oktobra je podpisal predsednik organizacijskega odbora oficijelna vabila, ki so bila odposlana 62 narodom. Štiri dni pozneje je izšla prva izdaja olimpijske fiskevalne službe iz katere posnemamo tudi podatke za ta članek — v sedmih jezikih, ki zdaj odhajajo v svet že v 30.000 izvodih.

Konec oktobra je organizacijski odbor prejel prvo prijavo iz Anglije, do danes pa je že 39 držav sprejelo finsko vabilo. Tudi z gradbenimi deli za ostala tekmovališča se je začelo že konec lanskega leta. Mesto Helsinki gradi nov plavalni stadion, nov kolesarski stadion in novo progo za regate veslačev in kajakašev. Obenem s temi vprašanji je bilo rešeno tudi vprašanje

olimpijske vasi, ki so jo začeli graditi leto januarja. Kmalu nato so zamašili tudi olimpijsko odprtino v stadionu in povečali prostore za gledalce na 60.000.

Veliko zanimanje, ki ga je vsa Finska pokazala za vstopnice na olimpiado, je prisililo prireditelje, da so že januarja začeli razpošiljati naročilnice zanje. Enako veli, ko je bilo tudi zanimanje v inozemstvu in organizacijski odbor je po olimpijskem načelu rezerviral polovico teh vstopnic za obiskovalce iz tujine. Na Finskem povprajajo seveda največ po vstopnicah k lahkoatletskim prireditvam, med njimi pa še posebej k tekoni na dolge proge in metu kopja. Toda za rojake bo Finska tudi pri teh tekмах dala na razpolago samo 30.000 prostorov.

Za mesto Helsinki, ki šteje le 300.000 prebivalcev, je bil tudi problem nastanitve tisočev in tisočev tujcev zelo težak. Nastanitveni urad je zdaj tak daleč, da je preskrbel za 60.000 ljudi stanovanja, med njimi polovico zasebnih, polovico pa skupnih, v šolah, vojašnicah in skupnih sliopijih. Tisoči gostov bodo razen tega lahi, ko stanovali tudi v plavalcih hotelih, to je v 21 prekomorskih parnikih, ki jih bodo takrat zasidrali v helsinški luki. Vsa stanovanja za goste so v modernih hišah z vsemi udobnostmi in jim bo ceno po vrednosti določil stanovanjski urad.

Tempo priprave je seveda vsak dan živahnijeje in v uradu organizacijskega odbora je zdaj zaposlenih že nad 100 nameščenec, na raznih olimpijskih tekmovališčih pa zaposlenih več kakor tisoč delavcev in več sto prostovoljnih pomagačev. Vse olimpijske naprave bodo letos je, seni dogotovljene in samo olimpijska vas bo na razpolago prvim udeležencem olimpiade šele spomlad prihodnjega leta. V ostalem pa bodo v vasi stanovali samo moški, medtem ko je za ženske udeležence pripravil bolničarski dom, ki je oddaljen samo 1 km od stadiona.

Značilno za finsko olimpiado pa je, da bodo vsa olimpijska tekmovališča skoraj tesno drugo ob drugem. Najbolj oddaljena bodo prizorišča tekem za sabljače, veslače in strelce, ki bodo morali »potovati« 9 km daleč od olimpijskega stadiona. Izjemno tvorita še jadralno letalstvo, za katere panogo so morali poiskati pripraven teren okoli 300 km daleč od Helsinkov in pa moderni petoboj, ki ga bodo izvedli v krajih okoli Hämeerline, približno 150 km severno od finske prestolnice.

Tako so Finci tudi s pripravami za prihodnjo olimpiado prekosili same sebe in dokazali, da so velik sportni narod ne samo v sportni areni, temveč tudi za sportno zeleno mizo, ne samo kot tekmovalci, temveč tudi kot organizatorji.

tos izvedel v okviru proslave olimpijskega dneva.

Start bo ob 12. izpod Jugove grape, cilj pa pod široko pečjo. Dolžina proge cca. 900 m, višinska razlika cca. 180 m. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS. Pravico nastopa imajo vsi verificirani tekmovalci JZSS. Vsak tekmovalec nastopi popolnoma na lastno odgovornost. Prijave sprejema do 17. t. m. TK Skala, Jesenje. Prijavnine ni!

Darila: Prvi trije plasirani prejmejo darila ali plaketa. Razglasitev rezultatov bo

ob 16. v hotelu Ko-Op v Martuljku. Vodstvo tekme si pridržuje pravico, da prireditve zaradi eventuelnih težko ali nevarnosti odpove. Če bo slabo vreme, tekme ne bo.

Splošna določila za udeležence. Vsi udeleženci naj se poslužijo prvega jutranjega izletniškega vlaka. Odhod na pozorišče tekme, ki je oddaljeno od postaje Gozd-Martuljek cca. 2 uri in pol, naj bo po možnosti skupen. Vsa udeležena naj dokažajo, da ne bo prožil kamenja, posebno pri prehodu k »meccosom«. Udeleženci, ki niso planinsko opremljeni, niso zaželeni. Vsi udeleženci se vabijo, da se po tekmi udeležijo razglasitve rezultatov v hotelu Ko-Op.

Motorne dirke

na podtiški progi

Zanimanje motoristov za udeležbo na motorni dirki na progi Dravljice, Podutik, Koseze in nazaj pred meščansko šolo v Dravljah dnevno narasta. Izletniki in domačini se začudeni vprašujejo, zakaj je zadnje dni toliko motoristov na 7,5 km dolgi krožni progi. Seveda — bližina Ljubljane, lepa cesta in živahen stroj marsikateroga vozača dvigneta, da bi dokazal, da niti on s svojim strojem ni med zadnjimi. Zato mnogi že sedaj v prostem času pridno trenirajo na progi.

Drugo nedeljo 18. t. m. ob pol 15. bomo videli, kateri vozači in stroji bodo dosegli sloves sposobnih vozačev. Pa tudi lepa darila mikajo marsikoga, ki bi sicer ostal doma!

Kolesarska dirka po Barju

Kolesarska podzveza Ljubljana razpisuje za dne 18. t. m. propagandno olimpijsko podzvezno dirko za vse kategorije skupno. Propagandni start za vse skupine bo ob 10. pred Narodnim domom na Bleiweisovi cesti. Od tod vodi propagandna vožnja na Aškerčovo cesto preko Senta-jakobskega mostu na Gallusovo nabrežje, pred Prulami, na Gruberjevo nabrežje, preko Karlovskega mostu, kjer bo oficijelni start — po izanski cesti na Ig, Skofljico, Lavric, Rudnik in nazaj na Gruberjevo nabrežje po isti poti do cilja, ki bo pred Narodnim domom.

Prijave se sprejemajo na startu pol ure pred pričetkom. Prijavnine ni. Za nahrbtnike številke se vložijo licenca. Verificirani vozači, ki še niso dobili licenice, zastavijo po 5 din.

Start je obvezen za vse verificirane dirkače. Kdor namenoma ne bo startal ali neupravičeno izostal, bo proti njemu uvedeno disciplinsko postopanje. Izvzeti so kraji iz province, ki sami prirejajo olimpijske proslave.

Vozi se po pravilih KSJ in policijskih cestnih predpisih. Vsak vozač vozi na lastno odgovornost. Kolesa morajo biti opremljena z dvema delujočima zavorama in zvonom.

Protesti se vlagajo 15 minut po prihodu dirkača na cilj z vlogo din 25, ki se po ugodni rešitvi vrne, v nasprotnem primeru pa zapade v korist olimpijskega odbora. Število z olimpijskimi diplomami nagrajenih bo določeno naknadno.

Atletsko tekmovanje

na Stadionu

Atletski podsavez v Ljubljani priredi v nedeljo dne 18. t. m. v okviru olimpijskega dneva na Stadionu ob Tyrševi cesti v Ljubljani z začetkom ob 15. propagandno atletsko tekmovanje v naslednjih disciplinah: 100 m, 300 m, 1000 m, 1500 m, 3000 m, skok v višino, skok ob palci, met kopja, diska in kladiva ter stafeta 4x100 m.

Pravico nastopa imajo vsi atleti v okviru pravil in pravilnikov JAS. Prijave na mestu pol ure pred začetkom tekmoovanja. Tekališče je dolgo 401,75 m. Tekmovanje se izvede po pravilih in pravilnikih JAS.

Razpis

prvenstva Celja v olimpijskem peteroboju za prehodni pokal tvrde A. Mislej v Celju

SK Celje priredi v okviru olimpijskega dneva v nedeljo 18. t. m. ob 8.30 na Glaziji olimpijski peterboj za omladince in senjorje.

Vrstni red tekmovalja: skok v daljino, met kopja, tek 200 m, met diska, tek 1500 m. Pravico tekmovalja imajo vsi verificirani atleti klubov članov JAS.

Tekmovalje bo na tekališču, dolgem 380 m, ki ima štiri nedvignjene zavoje in je krilo z ugaski. Prijave je treba poslati najkasneje do 15. prijavnina na naslov: SK Celje, Gosposka ul. 20. Prijavnina 10 din za tekmovalca.

Tekmovalje bo po pravilih in pravilnikih JAS.

Zmagovalec dobi naslov: »Prvak mesta Celja v olimpijskem peteroboju za leto 1939« in si pribori prehodno darilo, pokal tv. A. Mislej Celje ter diplomu. Drugo in tretje plasirani prejmeta diplomu, vsi ostali tekmovalci priznanice.

Poleg splošne ocene se omladinici ocenjujejo še posebej in prejme najboljši diplomu.

Najboljši tekmovalec, član celjskega kluba, prejme posebno darilo. Pokal preide v trajno last zmagovalca, ki si ga pribori trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih.

Pokal se izroči zmagovalcu takrat, ko si ga trajno osvoji.

Opozarjamo vse klube, da se bo postopalo točno po razpisu, predvsem glede roka prijave in prijavnine, ki mora biti plačana pred pričetkom tekmovalja. Prijave, dosepele po določenem roku, ne bodo z nobenim pogojem upoštevane.

V okviru gornjega tekmovalja bodo še naslednje discipline propagandnega značaja, kjer imajo pravico nastopa tudi neverificirani atleti klubov, članov JAS.

100 m juniorji B, C, omladinici in senjorji;

800 m omladinici in senjorji;

1000 m juniorji B in C;

troskok juniorji C, omladinici in senjorji;

skok s palico juniorji C, omladinici in senjorji.

Spored v Mariboru

V nedeljo dne 18. junija izvede mariborski Krajevni olimpijski odbor enako kot v ostalih večjih mestih države olimpijski dan. V okviru tega dneva se bodo vršile razne sportne prireditve: olimpijski teniški turnir najboljših igralcev vseh mari-

borskih klubov, turnir nogometnih moštev vseh klubov Maribora, propagandni nastopi lahkoatletov in olimpijski desetboj. Vsi ti nastopi bodo izvedeni na stadionu SK Železnica na Tržaški cesti. Dopoldne prireja Opleševalno društvo v mestnem parku »Olimpijski koncert« vojaške godbe, sportniki pa bodo po mestnih ulicah nabirali prispevke za olimpijski fond.

Gotovo se bo našemu sportu naklonjeno prebivalstvo rado odzvalo pozivu sportnikov ter s svojimi prispevki omogočilo čim častnejšo udeležbo reprezentantov naše države na XII. olimpijskih igrah leta 1940. v Helsinkih. V okviru olimpijskega dne izvede tukajšnji Touring-klub propagandno olimpijsko vožnjo motociklistov, kolesarjev in biciklistov na Prekmurski teden v Mursko Soboto, kolesarska podzveza pa olimpijsko dirko Maribor—Murska Sobota. Za vse prireditve, ki pomenijo vrhunec sportne sezone v Mariboru, vlada veliko zanimanje.

Opozorilo vsem kolesarjem

Jugoslovanski Touring-klub, podružnica Maribor, prireja o priliki Prekmurskega tedna velik kolesarski izlet v Mursko Soboto. Tega izleta se lahko udeleži vsak kolesar, ker je spored izleta pripravljen tako, da ne bo prav nič izmučil udeležencev. Vsa proga meri okoli 70 km, ceste so prav dobre in ne strme. Tudi so povsod na progi določena počivališča, in to v najzanimivejših krajih. Odmorji bodo pri Sv. Lenartu, Sv. Benediktu, v Gornji Radgoni, v Slatini Radenci, odkoder je le še 18 km vožnje do Murske Sobot. Vožnja bo šla v dveh skupinah: prva se odpelje iz Maribora v soboto dne 17. t. m. ob 15. uri s prihodom v Mursko Soboto ob 20. uri. Za prenočišča je poskrbljeno. Druga skupina pa se odpelje iz Maribora v nedeljo dne 18. t. m. ob 4. uri s prihodom v Mursko Soboto okoli 9. ure. Ob 11. uri bo v Murski Soboti svečan sprevid vseh udeležencev vožnje. Če bi se za prvo skupino prijavilo premalo vozačev, bi se izvedel izlet le v nedeljo. V primeru slabega vremena se preloži prireditve na 25. junij. Na to velezanimivo vožnjo so vabljivi vsi kolesarji, predvsem dijaki in delavci. Geslo vožnje je: spoznavajmo našo ožjo domovino!

Vse zadevne informacije dobijo zainteresenti pri tv. F. Lepoša, Aleksandrova c. 49 in pri tajništvu Jugosl. Touring kluba, Maribor, Trg svobode, grad. Prijave je treba oddati najkasneje do četrtka 15. t. m.

Odbor atletskih sodnikov v Ljubljani. (Službeno.) Za tekmovalje, ki bo danes ob 10.30 na igrišču SK Ilirije, odreja sodnike: Cimperman, Cuderman, Grinfield, Gorjanc, dr. Kuhelj, Pevalak M., Premelj, Slamič Lavoslav, Stepišnik Miro, Stropnik, Vidic C. in Kalan Avgust. Imenovani naj sigurno pridejo zaradi priznanja event. rekordov. — Predsednik.

Teden svetovne politike

Od petka, 2. junija do petka, 9. junija

V vrsti dogodkov, ki so v preteklih dneh vzbujali veliko pozornost po svetu, je treba navesti obisk našega kneza namestnika Pavla in knežinje Olge v Nemčiji, ki se je uradno zaključil 5. junija. Komunique, ki je bil ob tej priliki izdan, ugotavlja med drugim, da sta imela knez namestnik Pavle in kancelar Hitler več ur trajajoč razgovor, ki sta mu prisostvovala tudi oba zunanja ministra. Razgovori so potekali v pristrnem in prijateljskem duhu. »Obe stranki — pravi dalje komunique — gledata v prijateljstvu, polnem zaupanja ter v tesnem sodelovanju, ki veže Jugoslavijo z Nemčijo in Italijo, bistven element pomiritve Evrope, kakor tudi politike, ki ima za cilj stvarno ustvarjajoče delo. Obe vladi sta trdno odločeni, da na tej jasni in čvrsti podlagi dalje poglobljata svoje odnose na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. V popolnem soglasju z italijansko vlado sta prepričani, da s to jasno politiko služita narodu, odstranitvi politične napetosti, ki vlada v Evropi, in zagotovitvi mirnega razvoja, ki jamči življenjske pravice narodov.«

Knez namestnik in knežinja Olga sta po končanem uradnem obisku ostala še tri dni v Nemčiji. Ogledala sta si slovito nemško umetnostno mesto Drazdane in njegove zbirke, nato pa sta bila gosta maršala Göringa in njegove gospe. V petek sta se vrnila v Jugoslavijo. Ves čas svojega bivanja v Nemčiji sta bila predmet izredne pozornosti in velikih ovacij ne le s strani službenih krogov, temveč tudi s strani nemškega ljudstva, kar priča, da je prijateljstvo med Nemčijo in Jugoslavijo tudi nemškemu narodu pri srcu. Vnovič se je pri tej priliki pokazalo, da enako kakor Italija tudi Nemčija razume in upošteva naš položaj, ki nam nalaga strogo nevarnost, ter da odobrava zunanjo politiko našega kneza namestnika, ki stremi za tem, da se Jugoslavija skrbno in dosledno drži izven sporov med velisilami. To je dragocena vrednota, ki nam jo prinaša knez namestnik s svojega nemškega obiska, kakor nam je enako prinesel prejšnji mesec s svojega obiska v sončni Italiji.

V tednu med poslednjima petkoma smo večkrat čitali o novih nadah v zagotovitev miru. Zdelo se je, da je nastopilo nekakšno pomirjenje duhov. Nevarnosti bližnjih in neposrednih konfliktov so se po poročilih iz prestolnice velesil nekoliko oddaljile. V sporu med Nemčijo in Poljsko je navzlic nedavnim incidentom na področju svobodnega mesta Gdanska nastopil nekako premirje. Tudi v zvezi s Španijo so se zaradi odhoda italijanskih in nemških oddelkov s španskega ozemlja razširjevala napovedi o blagodejemem vplivu te italijanske in nemške odločitve na bližnji razvoj odnosov med obema taboroma velesil. Nekateri informacije so govorile celo o možnosti novih razgovorov med njima.

Nemčija je medtem nadaljevala svojo diplomatsko akcijo na severu, na področju Vzhodnega morja (Baltika), kjer je ponudila vsem državam sklenitev paktov o nenapadanju. Dočim so Norveška, Švedska in Finska odklonile taka vezanja, ker žele ostati slej ko prej strogo nevtralne, so nemško ponudbo sprejele v zadnjem času tri države: Danska, Letonska in Estonka. Že v marcu letošnjega leta ob priliki odstopa nemškega ozemlja je sklenila pakt o nenapadanju z Nemčijo tudi Litva, tako da so kar štiri države v tem predelu Evrope sklenile urediti svoj mednarodni položaj s posebnim dogovorom z Nemčijo. Vse navedene države so

SK Ilirija (lahkoatletski sekcija). Pozivajo se vsi člani, da se v torek 13. t. m. ob pol 19. udeležijo članskega sestanka, ki bo v klubskem prostoru nad kavarno Evrope. Obvezno tudi za starejše člane. Poroča trener G. Klein v zvezi z bližnjim državnim prvenstvom moštev in posameznikov. Obenem se sprejemajo novi člani. Po sestanku bo seja odbora. Tajnik.

Naše gledališče

D R A M A

Nedelja, 11.: Utopljenca. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Ponedeljek, 12.: Neopričevana ura. Red B. Torek, 13.: Javna produkcija državnega konservatorija. Izven. Cene od 10 din navzdol.

Sreda, 14.: Velika skušnjava. Red Sreda. Četrtek, 15.: Neopričevana ura. Red A.

Zadnjič v letošnji sezoni bodo igrali drevi Nestroyev burko »Utopljenca«, ki nudi s svojo komiko in dovipnostjo izredno živahen in zabaven večer. Zasedba vlog je običajna. Cene znižane.

Abonenti reda B bodo imeli v ponedeljek predstavo Bekeffijeve veseloigre »Neopričevana ura«, katere premiera je bila sprejeta z velikim zadovoljstvom, z mnogo smeha in največjo toplotjo. Zasedba po premierski.

Opozarjamo na javno dramsko produkcijo gojencev Državnega konservatorija, ki jih poučuje prof. Šest v recitaciji in dramski igri. V torek bodo nastopili z recitacijami in odlomki iz klasičkov. Veljale bodo cene od 10 din navzdol.

O P E R A

Nedelja, 11.: Zaprtlo.

Ponedeljek, 12.: Zaprtlo.

Torek, 13.: Zaprtlo.

Sreda, 14.: Plesni večer opernega baleta.

Gostovanje Lidije Wislakovice, Premiera. Premierski abonma.

Zadnja novost v letošnji sezoni bo plesni večer opernega baleta, z gostom Lidijo Wislakovico, ki bo v sredo 14. t. m. Posebna pozornosti je vredna zamisel, da bodo izvajali na slovenske izvirne plesne skladbe koreografije, katere je sestavil libretto baletni mojster Golovin. Spored obsega: Ipavec: (Možiček) Usodna napaka dr. Bartola, Zebre: Vizija, Švara: (Valse inter. rompu) Hudč se zabava, Osterc: (Trije plesi) Močnejše od smrti, Škerjanec: Plesni motiv, Adamci: (Smatarska suita) Snubljev, Zebre: (Suita) Na cesti, Bravničar: (Divertissement) Praznik Terpsihore, Škerjanec: Arabski ples, Bravničar: (Slovenska plesna burleska) Na nabor. Solo bodo plesali: Lidija Wislakovica, Bravničarjeva, Moharjeva, Japljiva, Remškarjeva, Golovin in Carman. Sodeloval bo celokupni balet. Dirigent: D. Zebre, koreograf: inž. Golovin, inscenator: inž. Franz. Premiera v sredo bo za premierski abonma.

pri tem ponovno poudarile svojo željo po popolni nevtralnosti v sporih med velisilami.

Veliko se je ta teden pisalo tudi o pa-peževi mirovni akciji. O njej je 2. junija spregovoril tudi sam papež, ki je med drugim omenil važna zagotovila vodilnih državnikov, da bo mir ohranjen. Kakšna so ta zagotovila in kdo jih je dal, papež ni povedal, toda njegov govor se je tolmačil kot napoved novega posega Vatikana v mednarodni razvoj, ako bi bil mir spet v nevarnosti. Po informacijah angleških listov se papež v svojih dosedanjih prizadevanjih za ohranitev miru ni omejil le na moralno stran tega vprašanja, temveč je državnikom stavil tudi konkretno predlog: o rešitvi nekaterih mednarodnih problemov. Mnogo se je pisalo zlasti o sklicanju nove mednarodne konference. V ozadju te akcije so na evropskem zapadu videli poskus, da se prepreči sklenitev zveze z Rusijo, ker bi bilo potem mirno pobotanje med Nemčijo in Italijo ter Anglijo in Francijo še bolj težko, ako ne sploh izključeno.

Pogajanja med Anglijo in Rusijo so v preteklih dneh znatno napredovala. Moskvska vlada je na angleško-francoski predlog 27. maja odgovorila v soboto, 3. junija. V svojem odgovoru je v glavnem izrazila iste pomisleke proti angleško-francoskemu načrtu kakor jih je 31. maja navedel v svojem govoru ruski zunanji minister Molotov. Sporni sta bili zlasti dve zadevi: vprašanje takojšnje medsebojne pomoči v primeru napada ter vprašanje zavarovanja baltičskih držav z enakimi jamstvi kakor sta jih Anglija in Francija že dali Poljski, Rumuniji in Grčiji. Iz izjav, ki sta jih v tem tednu podala angleški min. predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax, bi se dalo sklepati, da sta se stališči Anglije in Rusije že močno približala. Angleška vlada bo poslala v Moskvo svojega strokovnjaka za srednjo in vzhodno Evropo, pomočnika znan. ministra sira Williama Stranga, ki dobro obvlada tudi ruski jezik. V Londonu upajo, da bo sporazum sedaj kmalu dosežen.

Angleški kralj in kraljica se mudita na svojem prvem obisku v Zedinjenih državah Severne Amerike. Prvič v zgodovini se je zgodilo, da te države obiskuje angleški vladar. Iz zdravic, ki sta si jih izmenjala ameriški prezident Roosevelt in angleški kralj, zveni izredna prisrčnost odnosov med obema velisilami. Poglobljevanje sodelovanja med Veliko Britanijo in Zedinjenimi državami, ki so se v zadnjem času po osebi svojega prezidenta Roosevelta večkrat zavzele za ohranitev miru in mirno reševanje mednarodnih sporov, smatrajo v mednarodnih krogih za velik doprinos k splošnemu pomirjenju na svetu.

Veliko pozornost je vzbujal pretekli dni tudi obisk šefa francoskega generalnega štaba generala Gamellina v Londonu, ki je potoval v znamenjeto najtesnejšo vojaško povezanosti obeh zapadnih velisil.

V Rumuniji se je sestal na prvo sejo novo izvoljeni ruski parlament, pred katerim je kralj Karol II. prečital svoj prestolni govor. Rumunski vladar izraža v njem pripravljenost Rumunije

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 2.—. Dopolni in ženske se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejo se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Letovišče

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Poceni letovišče
v dravski banovini. Kraljeva lega, zračni kraj 600 m nad morjem. Prospekti so na razpolago v vseh pošt. Putnikova Penzion Konček, 15155-38

Morje
vam nudi najlepši počitek in zdravje. Kompletna oskrba 40 din. Izključno se 40 din. Pension Marija Pilaš, sv. Jakob šlijeva, s parkom uro od Sušaka. 13822-38

Več letoviščarskih sob na Gorenjskem
v lepem in mirnem kraju. Odam za tako ali pozeje tudi s hrano in vso potrebo. Po izbiri po nizki ceni. Gostilna trgovina, Markelj, Podgorje 21, pošta Podgorje. 14331-38

Počitnice
Bavne zdravega dobro vzgojenega tretje osebe trdoletnega sprejemnega plačajo za nekaj tednov na počitnice v okolici Ljubljane. Ponudbe z navedbo šole in poklica starih in mladih. Putnikova Penzion Konček, 14331-38

Pension »Pomorac«
Sumartin, otok Brač. Vila s teraso ob pristanišču. Dobra hrana. Vsa oskrba 40 din dnevno. Dnevna zveza s Splitom. Čoln na razpolago. Lastnik Gilič. 14509-38

Samo za dekleta!
Planinski dekliški počitniški dom Reichenau ob Raxu (Semmering) in dekliški jezerski počitniški dom Krumperdt ob Vrbskem jezeru starega renomiranega instituta Anna Metzger, Wien XIII., Maxingergasse 6. Ustanovljen l. 1870. Vsi sporti. Nemški tečaj za izoženke. Tuji jezik. Pomoč pri učenju. Topla tekoča voda v vseh sobah. Prvo vrstna oskrba. Odlične referenice. Prospekt. 14482-38

Priporočila se leto- višče in kopališče
IVO SORLI, Gorenja vas, Poljsanska dolina. 14244-38

Gospa
sprejme na stanovanje in hrano 2 dekleti. Letovišče ob Sori, sljajna lega, nadzorstvo, konverzacija v nemškem in italijanskem jeziku. Naslov v vseh pošt. Jutra 14343-38

G. T. Rotman:
S Pegazom — okrog sveta

64
Pol dne so hodili, preden je bil »Pegaz« najden. Spet so mu pričrtili noge na trup, in čez nekaj minut se je ponosno vzdignil od tal. Kralj Lipilapi je sedel zadaj na prtljajniku. Levi so začudeno strmeli za zrakoplovom, a Tomi in Kodroper sta si nabrusila pete proti Campicompiju.

65
V Campicompiju so pristali, da je kralj Lipilapi izstopil. Gospod Vrtačnik je hkratu napolnil motor; zelo je moral varčevati z bencinom, ker ga je imel samo še dve kanti, in s tem je bilo treba preleteti Sredozemsko morje. Po prisrčnem slovesu od kralja Lipilapija in njegovih podložnikov se je »Pegaz« znova vzdignil ter z vso brzino odplul proti severu.

Samo za dečke!

Reichenau ob Raxu (Semmering). Planinski dekliški počitniški dom. Lastno kopalnico. Vsi sporti. Nemški tečaj za izoženke. Vodstvo. Iskatelj Vrtač, staro, renomirano učilišče. Wien L. Habsburgergasse 5, leto ustanovljeno 1870. Nikaka zveza v masah, le resni uspehi. 14483-38

Alpski počitniški dom ob jezeru

St. V. Kastaly, Unterach am Attersee. Jezikovni tečaj. Lastno poselitvo, lastna kopalnica. Čoln, vinarstvo, toplo tekoča voda. Posebna vila za dečke. Pensionat Wien VIII., Langgasse 65. 14484-38

Letovišče v Splitu
tik morja in kopališča. Bačvice nudim čiste sobe z dobro oskrbo za 45 din dnevno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Split«. 14490-38

Letovišče Luče
v gornji Savinjski dolini. Igljasti gozdovi, prijetne kopeli, dnevno dvakratna avtomobilska zveza s postajo in Celjem. Najbolj zija od 35 do 45 din. Dobra kuhinja. Naslov: Gostilna Raduha, Luče. 14430-38

V idiličnem gradu
s parkom pri Vojniku od- dam več družinskih sob le- toviščarjem in jako okusno in obilno hrano po nizki ceni. Leni Segan. 14040-38

Kamp na morju

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Restavracija
v centru oddam. Zonud be na ogl. odd. Jutra pod »Senčnat vrt«. 14502-18

Gostilna Turk
toči dobra dalmatinska vina. Topla in mirna je dila. Kegljišče. Vabljeno XIII., Maxingergasse 6. Ustanovljen l. 1870. Vsi sporti. Nemški tečaj za izoženke. Tuji jezik. Pomoč pri učenju. Topla tekoča voda v vseh sobah. Prvo vrstna oskrba. Odlične referenice. Prospekt. 14482-38

Čez ograjo
vrtno gleda, mnogo mimo gre ljudi, danes k Bausu vse se- veda, saj se tam od dveh vrti. Gostilna Kramar. 14646-18

V gostilni Putrich
danes ples, odprta do 2. ure. Senčnat vrt. Vljudo ubrjeni. 14615-18

Gostilna Martine,
Zg. Šiška
Danes vesela zabava! Plesna dvorana! Sobe za zaključne družbe. Senčnat vrt! 14627-18

Akviziterje
z dobrih referencami išče zavarovalnica »SAVA«, 2. Ljubljana, Sv. Petra cesta 1. 14179-1

Prikupno
natakarico mlado, sprejemno takoj. P. Kržišnik, Zirovnica, Gorenjsko. 14511-1

Manufakturst
izvešan, samostojen, v julijem ali avgustom. Vseh ozirov dobrih mest. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalno«. 14535-1

Šafarja
kmečkega stanu, samske ga ali oženjenega brez otrok večšega kmetijs- tva, sadjarstva in ži- norje sprejemno takoj. Ponudbe z navedbo za- htevke na ogl. odd. Jutra pod »Šafar«. 14534-1

Za avto-meh.
delavnico iščemo nekoliko vestnih mehanikov, ki morajo biti dobro izurjeni v po pravilih Diesel motorjev. Plača po dogovoru. Po- nudbe na Avtomontaži d. Ljubljana, Fraška- va 13. 14501-1

Prvo vrstno frizerko
sprejme Mežan Bled. 14521-1

Dva žagarja
k venečankam, zanesli- va, poštena, vajena po- pravil takoj sprejemno. Poizve se na parni žagi Bohine, Medvode. 14512-1

Kuharico in
natakarico strogo pošteno prijazno lahko začelno sprej- mem takoj v stalno služ- bo. Naslov v vseh pošt. Jutra. 14526-1

Kontoristinje
perfektna v strojeplju in nemščini voljna vsa kega dela starejša moč dobri mesto takoj. Na- slov v vseh pošt. Jutra. 14515-1

Krojaškega
pomočnika za velike komade sprej- mem. Naslov v vseh po- slov. Jutra. 14445-1

Gospodično (bono)
iščem k trem otrokom a perfektnim ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Otokoljubna«. 14519-1

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Kuharico
dobro in samostojno, k trem osebama, ki bi oprav- ljala tudi hišna dela, iščem na 1. julij. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharico«. 14389-1

Prodajalka
in srčanero sendvičev z znanjem mize kuhinje ter slaščičarja, sprejemno. Avto- mat Buffet Josip Smerdel, Sušak. 14388-1

Treznega kočijaža
iščem, po možnosti, da go- vori nemško. Ponudbe s priporočili na hotel Erika, Kranjska gora. 14369-1

Frizerka in
briv. pomočnik dobri moči, dobila stalno službo. Josip Vrančič, frizer, Trbovlje L. 14356-1

Iščemo vrtnarja
dobrega in treznega. Ponud- be z referencami in zahtev- kom plače na naslov: L. Matjan, Kotor. 14354-1

Zobozdravnika(co)
ali dentista(ko) iščem za družabnika s kapitalom za eventuelno prevzem prakse. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zobna praksa«. 14350-1

Pomivalno posode
za letovišče na Gorenjskem sprejemno. Ponud- be na ogl. odd. Jutra pod »Letovišče«. 14295-1

Korespondentko
za takojšen nastop, s per- fektnim znanjem slo- venske stenografije, ita- lijanskega in delno nem- škega jezika išče eksport- na firma v večjem kra- ju Slovenije. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Eksport«. 14293-1

Koncipijenta
z dovoljeno sodno in neko- liko odvetniške prakse, sprejme odvetniška pisarna na deli. Sokolski telova- dec, prevodila ali godbe- nik zelo zaželen. Ponudbe z navedbo prakse ter oseb- nih podatkov na ogl. odd. Jutra pod značko »Koncipijent 61«. 14236-1

Hotelskega kuharja
sprejme takoj hotel z zim- sko in letno sezono. Pis- mene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hotel 15«. 14220-1

Akviziterje
z dobrih referencami išče zavarovalnica »SAVA«, 2. Ljubljana, Sv. Petra cesta 1. 14179-1

Prikupno
natakarico mlado, sprejemno takoj. P. Kržišnik, Zirovnica, Gorenjsko. 14511-1

Manufakturst
izvešan, samostojen, v julijem ali avgustom. Vseh ozirov dobrih mest. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalno«. 14535-1

Šafarja
kmečkega stanu, samske ga ali oženjenega brez otrok večšega kmetijs- tva, sadjarstva in ži- norje sprejemno takoj. Ponudbe z navedbo za- htevke na ogl. odd. Jutra pod »Šafar«. 14534-1

Za avto-meh.
delavnico iščemo nekoliko vestnih mehanikov, ki morajo biti dobro izurjeni v po pravilih Diesel motorjev. Plača po dogovoru. Po- nudbe na Avtomontaži d. Ljubljana, Fraška- va 13. 14501-1

Prvo vrstno frizerko
sprejme Mežan Bled. 14521-1

Dva žagarja
k venečankam, zanesli- va, poštena, vajena po- pravil takoj sprejemno. Poizve se na parni žagi Bohine, Medvode. 14512-1

Kuharico in
natakarico strogo pošteno prijazno lahko začelno sprej- mem takoj v stalno služ- bo. Naslov v vseh pošt. Jutra. 14526-1

Kontoristinje
perfektna v strojeplju in nemščini voljna vsa kega dela starejša moč dobri mesto takoj. Na- slov v vseh pošt. Jutra. 14515-1

Krojaškega
pomočnika za velike komade sprej- mem. Naslov v vseh po- slov. Jutra. 14445-1

Gospodično (bono)
iščem k trem otrokom a perfektnim ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Otokoljubna«. 14519-1

Kuharico
dobro in samostojno, k trem osebama, ki bi oprav- ljala tudi hišna dela, iščem na 1. julij. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kuharico«. 14389-1

Prodajalka
in srčanero sendvičev z znanjem mize kuhinje ter slaščičarja, sprejemno. Avto- mat Buffet Josip Smerdel, Sušak. 14388-1

Treznega kočijaža
iščem, po možnosti, da go- vori nemško. Ponudbe s priporočili na hotel Erika, Kranjska gora. 14369-1

Frizerka in
briv. pomočnik dobri moči, dobila stalno službo. Josip Vrančič, frizer, Trbovlje L. 14356-1

Iščemo vrtnarja
dobrega in treznega. Ponud- be z referencami in zahtev- kom plače na naslov: L. Matjan, Kotor. 14354-1

Samskega mehanika
agilnega, mlajšega ali pa ključavničarja s sofer- skim izpitom, sprejme za takojšen nastop. Peter Kobal, Kranj. 14532-1

Samostojne
kuharice dekleta za hišna in kme- čka dela dobe službe v posredovalnici Wolfova 10 in priložnosti. Isto- tam se naroča list »Go- spodinjska pomočnica«. 14453-1

Frizerko
dobro delavko sprejme v stalno službo žnidaric, salon Rozman, Kranj. 14455-1

Dva kotlarska
pomočnika sprejemno takoj. Plača po dogovoru. Urbas, Ja- strebarsko. 14461-1

Izvežbano šiviljo
za pletenje, po možnosti vajeno tamburiranja, sprej- mem takoj. Drenikova 22. 14570-1

Hišnika
z dobrih priporočili, brez otrok, sprejemno takoj. Po- steno hišnik. Križevnika 14 čez dvorišče. 14566-1

Donašalko
mlado pridno in pošteno sprejme gostilna pri Levu. 14560-1

Postrežnico
vajeno natančno po- spravljati sobe iščem za par ur dopoldne. Naslov v vseh pošt. Jutra. 14552-1

Postrežnico
vajeno dobre kuhe, sprej- mem k dvema osebama za več dan. Naslov v vseh po- slovnicah Jutra. 14578-1

Iščem točaja
ali pa blaginjakarja, ki se razume na točilnico. Nastop službe takoj. Potrebna oseb- na predstavitev pri Fivovcu. 14577-1

Krojaškega
pomočnika sprejemno takoj za ma- le komade. Ivan Černe Slov. Javornik 180, Go- renjsko. 14444-1

Brivskega
pomočnika samo dobrega in hitrega delavca sprejme Janko Kofler, Železniki nad Skofjo Loko. 14446-1

Natakarica
dobi mesto v restavraci- ji pri kolodvoru. Kavcija potrebna. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ze- lo prometna točka«. 14470-1

Dekle
pošteno in revno, iščem k dvema osebama in o- troku. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridna in ubogljiva«. 14310-1

Služkinja
za vsa hišna dela, zdrava in krepka, dobi takoj za- poslitev. Prednost one, z daljšimi spričevali. Ponud- be z referencami na ogl. odd. Jutra pod »Stalno«. 14375-1

Točilca
(Šankburcha) začetnika, treznega in poštenega takoj sprej- me kolodvorska restav- racija na Jesenicah. 14443-1

Čevljarskega
pomočnika za mešana dela sprejme takoj Janko Odar, Bled L. 14465-1

Pletiljo
res vsestransko zveža- no, ki želi trajno zapo- slitev z vso oskrbo, ta- koj sprejemno. Ponudbe z referencami na ogl. odd. Jutra pod »Poštena pletilja«. 14540-1

Kuharico
iščem za takoj k mali tudi družini. Opravljala bi tudi vsa druga hišna dela. V počev pri- de mlajša, znanja in na- tančna. Naslov v vseh po- slov. Jutra. 14553-1

Uradnika(co)
s tehnično predizobra- bo sprejemno za notra- nja pisarniška dela. »Alpeko«, Ljubljana. 14587-1

Modistko
samostojno moč sprejme v stalno službo salon »Orel« Sv. Petra cesta. 14535-1

Kovaškega pomoč- nika in vajenca
račin za takoj, Justin Brež- nik, Trbovlje L. 14537-1

Postrežnico
smažno, pošteno, sprej- mem. Naslov v vseh po- slov. Jutra. 14590-1

Hlapec
srednjih let, vaje ko- nja in kmečkega dela in- teruje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj mesto pri Francu Omerzi, Celovška 62. 14590-1

Pisarniško
nameštenko začetnico, sprejemno takoj. Ponudbe, ali k referen- cam na ogl. odd. Jutra pod »Začetnica«. 14464-1

Trgov. pomočnica
mešane stroke, izurjena v vseh paragrafih žel službe. Ponudbe, ali k referen- cam na ogl. odd. Jutra pod »Vesta in zanesljivost«. 14562-1

Trgov. pomočnica
mešane stroke, izurjena v vseh paragrafih žel službe. Ponudbe, ali k referen- cam na ogl. odd. Jutra pod »Vesta in zanesljivost«. 14562-1

Trgov. pomočnica
mešane stroke, izurjena v vseh paragrafih žel službe. Ponudbe, ali k referen- cam na ogl. odd. Jutra pod »Vesta in zanesljivost«. 14562-1

Natakarica ali
prodajalka lahko tudi začetnica dobi službo v gostilni. Ponudbe na pod. Jutra v Celju pod »Letovišče«. 14426-1

Foto pomočnico
spodobno retušerko nega- tivno išče Foto Kieser, Ma- ribor, Vetrinjska 30. 14428-1

Samostojna
kuharica dobi stalno službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14612-1

Kuharica
perfektna, z dobrih letni- mi spričevali, išče službo v boljši hiši. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmož- na 666«. 14631-1

Mlajšo trgov.
pomočnico pošteno, pridno sprej- mem. Ker je mesto za- upno, potrebna garanci- ja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tudi pisar- niško delo«. 14647-1

Slaščičarskega
pomočnika samostojnega sprejme takoj slaščičarja. Pre- marn, Jesenice, Gorenjsko. 14603-1

Frizerka
dobro moč, se takoj za- stalno sprejme. Kranj- je. Sp. Šiška, Cer- kljeva 23. 14644-1

Postrežnico
vajeno natančno po- spravljati sobe iščem za par ur dopoldne. Naslov v vseh pošt. Jutra. 14552-1

Postrežnico
vajeno dobre kuhe, sprej- mem k dvema osebama za več dan. Naslov v vseh po- slovnicah Jutra. 14578-1

Iščem točaja
ali pa blaginjakarja, ki se razume na točilnico. Nastop službe takoj. Potrebna oseb- na predstavitev pri Fivovcu. 14577-1

Krojaškega
pomočnika sprejemno takoj za ma- le komade. Ivan Černe Slov. Javornik 180, Go- renjsko. 14444-1

Brivskega
pomočnika samo dobrega in hitrega delavca sprejme Janko Kofler, Železniki nad Skofjo Loko. 14446-1

Natakarica
dobi mesto v restavraci- ji pri kolodvoru. Kavcija potrebna. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ze- lo prometna točka«. 14470-1

Dekle
pošteno in revno, iščem k dvema osebama in o- troku. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridna in ubogljiva«. 14310-1

Služkinja
za vsa hišna dela, zdrava in krepka, dobi takoj za- poslitev. Prednost one, z daljšimi spričevali. Ponud- be z referencami na ogl. odd. Jutra pod »Stalno«. 14375-1

Točilca
(Šankburcha) začetnika, treznega in poštenega takoj sprej- me kolodvorska restav- racija na Jesenicah. 14443-1

Čevljarskega
pomočnika za mešana dela sprejme takoj Janko Odar, Bled L. 14465-1

Pletiljo
res vsestransko zveža- no, ki želi trajno zapo- slitev z vso oskrbo, ta- koj sprejemno. Ponudbe z referencami na ogl. odd. Jutra pod »Poštena pletilja«. 14540-1

Kuharico
iščem za takoj k mali tudi družini. Opravljala bi tudi vsa druga hišna dela. V počev pri- de mlajša, znanja in na- tančna. Naslov v vseh po- slov. Jutra. 14553-1

Uradnika(co)
s tehnično predizobra- bo sprejemno za notra- nja pisarniška dela. »Alpeko«, Ljubljana. 14587-1

Modistko
samostojno moč sprejme v stalno službo salon »Orel« Sv. Petra cesta. 14535-1

Kovaškega pomoč- nika in vajenca
račin za takoj, Justin Brež- nik, Trbovlje L. 14537-1

Postrežnico
smažno, pošteno, sprej- mem. Naslov v vseh po- slov. Jutra. 14590-1

Hlapec
srednjih let, vaje ko- nja in kmečkega dela in- teruje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj mesto pri Francu Omerzi, Celovška 62. 14590-1

Pisarniško
nameštenko začetnico, sprejemno takoj. Ponudbe, ali k referen- cam na ogl. odd. Jutra pod »Začetnica«. 14464-1

</

Se silili se bomo!

Vse manufakturno blago prodajamo po izredno nizkih cenah. Le v Vašo korist bo, če nas čimprej obiščete!

MANUFAKTURNA TRGOVINA DOBRIH KVALITET

A. Žlender LJUBLJANA MESTNI TRG 22

Prodaj

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 17 din

Že za 360.- Din najmodernejša otomana samo pri Zakrajšek, Miklošičeva 34, Tel. 48-70. 13954-6

Vojno brodovje podmornice, krizake, rušilci s topovi, zel lepo in masivno izdelani po američkem načrtu, so zaležili prevoz v Ameriko te se bodo prodali na ljubljanskem velesejmu in sicer na veseličnem prostoru po smešno nizki ceni din 10 kom. Razveselite otroke s to lepo in trajno igračo! 13797-6

Čevlje ostanke raznih fazon, poceni prodaja Stermec kl. Celje. 220-6

Smrekovo žamanje suho, 1 m dolgo, vezano z žico, več vagonov, ugodno odda žaga Hribar, Medija izlake. 14363-6

Ščetine (prašiče) prodaja kr din 83 Zdravč, Ljubljana, Star trg. Kupite tudi v letnem času vse vrste kož od divjane. 14273-6

Orehova jedra zdrava in lepa po din 20.- in orhe po din 6.- nudi Sever & Komp., Ljubljana. 14185-6

Košnja velikega travnika ob kamniški progi oddam. Vprašati Celovška 56.- Ahila. 14492-6

Športni voziček po zelo nizki ceni prodam. Polzeve se Cesta v Rožno dolino 9. 14539-6

Avtomatski biljard za gostilne, dobro ohranjen prodaja ABC, Ljubljana, Medvedova c. 8 poleg kološova 81831-6

Majhno tehnično namizno decimalno za 25-50 kg, po možnosti železno, kupimo. — Ponudbe na Elektroton, Franciška 14. 14584-6

Več otroških vozičkov modernih, sportnih in globokih, poceni prodajam pri »Prometu«, v Ljubljani, nasproti križanske cerkve. — (Stare jemljemo v račun.) 14569-6

Cinkasto banjo malo rabljeno prodam. Korytkova 34. 14487-6

MODROCE OTOMANE COUCHE ROLETE kupite najceneje pri E. Zakrajšek LJUBLJANA Miklošičeva 34 Prepičajte se! 14462-6

Tinjec (Glimmer) za lasce vsake množice dobavljamo ugodno, Anton in M. Urbč, Zagreb, Maksimška 114. 14462-6

Naprodaj je velika, dobro ohranjena hladilna omara in velika lepa pitčica kletka Breg 20-III. 14540-6

Prodaja zgradb za rušenje in materiala za porušene zgradb. Od nekdanje svoje strojne tovarne in livara d.d. v Ljubljani na Tyrševi cesti 25, se prodajo posamezne zgradbe za rušenje, tako da kupci zgradbe porušijo in odvozi material. Prodajamo tudi 2 od porušene stavbe, ki sta v sredini opoka, okna, vrata, travnice, travce, betonske železo in žarni material. Na razpolago je tudi ključavničarsko orodje. Interesenti naj se javijo na licu mesta, kjer dobe informacije. 14590-6

Avto 85 KS (limuzina, vožnja le 20.000 km., v prvotnem stanju, zelo poceni prodajam! Posedujem pravico za gasilski avto, z zastopstvom Krupp Ljubljana. Tavarčeva 13. 14438-10

BSA 350 cm v najboljšem stanju prodajam Rotar, Črnuče. 14508-10

4 sedežni avto poraba bencina 9 l na 100 km, taksa plačana za leto, v dobrem stanju, prodajam za luksuznim. — Kovarčič, Cigaletova 11. 14638-10

Avto Ford Eifel 938 Cabrio limuzina, dobro ohranjen za 14 tisoč din prodajam. Ogled v Kamniku. Ponudbe na P. Hrdlička, Mekinje. 14528-10

Motor 350 cm angl. »Triumf«, v dobrem stanju poceni prodajam radi takojšnjega odhoda. — Na ogled pri »Stulare, trgovina, Tyrševa cesta št. 37B Ljubljana. 14614-10

Kupim motorno kolo novejši tipe dobro ohranjeno 250 do 350 cm kupim. Eilhard Jakelj, Instalator, Kranj, Prešernova. 14494-10

Prikolica lahka, leva in magnet Bosch, dobro ohranjen, prodajam. Poljska 46. 14579-10

Harley Davidson s priklopo 750 cm, popolnoma renoviran, ugodno prodajam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14565-10

Kupim avto kabriolet, manjši voz, novejši tipe, ohranjen, Plačam v gotovini. V postavi pride Opel, Olympia, DKW Super. Ogled. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Bosance«. 14564-10

Kupim tovorni avto 1000 do 1500 kg ali zamjenjam za se dobro ohranjen poltovorni, nosilnosti 750 kg. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Takoj gotovina«. 14566-10

Štirisedežni avto mali, dobro ohranjen, kupim za obroke M. Marušić, mehanik, Stari trg pri Baku. 14449-10

Kupim motor 200 cm, malo rabljen. Plačam v obročih. Jutra. Naslov v vseh posl. Jutra. 14556-10

Motor 350 cm FN, dobro ohranjen, poceni prodajam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14630-10

BSA motor s priklopo poceni prodajam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14649-10

Motorno kolo do 200 cm kupi Mizarica zadržaja Ljubljana, Hrenova ulica. 14605-10

Prodajam radi smrti Wanderer motorno kolo 250 cm, taksa plačana. Kern Celovška 43. 14657-10

5 sedežna limuzina novejši tipe po zelo ugodni ceni prodajam. Polzeve se Ljubljana, na klančnu 1, Moste. 14639-10

Izredna prilika! Prodajam Ariel s priklopo 500 cm, brezhiben, komaj 8000 km vožen za 5.800 din. Tudi na obroke. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14640-10

Prodajam motor BSA, s priklopo in avto »Tatra«, poltovorni, po nizki ceni. — Studenti pri Mariboru, Radvanjska ulica, gostilna Rupnik. 14677-10

Velika razprodaja avtomobilov 2 kom. Opel Olympia model 38 kabriolet, Opel Olympia model 36 limuzina, Opel Kadet kabriolet, Opel Kadet limuzina 37, Wanderer 4 vrata, model 38, Chevrolet avto, odprt 20 sedeži, Opel Kapitän, Opel Blitz model 38 dolga fasija, Opel Blitz model 36, dolga fasija. Vsi avtomobili se nahajajo v najboljšem stanju. Ogledajo se pri Opel zastop. F. Solman, Celje Razlagova ulica. 14675-10

Lancia Augusta limuzina, izvanredno hitra, ekonomična, poraba 9 l, šest novih gum, napredni prav poceni. — Vprašati: Ostrožnik, trgovina, Pasaža, Nebočnik ali velesejem. 14695-10

Poltovorni avto DKW novejši tipe, brezhiben, malo vožen, prodajam za zamjenjam za luksuznim. — Kovarčič, Cigaletova 11. 14637-10

Pohišstvo spalnica in kuhinja radi selitve po oeno prodajam Polzeve se: A. Fransky, Križevniška 4-I. 14613-12

Dolgoročna posojila državnim, javnim nastavljenim, upokojenim, oženim brez porokov. Informacije daje F. Klemen, Ljubljana, Bleiweisova 18. 14660-16

POHIŠTVO tudi na obroke. Za stanovanja, trgovske opreme in hotele dobite najhitreje v največji za ogled pohišta. — Spalnice že od 1.600 Omare 400 Postelje 160 Kuhinjske opreme 750 Kuh. kredenz 450 Modroci 190 mreže 500 otomane 500 Različni kauči. Sprejemamo naročila po predloženih načrtih. 14619-12

SAVA MIZARSTVO Predjamska ul. 32 in 33 (iznova pohišta. Miklošičeva cesta (nasproti sodišča). 14619-12

Malo rabljene trgovske opreme edicije, spalnice, nove ipane spalnice in razno drugo pohištvo zelo ugodno prodajam. Ogleda se pri tv. Ivan Mathian, Ljubljana, Tyrševa 12 dvorišče. 17-11-12

Razno pohištvo prodajam radi selitve. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14267-12

Kapital Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 17 din 14563-16

Ureditev premoženja Poravnave, konkurzne zadeve, odkup in inkasno terjatve (tudi kmečkih) sodeležb, sploh vse trgovsko obrtne zadeve povemite zaupno strokovni pisarni. 14542-11

Triglav kolese provizorni material s 3-letno garancijo in druge znamke prodajam na ceneje Triglav, Resljeva 16. 14544-11

Žensko kolo dobro ohranjeno prodajam. Litavska ulica 3. 14520-11

Moško sportno kolo prvotna francuska znamka, zelo poceni prodajam. Krojač Jager, Hrenova 16. 14589-11

Partija kolese provizorni material, damskih in moških poceni prodajam pri »PROMETU«, v Ljubljani, nasproti križanske cerkve. (Stare jemljemo v račun.) 14568-11

Stroj Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 17 din 14498-16

Iščemo garanta z 200.000 din gotovine, ki bi hotel za izpolnitev obveznosti po izvršeni poravnavi prevzeti staro, renomirano trdvo v Ljubljani. Ponudbe pod »Dobra stroka in redka prilika na ogled. Jutra. 14592-16

Če iščete nakup, prodajo, udeležbo, najem industrije, trgovine, žage ali mlina obrnite se zaupno na mojo pisarno. — Silajni uspehi, Strokovni in pravni nasveti v vseh denarnih in trgovskih težkočah. 14545-29

Rudolf Zore Ljubljana, Gledališka ul. 12 Znamka 3 din. 14596-16

Hranilne knjižice Kmečke hranilnice ljubljanske, kupim. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Denar«. 14561-16

Prodajam knjižico Ljubljanske kreditne banke o vseh 60.000 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14259-16

Din 20.000 založim v podjetje, ki mi nudi stalno službo. Sem izkušen spekerist in zmožen samostojnega vodstva trgovine ali skladišča. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Najraje v Ljubljani. 14448-17

Posojila različna, preskrbite hitro brez kakšnega predplačila Hranilne knjižice vnovčujem proti kakojni gotovini. Oblastvene dovoljena pisarna. 14567-19

Rudolf Zore Ljubljana, Gledališka ul. 12. Znamka 3 din. 14596-16

Knjižico Kmetke 200.000 din prodajam. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Gotovina 1000«. 14585-16

Knjižico Prve hrvatske štedionice 200.000 din prodajam. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Gotovina 1000«. 14586-16

Potrebujem posojilo za dobro dobo obrt. Ceni ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »20.000«. 14410-16

Dolgoročna posojila posojila na amortizacijo do 10 let, preskrbite hitro in kulturno. Pridajo v posvet samo donosne stanovanjske konverzije. — Obrnite se zaupno na Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Znanjini 3.-, znanje. 14632-16

Dolgoročna posojila državnim, javnim nastavljenim, upokojenim, oženim brez porokov. Informacije daje F. Klemen, Ljubljana, Bleiweisova 18. 14660-16

Kompanjona(ko) z vlogo 20-30.000 din, iščemo: Mesečni zaslužek din 3.000. »Oglasnik«, Zagreb, Tomičeva 7. 14623-16

V najem Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 17 din 14563-16

Industrijsko podjetje s saugas električnim pogonom naprodaj ali v najem v Banja Luki, v baski banovina. Naslov v vseh posl. Jutra. 14527-17

Dobro mizar samec dobi delavnico v najem lahko z orodjem. Naslov v vseh posl. Jutra. 14489-17

V najem vzamem kovačnico takoj ali pozneje. Naslov v vseh posl. Jutra. 14233-17

Pekarna na prometnem kraju se takoj odda v najem. Informacije se dobe pri Bogomiru Čadežu, Kranj. 13475-17

Gostilno oddam takoj v najem. Pogoj odkup inventarja. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Ljubljana 88«. 14547-17

Pekarno vzemem kjerkoli v najem. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Dobro promet«. 14262-17

Lokali Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 17 din 14563-16

Mlekarno dobro vpleteno takoj oddam radi odgovornosti. Vprašati pri mizarstvu Sušter, Linhartova 3. 14459-19

Prodajam gostilno v sredi Ljubljane, dobro vpleteno, s vsem inventarjem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Na prometnem kraju«. 14571-19

Trgovino z mešanim blagom v Ljubljani, takoj ugodno oddam. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Redka prilika 77«. 14564-19

Gostilna s trafiko v centru Zagreba, vokal velik vrt za 150 oseb. Dnevno godba. Tri vose gostilniške sobe in stanovanje. Peč za jani ce in odojke. Promet meseč. 120.000 din. Naprodaj radi boleznit za 70 tisoč din. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Palmotičeva 28«. 14479-19

Brivski lokal in stanovanje oddam v velikem industrijskem kraju na prometni točki. Naslov v vseh posl. Jutra. 14464-19

Več pisarniških prostorov skupno ali posamezno v pisarniški zgradbi bivših Strojnih tovarn na Tyrševi cesti oddam julija. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Pisarnice«. 14560-19

Za avto prodajalnice skladišče in delavnice oddam pisarniški zgradbi in delovnih tovarnih objektov bivših Strojnih tovarn na Tyrševi cesti. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Avto-centere«. 14361-19

Oddam delavnico za vsako obrt, Habjan Celovška c. 41. 14653-19

Radi družinskih razmer prodajam v industrijskem kraju dobro vpleteno brivsko-trizirski salon. Res ne ponudbe na ogled. odd. Jutra v Mariboru pod »Redka prilika«. 14684-19

Lokal za trgovino ali kako drugo obrt, ugodno oddam. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Pisarnice«. 14667-19

Lepe gostilniške prostore z vrhom oddam. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Inventar 111«. 14668-19

Posest Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanj 17 din 14563-16

Če kupite ali prodate hišo, parcelo, posveto, obrnite se na prazno solidno in kulturno realitno pisarno Franjo PRISIAVEC, Ljubljana, — Eričeva c. 4. Vse informacije brezplačno. 13471-20

Večje število parcel kompleksov, parcel, gozdov, travnikov in stanovanjskih, hiš in vil in napredno gradbeno strokovno izobražen posredovalec. 123-36

Gozdna parcela v Sv. Juriju, 5 Johov nasajenih 30.000 smrek krasna lega na prodaj. Cena 10.000 din, Kirbiš Celje. 14340-20

Stavbne parcele ugodno naprodaj na zelo prometnem kraju z vodo in elektriko. Pojasnila Vižmarje 59. 14397-20

Planinska hiša v bližini Celja, 2 sobi in kuhinja, nova, oca pet oraoov lepega, mladega gozda, zdrava, sončna lega, na prodaj. Cena 16 tisoč din. Kirbiš, Celje. 14341-20

Hiša v Košnici 2 sobi, kuhinja, hlev in klet, se prodaja. Cena 40 tisoč din. Prodajo se tudi posamezne parcele Kirbiš, Celje. 14339-20

Gostilna starorenomirana, večja z celotnim kvalitativnim obiskom in turističnim prometom v večjem industrijskem mestu z živahnim prometom se ugodno prodaja. Informacije daje Maribor postni pred. 13. 14228-20

Stanovanjska hiša z obsežnimi obratnimi prostori, garažo, pisarno ml. primerna za večjo obrt ali tovarno, zelo ugodno naprodaj. Posestvo leži v Ljubljani na prometnem mestu. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Ugoden nakup«. 14468-20

Prodajam hišo pripravno za vsako obrt, ob dr. cesti. Električna vodovod v hiši, sončna lega. Sušteršič Avgust, Vižmarje 63, št. Vid nad Ljubljano. 14402-20

Novo hišo na prometnem kraju blizu Ljubljane, tik ob glavni cesti, pripravljeno za gostilno, trgovino, takoj oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 14403-20

Hišo s pekarno oddam v najem v zelo prometnem kraju za več let. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Ugodna poslastica«. 14404-20

Peki, pozor! Prodajam hišo z dobro dobo pekarno. Dnevni promet 800 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14423-20

Hišo s pekarno s sobami za tuje takoj prodam zaradi smrti soproga. Antonija Olet, Rimske Toplice. 14424-20

Nova zgradba najmodernejša, enonadstropna s sadnim vrtom se prodaja po lastno ceno. Istotam oddam takoj dvosobno za ključno stanovanje za 350 din. Maribor, Vrhovčeva ul. 22 (pri Tržičski cesti). 14451-20

Vilo ali hišo največ pet minut od travnjaka kupim. Goto vina 200.000 din ostalo po dogovoru. Even. prevzem hipoteke. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Vila v Ljubljani«. 14597-20

Hiša z gostilno in velikim gostilniškim in sadnim vrtom v sredi Ljubljane, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14395-20

Enonadstropno hišo prodajam za 210.000 din v Lesah št. 23. 14558-20

Donosna hiša ob glavni cesti, pripravna za pletstvo, ugodno naprodaj. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Ugodno plačilo«. 14557-20

Dvojčke bi zidal. Imam lepo parcelo. Zorman, Rožna dolina c. 9-31. 14442-20

Dvostanovanjsko hišo z vrhom v Ljubljani kupim. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Plačam takoj«. 14488-20

Stavbene parcele v izmeri 1000 kv. m ob Bohinjskem jezeru ugodno na prodaj. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Lepe lege«. 14532-20

Kupim vilo dvostanovanjsko, vodovod, elektrika, v Ljubljani v Kranju, Celju, Laškem. Ponudbe na ogled. odd. Jutra pod »Denar in kmečke«. 14165-20

Več krasnih parcel na prodaj, po cca 560 do 900 kvadr. m ob banovinski cesti tik mestne meje, voda za pranje in kopanje v bližini, tudi pesek za zadavoj zastoj. Poizve se: Tržaska cesta 105. 14574-20

Krasna stavbišča blizu kološova Vižmarje št. Vid, vodovod, električna in gramoz na parceli, poljubna izmera. Na obroke, knjižnice na prodaj. Pojasnila: Vižmarje 31. 14450-20

Prodajam hišo števil 23 in 25a na Vevčah p. D. M. v Polju poleg papirniškega mostu, primerno za delavnice ali skladišča. 14477-20

Krasno posveto na sončni legi, 10 min. od postaje trga Sevnice prodajam po ugodni ceni. Redi se lahko 6 do 8 glav živine. Jože Pavlič, Hrastnik, Kolonja 14473-20

V Dravljah je napredaj po ugodni ceni travnik in 1 ajiva, pripravno za vsako podjetje. Istotam se prodajo dobro ohranjen kozoček (topler). — Vprašati: Marija Plestenjak, Dravice. 14372-20

Kletno stanovanje sobo, kabinet in kuhinjo oddam s 1. julijem. Robbova ulica 23, ogled od 11. dalje. 14451-20

Stirisobno stanovanje komfortno v sredi mesta oddam s 1. septembrom Naslov v vseh posl. Jutra. 14525-21

Dvosob. stanovanje pritlično, oddam za 370 din mesečno. Rožna dolina, Cesta XIX., št. 16. 14563-21

Stanovanje eno in dvosobno oddam Stari trg 24. 14485-21

Enosob. stanovanje sončno in čisto oddam za 1. julij. Podmilišakova 14. 14435-21

Dve dvosob. stanovanji komfortno oddam takoj ali z 21. julijem. Celovška 72. 14491-21

3-sobno stanovanje oddam s 1. avgustom. Celovška 44, II. nad. desno. 14373-21

V pravem centru oddam malo stanovanje sobe, kabine, kuhinje, kopalne, vse renovirano. Naslov v vseh posl. Jutra. 14574-21

Trisobno stanovanje sončno, z lepo verando in pritlikinami oddam s 1. junijem ali pozneje. Fugnerjeva ulica 10, pritličje desno. 14391-21

Glavna kolektura državne raz. loterije

Aloizij Planinšek
LJUBLJANA,
Beethovnova 14.

Vrelec sreče

javlja, da so bili dne 9. t. m. izžrebani sledeči dobitki:

PREMIJA DIN 508.000.— št. 69792
DIN 200.000.— št. 88383
DIN 100.000.— št. 67461
DIN 60.000.— št. 72173
DIN 50.000.— št. 22462
DIN 40.000.— št. 15676
DIN 12.000.— št. 26628 36760 45191 92369 93248
DIN 8.000.— št. 1524 12767 24479 31235 37140 41242 63849
66365 82851
DIN 5.000.— št. 119 4912 5495 6232 10844 26046 28147
32587 39257 48338 47794 48684 60190 61103
64282 72494 75348 82231 87071 91866
DIN 2.000.— št. 2345 3405 6683 9445 11035 13234 17416
21562 24963 27175 29166 31906 33813 37047
41932 46149 53417 66653 67186 73204 79611
85097 89022 89937 94056 94309 97435.

Nadalje je bilo izžrebanih še 1430 dobitkov po 800.— din.
Vsi oni, ki so zadeli v moji kolekturi se jim dobitki
izplačajo takoj brez odbitka.
Prihodnje žrebanje bo 11. julija.

Prazno sobo
oddam v centru za 15.
julij. Joža Rus, Novi trg
1-1. 14516-23

Sobo
s posebnim vzhodom od
dam boljšemu gospodu
v vso oskrbo. Komenske
ga ul. 16, priti. levo. 14529-23

Lepo opremljeno
sobo
kopalnice s toplo vodo
poseben vzhod oddam
v bližini bežigradske gim-
nazije in carinarice.
tramvaj. Zupan, Majka
Jugovića 1. 14458-23

Garsoniero
oddam 1. julija v novi hiši
nasproti tobačne tovarne.
Informacije: Tržiška c. 45.
14573-23

Sobo
veliko in svetlo, oddam
polg sodnje eni ali dvema
osebama. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 14572-23

Dve sobi
lepo opremljeni, s posebnim
vzhodom, oddam solidnim
gospodom 15. junija. —
Franciskanska ul. 8. 14582-23

Sobo
solončno, opremljeno, za 2
osbi, oddam 15. VI. Ziti-
kova ul. 10. 14589-23

Opremljeno sobo
oddam. Lončarska steza
10, poleg Ljudskega do-
ma. 14486-23

Sobo
zelo lepa s vzhodom s
stopnic oddam. Naslov v
vseh posl. Jutra. 14481-23

Frizerki
oddam opremljeno sobo-
čo zelo poceni. Naslov v
vseh posl. Jutra. 14437-23

Prazno sobo
oddam boljši ves dan
odnosni gospodini. Alja
ževa 7. 14493-23

Upokojenca
ki ima nekaj svojega po-
hijstva, vzhodem v vso
oskrbo v mirnem stano-
vanju. Grem tudi sreč
bolniku. M. Z. Krakov-
ska ul. 19. 14554-23

Opremljene
samske sobe
za zaposlene delavce in
delavke po 150 din mese-
čno v sredini mesta
na razpolago s 16. jun.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 14581-23

Samostojna dama
odda sobo starejšemu go-
spodu, v centru mesta. Na-
slov v vseh posl. Jutra. 41376-23

Čedno sobo
oddam solidnemu stalemu
gospodu za nizko ceno. —
Florijanska 30-I. 14405-23

Sostanovalko
sprejemem v sobo s po-
sebnim vzhodom. Koc-
nova 9. 14643-23

Lepo solončno sobo
opremljeno, v centru
s posebnim vzhodom in
kopalnice oddam boljšemu
gospodu. Polzeve se v
vseh posl. Jutra. 14599-23

Lepo sobo
opremljeno, s posebnim
vzhodom, oddam. Iliš, Go-
spodstva 10, II. 14509-23

Opremljeno sobo
v centru, strogo separirano,
za 2 gospoda, oddam 1.
julija. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 14617-23

Sobo
s posebnim vzhodom, oddam
dvema gospodoma in Idrski
ulici 6, pridišje. 14598-23

Opremljeno sobo
zračno, v centru, oddam
dvema gospodoma ali za
konsumni paru, event.
s hrano. Naslov v vseh po-
sloval. Jutra. 14606-23

Lepo sobo
s posebnim vzhodom, v
centru mesta, s souporabo
kopalnice, oddam
tako. Naslov v vseh po-
sloval. Jutra. 14607-23

Sobo
z eno ali dvema poste-
ljinama v centru mesta od-
dam s souporabo kopal-
nice tako. Istotam prod-
dam otroški športni vo-
ziček. Naslov v vseh po-
sloval. Jutra. 14638-23

Sobo
s vso oskrbo oddam 1
ali 2 gospoda. Naslov
v vseh posl. Jutra. 14645-23

Lepo prazno sobo
s številnim in drvarno,
vhod s stopnic, tako od-
dam 1 do 2 osebama. —
Stanjeva 19. 14652-23

Lepo solončno sobo
oddam 15. junija. Voj. Mi-
šića 4-I., poleg Strleške.
Vprašati od ponedeljka da-
lje. Trkat zvoniti. 14620-23

Sobo
tako oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 14625-23

Sobe isce
Besa 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Sobo
komfortno, s posebnim
vzhodom in stopnic, —
južna lega, absoluten
mir, s popolno oskrbo
pri skrbni gospodini za
stalno v mestu iscem.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Uradnike. 14275-23a

Prazno sobo
s številnim ali eno-
sobno stanovanjem iscem
za prvi julij. Cenj. po-
nudbe pod »Samska-
na ogl. odd. Jutra. 14513-23a

Dve sobi
za zdravniško ordinacijo
za avgust ob Mikloš
čevi cesti iscem. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra
pod »Zdravnike. 14460-23a

Sobo
lepo opremljeno s po-
sebnim vzhodom iscem s
1. julijem. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šif-
ro »Stalnost. 14601-23a

Opremljeno sobo
išcem za takoj kakor bi
tudi oddala otroka v oskrbo
čez dan. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 14661-23a

Starejši gospod
soliden, išče za stalno ma-
jor sobo. — prazno ali
opremljeno, če le moge v
centru in sicer takoj ali za
1. julij, z navedbo cene.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Sobice. 145575-23a

Sobico
opremljeno, brez poste-
ljinne tudi izven mesta
s posebnim vzhodom za
1. julij iscem. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Potnca. 14471-23a

Prehrana
Dostojna oskrba
se da boljšemu gospodu
proti primerni denarji od-
kodniti. Lasta vila na
krasnem prostoru na Go-
renskem. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Poštena
družina. 14571-14

Abonente
sprejemam na provizorno do-
mačo (tudi dijetno) hra-
no v strogem centru. Naslov
v vseh posl. Jutra. 14635-14

Živali
Besa 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Dobermane
lepe mlade, čistokrvne, iz
najboljše plemena, stari
opetovano preminari, z ro-
dovnikom proda Ivan Grilc,
gojitelj in lastnik, Ljublja-
na, Grad. Telefon 41-30.
14578-27

Nemške ovčarje
10 tednov stare na pro-
daj iz pisarna Rožnik
Drenig, Ljubljana, Cesta
v Rožno dolino 36.
14582-27

Informacije
Besa 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Gospoda (Gorenjca)
poznana, ki sta imela
motorno kolo hranjeno
od arede na četrtek v
shrambi pri Figovcu na-
prošamo, da se tam naj-
no javita. 14462-31

Gospodična
poznana, ki se je poslavl-
jala v četrtke Jutra
ob 5 na Figovcem do
rišču od 4 gospodov, naj
se nujno javi v shrambi
pri Figovcu. 14463-31

Dopisi
Vsaka beseda 2 din; da-
vek 5 din; za dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 20 din.

Ing Spindler
Tavcarjeva dne 26. V.
ob 8. Prosim dvignite pi-
smo pod »Tavcarjeva 26
V. 14538-24

Starejši gospod
dobro situiran, vдовec želi
poznanstva z gospodično ali
vdovo v Ljubljani. Tajnost
zajamčena. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ključ. 14212-24

Gospod 35 let
bi se seznanil z gospo-
dično ali vdovo. Pred-
nost trgovske ali gostil-
ničarske obrti s nekaj go-
tovine. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra v Mariboru
pod »Podjeten. 14681-24

Dama
katera bi mi bila dobra
priateljica in je veselo
narave, naj se zgleda za-
radi izletov na ogl. odd.
Jutra pod »Razgovarane. 14555-24

Za lepoto gora
vneto, mlado in inteligent-
no dekle želim spoznati. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Skupni izlete. 14432-24

Ženitve
Vsaka beseda 2 din; da-
vek 3 din, za dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 20 din.

Gospod
iz ugodne družine v le-
pi državni službi si radi
pomankanja znanja išče
zakonsko družico. Diskre-
tost zajamčena. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Zakonska sreča. 14522-25

Trgovca
družabnik hotela poroči
gospodično ali vdovo. —
Ponudbe pod »Lepo živ-
ljenje na ogl. odd. Ju-
tra. 14478-25

Dama
s premoženjem poroči go-
spoda večjega poselnika ali
boljšo stalno službo. 43
do 55 let stara. Dopis
na ogl. odd. Jutra pod šif-
ro »Druž. plemenitosti. 14539-25

Posesnik
išče do 50 let staro go-
spodino za skupno živ-
ljenje. Dopis s sliko na
podr. Jutra v Celju pod
»Veseljce. 14673-25

37 letni trgovec
in posetnik dobro situiran
želi spoznati za svojo ži-
vite mladenko 24 do 28 let-
no, trgovsko nabavljeno iz
trgovske hiše. Slika zale-
no vrne, tajnost zajam-
čena, katero na zahtevno di-
skretno vrnem. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Zna-
čajnost. 14593-25

Ženite se srečno
in bogato, dekleta, tudi v
Ameriko preko »Oglasnik. 4,
Zagreb, Tomičeva 7. 14622-25

KRAJEVNA BRATOVSKA SKLADNICA
NA JESENICAH
Opr. št. 1339/39.

OBJAVA.

Krajna bratovska skladnica na Jesenicah objavlja, da
je razpisala javnega natečaja za izdelavo osnutkov za novo
bolnico Krajne bratovske skladnice na Jesenicah zaključilo
svoje delo dne 9. junija 1939.

Uspeh natečaja je ta-le:
Predloženih je bilo 12 projektov v predpisnem roku.
Prva nagrada v znesku din 20.000.— je bila prisojena
projektu z geslom »36114, čigar projektant je g. ing. arh.
KOS Miroslav, pooblaščen civilni inženjer za arhitekturo,
Ljubljana, Židovska ulica 6.

Druga nagrada v znesku din 13.000.— je bila prisojena
projektu z geslom »5939, čigar projektant je ing. arh.
RAVNIKAR Edvard, Ljubljana, Ciril-Metodova ulica 19.

Tretja nagrada v znesku din 7.000.— je bila prisojena
projektu z geslom »1313, čigar projektant je g. ing. arh.
Slavko LEVI, Zagreb, Masarykova cesta 22/VIII.

Po priporočilu razpisodisce je Krajna bratovska sklad-
nica sklenila, da odkupi sledečih pet projektov:

1. Projekt z geslom »06144,
2. Projekt z geslom »19194,
3. Projekt z geslom »33664,
4. Projekt z geslom »48564,
5. Projekt z geslom »74124

vsakega za din 4.000.— v smislu razpisa.
Krajna bratovska skladnica pozivlja projektante osnut-
kov, da ji javijo najkasneje do 30. junija 1939, ali pristanejo
na odkup.

Vsi vloženji osnutki bodo razstavljeni v prostorih »Kašče
Kranjske industrijske družbe na Jesenicah in sicer v dneh
od 17. do 20. junija 1939. Razstava bo odprta vsak dan od
10. do 12. in od 14. do 18. ure.

JESENICE, dne 9. junija 1939.

Predsednik krajevnega upravnega odbora:

Dr. M. OBERSNEL, s. r.

Drž. uradnik
srednjih let, samski, do-
bro situiran, zmožen
več jezikov, želi spoznati
gdnjo ali vdovo brez
otrok, ki ima svojo hi-
šo ali dobro idoco obrt
radi ženitve. Diskre-
tost zajamčena. Dopis
na področ. Jutra v Ma-
riboru pod »Idenle. 14687-25

Razno
Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Brezplačno
literaturo
pošljemo detaljno vsem
onim, ki se zanimajo za
zdravljenje s »Ka-Le-Fluid-
om. Zahitevatelj: Beograd,
Masarykova 9. Miloš Mar-
ković, »Ka-Le-Fluid« krepi
organizem in uravnoveša
živčni sistem. Dobiva se v
lekarnah. S. br. 10557/33.

KOLESA
»PRESTO«,
»TORPEDO«
in druge najboljšje
znamke
na ugodne broke.
Stara kolesa
vzamemo v račun.

NOVA
TRGOVINA
TYRSEVA 36.
(nasproti Gospo-
darske zveze)

CELULOIDNE
ŠČITE ZA VRATA

CELULOID
V PLOSAH
naročite pri
F. Zrnc
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

INSERIRAJ
V »JUTRO«

M. DRENİK

Za aube LJUBLJANA

in zavihačke, KONGRESNI TRG št. 7.

zlate niti, luskine, rožnati trakovi itd.

Ako želite »najpopolnej-
še harmonike sveta«, ve-
dite, da vodi strokovno
zastopništvo in edina
speciálna trgovina
RUDOLF
HROVAT
Zagreb, Ilica 49.
veekakor najboljšje
harmonike!

ŽOLČNI
KAMENČKI
Znani SALVAT CAJ proti
žolčnim kamnom in bolezi-
nim žolčnega mehurja se
dobi pri glavnem zastopniku
Lekarna pri Sv. Ivanu, Za-
greb, Kaptol 17. — Zastonj
pošljemo prospekte o zdravl-
ljenju.
O. z. s. br. 27870-1936 Rn 3487

WANDERER
motocikli in bicikli, nenadkriljivi so
v elegantni opremi in poznani kvali-
teti

WANDERER
tvornica dobavlja motocikle s Sachs,
A-U in ILO motorji. — Motocikli

WANDERER
se dobijo v vseh strokovnih trgov-
nah in pri generalnem zastopstvu
E. PRPIC, ZAGREB
Vrhovčeva ulica 13

VSAK KUPEC DOBI
TOVARNISKO GARANCIJO

Trgovci in mehaniki! Zahtevajte
obširne brezplačne cenike!

Čitajte in širite
»JUTRO«

ZAHVALA
Vsem, ki so našo nenadomestljivo hčerko, ženo,
mamico itd. gospo

KRISTINO PAVLETIČ
spremili na njeni zadnji poti, izrekamo tem potom našo
najlakrejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni primariju g. dr. Elsen-
städterju, primariju gosp. dr. Lutmanu, čč. sestram,
čast. duhovščini, pevskega društva »Jadrane« in
»Nanos«, g. pol. nadsvetniku Pestevšku s policijskim
spremstvom ter vsem darovalcem vencev in šopkov.

MARIBOR, dne 10. junija 1939.

ZALUJOČI OSTALI

Tkalnica
gumastih
vrvi

išče mojstra tkalca

ki je več v tkanju gumastih travov. — Ponudbe poslati
na PUBLICITAS d. d. — Zagreb — Ilica 9, pod značko
»Majstor tkača«.

Zahvala! **TRGOVSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU**

izrekam toplo zahvalo za točno in izdatno izplačilo posmrtnine po umrli Kraner
Mariji. — Obenem si dovoljujem predvsem trgovskim krogom priporočati, da pri-
stopijo k tej kulantni in humanitarni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje
proti cenanim prispevkom.

PTUJ, dne 10. junija 1939.

Mr. Ph. Berbalk Leo

ZAHVALA
Vsem, ki ste izkazali ljubezen in spoštovanje naši nepozabni, prerano
umrli mami, gospej

APOLONIJI PIRŠ roj. JEŽEK
s tem, da ste molili zanjo in ji lajšali trpljenje v težki bolezni, ji poklonili
toliko cvetja in jo spremlili na njeni zadnji poti, ter vsem za izraženo
sočustvovanje se iskreno zahvaljujem.

Ljubljana—Zg. Šiška, dne 10. junija 1939.

Družine PIRŠEVE in BURICEVA

s ostalim sorodstvom

Predno obesite oz. kupite nove zavese
si oglejte izložbe trvdke

A. & E. Skabernè
LJUBLJANA MESTNI TRG
Poseben oddelek za linolej, zavese itd.

Zanesljiva vožnja
s KRUPP · tovornikom
s KRUPP · avtobusom
Nenadkriljiv material! Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon! Cene ugodne!

Glavno Zastopstvo: **O. ŽUŽEK, LJUBLJANA**
Tavcarjeva ulica št. 11, Tel. int. 24—61

Razstavljeno na velesejmu v lastnem paviljonu poleg Slaniča

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Hudobni svet naj ga le sramoti — v krogu svoje rodbine je hotel mirno počakati, da pride njegova ura. Sramotne primere, s katerimi so ga žalili, so bile neupravičene. Pred štirimi leti so ga sramotno primerjali z Aleksandrom Obrenovićem, ki se je bil oženil s hotnico Drago Mašinovo. Nu, od tistih dob so bili Aleksandra in njegovo hotnico umorili, on pa, gospodar v Belvederu, ki je kljuboval gospodarju v cesarskem gradu Schönbrunn, je živel in je smel upati, da bo Zofija, ki se jo je sodrga drznila postaviti v isto vrsto z beograjsko lajdro, kdaj še cesarsko odškodoval za vsa ponižanja. Sodrga se ga je tudi upala imenovati v isti sapi z nadvojvodo Leopoldom Ferdinandom, ki se je bil pred letom dni oženil z neko gosposi Adamovičev. Nu, nadvojvodo Leopolda Ferdinanda, ki je zdaj nosil ime Leopold Wölfling, so bili sramotno odstranili iz cesarske hiše in iz vojske; sodrga je spet videla, kako pada sramotnost primer, s katerimi so izkušali žaliti prestolonaslednika in njegovo soprogo, nazaj na podležalivce. Trupli Aleksandra Obrenovića in Drage Mašinove so bili vrgli skozi okno, žena gospoda Wölflinga je bila ostala malomeščanka. Zofija pa, ki je imela od svatbe naprej kot kneginja Hohenberška pravico do nagovora »knežja milost«, se je vzpenjala navzgor. Cesar ji je podelil naslov »svetlost«. Cesar je polagoma izprevidel, da se je čas prilagoditi prestolonaslednikovi volji. Cesar se ga je začel bati. Konec jerobovanja, konec oziroma srečni rodbinski oče Franc Ferdinand je hotel svetu dokazati,

90

da ni nehal misliti s svojo glavo, ko v konopiškem preganstvu kadi smotke in se igra z otroki. Cesar ga ni hotel videti, ni hotel ničesar slišati, ni cesar vedeti o njem — a Franc Ferdinand zaradi tega ni mislil brezdelno čakati starosti. Pisaril je cesarju mnogo pisem in terjal svoj delež moči. Hodil je k cesarju. Cesar ga ni maral, a ga je moral sprejemati, čedalje bolj pogosto. Bala sta se drug drugega, sovražila drug drugega, preklinjala drug drugega. Cesar je stokal: »Kakšen človek, kakšna pošast, kak nevaren norec! Franc Ferdinand se je srdito smejal: »Debelo kožo si omišljam!«

Zofija se je redila in debelila. Franc Ferdinand si je omišljal debelo kožo. Kadar mu cesar na kakšno pismo ni odgovoril, je nečakanec, ki se je bil namenil, da mora z neskončno potrpežljivostjo in vztrajnostjo iztrgati starcu kos za kosom moči, napisal pismo drugič, tretjič in četrtič; ako so ostala vsa pisma brez odgovora, je šel v audienco. Nasilno je stopil v cesarjevo delovno sobo. Imel je obraz nasilnika, mogočno so se mu bočile široke prsi, kakor gora je stal visoki, širokopleči štiridesetletnik pred scvrkajočim se nežnim starcem, ki je postal vse manjši in manjši, kadar je stal ob pisalni mizi in se je oklepal z roko. Časih je sivolasi cesar povzdignil glas ter gromko in jezno zaklical: »Tega ne trpim!« »Tega ne dovoli!« »Tega nečem!« A prestolonaslednik je zakričal: »In vendar se mora zgoditi!« Cesar, ki je slišal mogočno kričanje velikega, krepkega moža, je zbral vse moči in mu mahnil z roko, naj gre, tedaj je grozeč, okrutnež, strašni nasprotnik odšel, in cesar je sedel in videl: zemlja se ni zibala, nihalo pri stenski uri je mirno in pravilno nihalo sem ter tja, kakor da se ni nič zgodilo. Cesar si je pritisnil roko na srce in ukazal svojemu srcu, naj utriplje mirneje. Časih je s krepko roko zapisal na rob spisa, ki mu ga je bil prestolonaslednik predložil: »Odbito!« Časih pa — čedalje bolj pogosto — je zapisal z drhtečo roko: »Velja!«

Z drhtečo roko je knez Montenuovo sprejemal spise. Se je bil cesar edini gospodar v monarhiji, toda bodoči gospodar je že grozeče stal na pragu in se pripravljaj na trenutek, ko zgrabi stare cesarjeve milostnike, ki so obdajali prestol, za vrat in jih pomeče na ulico. Se se ni bilo zgodilo nič odločilnega, nič odločilnega se ni moglo zgoditi, dokler je bil cesar živ, toda na dvoru, v tej trdnjavi, ki se je iz strahu in spoštovanja pred posebnostjo postavila sivolasega cesarja nihče ni upal napasti, je že odmeval nestrpno teptajoči korak novega gospodarja. Franc Ferdinand se ni dal več pritiskati k tlom, nič več ni hotel molčati. Kadar je bil jezen, je kričal tako glasno, da so ga slišali po vsej državi. S silnim glasom je kričal svoje grožnje na Ogrsko.

Na Ogrskem so že pripravljali varnostne ukrepe zoper bodočega kralja. Ogrski ministrski predsednik grof Tisza Stefan je v nekem govoru izjavil, da lahko Ogrska brez privoljenja Avstrije izpremeni nagodbeni zakon, kajti ta zakon je samo dogovor med kraljem in ogrskim državnim zborom Avstrijski ministrski predsednik dr. pl. Koerber je v avstrijskem parlamentu zavrnil to pojmovanje, na kar je Tisza v ogrskem parlamentu označil Koerberjevo zavrnitev kot »diletantsko izjavo uglednega tujca«. Franc Ferdinand je videl v Tiszovih besedah nesramen izpad proti bodočemu ogrskemu kralju. V nekem pismu pl. Koerberju je zakričal Madžarom: »To je pač že najvišja stopnja predrznosti in grdobije... Bogme, dalj to ne more iti, in za svojo osebo tolažim svojo pravičnino, a na žalost onemogo jezo samo s pregovorom: 'Vrč hodi toliko časa po vodo, da se razbije.' Le Bog si ga vedi, kakšne nesreče se utegnejo že zgoditi, in kaj vse bodo ti patentirani veleizdajniki še izsilili monarhiji v pogubo, preden nastopi polom, ki je tako nujno potreben!«

Preden nastopi polom, ki je tako nujno potreben... Preden cesar umre... Vse misli Franca Ferdinanda so se začele in končale z mislijo:

»Kadar cesar umre...« Vse Zofijine misli so se začele in končale z mislijo: »Kadar cesar umre...« Vsi resni pomenki Franca Ferdinanda z Zofijo so se začeli in končali z mislijo: »Kadar cesar umre...«

Pobožna in častihlepna Zofija je bila tista, ki se je prva prestrašila te misli. Veliko je bilo njeno častihlepe, še večja njena pobožnost. Bogaboječnost jo je spravila na kolena. Izpovedala se je svojega smrtnega greha. Metala se je pred oltarjem, pred razpelom, pred sliko Device Marije na kolenu in ječljala: »Cesarju sem želela smrt... Smrtni greh sem storila... Pomagaj mi, Bog pomagaj, Odrsenik, pomagaj, sveta Marija!« Oklenila se je ramen ljubljenega moža in zaječala: »Nikar ne želim cesarju smrti... To je smrtni greh...«

»Res...« je šepnil Franc Ferdinand. »To je smrtni greh...«

Bila je črna noč. Slišala sta šumenje dreves. Drevesa so šumela: »Smrtni greh!« Ure so tiktakale: »Smrtni greh!« Stene so jima šepetale »Smrtni greh!« Sapa spečih otrok je dihala prisluškujočim roditeljem: »Smrtni greh!« Prisluškujoča, drhteča dvojica se je sprijela za roke in omahnila h klečalniku. Spustila sta se na kolena ter jela goreče moliti za milost in odpuščanje.

LEPI OTON UMRE

Nadvojvodi Otonu je bilo štirideset let, ko ga je dunajsko prebivalstvo nehale imenovati »lepega Otona« in »lepega nadvojvodo«. Izprememba, ki je delala, da njegovega obraza, nedavno še od vseh občudovanega, ni bilo več spoznati, je bila grozna. Kakor pade lepa moška glava iz mavca s svojega podstavka na tla in si obtole nos, da sama sebi ni več podobna — takisto brez prehoda je »lepega Otona« izpremenila neusmiljena bolezen, ki se je ljudstvo boji, ker mu je izmed vseh najbolj ostudna.

Polarna i Nordkap putovanja

VELIKO POLARNO POTOVANJE

z luksuznim parobrodom »STEUBEN« od 10. julija do 4. avgusta 1939, skupno 25 dni, dolžina poti 5.424 morskih milj ali 10.045 km. Zelo poceni prevozne cene počenši od din 4.000.— dalje.

Vse informacije brezplačno

NORDDEUTSCHER LLOYD,

Generalno zastopstvo: ZAGREB, Starčevićev trg broj 4.

Zastopstva:

BEOGRAD: Karadjordjeva 91 LJUBLJANA, Tyrševa c. 31
SOMBOR: Karadjordjeva ul. 6 SUŠAK: Račkova ul. 20

Malinska (otok Krk)

priljubljeno morsko kopališče. Peščena plaža. Večkratna dnevna sveža s suškom. Popoln pension z vsemi taksami dnevno: od 50.— do 70.— din. Informacije: Turistički odbor.

Enostavne, poljubno kombinirane in univerzalne

stroje

za vsako obrt in industrijo, obdelovanje lesa in izdelavo lesenih predmetov.

Vse strojno orodje

in najnovejša tehnična pripomočka — ter automate

za izdelavo vsakovrstnih lesenih množinskih predmetov

dobavlja v garancirano najboljši kvaliteti in najdovršnejši konstrukciji gen. zast.

SLEJKO & DRUG

LJUBLJANA — PRAZAKOVA UL. 15
Ogled na velesejmu: paviljon »G/210-234«.
Zahtevajte brezplačne specialne ponudbe.

Tekstilna tovarna

i š č e

več tkalcev

za težke statve (za blago) in delavce za prejo volne na selfaktorju za delo na strojih za razčesavanje (krempanje). — Ponudbe poslati na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9 pod šifro »Tekstil«.

Letoviščarji!

LOGARSKA DOLINA

najidealnejši planinski biser ob vnožju Savinjskih Alp, v tišini naravnih krasot in ob slikovitem slapu Savinje vas vabi, kjer boste preživeli dneve, ki vam ostanejo v trajnem spominu. — Obiščite jo čimprej, ker je sedaj najugodnejše vreme za oddih. Ob tej priliki vam bode najbolje z vsem postregel na končni in najlepši točki doline

HOTEL PLESNIK

Otroški vozički, najnovejših modelov

Dvokolesa, močorji, trilekili

Šivalni stroji pogreznjivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Morana Regenerator

Jamčimo, osvelim lasem takoj povrne prirodno barvo in sijaj!

Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne nepravilnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odvarjavajočih trgovinah. — Pošljamo po povzetju, cena velikih steklenic z omotom in poštnino vred din 50.— S. br. 17274 god. 1937 MORANA — SPLIT.

POZOR, GOSTILNIČARJI IN RESTAVRATERJI!

Obiščite paviljon »H« na velesejmu!

Tvrđka B. MARINKOV iz Fruške gore, Sremski Karlovci, je razstavila svoj lastni proizvod:

Bermet vino črnino iz Fruške gore

je garantirano kakovostno iz najboljših starih vin.

Vino je odlikovano s prvimi nagradami in zlatimi medaljami na mednarodnih razstavah. Je najboljša zdravilno vino naše zemeljske krogle. Bermet vino nudi tvrđka v sodčkih od 30 litrov naprej. — Obiskovalci velesejma! Poiskujte tudi Vi kozarček »Bermet«. Cene bagatelne, sodi na posodo! —

Zahtevajte ponudbe od:

B. MARINKOV, Sremski Karlovci, Fruška gora.

»dor oglašuje ta napreduje!

Dohodki Vami sami prihajajo v hišo

v obliki provizije, ki jo boste dobili z našim posredovanjem od več uglednih podjetij. Vaša dolžnost je edino, da kupite v vrednosti din 300.— vsakomur in vsakodnevno potrebno blago in da se tega poslužite. Poslužujoč se tega blaga postajate, sedeč v svoji hiši, za svojo mizo, zastopnik gotovega števila uglednih podjetij. Malo kolekcijo in obširno navodilo, ki ga uporabite po svoji izbiri in svoji odločitvi dobite, ako to zahtevate z dopisnico od tvrđke VIDIK — Zagreb, Jurjevska ul. 31/I. in istočasno pošljete din 15.— na ime efektivnih, poštini, administrativnih in drugih stroškov. V primeru naročila se vam odobri ta vsota, tako da je sama informacija lahko za Vas brezplačna.

Tkalnica pisanih bombažastih tkanin

I Š Č E

za takojšen nastop 2 tkalska mojstra

ki sta verzirana v vseh tkalskih poslih, kakor tudi v poznavanju in popravljanju razbojev (stavev) in sta absolutno samostojna delavca.

Ponudbe s curriculum vitae in plačilnimi zahtevami na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9, pod br. 53434.

INSERIRAJTE V »JUTRO«!

Tvorniško skladišče originalnih angleških

akumulatorjev

Exide

Vsi nadomestni ter rezervni deli za

-Ford- in Chevrolet

Zahtevajte naš najnovejši cenik za Ford in

Chevrolet — Veliko, najboljšo sortirano skladišče specialnih razplinjačev za vsako znamko in tip, avtomob. orodje, reflektorji, svečice, dvigala do 10 ton, bati in batni obroči, material za brtve, auto olje, ter nadomestni deli za hidr. zavore

AUTO-IMPORT

Telefon 31-62 — ZAGREB — Martićeva 11

PODALJŠAJ SI ŽIVLJENJE!

Zivljenje moramo podaljšati, bo lečine preprečiti, bolezen odpraviti, slabotne ojačiti, nestalne uvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsaki bolezni? Oslabljenje živcev, potrtost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo je najboljši zdravnik! So poti

ki Te morejo cevesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi ki jo more vsakdo, ki jo zahteva dobiti takoj in povsem brezplačno!

V tej mali priručni knjižici je raztolmačeno, kako more v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernest Pasternack, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. 87

PREKO ŠTIRI MILIJONE GRITZNER šivalnih strojev JE V UPORABI

GRITZNER ŠIVALNI STROJI
SE DOBJIJO V VSEH BOLJ-
SIH TRGOVINAH S ŠIVALNI-
MI STROJI

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO
EM. FISCHER, ZAGREB, Palmotićeva 82
Veletrgovina dvokoles, motociklov in šivalnih strojev

Veliko

industrijsko podjetje

SPREJME za obrat mladega

elektro - inženjerja

Ponudbe poslati na Publicitas d. d., Zagreb,
Ilica 9, pod br. 3574.

Oglasi v „Jutru“ imajo
vedno največji uspeh!

Važno za neveste in gospodinje!

Tvrška F. I. GORIČAR, Ljubljana, nudi
v svojem specialnem oddelku za perilo in
stanovanjske opreme:

tekače (tepihe) meter . . . od din 15.—
predposteljnike od din 30.—
odmerjene preproge 130/200 . od din 160.—
zavese šir. 70 cm od din 10.—
zavese šir. 150 cm od din 22.—
zavese šir. 300 cm od din 60.—
svilene brokat odeje s I. vato od din 220.—
klot odeje s fino vato . . . od din 110.—
platno za rjuhe šir. 150 cm od din 12.—
platno za kapne šir. 180 cm od din 20.—
gradl za žimnice, prvovrsten od din 19.—
naprej,

kakor tudi vse vrste belo in barvasto blago
ture, izgotovljeno posteljno in osebno perilo,
za perilo, inlete, damaste, namizne garni-
perje, puh, žimo, morsko travo itd. — po
posebno nizkih cenah:!

Vsakovrstno posteljno in osebno perilo
izdelujemo tudi po naročilu!

Oglejte si našo razstavo na velesejmu
v paviljonu »K 3«.

NAJPODPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA
HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

DESINATERJA

s prakso potrebuje takoj mehanična
tkalnica. Ponudbe na Beograd, poš.
pretinac 613.

Industrija na Gorenjskem IŠČE mlajšo pisarniško moč

veščo slovenščine, srbohrvaščine, perfektno
nemščine, strojepljisa in stenografije. —
Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra«
pod »Industrija 1939«.

Ugodno prodam

sledeče: AUTO FIAT tipe 521, 6-sedežno li-
muzino; 1 motor HARLEY DAVIDSON, 4,5
KS, tipe 31, malo rabljen; 1 BOCK PUŠKO
z daljnogledom, vse v najboljšem stanju. —
Ogled pri CENETU GRČARJU, mesarija —
Kamnik.

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključkah vam prihrani več-
kratno pleskanje. Vrata bodo vedno
čista. Dobavlja jih

SEMIČ V.

Privoz 13, Ljubljana — Tel. 36-92

Celuloid je na zalogi v vseh barvah.
Sprejmejo se dobri akviziterji.

Sode vinske

in od žganja, dobro ohranjene v vseh
velikosti — kupi

F. S. LUKAS — CELJE

Večjo množino MAKULATURNEGA PAPIRJA

ODDA

Podružnica »JUTRA« v Mariboru.

Novi HOTEL „MALIN“ MALINSKA na otoku Krku

(s parnikom 1¼ ure od Sušaka).
Tik kopališča. Izvrstna kuhinja in
vina. Pension 52 — 63 din dnevno.
Zahtevajte prospekte!

Sportna
linija in
eleganca

Kdor ljubi lepoto — kdor ljubi moč — kdor zna računati: ta
izbere DKW-Front. — Idealni voz za mesto in deželo, za po-
slovna potovanja in oddih. — Udoben in prostoren bolj kot
marsikateri večji voz. — Pogon na sprednji kolesi mu daje
odlične vozne sposobnosti in neprekosljivo varnost na ovinkih.

Nizko težišče mu skupaj z Nedosegljivo robusten in eko-
nomičen motor. — Poraba go-
riva samo 7 litrov na uro! —
popolnoma stabilnost pri vsaki brzini. A U T O - U N I O N.

DKW

GENERALNO ZASTOPSTVO: I. LOVŠE, Ljubljana,
Tyrševa 35, tel. 27-28. — SERVICE MARIBOR:
GUSTAV STOJNŠEK, Jugoslovanski trg 3, tel. 26-47.
CELJE: VILI SULGAJ, Cesta na Grad 2, tel. 270.

SVEČANE IGRE V SALZBURGU 1939. I.

1. avgusta do
8. septembra

OPERA:

Beg iz seraila — Figaro — Caro-
strelec — Don Giovanni — Falstaff
— Kavalir z rožo — Seviljski brivec.

IGROKAZI:

Mnogo hrupa za nič — Meščan
plemič.

KONCERTI:

Dirigenti:
Karl Böhm, Edwin Fischer, Hans
Knappertsbusch, Clemens Krauss,
Willem Mengelberg, Richard Strauss,
Tullio Serafin.

Karte in informacije pri vseh potni-
ških uradih in pri ravnateljstvu:
Salzburger Festspiele (Salzburg —
Festspielhaus).

KOLESA

kupite dobro in po
ceni tudi na obroke
pri

H. SUTTNER, Ljubljana

Brezobzezen ogled! Aleksandrova 6.

PRODAMO

lokomobil 53-60 PS
in
polnojarmenik 65 cm

Ponudbe na oglasni oddelk »JUTRA«
pod »Wolf«.

NAGLUŠNI!

VIBRAPHON, nov
pripomoček za sluh,
praktično neviden,
neelektričen, no bene
žice, brez baterije, ni-
kake pritiskline. —
Zdravniško preskušani
in priporočani.

PREDVAJANJE
V LJUBLJANI

v Grand hotelu »UNION«,
13. in 14. junija t. l.
celodnevno od 9. ure jutraj do
6. ure zv. REPREZENTANTOM
FME. VIBRAPHON.

Ako ne morete priti osebno, pišite
za brezplačne prospekte in pogoje
za 30-dnevno preizkušnjo.

APARATI VIBRAPHON

(Dep. 12. L.), Zagreb, Boškovičeva 3.

Parkete, trstje, bakulo, strešno
lepenko, bitumenjuto, bitumen,
lesni cement, karbolinej, strešni
lak, katran, JUGOLIT-plošče za
predelne stene in izolacijo

in razna izolacijska sredstva dobite najceneje pri
Jos. R. Puh, Ljubljana Gradaška ulica 22
Telefon št. 25-13

Telefon 49-57 **FRANC MOSTAR** Telefon 49-57

LIVARNA KOVIN LJUBLJANA GALJEVICA 57

izdeluje odlične tehničnih predmetov, umetnin (kipov, plaket), dalje
okovja za stavbe, okrasov itd., iz bron, med, rdeče litine, bakra,
fosforjevega bronu in drugih specialnih bronov, cinka in aluminija
silumina itd.

TRGOVINA z MEŠANIM BLAGOM

stara — renomirana, dobro vpeljana, velike trgovske hiše na najprometnejši
točki industrijskega kraja, s sedežem sreskega poglavarstva.

SE ODDA V NAJEM

samo strokovno sposobnemu, gnetno krepkemu ter solidnemu trgovcu, ki bi
prevzel tudi večjo zalogo blaga. — Samo resni interesi naj pošljejo svojo
ponudbo s navdvo premoženjskih razmer, dosedanjega udejstvovanja, starosti
in ako poročen, na oglasni odd. »Jutra« pod »Trgovina z mešanim blagom«.

ZAHVALA

Ob priliki smrti mojega nepozabnega soproga,
gospoda

MIROSLAVA URBANCA

VIŠJEGA TEHNIČNEGA KONTROLORJA

se najiskreneje zahvaljujem za številne izraze toplega
sočutja kakor tudi vsem onim, ki so mu nanosili toliko
cvetja ter ga v tako častnem številu spremili na nje-
govih poslednjih poti.

Posebno zahvalo pa sem dolžna izreči g. dr. Mari-
niču za izvanredno skrb, ki jo je posvetil umrlemu,
nadalje šefoma mariborske in ljubljanske telefonske
sekcije g. inšpektorju Zmazaku in g. ing. Podboju, ki
sta mi ob težkih urah z podporo in nasveti stala ob
strani.

Prisrčna hvala tudi g. starokatoliškemu župniku
v Ljubljani in Mariboru za lep poslovilni govor, nadalje
gg. pevcem in mariborskemu sekcijskemu osebju.

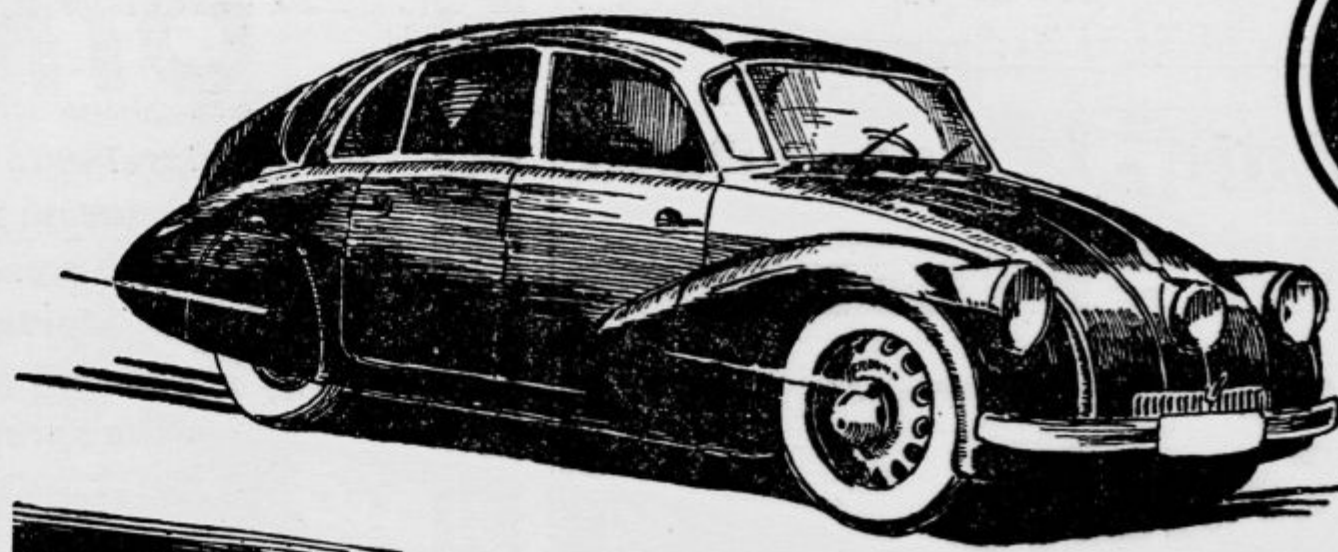
MARIBOR, dne 9. junija 1939.

ANGELA URBANEC

**Kdor oglašuje
ta napreduje!**

LJUBLJANSKI VELESEJEM

PAVILJON F

TATRA TYP 87,

8-cilindrski zračno hlajeni, zadaj vgra-
jeni motor 75 HP. Čisto aerodinamična
limuzina s 5-6 sedeži, maksimalna
brzina 160 km na uro. Poraba bencina
večja 14 litrov na 100 km.

TATRA TYP 57b,

4-cilindrski zračno hlajeni motor 25
HP. — Znano solidna izdelava.

Petovar Lavoslav

TATRA - AUTO

ZAGREB, GAJEVA ULICA št. 42

TELEFON številka 71-17

ŠKODA

Kakovost izdelka in materijala bo ostala

POPULAR

1.100:

32 HP

PORABA GORIVA

8.5 l / 100 km

Maks. brzina 105 km

NIHALNE OSI

na vseh 4 kolesih

Hidravlične zavore

RAPID:

44 HP

PORABA GORIVA

10.5 l / 100 km

Maks. brzina 120 km

NIHALNE OSI

na vseh 4 kolesih

Hidravlične zavore

4 cilindrski motor z visečimi ventili (OHV), ter nitriranimi mokrimi cilindri vložkami. — Krožno mazanje s pritiskom. — Oljni in zračni filter

Automobili odgovarjajoči našim cestam

Oni vodijo in prednjačijo s popolnostjo sodobnih izdelkov

Glavno zastopstvo:

E. ROSA, Ljubljana

Poljanska cesta 69

Beograd

Ing. Dušan Suvajdžić, Nemanjina 35

Zagreb

JUGOŠKODA a. d. Martićeva ul. 13

Konstrukcijo in delovanje šasije si lahko ogledate na avtomobilski razstavi v šotoru Ljubljanskega velesejma

ZALOŽBA »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

Pravkar je izšla peta knjiga založbe »CESTA«

MARJE MAJERJEVE

„Rudarska balada“

ki na pretresljiv način opisuje življenje rudarjev globoko pod česko zemljo in njihovo ljubezen do doma in domovine.

„Rudarska balada“

je knjiga, ki jo bo vsakdo prebral z največjim zanimanjem in zmerom iznova spet rad posegel po njej. Broširana knjiga 10.— din., s poštnino 11.— din. V celo platno vezana 15.—, s poštnino 16.50 din.

Knjiga se naroča pri:

ZALOŽBI »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

kjer dobite po isti ceni tudi že prej izšle knjige D. Ravljena »Zgodbe brez groze«, Klabunda »Pjotr — Rasputin«, D. Ravljena »Črna vojna« in Thompsona »Silvko«.

EPOHALNI USPEH DOMAČEGA ČLOVEKA!

Kolosalni preobrat!

Konec plešavosti!

Vsi plešasti ljudje, kateri so zgubili na katerikoli način svoje lase, imajo sedaj priliko, da si iste obnovijo v teku eden in pol do dva meseca z uporabo najnovejšega uspešnega preparata, kateri po trajni uporabi oživi koreninice lasiščevja, pri katerem bode viden uspeh že v par tednih. Ta preparat se je preizkusilo na 40 let stari pleši 70 letnega človeka, kateremu so že po enomesečni uporabi začeli poganjati novi lepi blond lasje, čeravno je istemu že 70 let. Natančno navodilo uporabe bodo priloženo naročilu. — Uspeh zajamčen!

„RAKIL“ poštni predal, Litija

†

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in stric

ALOJZIJ PETERMAN

žel. upokojenec in posestnik

Pogreb se bo vršil dne 11. t. m. ob 15.30 uri iz hiše žalosti, Kranjska gora št. 18, na farno pokopališče. KRANJSKA GORA, dne 10. maja 1939.

Rodbine:

PETERMAN, PERŠIČ, VISNER

Zahvala

Za številne izraze sočutja ob bridki izgubi našega predobrega soproga, očeta itd.

OTMARJA STURM

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najglobljo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo g. proštu o. Alfonzu Klemenčiču za tolažilne besede ob odprtem grobu. Prisrčna hvala tudi metliški godbi, pevcem, gasilcem in ostalim, ki so nepozabnega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

METLIKA, dne 7. junija 1939.

Žalujoča rodbina Sturm

†

Umrli nam je naš nadvse ljubljeni in nenadomestljivi edini sin, brat, svak, nečak in vnuk, zlati naš

Srečko

Na zadnji poti ga bomo spremili v nedeljo, dne 11. t. m. ob 1/2 16. uri iz mrtvaške veže splošne bolnice v Ljubljani. V LJUBLJANI, dne 10. junija 1939.

PEPCA BEKŠ, roj. GRUNTAR, mati; JOŽA BEKŠ, oče;
ANICA, poročena GOMBAČ, sestra
Užaloščene rodbine: GRUNTAR, HABBE, LUTMAN, GOMBAČ.

Kdor oglašuje - ta napreduje!